

Mestna občina Ljubljana
Zoran Jankovič, župan
Mestni trg 1, 1000 Ljubljana
telefon: 01 306 10 10, faks: 01 306 12 14

Številka: 610-201/2015-8
Datum: 17. 2. 2016

Mestna občina Ljubljana
Mestni svet

ZADEVA: Predlog za obravnavo na seji Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana

PRIPRAVIL: Mestna uprava Mestne občine Ljubljana, Oddelek za kulturo

NASLOV: Predlog Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019

POROČEVALKA: mag. Mateja Demšič, vodja Oddelka za kulturo
Davor Buinjac, višji svetovalec

PRISTOJNO
DELOVNO TELO: Odbor za kulturo in raziskovalno dejavnost

PREDLOG SKLEPA:
Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme predlog Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019.

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Jankovič

Priloga:
- predlog poročila z obrazložitvijo

**Strategija razvoja kulture
v Mestni občini Ljubljana 2016-2019**

Kazalo

1. Uvod	4
1.1 Novim kulturnim izzivom naproti	4
1.2 Prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti na področju kulture v MOL	7
1.3 Grafični prikaz realizacije proračuna MOL za kulturo (2012–2014)	9
2. Poslanstvo	9
3. Vizija	9
4. Temeljne vrednote	10
5. Temeljna načela kulturne politike MOL	10
6. Splošni strateški cilji	10
7. Podpora javnemu in nevladnemu sektorju v kulturi kot nosilcema kulturnega razvoja MOL	11
8. Strateški cilji in ukrepi na posameznih področjih kulture	14
8.1 Uprizoritvene umetnosti	14
8.1.1 Gledališče	15
8.1.2 Ples	16
8.2 Vizualne umetnosti	18
8.3 Glasbene umetnosti	23
8.4 Intermedijske umetnosti	25
8.5 Knjiga in knjižnična dejavnost	27
8.5.1 Knjiga in bralna kultura	27
8.5.2 Knjižnična dejavnost	30
8.6 Film	32
8.7 Mediji	34
8.8 Podporni kulturni programi	35
9. Župančičeve nagrade	36
10. Javni zavodi s področja kulture	37
11. Profesionalne nevladne organizacije s področja kulture	37
12. Ljubiteljske kulturne dejavnosti	38
13. Varstvo kulturne dediščine	40
14. Kultura v javnem prostoru	50
15. Medpodročno sodelovanje	52
15.1 Kulturno-umetnostna vzgoja	52
15.2 Kulturni turizem	56
16. Kulturne in kreativne industrije	59
16.1 Kreativni ekosistem v Ljubljani	59
16.2 Center Rog	61
17. Mednarodno kulturno sodelovanje	63
17.1 Sodelovanje z evropskimi mesti in mednarodnimi organizacijami na področju kulture	63

17.2 Kandidatura MOL za pridobitev naslova evropska prestolnica kulture leta 2025	65
17.3 Sofinanciranje kulturnih programov in projektov, ki so sofinancirani iz proračuna EU	66
18. Investicijski projekti MOL na področju kulture 2016–2019	67
19. Spremljanje in poročanje	68

1. Uvod

1.1 Novim kulturnim izzivom naproti

Strategija kulturnega razvoja v Mestni občini Ljubljana 2016–2019 je tretji dokument strateškega načrtovanja, ki določa razvojne smernice Mestne občine Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: MOL) na področju kulture. Prva strategija, ki jo je Mestni svet MOL sprejel 30. junija 2008, je bila usmerjena predvsem v modernizacijo javnega sektorja v kulturi, dokončanje prenove pomembnih kulturnih objektov (Kino Šiška, Kinodvor) in izvedbo projekta Ljubljana – svetovna prestolnica knjige 2010. Druga strategija (2012–2015) je prinesla dodatno razširitev kulturne infrastrukture in s tem povezanih vsebin (npr. Lutkovni muzej na Ljubljanskem gradu in obnova Plečnikove hiše) ter krepitev programskih aktivnosti, zlasti javnih kulturnih zavodov MOL.

Obe strategiji sta dosegli visoko stopnjo uresničitve zastavljenih ciljev.

Doseženi rezultati preteklih osmih let so Ljubljano oblikovali kot mesto visokega kulturnega standarda in raznolikega kulturnega ustvarjanja, ki je primerljiv z drugimi evropskimi prestolnicami. Kulturna ponudba je izjemno bogata in raznolika: od vrhunske umetniške produkcije do kakovostnih storitev na drugih kulturnih področjih, kot sta na primer knjižničarstvo in varstvo kulturne dediščine. K temu prispeva dejstvo, da se število kulturnih prizorišč na območju MOL iz leta v leto hitro povečuje: razširili smo mrežo kulturnih objektov, kakovostno in sistematično urejevanje javnih površin pa omogoča vsebinsko različne kulturne dogodke na prostem – od Kongresnega trga, obrežja Ljubljanice, Novega trga, mostov itn.

Na območju MOL deluje 29 javnih zavodov na področju kulture, od katerih jih je 11 ustanovil MOL, 18 pa Republika Slovenija. Javni zavodi na področju kulture, ki jih je ustanovil MOL, so naslednji:

1. Center urbane kulture Kino Šiška (Kino Šiška)
2. Festival Ljubljana
3. Kinodvor
4. Ljubljanski grad (LG)
5. Lutkovno gledališče Ljubljana (LGL)
6. Mednarodni grafični likovni center (MGLC)
7. Mestna knjižnica Ljubljana (MKL)
8. Mestno gledališče ljubljansko (MGL)
9. Muzej in galerije mesta Ljubljane (MGML)
10. Pionirski dom – Center za kulturo mladih Ljubljana
11. Slovensko mladinsko gledališče Ljubljana (SMG).

V skladu s petletnimi strateškim načrti si vsi javni zavodi MOL na področju kulture prizadevajo za visoko kakovosten program, za nadgradnjo že obstoječih vsebin in za povečanje števila obiskovalcev. Poleg naštetih zavodov je Oddelek za kulturo Mestne uprave MOL (v nadaljnjem besedilu: Oddelek za kulturo) pristojen še za dva javna zavoda, ki opravljata svoje poslanstvo na drugih področjih, in sicer za javni zavod Mladi zmaji – center za kakovostno preživljanje prostega časa otrok in mladih in Živalski vrt Ljubljana.

Javni zavodi v kulturi, katerih ustanoviteljica je država in jih financira Ministrstvo za kulturo RS, so naslednji: Cankarjev dom, Filmski studio Viba film Ljubljana, Moderna galerija, Muzej novejšje zgodovine Slovenije, Muzej za arhitekturo in oblikovanje, Narodna galerija, Narodna in univerzitetna knjižnica, Narodni muzej Slovenije, Prirodoslovni muzej Slovenije, Slovenska filharmonija, Slovenska kinoteka, Slovenski etnografski muzej, Slovenski gledališki inštitut, SNG Drama Ljubljana, SNG Opera in balet Ljubljana, Tehniški muzej Slovenije, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije in Zgodovinski arhiv Ljubljana.

Mestni in nacionalni javni zavodi na področju kulture tvorijo skupaj z Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti, Javno agencijo za knjigo RS in Slovenskim filmskim centrom kot javno agencijo, katerih ustanoviteljica je država, javni sektor v kulturi na območju MOL.

Drugi pomembni, integralni del kulturnega življenja MOL je nevladni kulturni sektor. Iz proračuna MOL sofinanciramo 39 javnih kulturnih programov (2012–2015), ki jih na podlagi triletnih pogodb izvajajo profesionalne nevladne kulturne organizacije oziroma neodvisni kulturni sektor. Letni projektni razpisi so podlaga za sofinanciranje številnih kulturnih projektov drugih profesionalnih nevladnih organizacij in samostojnih ustvarjalcev na področju kulture.

Ljubljana je tudi ustvarjalni prostor številnih ljubiteljskih kulturnih organizacij. MOL redno sofinancira projekte 137 ljubiteljskih kulturnih društev, ki delujejo v okviru Javnega sklada za kulturne dejavnosti, OE Ljubljana.

Omenjene številke pričajo o tem, da velik del kulturne ponudbe MOL presega lokalni pomen. Če se pri tem omejimo samo na mestne javne zavode: Mestna knjižnica Ljubljana je osrednja območna knjižnica, ki opravlja knjižnično dejavnost za celotno Osrednjeslovensko območje, Kinodvor ima osrednjo vlogo v slovenski art kino mreži, program Festivala Ljubljana, kot tudi program Kino Šiška, je izrazito mednarodno usmerjen, Muzej in galerije mesta Ljubljane so eno najpomembnejših središč muzejske in vizualne umetnosti, Mednarodni grafični likovni center daleč presega državne okvirje s pomenom grafičnega bienala, Slovensko mladinsko gledališče je gledališče z največ gostovanji v tujini itn.

Velik del kulturne ponudbe na območju MOL, ki se sofinancira bodisi iz proračuna MOL ali pa iz državnega proračuna, ni namenjen zgolj prebivalcem MOL, temveč vsem slovenskim državljanom in državljankam, ki obiskujejo Ljubljano, in seveda tudi tujim obiskovalcem. Za slednje je prav Ljubljana reprezentativni prostor slovenske kulture in nedvomno prav kultura bistveno sooblikuje podobo Ljubljane kot svetovljanskega in ustvarjalnega mesta odprtega duha. Zato ima MOL še posebej veliko odgovornost, da zagotavlja kakovostno kulturno ponudbo, ki hkrati promovira slovensko kulturno in umetniško ustvarjalnost.

Vse to utrjuje naše prepričanje, da je strateško načrtovanje kulturnega razvoja temeljni pogoj za uspešno izvajanje kulturne politike. Kulturna politika, ki temelji na strateškem dokumentu, je transparentna in odgovorna, ker so jasno definirani cilji, ukrepi, roki in prednostne naloge, ki jih izvaja ne le Oddelek za kulturo v sodelovanju z drugimi pristojnimi organi Mestne uprave MOL (v nadaljnjem besedilu: MU MOL) temveč tudi javni kulturni zavodi v ustanoviteljstvu MOL, nevladne kulturne organizacije, samozaposleni v kulturi ter drugi izvajalci kulturnih programov in projektov, ki se financirajo oz. sofinancirajo iz proračuna MOL. Mestni svet MOL nadzira izvajanje strategije kulturnega razvoja v obliki letnih poročil, ki jih obravnava praviloma pred začetkom poletja. Hkrati pa se zavedamo, da je strateški dokument živ organizem, ki je lahko podvržen tudi spremembam, ki nastajajo v času izvajanja.

Oblikovanje strateških ciljev in prednostnih nalog za strateško obdobje 2016–2019 temelji na rezultatih, doseženih v dveh realiziranih strateških dokumentih, ki ju zdaj nadgrajujemo z nadaljnjo širitvijo mreže kulturnih ustanov in uresničevanjem ambicioznih programskih ciljev, kot sta na primer pridobitev naslova evropska prestolnica kulture leta 2025 in pravkar (11.12. 2015) osvojeni Unescov naslov mesto literature. Oba naslova Ljubljano lahko le še utrdita na evropskem in svetovnem kulturnem zemljevidu. H kontinuiteti kulturne politike MOL so v preteklem štiriletnem obdobju bistveno prispevale stabilne proračunske razmere. Pomembno je, da je MOL kljub grožnji gospodarske krize vztrajal pri stabilnem proračunu za kulturo in da ga je tudi povečevala: leta 2012 je ta znašal 21.985.052 eurov, leta 2015 pa znaša 25.694.799 eurov. S tem je lokalni in slovenski javnosti dano jasno sporočilo, da je kultura ena od vodilnih programskih vsebin slovenskega glavnega mesta in sporočilo o vrednotah, ki jih MOL zastopa. Tako je Nacionalni svet za kulturo RS kot neodvisno telo, ki usmerja nacionalno strategijo za kulturo, 22. januarja 2015 ugotovil, da »največji odstotek kulturi namenja Mestna občina

Ljubljana«. Delež proračuna MOL za kulturo je v letu 2014 znašal več kot 9% celotnega proračuna MOL. Nacionalni svet za kulturo RS je v svoji kratki analizi financiranja kulture iz občinskih proračunov prav tako zapisal, da »po vseh parametrih izstopa poročilo Mestne občine Ljubljana«.

Ko govorimo o tem, da je podpora kulturi v mestu vrednota, naj poudarimo, da je kultura neločljivi del razvojne vizije MOL, in sicer ne zgolj v okviru pričujoče strategije, ampak tudi v okviru Strategije trajnostnega razvoja MOL. Kultura je pripoznana kot pomemben gradnik trajnostnega razvoja MOL, kulturna politika pa kot ena izmed prednostnih javnih politik MOL. Koncept trajnostnega razvoja sloni sicer na treh stebrih (gospodarska rast, družbena vključenost in uravnoteženo okolje), vendar se v strokovnih (ne le kulturnih) krogih uveljavlja spoznanje, da kulture ni mogoče obravnavati zgolj kot sestavine gospodarske, socialne ali okoljske politike. Nasprotno, kulturo razumemo kot četrti steber trajnostnega razvoja v mestu. Zato pričakujemo, da bosta projekta obnove nekdanjih industrijskih objektov Rog in Cukrarna, kot največja infrastrukturna projekta MOL na področju kulture v naslednjem strateškem obdobju, podprta tudi s sredstvi evropske kohezijske politike.

Nova kulturna strategija MOL je metodološko zastavljena tako kot prejšnji dve, v vsebinskem smislu pa pomeni njuno nadgradnjo, ker je kultura dinamično področje, ki je v nenehnem spreminjanju. Zato smo posebno pozornost namenili nekaterim tematikam, kot so na primer kulturne in kreativne industrije ter umetnost na javnih površinah. Izpostaviti velja še povečano ponudbo raznolikih vsebin na področju kulturno-umetnostne vzgoje kot enega od elementov vzgoje kritično razmišljujoče javnosti. Kakovostni pedagoško-didaktični programi so sestavni del letnih programov javnih zavodov na področju kulture, katerih ustanovitelj je MOL, in vedno bolj tudi nevladnih organizacij. V naslednjem štiriletnem obdobju želimo te programe še bolj povezati in nadgraditi.

Strategija razvoja kulture v MOL 2016–2019 je »lokalni program za kulturo« MOL, kot ga določa 14. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (v nadaljnjem besedilu: ZUJIK). Lokalni programi za kulturo se, enako kot Nacionalni program za kulturo, sprejemajo za obdobje štirih let, pri čemer lahko vsebujejo tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Dokument je zastavljen ambiciozno, a vendar na ravni uresničljivega. Morebitna posebnost je v tem, da k novemu strateškemu obdobju pristopamo iz desetletne perspektive: leto 2025 bo eno od slovenskih mest/krajev ponovno imelo možnost kandidature za evropsko prestolnico kulture. Naš cilj je, da ta naslov pridobi Ljubljana.

1.2 Prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti na področju kulture v MOL

V okviru analize obstoječega stanja na področju kulture v MOL in iskanja priložnosti za nadaljnji kulturni razvoj ter ob prepoznavanju morebitnih nevarnosti predstavljamo kratko SWOT analizo:

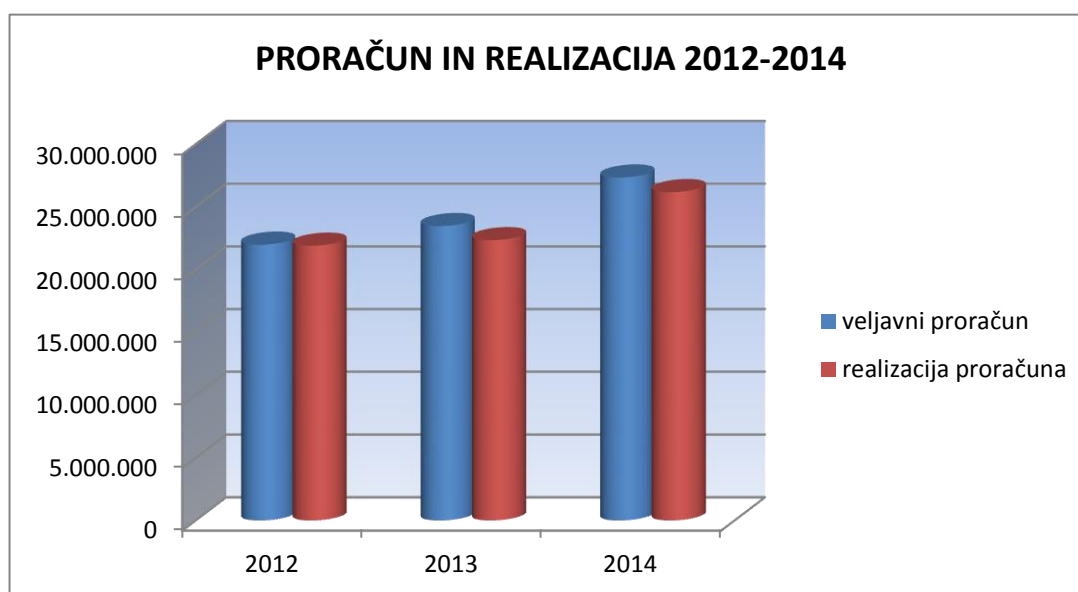
PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none">• bogata kulturna dediščina• bogata kulturna ponudba, ki se vsako leto povečuje• pridobljen Unescov naslov mesto literature• privlačnost Ljubljane za turiste, ki prihajajo z namenom, da obišejo kulturne prireditve• naraščajoče število brezplačnih kulturnih prireditev na javnih površinah• zadovoljstvo občanov s kulturno ponudbo• vse večja mednarodna prepoznavnost Ljubljane kot »mesta kulturnih dogodkov in festivalov«• stabilno financiranje področja kulture iz mestnega proračuna• načrtovanje in izvajanje kulturne politike na podlagi štiriletnih strategij• uspešno programsko in poslovno delovanje javnih kulturnih zavodov MOL• sodelovanje z nevladnimi kulturnimi organizacijami in samostojnimi umetniki v skladu z načelom partnerstva• skrb za zunajinstitucionalno in ljubiteljsko kulturo ter kulturno dediščino• izkazana sposobnost organizacije velikih mednarodnih dogodkov• programi javnih zavodov na področju kulturno-umetnostne vzgoje• koncentracija profesionalnih NVO v kulturi kot komparativna prednost v slovenskem in evropskem prostoru• aktivna udeležba meščank in meščanov v umetniškem ustvarjanju in kulturnem življenju nasploh• razvoj kreativnega potenciala mladih	<ul style="list-style-type: none">• neenakomerna razporeditev kulturnih institucij v okolju, tj. prevelika osredotočenost kulturne ponudbe v mestnem središču• pomanjkanje lastnih sredstev MOL za velike infrastrukturne projekte• neustrezne prostorske razmere nekaterih javnih zavodov (SMG, MGL ...) in neodvisnih kulturnih organizacij, ki upravljajo s prostori MOL (Glej, PTL ...)• zastarela tehnična oprema nekaterih javnih zavodov in nevladnih kulturnih organizacij• nezadosten dialog z Ministrstvom za kulturo RS na operativni ravni• ni sistemsko urejeno vprašanje sofinanciranja šestih javnih zavodov• nedokončani denacionalizacijski postopki• nezadostna sredstva za obnovo kulturnih spomenikov• nezmožnost zaposlovanja in posledično pomanjkanje strokovnega kadra v javnih zavodih in neodvisnih kulturnih organizacijah• ni enotne informacijske točke o kulturnih dogodkih• pomanjkanje primernih prostorov za skladiščenje in delo v ateljejih za NVO in samozaposlene v kulturi• pomanjkanje vadbenih prostorov za uprizoritvene umetnosti, predvsem na področju sodobnega plesa, performansa in novih/eksperimentalnih/transdisciplinarnih umetniških praksah (ki jih producirajo in predstavljajo predvsem profesionalne nevladne organizacije)

PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • sofinanciranje strateških projektov (Rog, Cukrarna, Švicarija) iz skladov EU • pridobitev naslova EU »evropska prestolnica kulture 2025« • krepitev mednarodne prepoznavnosti in kulturnega turizma • ustvarjanje blagovne znamke »Ljubljana – mesto kulture in ustvarjalnosti« • vpis ljubljanske kulturne dediščine na Unescov seznam ter pridobitev znaka evropske kulturne dediščine • krepitev promocije kulturne ponudbe • krepitev kulturne ponudbe zunaj ožjega mestnega središča • boljša časovna in programska usklajenost osrednjih kulturnih prireditev, zlasti festivalov • nadgradnja partnerskih odnosov z evropskimi mesti in mednarodnimi kulturnimi organizacijami • večja stopnja varovanja kulturne dediščine • umestitev ljubljanskih projektov v nacionalne strateške dokumente • razvoj kulturnih in kreativnih industrij • krepitev kulturne ponudbe v virtualnem prostoru 	<ul style="list-style-type: none"> • zakonske spremembe, ki bi pomenile dodatne finančne obveznosti MOL • zmanjševanje deleža sofinanciranja infrastrukturnih projektov iz državnega proračuna in skladov EU • koncentracija kulturne ponudbe v ožjem mestnem središču • nepovezanost organizatorjev kulturnih dogodkov, zlasti festivalov • odstopanje sponzorjev in vse večja odvisnost od proračunskih virov • zmanjševanje obiska kulturnih prireditev zaradi ekonomske krize • devastacija kulturne dediščine kot posledica vandalizma in nezadostnega vlaganja v obnovo • prevlada količine nad kakovostjo kulturnih in umetniških vsebin • omejeno financiranje nevladnih kulturnih organizacij v obdobju začasnega financiranja

1.3 Grafični prikaz realizacije proračuna MOL za kulturo (2012–2014)

PREGLED REALIZACIJE PRORAČUNA ZA KULTURO V OBDOBJU 2012-2014

leto	proračun	realizacija proračuna	% realizacije
2012	21.985.052	21.902.187	99,62
2013	23.470.023	22.342.558	95,20
2014	27.342.815	26.173.662	95,72

2. Poslanstvo

Poslanstvo MOL na področju kulture je zagotavljanje javnih kulturnih dobrin in storitev vsem prebivalcem in obiskovalcem MOL. Ohranjanje, spodbujanje in širjenje dostopnosti kulturne ponudbe je sestavni del tega poslanstva.

MOL uresničuje svoje poslanstvo tako, da zagotavlja finančne, infrastrukturne, organizacijske in druge pogoje za nemoteno delovanje javnih kulturnih zavodov MOL in drugih kulturnih organizacij ter samostojnih ustvarjalcev na različnih kulturnih področjih, ki delujejo v javnem interesu in ustvarjajo kakovostne kulturne dobrine in storitve, ki ne morejo biti prepuščene tržnim mehanizmom.

3. Vizija

Kot slovenska prestolnica Ljubljana gradi svojo mednarodno identiteto na bogati kulturni dediščini ter vrhunski in raznoliki kulturni ponudbi.

Ljubljana je mesto kulture, ki v javnem interesu podpira vse oblike raznolikega umetniškega ustvarjanja in kulturnega udejstvovanja z namenom, da izboljša kakovost življenja posameznikov in posameznic, ne glede na spol, vero, gmotno stanje, izobrazbo, družbeni položaj ali katerokoli drugo osebno okoliščino.

Ljubljana je ustvarjalno mesto, v katerem je kultura tesno povezana z izobraževalnim, gospodarskim, turističnim in drugimi področji, ki prispevajo k materialni in duhovni blaginji vseh njegovih prebivalcev in obiskovalcev.

4. Temeljne vrednote

Umetniško in kulturno ustvarjanje temelji na vrednotah svobode izražanja, solidarnosti, strpnosti, odprtosti, spoštovanja različnosti in medkulturnega dialoga. Udejstvovanje meščanov v kulturnem življenju krepi medsebojno razumevanje in občutek pripadnosti skupnosti.

Za MOL je kultura vrednota sama po sebi, ki na individualni ravni bogati kakovost življenja vsakega meščana, na ravni mesta pa je močan gradnik skupnostne identitete.

Za MOL je kultura javna dobrina, ne pa tržno blago, ker imajo kulturne dobrine in storitve trajno duhovno vrednost, ki se ne izkazuje izključno s takojšnjimi neposrednimi ekonomskimi učinki.

MOL podpira kulturne in umetniške dejavnosti javnih, nevladnih in ljubiteljskih organizacij zaradi kulturi in umetnosti lastnih vrednosti ter nasprotuje vsakršni ekonomski ali politični instrumentalizaciji, ki bi omogočala zmanjševanje proračunske podpore.

5. Temeljna načela kulturne politike MOL

Kulturna politika MOL temelji na naslednjih temeljnih načelih:

- pravica vseh prebivalcev MOL do kakovostnih javnih kulturnih dobrin in storitev na vseh področjih kulturnega in umetniškega ustvarjanja,
- dostopnost javnih kulturnih dobrin in storitev vsem prebivalcem in obiskovalcem MOL, ne glede na socialni status, oviranost ali življenjsko obdobje,
- raznolikost kulturnih in umetniških vsebin, ki vključuje podporo vsem oblikam kulturnega in umetniškega ustvarjanja, ki ustrezajo strokovnim kriterijem kakovosti in vrhunskosti,
- pravica vseh prebivalcev MOL do udejstvovanja v kulturnem življenju.

6. Splošni strateški cilji

Splošni cilji kulturne politike MOL v obdobju 2016–2019 so naslednji:

1. povečanje dostopnosti kakovostnih kulturnih vsebin za vse prebivalce MOL,
2. uveljavitev Ljubljane kot pomembnega regionalnega kulturnega in ustvarjalnega središča v evropskem prostoru,
3. izboljšanje infrastrukturnih pogojev za delovanje javnih zavodov na področju kulture, ki jih je ustanovil MOL,
4. zagotavljanje stabilnih finančnih, infrastrukturnih in drugih pogojev za delovanje nevladnega kulturnega sektorja,
5. krepitev medpodročnega povezovanja in sodelovanja med nacionalnimi in mestnimi javnimi zavodi na področju kulture,
6. krepitev sodelovanja med nevladnimi organizacijami in javnimi zavodi na področju kulture ter med nevladnimi organizacijami samimi,
7. vzpostavitev podpore za mlade, nezaposlene umetnike,
8. krepitev kulturnega življenja v vseh četrtih skupnosti MOL,
9. podpora razvoju kulturnih in kreativnih industrij,
10. podpora razvoju kulturnega turizma,
11. podpora razvoju kulturno-umetnostne vzgoje,

12. informatizacija in digitalizacija programskih vsebin javnih zavodov na področju kulture, ki jih je ustanovil MOL, ter profesionalnih nevladnih kulturnih organizacij, ki se programsko sofinancirajo iz proračuna MOL,
13. podpora programom s področja knjige in branja v okviru pridobljenega Unescovega naslova mesto literature
14. pridobitev naslova evropska prestolnica kulture 2025,
15. vpis Plečnikovega opusa med Unescovo svetovno dediščino,
16. zagotovitev ustrezne prezentacije kulturne dediščine Ljubljanskega barja za večjo kakovost turistične ponudbe.

7. Podpora javnemu in nevladnemu sektorju v kulturi kot nosilcema kulturnega razvoja MOL

Nosilci kulturnega razvoja MOL so javni zavodi na področju kulture, profesionalne nevladne kulturne organizacije, ljubiteljska kulturna društva in samozaposleni v kulturi. Povezovanje in medsebojno usklajeno delovanje javnega in nevladnega sektorja v kulturi je zato ključnega pomena za doseganje načrtovanih strateških ciljev. S tem je tesno povezano preseganje ozkega sektorskega pristopa in zapiranja v meje posameznih kulturnih dejavnosti.

V MOL bomo zato kontinuirano podpirali kulturne programe in projekte, ki bodo rezultat sodelovanja mestnih in nacionalnih javnih zavodov ter javnih in nevladnih kulturnih organizacij, ki delujejo na različnih področjih. Medpodročno povezovanje kulture z drugimi področji ima velik pomen za splošen trajnostni razvoj MOL tako z vidika krepitve gospodarskih potencialov kulture in ustvarjalnosti kot tudi z vidika večje socialne povezanosti prebivalcev MOL.

Pri tem bodo finančne podpore MOL še posebej deležni tisti programi in projekti, ki bodo pozitivno vplivali na povezovanje z drugimi področji, kot so spodbujanje socialne kohezije, razvoj kulturnega turizma ter kulturnih in kreativnih industrij, mednarodne promocije MOL ipd. MOL bo v naslednjem štiriletnem obdobju podpiral programe in delovanje javnih zavodov na področju kulture, ki jih je ustanovila sama, zlasti z izvajanjem naslednjih ukrepov:

- ohranjanje stabilnega in razvojno naravnanelega financiranja splošnih stroškov delovanja, programskih materialnih stroškov in stroškov za plačilo dela, pri čemer so slednji odvisni od normativne ureditve, ki je v pristojnosti države,
- posodobitev obstoječe javne kulturne infrastrukture, s katero upravljajo javni zavodi na področju kulture v ustanoviteljstvu MOL,
- razširitev obstoječe kulturne infrastrukture MOL z novimi objekti: Rog, Cukrarna, miniplex mestnega kina, Vila Zlatica itn.,
- podpora uresničevanju ciljev in ukrepov v okviru petletnih strateških načrtov, ki so hkrati podlaga za letno finančno in programsko načrtovanje zavodov,
- krepitev sodelovanja javnih zavodov MOL in javnih zavodov, ki jih je ustanovila država na področju kulture,
- krepitev programskega sodelovanja in povezovanja z evropskimi in svetovnimi kulturnimi ustanovami,
- načrtno vključevanje kulturnih zavodov MOL v organizirano turistično ponudbo na podlagi področne strategije razvoja kulturnega turizma v MOL, ki bo pripravljena predvidoma do konca leta 2016,
- podpora večjemu vključevanju mladih kulturnih ustvarjalcev v pripravo in izvedbo programov kulturnih zavodov MOL,
- dodatna podpora programom kulturno-umetnostne vzgoje, ki bo razvijala dojemljivost občinstva,
- zagotovitev sredstev za investicijsko vzdrževanje in nakup opreme v skladu z letnimi proračunskimi možnostmi MOL.

Da bi zagotovili stabilne finančne, prostorske in druge pogoje za delovanje nevladnega sektorja v kulturi, bo Mestna občina v naslednjem strateškem obdobju izvedla naslednje ukrepe:

- povečanje finančnih sredstev MOL za javne kulturne programe in kulturne projekte, ki jih izvajajo profesionalne nevladne organizacije in samostojni ustvarjalci na področju kulture,
- prehod s triletnega na štiriletno sofinanciranje javnih kulturnih programov profesionalnih nevladnih organizacij,
- uvedba kulturno-umetnostne vzgoje kot novega razpisnega področja v okviru štiriletnega programskega razpisa,
- vzpostavitev sistema elektronskih prijav za štiriletne programske in letne projektne razpise (e-razpisi),
- vzpostavitev sistema sofinanciranja kulturnih programov ali projektov, ki so sofinancirani iz proračuna EU,
- izboljšanje prostorskih pogojev za delovanje profesionalnih nevladnih organizacij in samostojnih kulturnih ustvarjalcev (vzpostavitev novega vadbenega prostora za sodobne plesalce, ateljeji za likovne ustvarjalce ipd.),
- subvencioniranje skladiščnih prostorov profesionalnih nevladnih organizacij in samostojnih ustvarjalcev na področju kulture,
- povečanje finančnih sredstev MOL za delovanje profesionalnih nevladnih organizacij, ki upravljajo z javno infrastrukturo MOL v prireditvene namene,
- sistemska ureditev financiranja profesionalnih nevladnih organizacij, ki upravljajo z javno infrastrukturo MOL v prireditvene namene na podlagi medsebojnega dogovora med MOL in upravljavci;
- nadaljnji razvoj medsebojnega sodelovanja in participativne vloge organizacij in posameznikov iz nevladnega sektorja pri oblikovanju, izvajanju in spremljanju kulturne politike MOL, zlasti v okviru nove Delovne skupine MOL za trajni dialog z nevladnimi organizacijami na področju kulture in samozaposlenimi v kulturi,
- krepitev medsebojnega sodelovanja profesionalnih nevladnih organizacij ter sodelovanja med nevladnimi organizacijami in javnimi zavodi na področju kulture,
- zagotovitev sredstev za investicijsko vzdrževanje in nakup opreme za objekte MOL, s katerimi upravljajo profesionalne nevladne organizacije, v skladu z letnimi proračunskimi možnostmi MOL,
- načrtno vključevanje profesionalnih neodvisnih kulturnih organizacij v organizirano turistično ponudbo MOL,
- podpora večjemu vključevanju mladih kulturnih ustvarjalcev v pripravo in izvedbo programov in projektov profesionalnih nevladnih kulturnih organizacij v MOL.

Udeležba mladih v starosti od 15 do 20 let v kulturi tako glede ustvarjalcev kot obiskovalcev in uporabnikov kulturne ponudbe je šibka in terja veliko pozornost ter specifične pristope k reševanju stanja. Strategija razvoja kulture v tem delu sledi ciljem in ukrepom Strategije MOL za mlade 2016–2025. V naslednjem obdobju si bo zato MOL prizadeval:

- povečati število mladih v MOL, ki so uporabniki kulture, za vsaj 10 % letno, za vsaj 2 % letno povečati število mladih v MOL, ki se dejavno vključujejo v kulturno ustvarjanje, in od leta 2016 naprej na letni ravni ustvariti najmanj 50 zaposlitev za mlade v kulturi (skladno z Zakonom o javnem interesu v mladinskem sektorju so mladi »mladostniki in mlade odrasle osebe obeh spolov, stari od 15. do dopolnjenega 29. leta«),
- s področja kulture oblikovati razvojni projekt, ki se bo osredotočal na večanje dostopnosti kulturnih dobrin za mlade in na povečanje deleža mladih, ki najdejo zaposlitev na področju kulture, tako v vladnem kot nevladnem sektorju, se pravi zlasti pri izvajalcih javnih kulturnih programov in pri javnih zavodih s področja kulture, katerih ustanovitelj je MOL,
- do leta 2017 povečati število abonentov Kul abonmaja za vsaj 30 %,

- povečati delež mladih vseh starostnih skupin pri obiskovanju Mestne knjižnice Ljubljana in delež bralcev med mladimi, zlasti v starosti od 15 do 20 let, tako z rednim obiskovanjem s strani vseh osnovnih šol in vrtcev kot z izvedbo ciljnega promocijskega projekta *Mladi obiskujemo Mestno knjižnico Ljubljana!*, ki ga bo knjižnica zasnovala skupaj z mladimi,
- izvesti projekt *Mladi v knjižnici dostopajo do znanja in informacij*, v organizaciji Mestne knjižnice Ljubljana,
- od leta 2016 naprej najmanj en cilj v letnem programu javnih zavodov s področja kulture v MOL in upravljavcev javne kulturne infrastrukture usmeriti izrecno v skupino mladih od 15 do 20 let, ki naj bi se povezali z institucijami na področju mladinskega sektorja, in v svoje načrtovanje vključili mlade.

8. Strateški cilji in ukrepi na posameznih področjih kulture

8.1 Uprizoritvene umetnosti

Gledališče in ples

Javni interes na področju uprizoritvenih umetnosti se uresničuje z zagotavljanjem pogojev za produkcijo in postprodukcijo najrazličnejših uprizoritvenih praks javnih zavodov, nevladnih kulturnih organizacij in posameznikov. Področje uprizoritvenih umetnosti vključuje dramsko gledališče, lutkovno gledališče, plesno gledališče, eksperimentalno oziroma raziskovalno gledališče, sodobni ples, ulično gledališče, organizacijo festivalov, vse vmesne oblike ter vse mejne oblike gledaliških praks, ki črpajo iz preostalih področij ustvarjanja oziroma kreativno uporabljajo nove tehnologije.

MOL je ustanovitelj treh javnih zavodov na področju uprizoritvenih umetnosti: Slovenskega mladinskega gledališča (v nadaljnjem besedilu: SMG), Mestnega gledališča ljubljanskega (v nadaljnjem besedilu: MGL) in Lutkovnega gledališča Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: LGL). Trije javni zavodi MOL so v gledališki sezoni 2013/2014 izvedli 1434 predstav, ki jih je obiskalo 257.758 obiskovalcev. Od tega je SMG izvedlo 306 predstav, 8 premier in 21 ponovitev, MGL 433 predstav, 11 premier in 10 premier bralnih uprizoritev ter 15 ponovitev, LGL pa 695 predstav, 12 premier in 40 ponovitev. SMG, MGL in LGL so v gledališki sezoni 2013/2014 skupaj izvedli 56 gostovanj v tujini, od tega SMG 32, MGL 10 in LGL 14. SMG, MGL in LGL so v gledališki sezoni 2013/2014 skupaj izvedli 153 gostovanj po Sloveniji, od tega SMG 62, MGL 46 in LGL 45.

Poleg omenjenih treh javnih zavodov na območju MOL na področju gledališča in plesa ustvarja tudi javni zavod Kino Šiška. Delež uprizoritvenih umetnostih predstavlja 20% osnovne dejavnosti javnega zavoda.

Čeprav je Mestna občina ustanoviteljica omenjenih zavodov, se le-ti večinsko sofinancirajo iz državnega proračuna, in sicer v letu 2014: SMG 86,3 %, MGL 77,9 % in LGL 51,3 %. Ker je država njihova večinska sofinancerka, ključne odločitve o sofinanciranju njihovih programov sprejema Ministrstvo za kulturo RS, predvsem glede SMG in MGL. Pri javnem zavodu LGL pa MOL pokriva tako del stroškov za plače kakor tudi del stroškov za program.

Poleg omenjenih treh javnih zavodov na območju MOL na področju uprizoritvenih umetnosti delujeta še javni zavod SNG Drama Ljubljana in Cankarjev dom, ki ju v celoti financira Ministrstvo za kulturo, pri čemer je v kulturno-umetniškem programu Cankarjevega doma najmočnejše zastopana glasbena umetnost.

MOL je v okviru triletnega programskega razpisa v obdobju 2013–2015 sofinanciral programe šestnajstih nevladnih kulturnih organizacij, ki so opredelile kot osnovno dejavnost področje uprizoritvenih umetnosti.

Poleg triletnih programov MOL sofinancira tudi posamične projekte nevladnih organizacij in samostojnih ustvarjalcev na področju kulture.

Na področju uprizoritvenih umetnosti so za Ljubljano posebnega pomena številni festivali v produkciji tako nevladnih organizacij kakor tudi javnih zavodov. V produkciji nevladnih organizacij so bili v okviru triletnih kulturnih programov v obdobju 2013–2015 sofinancirani naslednji festivali: Ana Desetnica v produkciji Gledališča Ane Monro, Mladi levi v produkciji zavoda Bunker, Ex Ponto v produkciji Kulturnega društva B-51, bienalni festival Exodos v produkciji Zavoda Exodos, Mednarodni festival sodobnih umetnosti Mesto žensk v produkciji Mesta žensk. V okviru projektnih razpisov pa smo v zadnjem obdobju sofinancirali Mednarodni gledališko-klovnovski festival Klovnbuf v produkciji Zavoda Bufeto, Festival Pajek v

produkciji Društva Pekinpah in bienalni festival Gibanica, bienale sodobne plesne umetnosti v produkciji Društva za sodobni ples Slovenije.

Na področju uprizoritvenih umetnosti je opaziti trend naraščanja števila manjših produkcij, producenti in izvajalci vse več časa posvečajo iskanju partnerjev, obveščanju javnosti, trženju ipd. Ob tem jim primanjkuje časa za poglobljen in temeljit ustvarjalni proces, kar se lahko kaže kot tvegana praksa za manj kvalitetne, manj razvojno naravnane in umetniško dognane produkcije.

8.1.1 Gledališče

1. cilj: Spodbujati sodelovanje med javnimi zavodi, med javnimi zavodi in NVO in med NVO.

Ukrepi: V okviru enoletnih in štiriletnih javnih razpisov za nevladne organizacije se kot prednostni kriterij določi sodelovanje med javnimi zavodi in NVO in med NVO.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki:

- večje število kakovostnih in večjih produkcij,
- izboljšanje pogojev za delo NVO,
- pridobivanje novih izkušenj in uvajanje novih pristopov in idej.

Kazalnika:

- število koprodukcij med javnimi zavodi in NVO in med NVO,
- število večjih produkcij z večjim številom sodelujočih in večjim številom ponovitev.

2. cilj: Povečati obseg postprodukcije.

Ukrepi: V okviru enoletnih in štiriletnih javnih razpisov za nevladne organizacije se kot prednostni kriterij določi minimalno zahtevano število ponovitev s ciljem, da se poveča obseg postprodukcije. V okviru štiriletnih javnih razpisov se kot prednostni kriterij določi večje število projektov v postprodukciji.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki: Zaradi velikega števila produkcij, ki vsako leto nastajajo na področju uprizoritvenih umetnosti, je ob omejenih prostorskih kapacitetah posledično mogoče tudi manjše število ponovitev. S tem ciljem želimo doseči daljši čas uprizorjanja posameznih gledaliških in plesnih predstav ter tako povečati dostopnost predstav občinstvu. S tem bo mogoče doseči tudi bolj smotrni izkoristek javnofinančnih sredstev glede na doseženo dostopnost.

Kazalnika:

- število izvedenih ponovitev,
- število obiskovalcev.

3. cilj: Dvigniti raven kvalitete ob ohranjanju števila produkcij.

Ukrep 1: V okviru štiriletnih javnih razpisov za nevladne organizacije se večje število točk nameni kriteriju vsebinske zaokroženosti in kvalitete programa, manj pa večjemu številu produkcij oz. programskih enot.

Ukrep 2: Zagotoviti dodatna finančna sredstva na področju uprizoritvenih umetnosti tako v okviru štiriletnih kakor tudi enoletnih javnih razpisov.

Ocena finančnih sredstev: 50.000 eurov letno.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki:

- večje število večjih kvalitetnih produkcij,
- daljši čas za poglobljeno umetniško ustvarjanje in razvoj,
- večje število obiskovalcev.

Kazalniki:

- število kvalitetnih produkcij,
- število večjih produkcij,
- število obiskovalcev.

4. cilj: Promocija uprizoritvenih umetnosti in pridobitev posameznih skupin ciljnega občinstva.

Ukrepi:

- organizacija festivala Junij v Ljubljani, ki omogoča najširšemu krogu občinstva ogled vrhunskih gledaliških in plesnih predstav najrazličnejših umetniških zvrsti; festival ponuja tudi promocijo javnih zavodov in NVO,
- organizacija festivala kulturno-umetnostne vzgoje Bobri, ki omogoča brezplačen ogled gledaliških in plesnih predstav, namenjenih otrokom in mladostnikom,
- organizacija tematskih dni v okviru festivala Junij v Ljubljani.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki:

- promocija vrhunskih gledaliških in plesnih kulturnih dogodkov,
- promocija javnih zavodov in nevladnih kulturnih organizacij s področja uprizoritvenih umetnosti,
- dostopnost izbranih vrhunskih umetniških dogodkov najširšemu občinstvu,
- povečan obisk gledaliških predstav.

Kazalniki:

- število obiskovalcev na festivalu Junij v Ljubljani,
- število obiskovalcev na festivalu Bobri (v letu 2014: 16.458 obiskovalcev),
- število obiskovalcev v gledališčih SMG, LGL in MGL (v gledališki sezoni 2013/2014: 257.758 obiskovalcev).

8.1.2 Ples

Na področju uprizoritvenih umetnosti je potrebno posebej omeniti področje sodobnega plesa, ki je v zadnjem obdobju doživelo velik korak naprej z vzpostavitvijo izobraževalnega sistema tako na osnovnošolski, srednješolski kakor tudi visokošolski ravni. Tako nastaja velika skupina mladih, ki nima zaposlitvenih možnosti. Poleg tega se kaže velik problem tudi v pomanjkanju vadbene prostora. V naslednjem strateškem obdobju bomo poskušali zagotoviti vadbene prostore za različne nevladne kulturne izvajalce na področju sodobnega plesa in drugih uprizoritvenih praks.

1. cilj: Zagotoviti nove vadbene prostore za nevladne kulturne izvajalce na področju sodobnega plesa in drugih uprizoritvenih praks.

Ukrep: Novi vadbeni prostori.

Pojasnilo: Nove vadbene prostore bomo poskušali zagotoviti prek javnega razpisa za izbor programskega upravitelja poslovnega prostora. Razpis bo predvideval finančna sredstva programskega upravljanja v predvideni skupni višini 20.000 eurov letno. Programski upravitelj bo moral zagotavljati vadbene prostore za različne nevladne kulturne izvajalce na področju sodobnega plesa in drugih uprizoritvenih praks.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: 20.000 eurov letno.

Pričakovani učinki:

- boljši pogoji za ustvarjanje in razvoj,
- bolj smotrni izkoristek javnofinančnih sredstev (izvajalci sofinanciranih projektov veliko denarja namenijo za najem vadbenih prostorov)
- kvalitetnejši projekti.

Kazalnika:

- novi prostori,
- število ustvarjalcev, ki delujejo v novih prostorih.

2. cilj: Promocija sodobnega plesa, vzgoja in razvoj umetniške dojemljivosti občinstva.

Ukrep: Festival Junij v Ljubljani bo v svoj program vsako leto vključil produkcijo s področja sodobnega plesa oz. bo izveden tematski dan, posvečen sodobnemu plesu. Tako bomo prispevali k promociji sodobnega plesa, saj je festival Junij v Ljubljani namenjen najširšemu krogu občinstva.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki:

- promocija sodobnega plesa,
- večja obiskanost predstav s področja sodobnega plesa,
- večja prepoznavnost sodobnega plesa.

Kazalnika:

- izvedeni projekti s področja sodobnega plesa na vsakoletnem festivalu Junij v Ljubljani,
- izveden tematski dan s področja sodobnega plesa.

3. cilj: Zagotovitev pogojev za delo in razvoj za mlade na področju sodobnega plesa.

Ukrep: V okviru štiriletnih javnih razpisov za nevladne organizacije opredelitev posebnega razpisnega kriterija »Sodelovanje z mladimi, manj uveljavljenimi umetniki«.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki:

- kakovostni projekti,
- razvoj področja,
- sodelovanje večjih producentov z mladimi, manj uveljavljenimi ustvarjalci,
- večja odprtost prostora.

Kazalnika:

- število projektov mladih, manj uveljavljenih ustvarjalcev s področja sodobnega plesa,

- število kakovostnih projektov.

8.2 Vizualne umetnosti

Javni interes na področju vizualnih umetnosti zajema tako tradicionalne likovne zvrsti, kot so slikarstvo, risba, grafika, ilustracija, strip, kiparstvo, arhitektura, oblikovanje, kot tudi sodobnejše načine izražanja: plastično, prostorsko in svetlobno oblikovanje, fotografijo, video, instalacije, ulično umetnost, performans, dogodek in druge sodobne ustvarjalne prakse 21. stoletja, ki se povezujejo z drugimi področji umetnosti in v svojo interpretacijo vključujejo tudi izsledke humanističnih in naravoslovnih raziskav.

Javni interes se uresničuje s podporo delovanju dveh javnih zavodov (Muzeja in galerij mesta Ljubljane – MGML in Mednarodnega grafičnega likovnega centra – MGLC) ter nevladnih organizacij in posameznikov, ki delujejo na področju vizualnih umetnosti, njihovega povezovanja, sodelovanja ter zagotavljanja prostorskih in predstavitvenih pogojev za delo ustvarjalcev in producentov.

Pomemben del javnega interesa na področju vizualnih umetnosti je tudi popularizacija in prezentacija likovne dediščine ter zbiranje moderne in sodobne likovne umetnosti, njeno arhiviranje in spletno predstavljanje.

Javni interes na področju vizualnih umetnosti je namenjen tudi skrbi za finančni položaj samostojnih kulturnih ustvarjalcev in vzgoji občinstva. Leta 2015 smo tudi v Galeriji Kresija posameznikom skladno s strateškim ciljem začeli izplačevati razstavnine, kar bomo v letu 2016 razširili na vse razstavne prostore MU MOL.

Čeprav je Mestna občina ustanoviteljica MGML in MGLC, se za opravljanje državne javne službe muzejev oba javna zavoda sofinancirata tudi iz državnega proračuna. (V letu 2014 je MGML iz državnega proračuna prejel 36,7 % – del plač se sofinancira tudi iz proračuna MOL – MGLC pa 65 % za opravljanje državne javne službe muzejev.) V zadnjih treh letih je sofinanciranje MGML iz državnega proračuna razmeroma stabilno, čeprav v primerjavi s preostalimi javnimi zavodi precej nizko. Vsako leto pa se drastično niža sofinanciranje MGLC tako za program kot predvsem za materialne stroške, čeprav zavod pripravlja grafični bienale, ki ponovno postaja vodilna slovenska mednarodna likovna prireditev.

Poleg omenjenih dveh javnih zavodov na območju MOL delujejo še Moderna galerija, Narodna galerija in Cankarjev dom, ki jih v celoti financira Ministrstvo za kulturo RS in pomembno prispevajo k vizualni podobi prestolnice.

Razstavno dejavnost izvajajo tudi trije mestni javni zavodi: Javni zavod Ljubljanski grad, Kino Šiška in Kinodvor.

Razstavni program izvajamo tudi v okviru razstavnih prostorov MU MOL (Galerija Kresija, Stekleni atrij, Desni atrij in Zgodovinski atrij), ki ga oblikujemo na podlagi javnega povabila. Del programa sestavljajo še razstavni projekti, ki so vsebinsko povezani z delovanjem in projekti MU MOL. Letno je predstavljenih med 45 do 55 projektov, v letu 2015 je bilo izvedenih na primer 50.

MOL je v okviru triletnega programskega razpisa v obdobju 2013–2015 sofinanciral programe šestih nevladnih kulturnih organizacij, ki so vizualne umetnosti opredelile kot osnovno področje in predstavljajo pomemben dejavnik na področju razstavne dejavnosti v mestu in njenega razvoja.

Poleg triletnih programov MOL sofinancira tudi posamične projekte nevladnih organizacij in samostojnih ustvarjalcev na področju kulture. Z letom 2013 smo uvedli sekcijo arhitektura in oblikovanje s posebnimi ocenjevalnimi kriteriji.

Priča smo naraščanju prijav na področju sekcije arhitektura in oblikovanje, poleg tega se tu po mnenju strokovne komisije za likovne umetnosti izboljšuje tudi kakovost prijavljenih projektov. Na splošno na področju vizualnih umetnosti opažamo več kakovostnih in inovativnih projektov, ki si vsekakor zaslužijo finančno podporo in tako možnost za izvedbo (strokovna komisija za likovne umetnosti je v letu 2013 predlagala v sofinanciranje 15 projektov, sicer je bilo v tem razpisu število sofinanciranih projektov omejeno s številom 15, v letu 2014 smo prejeli 21 projektov in v letu 2015 20 projektov).

1. cilj: Dvig kakovosti in raznovrstnosti projektov na vizualnem področju.

Ukrep 1: Oblikovali bomo koordinacijo vseh deležnikov, ki v Ljubljani delujejo na področju vizualnih umetnosti, da bi spodbudili sodelovanje in medsebojno seznanjanje s tekočo in prihodnjo produkcijo.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: Cilj nima neposrednih finančnih posledic.

Pojasnilo: Sodelovanje in redno srečevanje smo na podlagi interesa, ki so ga izrazili različni deležniki, ki delujejo na vizualnem področju v Ljubljani, sklenili razširiti z nevladnih organizacij in javnih zavodov, katerih ustanovitelj je MOL, na vse relevantne ustanove, ki delujejo v mestu, ne glede na ustanoviteljstvo.

Ukrep 2: V okviru štiriletnega javnega razpisa za nevladne organizacije v obdobju od 2016–2019 se poveča število programskih izvajalcev na osnovnem vizualnem področju z dosedanjih 6 na 8.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: Dodatnih vsaj 30.000 eurov na leto.

Pojasnilo: V preteklem triletnem obdobju se je pokazalo, da več kot 6 izvajalcev javnih kulturnih programov izpolnjuje pogoje in izkazuje javni interes za večletno programsko sofinanciranje in s tem stabilnejše delovanje. Na problematiko je opozorila tudi strokovna komisija za likovne umetnosti v mandatu 2013–2015.

Ukrep 3: Izplačevanje razstavnin posameznikom v vseh razstaviščih oziroma galerijah.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: Dodatnih 9.000 eurov letno za razstavnine za razstavne prostore MU MOL.

Ukrep 4: Razstavni prostori MU MOL se bodo najmanj enkrat letno pridružili večjemu mednarodnemu projektu (kot na primer Grafični bienale ali BIO – Bienale oblikovanja, gostujoče razstave mednarodnih umetnikov) v izvedbi lokalnih in nacionalnih javnih zavodov ter najmanj enkrat letno tudi večjemu mednarodnemu projektu nevladnih organizacij.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: Cilj nima neposrednih finančnih posledic.

Pričakovani učinki:

- stabilnejše delovanje večjega števila producentov in ustvarjalcev na vizualnem področju, razvoj in stabilno delovanje tudi v luči pokritja večine področij vizualnih umetnosti,
- število kakovostnih in večjih produkcij,
- izboljšanje pogojev za delo NVO in samostojnih kustosov/kuratorjev,
- pridobivanje novih izkušenj in uvedba novih pristopov in idej.

Kazalniki:

- število koprodukcij med javnimi zavodi, med javnimi zavodi in NVO ter med samimi NVO,
- število koprodukcijskih projektov, v katere so vključeni samostojni kustosi/kuratorji,
- število projektov, v katerih sodelujejo več kot trije deležniki,
- število sofinanciranih javnih kulturnih programov v obdobju 2016–2019.

Ukrep 5: V okviru enoletnih in štiriletnih javnih razpisov za nevladne organizacije bomo kot prednostni kriterij določili sodelovanje med javnimi zavodi in NVO, med samimi NVO in med NVO s samostojnimi kustosi/kuratorji.

2. cilj: Okrepitev kakovosti in raznolikosti projektov v javnem prostoru in večji delež vizualne produkcije v mestnem središču.

Ukrep 1: Povečati število sofinanciranih projektov v javnem prostoru s področja arhitekture in oblikovanja.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: Dodatnih 30.000 eurov letno.

Pojasnilo: Leta 2013 smo na področju likovnih umetnosti v projektne razpisu uvedli posebno podpodročje sekcija arhitektura in oblikovanje, ki zajema projekte s področja arhitekture, urbanizma, krajinske arhitekture, unikatnega, industrijskega in grafičnega oblikovanja oziroma vizualnih komunikacij. Ta ukrep je bil pozitiven in potreben. V strateškem obdobju od 2016–2019 želimo to podpodročje še okrepiti, predvsem v segmentu, ki se ukvarja z javnim prostorom in skupnostnimi projekti, ki ne bodo osredotočeni le na mestno središče, pač pa tudi na obrobje mesta, predvsem na območja večjih stanovanjskih sosesk v sodelovanju Oddelka za kulturo in Oddelka za lokalno samoupravo.

Ukrep 2: Zagotoviti prostor za center slovenskega oblikovanja v mestnem središču, ki bo na enem mestu ponudil najboljše slovenske oblikovalske izdelke in bo hkrati prostor strokovnega in pristočasnega druženja.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: Cilj nima neposrednih finančnih posledic.

Ukrep 3: Prenovljena Švicarija v Tivoliju v upravljanju Mednarodnega grafičnega likovnega centra bo izvajala mednarodni rezidenčni program.

Čas izvedbe: 2016–2017.

Ocena finančnih sredstev: Za izvajanje upravljanja in programa bo potrebno zagotoviti dodatna sredstva javnemu zavodu MGLC v višini 300.000 eurov.

Pojasnilo: V naslednjem strateškem obdobju bo končana prenova objekta Švicarija, ki jo bo potrebno upravljati in bo zapolnila pomanjkanje rezidenc za vizualne umetnike v Ljubljani. Za delovanje in upravljanje novega rezidenčnega centra bo potrebno od leta 2017 naprej zagotavljati sredstva.

Ukrep 4: Podpora pri zagotavljanju prostorov izvajalcem še posebej na področju kreativnih industrij in fotografije.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: Cilj nima neposrednih finančnih posledic.

Pojasnilo: Število profesionalnih izvajalcev na področju vizualnih umetnosti se je v zadnjem času povečalo tudi zato, ker smo področje razširili in okrepili s tako imenovanim podpodročjem arhitektura in oblikovanje kot delom kreativnih industrij. Prav tako se povečuje število kakovostnih izvajalcev, ki delujejo na področju fotografije, zato menimo, da jim je potrebno v mestu zagotoviti primerne prostore za delovanje in razvoj.

Pričakovani učinki:

- večje število projektov, ki bodo vključevali najširšo skupnost in krepili zavest o ravnanju s prostorom in njegovo skupno rabo; v delo s prostorom in javnostjo bo vključenih več arhitektov, ki delujejo kot samostojni kulturni izvajalci,
- povečanje mednarodne izmenjave likovnih umetnikov in še boljše umeščanje Mednarodnega grafičnega likovnega centra v mednarodni prostor,
- center slovenskega oblikovanja v mestnem središču bo pripomogel k promociji in razvoju oblikovanja ter krepil zavest o pomenu in dodani vrednosti dobrega oblikovanja ter dolgoročno spodbudil domačo proizvodnjo; po vzoru večjih evropskih mest Ljubljana potrebuje takšen center, ki bo imel pozitivne učinke tudi na kulturni turizem, saj bo v mestu lahko zadovoljil zahtevnejše goste, ki si želijo kakovostno lokalno ponudbo, hkrati pa prebivalce mesta ozaveščal in seznanjal s ponudbo slovenskih oblikovalcev in njihove produkcije, in bo mogoče z zagotovitvijo dodatnih prostorov dejavnike povezati v mrežo.

Kazalniki:

- število skupnostnih projektov in intervencij v javnem prostoru,
- število sofinanciranih projektov na območju velikih ljubljanskih stanovanjskih sosesk (doslej Bežigrad in središče mesta),
- število rezidenc in izvedenih mednarodnih projektov,
- število prostorov v lasti MOL, namenjenih ustvarjalcem, ki se ukvarjajo z oblikovanjem kot eno od panog kreativnih industrij ali fotografijo.

3. cilj: Povečanje prodaje likovnih del sodobnih ustvarjalcev oziroma tekoče likovne produkcije in vzgoja publike.

Ukrep 1: Vzpostaviti sistem, ki bo stimuliral galeriste (NVO in zasebni sektor) na območju MOL, da bodo poiskali kupce novih likovnih del, po možnosti z razstav. Finančna nagrada za galeriste bi znašala do 20 % od vrednosti, ki jo je za prodano likovno delo dobil umetnik.

Čas izvedbe: 2017–2019.

Ocena finančnih sredstev: dodatnih 13.000 eurov letno.

Ukrep 2: Zagotoviti finančna sredstva za nakup likovnih del za zbirko Muzeja in galerij mesta Ljubljane in Mednarodnega grafičnega likovnega centra.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: dodatnih 10.000 eurov letno.

Pojasnilo: Z ukrepoma 1 in 2 želimo v okviru lokalnih pristojnosti čim bolj izboljšati položaj vizualnih umetnikov, ki je neposredno povezan z razvojem trga umetnin v državi. Ker trg umetnin pri nas ni razvit, je eden od ukrepov tudi poskus njegove spodbude. Predvsem pa je pomembno odkupovati sodobna likovna dela za javni zbirki (MGML in MGLC), ki je v zadnjem desetletju zastalo.

Ukrep 3: Oblikovanje projekta za vzgojo občinstva na vizualnem področju – artoteka.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: Finančna sredstva od izposoje posameznikom bo lahko zavod namenil za nakup likovnih del za zbirko.

Pojasnilo: Oblikovanje fonda likovnih del iz javnih zbirk za izposajo posameznikom. Cilj projekta je vzgoja odrasle publike in dostopnost kakovostnih likovnih del sodobnih avtorjev v vsak dom. Nosilec projekta bo MGLC.

Ukrep 4: MOL bo v vseh razstaviščih in galerijah spodbujal programe, ki bodo omogočili dostopnost programskih vsebin raznolikim in ranljivim družbenim skupinam s poudarkom na osebah s posebnimi potrebami (senzorno, gibalno in intelektualno ovirani) in programom kulturno umetnostne vzgoje s poudarkom na tretji triadi osnovne šole.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: Dodatnih 2.000 eurov na leto za prilagoditev programa v razstaviščih MU MOL.

Pojasnilo: Pomemben segment vizualnega področja je tudi dostopnost programskih vsebin raznolikim družbenim skupinam s poudarkom na osebah s posebnimi potrebami, ki so jih doslej zelo uspešno izvajali v javnih zavodih MGML in MGLC, od leta 2015 pa tudi v Galeriji Kresija. Pri vzgoji občinstva se je pokazalo pomanjkanje programov kulturne vzgoje za tretjo triado osnovne šole, ki je namenjena refleksiji likovnih del, zato bomo ta segment spodbujali pri vseh deležnikih, ki delujejo na vizualnem področju.

Pričakovani učinki:

- boljši pogoji za ustvarjanje in razvoj slovenskih likovnih umetnikov,
- povečanje zbirke MGML in MGLC s sodobnimi vizualnimi deli,
- spodbuda za vzpostavitev trga umetnin,
- vzgoja odrasle publike in krepitev zavesti o kvalitetni likovni produkciji,
- dostopnost programskih vsebin raznolikim družbenim skupinam s poudarkom na osebah s posebnimi potrebami (senzorno, gibalno in intelektualno ovirani),
- spodbujanje razvoja programov kulturne vzgoje za tretjo triado osnovne šole, ki bodo namenjeni refleksiji likovnih del.

Kazalniki:

- število odkupljenih likovnih del za zbirko obeh mestnih zavodov,
- število prodanih likovnih del in s tem izboljšanje položaja likovnih umetnikov,
- vzpostavitev izposojevalnice likovnih del iz javnih zbirk,
- število programov za doseganje novega občinstva znotraj raznolikih družbenih skupin,

- število programov, namenjenih kulturno-umetniški vzgoji in doseženo število obiskovalcev (tretja triada osnovne šole).

4. cilj: Popularizacija stripa.

Ukrep: Letni festival stripa postane vsaj tridnevna prireditev na območju Alpe-Jadran in širše, ki predstavlja in promovira domače in tuje avtorje stripa in stripovske ustvarjalnosti (primer: Stripolisfest).

Čas izvedbe: 2016-2019.

Ocena finančnih sredstev: 15.000 eurov na letni ravni.

Pričakovani učinki:

- celovit in mednarodno zasnovan program festivala stripa terja povezovanje in sodelovanje z različnimi programskimi izvajalci (javni zavod, nevladne organizacije, posamezniki in kolektivi) in ustrezno finančno podporo,
- programski svet festivala sestavljajo različni akterji stripovske scene in izkušeni producenti mednarodnih projektov,
- festival stripa predstavlja nadgradnjo kontinuiranih in ustrezno finančno podprtih projektov in programov popularizacije stripa (razstave, delavnice, predstavitve, pogovori, natečaji), ki potekajo skozi celo leto in jih izvajajo različni akterji na področju stripa – tako nevladne organizacije (Stripburger, zavod Stripolis in drugi) in javni zavodi (Kino Šiška, primer: Stripolis, Stripolisfest), tudi Mestna knjižnica Ljubljana in šolske knjižnice na območju MOL.
- razvoj domače stripovske produkcije, promocija stripa in stripovske ustvarjalnosti,
- umestitev Ljubljane kot stripovskega središča na področju Alpe-Adria in širše.

Kazalniki:

- kakovost produkcije in obseg festivala stripa,
- število finančno podprtih projektov s področja stripa,
- število samostojnih razstav s področja stripa.

8.3 Glasbene umetnosti

Javni interes na področju glasbenih umetnosti se uresničuje z zagotavljanjem pogojev za izvedbo kakovostne glasbene produkcije in postprodukcije na področju praks javnih zavodov, nevladnih kulturnih organizacij in posameznikov. Področje glasbenih umetnosti vključuje vse zvrsti, prakse in vsebine, ki jih družijo raziskovanje zvoka in glasbeno ustvarjanje, komorna in orkestralna glasba, etn Glasba, zborovsko petje in glasbeno-scenske predstave kot tudi vsi sodobni načini glasbenega izražanja, ki so se uveljavili v 20. stoletju in so zajeti v naslednjih žanrih ter njihovih izpeljankah: jazz, rock, elektronska glasba, prosta improvizacija, zvočna instalacija, eksperimentalna glasba, hip hop, kantavtorstvo, avdio-vizualni performans ipd.

MOL je ustanovitelj dveh javnih zavodov na področju glasbenih umetnosti: Festivala Ljubljana in Centra urbane kulture Kino Šiška (v nadaljnjem besedilu: Kino Šiška). Dva javna zavoda MOL sta v letu 2014 izpeljala več kot 250 glasbenih dogodkov, ki jih je obiskalo nekaj več kot 100.000 obiskovalcev. Oba javna zavoda sta se usmerila tudi na pripravo večjih glasbenih dogodkov; Festival Ljubljana je ob svojem rednem programu pripravil odmevne koncerte na Kongresnem trgu, Kino Šiška pa je poleg večjih koncertov v Križankah, na Kongresnem trgu in na festivalu MENT sodeloval tudi z odmevnim obmejnim festivalom Schengenfest.

Oba javna zavoda večinsko sofinancira MOL, precejšen del sredstev pa pridobita na trgu in na razpisih za evropska sredstva. Sredstev iz državnega proračuna skorajda nista deležna, čeprav njun program daleč presega lokalne in regionalne meje in sta oba mednarodno prepoznana in cenjena akterja.

MOL je v okviru triletnega programskega razpisa v obdobju 2013–2015 sofinanciral programe desetih nevladnih kulturnih organizacij, ki delujejo na področju glasbenih umetnosti.

Poleg triletnih programov MOL sofinancira tudi posamične projekte nevladnih organizacij in samostojnih ustvarjalcev na področju kulture.

1. cilj: Zagotoviti pogoje za kontinuirano izvajanje kakovostne glasbene produkcije.

Ukrepi: Vsakoletni javni razpisi omogočajo doseganje zastavljenih ciljev predvsem zaradi kriterijev, ki od predlagateljev zahtevajo vrhunsko kakovost in dobre reference. Izboljšanje pogojev za vrhunsko slovensko glasbeno produkcijo, ki bo pritegnila domače in tuje občinstvo. Obisk glasbenih dogodkov je sicer precej visok, pogosta ovira za povečanje občinstva je visoka vstopnina na posameznih glasbenih dogodkih. Okrepljena podpora MOL posameznim projektom bo omogočil večjo dostopnost občinstvu in hkrati dvignila raven že sedaj visoki kakovosti glasbenega ustvarjanja v Ljubljani.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki: Glasbeni dogodki v Ljubljani bodo še bolj obiskani in predvsem bo pomembno rasla njihova kakovost.

Kazalnik: visoka raven glasbenih dogodkov v Ljubljani s povečanim obiskom.

Pojasnilo: Število vrhunskih glasbenih programov in projektov, ki jih bo sofinanciral MOL, bomo zvišali in omogočili še bolj raznovrstno in hkrati visoko kvalitetno glasbeno produkcijo.

Ocena finančnih sredstev: 50.000 eurov.

2. cilj: Okrepiti podporo uspešnim in kakovostnim glasbenim festivalom v Ljubljani.

Ukrepi: V javnem razpisu in javnem pozivu za naslednje kratkoročno obdobje je potrebno ustvariti pogoje in pripraviti ustrezne kriterije, ki bodo omogočili podporo festivalskim dogodkom. Vzpostaviti je potrebno natančnejšo dolgoročno evidenco odmevnih dogodkov, ki bodo pripomogli k čim manjšemu in manj pogostemu prekrivanju kulturnih dogodkov, ki bodo tako dosegli večjo odmevnost in boljšo obiskanost. Potrebno je podpreti kakovostne glasbene festivale in zagotoviti pogoje in možnosti, da Praznik glasbe postane prepoznavna vsakoletna prireditev, ki bo potekala po celotnem območju mesta v sodelovanju s čim bolj različnimi glasbeniki.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki:

- poživitev uličnega glasbenega dogajanja na različnih mestnih lokacijah,
- dvig kakovosti uličnega glasbenega nastopanja,
- vzpostavitev Ljubljane kot pomembne festivalske prestolnice, kjer prebivalci in obiskovalci lahko najdejo vrhunske glasbene dogodke,
- dvig glasbene izobraženosti občinstva.

Kazalniki:

- število visoko kakovostnih glasbenih festivalov,
- kakovost uličnih nastopov,
- število obiskovalcev,
- število lokacij,
- raznolikost.

Pojasnilo: V zadnjih letih v Ljubljani poleg že tradicionalnih visoko kakovostnih festivalov nastaja vrsta novih, izjemno zanimivih festivalov, zato širimo področje in podpiramo zasebno iniciativo, ki prinaša različne festivale. Projekt Praznik glasbe, ki se obeležuje po vsem svetu 21. junija in ima v mnogih mestih po svetu že dolgo tradicijo, se je v zadnjem obdobju uveljavil tudi v Ljubljani. Osnovni namen projekta je ozaveščanje obiskovalcev o kakovostni glasbi, predstavitev tako vrhunskih kot ljubiteljskih glasbenih izvajalcev, seznanjanje občinstva z novimi glasbenimi praksami in raznovrstnimi načini glasbenega izražanja, hkrati pa spodbuda glasbenim ustvarjalcem in promocija njihovega dela.

Ocena finančnih sredstev: 100.000 eurov.

3. cilj: Vzpostaviti Hišo glasbe kot prostor glasbenega ustvarjanja

Pojasnilo: Dolgoročni cilj je v Ljubljani vzpostaviti Hišo glasbe, v kateri bodo imeli glasbeni ustvarjalci dostopne (finančno in fizično) vadbene prostore. Uresničitev cilja sodi v kontekst kandidature MOL za pridobitev naslova evropska prestolnica kulture leta 2025.

Ukrepa:

- poiskati ustrezno lokacijo, ki je dostopna z javnim prevozom,
- obstoječo stavbo ustrezno obnoviti (izolirati, urediti več vadbeneh in produkcijskih prostorov itn.).

Čas izvedbe: 2016–2025.

Pričakovana učinka:

- izboljšanje pogojev za delovanje glasbenih ustvarjalcev in poustvarjalcev,
- novo glasbeno prizorišče v Ljubljani.

Kazalnika:

- prenova ustrezne stavbe v Ljubljani,
- število vadbeneh in produkcijskih prostorov.

Ocena finančnih sredstev: potrebna finančna sredstva bo mogoče opredeliti šele potem, ko bo znana lokacija.

8.4 Intermedijske umetnosti

Javni interes na področju intermedijskih umetnosti temelji na spajanju različnih novomedijskih praks in se nanaša na poudarjeno uporabo novih tehnologij znotraj umetniških projektov. Področja, ki jih štejemo med intermedijske umetnosti so: spletna umetnost, navidezna in razširjena resničnost, multimedijски performansi, interaktivna instalacija, robotska umetnost, kibernetska umetnost, digitalno arhiviranje, biotehnološka umetnost in različni prepleti vsega naštetega ter druge porajajoče se intermedijske prakse. Gre za projekte, ki na umetniški način uporabljajo in predstavljajo procese, produkte in vplive tehnologij, znanosti ter s tem povezanih družbenih praks, pri čemer sodobne tehnologije uporabljajo na reflektiven, ustvarjalen in/ali raziskovalen način.

MOL tako kot država na področju intermedijskih umetnosti ni ustanovitelj nobenega javnega zavoda.

MOL je v okviru triletnega programskega razpisa v obdobju 2013–2015 sofinanciral programe štirih nevladnih kulturnih organizacij, ki delujejo na področju intermedijskih umetnosti. V ta namen je bilo iz proračuna MOL namenjenih 134.000 eurov (2013), 134.000 eurov (2014) in 132.000 eurov (2015). Na programski razpis leta 2013 se je sicer prijavilo 6 izvajalcev javnih kulturnih programov.

Poleg triletnih programov MOL sofinancira tudi posamične projekte nevladnih organizacij in samostojnih ustvarjalcev na področju kulture. V letu 2014 je bilo iz proračuna MOL podprtih 7 projektov, v skupni višini 19.500 eurov, leta 2015 pa 8 projektov v skupni višini 21.500 eurov. Glede na razmerje med številom prijaviteljev in sofinanciranih projektov je opazen trend manjšanja števila prijaviteljev na projektne razpise in večanje števila prijaviteljev na programskem razpisu, najverjetneje zaradi tehnične in finančne zahtevnosti intermedijskih projektov, ki jih lažje izvedejo programski izvajalci, saj so boljše oziroma trajnejše finančno, tehnično in infrastrukturno podprti.

Smiselno in tudi nujno bi bilo povečati število finančno podprtih programskih kot tudi projektne izvajalcev.

1. cilj: Spodbujati akterje na področju intermedijskih umetnosti k vzajemni rabi prostorskih in tehničnih virov, k racionalizaciji upravljalkega oz. organizacijskega deleža v proračunskih projektih in programih.

Ukrepi: V projektne in programske razpise vnesti dodatne točke za izvajalce, ki načrtujejo vzajemno rabo prostorskih in tehničnih virov in racionalizacijo upravljalkega oz. organizacijskega deleža v proračunskih projektih in programih.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki: Več projektov in programov, izvedenih na način, ki vključuje vzajemno rabo prostorskih in tehničnih virov ter spodbuja racionalizacijo upravljalkega oz. organizacijskega deleža v proračunskih projektih in programih.

Kazalniki: Število prijavi na projektne in programske razpise, ki v svoji prijavi transparentno vključujejo vzajemno rabo prostorskih in tehničnih virov ter izkazujejo racionalizacijo upravljalkega oz. organizacijskega deleža v proračunskih projektih in programih.

Ocena finančnih sredstev: 10.000 eurov.

2. cilj: Povečati širšo zastopanost manj uveljavljenih ali še neveljavljenih umetnikov in umetnic ter drugih deležnikov (npr. raziskovalcev ali poklicnih sodelavcev drugih disciplin) v prijavljenih programih in projektih, s tem pa spodbujati raznolikost področja intermedijskih umetnosti.

Ukrepi: V projektne in programske razpise vnesti dodatne točke za izvajalce, ki v prijavi kakovostno ter prepričljivo utemeljijo sodelovanje manj uveljavljenih ali še neveljavljenih umetnikov in umetnic ter drugih deležnikov (npr. raziskovalcev ali poklicnih sodelavcev drugih disciplin) v prijavljenih programih in projektih.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki: Spodbuditi predvsem programske, vendar tudi projektne izvajalce k večjemu vključenju manj uveljavljenih ali še neveljavljenih umetnikov in umetnic ter drugih deležnikov (npr. raziskovalcev ali poklicnih sodelavcev drugih disciplin) v prijavljenih programih in projektih.

Kazalniki: Število prijavi na projektne in programske razpise, ki v svoji prijavi vključujejo manj ali še neveljavljene umetnice in umetnike ter druge deležnike (npr. raziskovalce ali poklicne sodelavce drugih disciplin).

Ocena finančnih sredstev: 10.000 eurov.

8.5 Knjiga in knjižnična dejavnost

8.5.1 Knjiga in bralna kultura

Knjiga je temelj javnega interesa vsake kulturne politike. S promoviranjem literature, učinkovitimi modeli podpore knjigi in sodobnimi strokovnimi spoznanji s področja bralnih motivacij poudarjamo pomen branja in uveljavljamo prakse, ki knjigi dajejo vlogo pomembnega dejavnika socialne kohezivnosti, vse v zavedanju, da sta branje in bralna pismenost ključna dejavnika za razvoj posameznika, njegove ustvarjalnosti in znanja. Pri večanju dostopnosti do dobrih knjig za vse generacije vključujemo tudi vlogo elektronske knjige in digitalizacije pri razvijanju bralne kulture, saj se zavedamo, da sta knjiga in e-knjiga kot medija vsakovrstnega znanja, ustvarjalnosti, informacij in zabave temelj razvoja posameznika in družbe, ki potrjuje našo spojenost s tisočletji človeške kulturne zgodovine.

S projektom Ljubljana – svetovna prestolnica knjige 2010 smo na poseben način integrirali področje knjige v življenje in delovanje mesta ter na osnovi bogatega izročila ustvarili novo kakovost v kulturni podobi Ljubljane in prepletli že uveljavljene knjižne prireditve (Slovenski dnevi knjige, Vilenica, Živa književnost, Knjižnica pod krošnjami, Festival Sanje, nagrada kresnik za najboljši slovenski roman, Mlade rime, Slovenski knjižni sejem, Noč knjige, Noč knjigarn ...) z novimi. MOL sofinancira program mreže ICORN, mreže mest zatočišč za preganjane pisatelje, katere članica je od leta 2011, in literarni festival Fabula, ki privabi uveljavljene literarne goste in izda cenovno dostopne prevode njihovih del. Trubarjeva hiše literature z inovativnimi vsebinami ponuja raznolike refleksije o aktualnih tokovih na področju sodobne kulture in družbe ter prispeva h kulturnemu in urbanemu utripu Ljubljane; v letu 2014 smo z javnim razpisom nevladni organizaciji Divja misel oddali v upravljanje Vodnikovo domačijo – butični kulturni dom vsestranskega Valentina Vodnika, in tako nadaljujemo dobro prakso načina upravljanja nepremičnin v javni lasti. Vodnikova domačija je v celoti namenjena besedi in knjigi, v njej potekajo številni programi za različne ciljne skupine.

Na področju bralne kulture od leta 2008 izvajamo projekt Ljubljana bere, s katerim triletnike, prvošolce in od leta 2014 tudi četrtošolce obdarimo z brezplačnimi slikanicami in knjigami vrhunskih slovenskih piscev in ilustratorjev, s čimer spodbujamo družinsko branje, branje v osnovnih šolah in predstavljanje slovenskih avtorjev.

Priznane in izjemno uspešne projekte na tem področju izvaja Mestna knjižnica Ljubljana: Ciciuhec (za vzgojno-izobraževalne zavode), Poletavci (za otroke od 7-12 let), Najpoletavci (za otroke od 13-16 let), v sodelovanju z muzeji Mega –kviz (za starejše osnovnošolce). Pomemben prispevek k promociji kakovostnega branja je Priročnik za branje kakovostnih mladinskih knjig ter podelitev priznanj Zlata hruška za najboljše mladinske knjige.

Osvojena kandidatura za Unescov naslov Ljubljana – mesto literature odpira nove možnosti za razvoj področja knjige v Sloveniji, za večjo mednarodno uveljavitev in prepoznavnost slovenske knjige, kulture, mesta in države. Pri tem je bistveno, da v Ljubljani gojimo prepričanje, da lahko del svoje bogate tradicije ter izvernih zamisli in izkušenj s knjigo ponudimo tudi svetu. To smo dokazali tudi z Ljubljansko resolucijo o knjigi, ki je bila sprejeta na Svetovnem vrhu knjige v okviru programa Ljubljana – svetovna prestolnica knjige 2010, s katero smo postavili učinkovit model za podporo knjigi in branju.

1. cilj: Dvig zanimanja za knjigo in branje pri vseh ciljnih skupinah.

Ukrepi:

1. do leta 2017 vzpostaviti nov otroški knjižni festival z raznolikim programom, ki bo potekal na odprti javni površini,

2. do leta 2018 v sodelovanju z Mestno knjižnico Ljubljana zasnovati posebne oddelke v knjižnicah za mlade od 15 do 19 let v tesnem sodelovanju z mladinskimi organizacijami s tega področja,
3. nadaljevati s projektom Ljubljana bere, s katerim spodbujamo družinsko branje in branje med osnovnošolci ter predstavljamo vrhunske slovenske avtorje in ilustratorje,
4. podpreti izvedbo literarnega festivala Literature sveta z gostujočimi svetovnimi in domačimi pesniki in pisatelji in izdajo cenovno dostopnih prevodov njihovih del, s katerimi bomo spodbujali kakovostno branje in spoznavali literature sveta,
5. podpreti programe in projekte, ki na inovativen način popularizirajo knjigo in branje ter področje literature povezujejo tudi z drugimi umetniškimi področji in vzpostaviti znamko Ljubljana – mesto literature.
6. v Palači Cukrarna (del kompleksa Cukrarne) vzpostaviti Palačo knjige in mladih, ki bo živahno literarno-knjižno središče in stičišče ilustratorjev. Palače knjige in mladih bo prostor sistematičnega in izvirnega razvijanja novih vsebin, povezanih s knjigo in kulturnim dogajanjem v Ljubljani, z mladimi in vsemi generacijami ob zavedanju, da je potrebno o pomenu knjige in branja razmišljati v luči učenja in rasti za vse življenje. V Palači knjige in mladih bomo omogočali pogoje za razvoj kritične refleksije o kulturi in družbi.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena potrebnih sredstev: 165.000 eurov letno, investicija v Palačo Cukrarna 2.2015.000 eurov, oprema 500.000 eurov.

Pričakovani učinki: povečanje števila obiskovalcev kakovostnih literarnih prireditev, večanje kupovanja knjig (2 do 3 knjige na leto v letu 2014), prepoznavnost Ljubljane kot mesta literature.

Kazalniki:

- število obiskovalcev otroškega knjižnega festivala,
- število obiskov domačih in tujih avtorjev na otroškem knjižnem festivalu in literarnem festivalu Literature sveta,
- število izdanih knjig v okviru festivala Literature sveta,
- število vzpostavljenih novih oddelkov za mlade (15–19 let) v MKL,
- število programov in projektov, ki potekajo pod znamko Ljubljana – mesto literature,
- vzpostavitev Palače knjige in mladih v Palači Cukrarna,
- število in obseg novih programov s področja knjige in mladih v Palači knjige in mladih,
- kakovostna nadgradnja obstoječih programov s področja knjige,
- doseganje ciljnih občinstev.

Pojasnilo: Bogato knjižno produkcijo za otroke (960 naslovov v letu 2014) bomo celovito predstavili na novem otroškem knjižnem festivalu, ki bo potekal na prostem v pomladnih mesecih in bo z raznolikim programom, ki bo povezoval različna področja umetnosti, zapolnil manko na tem področju in s svojim živahnim knjižnim utripom obogatil Ljubljano. Partnerji pri izvedbi projekta bodo stanovske organizacije na področju knjige, Mestna knjižnica Ljubljana in drugi kulturni izvajalci.

Z javnimi razpisi bomo podpirali programe in projekte, ki z novimi pristopi spodbujajo branje v javnih prostorih, na avtobusih, vlakih ... in bodo s pridobitvijo znamke Ljubljana – mesto literature širili zanimanje za literaturo.

Literarni festival Literature sveta bo predstavljal vrhunske sodobne pesnike in pisatelje z vseh svetovnih celin, z izdajo prevodov njihovih del pa spodbujal kupovanje knjig in spoznavanje svetovnih literarnih tokov. Literarni festival bo spodbujal tudi sodobno slovensko literaturo in kupovanje knjig.

Z izvajanjem dejavnosti, povezanih s knjigo, bomo na ravni glavnega mesta Ljubljane, na ravni države Slovenije in v mednarodnem merilu promovirali načela svobode izražanja, objavljanja in širjenja informacij, kot jih zagovarjajo Unesco, Deklaracija o človekovih pravicah in Florentinski sporazum, zato, da bomo Ljubljano spremenili v mesto literature *par excellence*.

Palača Cukrarna, ki je del kompleksa Cukrarna, je trenutno brez namembnosti, umeščena pa je v območje, za katero je v večjem delu v perspektivi že načrtovana temeljita arhitekturno-urbanistična prenova, ki bo temu območju prinesla nove vsebine. Osrednja programska usmeritev Palače knjige in mladih bo odpiranje vprašanje in pristopov h knjigi, literaturi in ilustraciji z vidikov, ki jih obstoječe inštitucije in programi s tega področja ne pokrivajo. Prispevala bo k promociji knjižne kulture: avtorjev, ilustratorjev, založnikov, knjižničarjev, knjigarjev ter ustanov s področja bralne kulture, posebno pozornost pa bo posvečala spodbujanju kritike na vseh področjih umetnosti. V svoji programski dejavnosti bo usmerjena na vse starostne skupine z večjim poudarkom na programih in projektih za otroke in mlade. Posebno pozornost bo program namenjal problematiki razvoja občinstva. Po izteku sofinanciranja kulturnega štirinajstdnevnikarja Pogledi aprila 2016 bo nastala vrzel na področju kritične refleksije s celotnega področja kulture, zato bomo v Palači knjige in mladih odpirali prostore za boljšo obveščenost o dogajanju v kulturi in kritično vrednotenje tega področja.

2. cilj: Dvigniti prepoznavnost Ljubljane kot Unescovega mesta literature

Ukrepi:

1. izbor izvajalca programa Ljubljana – mesto literature in vzpostavitev komunikacijskih kanalov (spletna stran, družabna omrežja,...),
2. spodbujati in podpirati projekte in programe, ki izhajajo iz kandidature MOL,
3. nadaljevati sodelovanje v mreži ICORN kot izraz širine in svetovljanske odprtosti Ljubljane nasproti drugim narodom in kulturam,
4. enkrat letno izvesti skupen projekt z Unescovimi mesti literature.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: 60.000 eurov letno.

Pričakovani učinki: povečan mednarodni ugled Ljubljane – mesta literature in kulture v najširšem pomenu besede, sodelovanje z mesti, ki nosijo Unescov naslov kreativnih mest.

Kazalniki:

- število izvedenih mednarodnih projektov,
- število obiskovalcev spletne strani in sledilcev na družabnih omrežjih,
- vključevanje ICORN-ovih gostujočih pisateljev v kulturne tokove mesta.

Pojasnilo: Mreža ustvarjalnih mest (*Creative Cities Network*) je projekt, ki poteka pod okriljem Unesca. V njegovem okviru lahko mesta kandidirajo za pridobitev različnih naslovov, med drugim tudi za naslov mesto literature. Ljubljana se je 11. 12. 2015 pridružila Unescovim mestom literature Edinburghu, Melbournu, Iowi, Dublinu, Reykjaviku, Krakowu, Heidelbergu, Dunedinu, Pragi, Norwichu in Granadi. Unescov naslov mesto literature so poleg Ljubljane osvojili še: Uljanovsk (Ruska federacija), Bagdad (Irak), Tartu (Estonija), Lvov (Ukrajina), Barcelona (Španija), Nottingham (Velika Britanija), Obidos (Portugalska) in Montevideo (Urugvaj).

Kot mesto literature se bomo osredotočali na poslanstvo, da je knjiga predmet splošne omike in znanja, trajno in kontinuirano bomo skrbeli za podporo razvoja področja knjige. Povečali bomo mednarodni ugled Ljubljane kot mesta literature in kulture in število kakovostnih dogodkov, ki se nanašajo na literaturo in knjigo ter promovirajo bralno kulturo in dvigajo kakovost

literarnega ustvarjanja. Promovirali bomo knjižno kulturo: avtorje, ilustratorje, oblikovalce knjig, založnike, tiskarje, knjižničarje, knjigarje in večali možnost razvijanja bralne kulture med vsemi generacijami.

Pri tem bomo pozorni na: kakovost, količino in raznovrstnost knjižnih/literarnih objav v mestu; kakovost in količino izobraževalnih programov domače in tuje literature; organizacijo literarnih dogodkov in festivalov, ki spodbujajo domačo in tujo literaturo; obstoj knjižnic, knjigarn ter javnih ali zasebnih kulturnih središč, ki ohranjajo, spodbujajo in razširjajo domačo in tujo literaturo; aktivno udeležbo tradicionalnih in novih medijev pri promociji literature in krepitevi trga za literarna dela.

V izvedbo programa bomo vključili tudi prepoznavne kvalitetne programe in projekte, ki se že odvijajo, zlasti mednarodne literarne festivale, knjižne sejme in projekte, ki so usmerjeni v razvijanje bralne kulture. Tesno bomo sodelovali tudi z drugimi področji kulture in umetnosti (muzeji, gledališča, glasbeni festivali), ki jih bomo tematsko in v duhu celotne kandidature navezovali na projekt *Ljubljana – mesto literature*.

V svojem delovanju bomo nagovarjali prebivalce tudi prek medijev, saj je pridobljen naslov *Ljubljana – mesto literature* priložnost za intenzivno širjenje zavedanja, da je knjiga temeljna nosilka znanja, ustvarjalnosti in informacij. Program upošteva različne ciljne skupine, pozoren je na ranljive družbene skupine in je zanje razvil posebne ciljne projekte.

8.5.2 Knjižnična dejavnost

Mestna knjižnica Ljubljana (MKL), ki deluje kot javni zavod od leta 2008, zagotavlja knjižnične storitve prebivalcem MOL. V obdobju 2012-2015 je imela MKL povprečno preko 82.000 aktivnih članov na leto, med katerimi je bilo vsako leto povprečno 12.500 novih (letno se iz članstva izbriše okrog 10.000 neaktivnih članov). Knjižnica je letno izposodila več kot 4.700.000 enot knjig, revij in neknjižnega gradiva, število obiskovalcev knjižnice pa je bilo v tem obdobju vsako leto višje od dveh milijonov. Zaloga gradiva v MKL je skoraj 1.700.000 enot knjižničnega gradiva; povprečni prirast gradiva se je v zadnjih letih zmanjšal za več kot 16,5 % glede na obdobje 2008-2011. MKL organizira vsako leto okrog 3.500 prireditev, ki se jih povprečno udeleži čez 70.000 obiskovalcev. Povprečna odprtost knjižnic je bila v obdobju 2012-2015 dobrih 61.000 ur na leto. MKL sodeluje v mednarodnih projektih, izvaja različne knjižnične, in kulturne dejavnosti, izobražuje meščane Ljubljane, spremlja stanje knjižnične mreže ter pripravlja idejne načrte za prenove krajevnih knjižnic, hkrati pa je osrednja območna knjižnica za osrednjeslovensko regijo.

Mestna knjižnica Ljubljana je v svojem Strateškem načrtu 2013–2016 opredelila razvojne cilje in strategije za njihovo uresničevanje ter metode za stalno izboljševanje svojih storitev. Vizija MKL je »razumeti spremembe in pripraviti poti do storitev prihodnosti«. V skladu s to strategijo se je knjižnica zavezala, da bo skrbela za učinkovito in kvalitetno izvajanje storitev za uporabnike, ustrezen obseg in dobro upravljanje knjižnične zbirke, razvijala na sodobni informacijski tehnologiji temelječe in zanimive storitve za prebivalce MOL, uvedla storitve na daljavo, aktivno sodelovala z drugimi organizacijami v okolju ter povečala fleksibilnost zaposlenih in trajno nadgrajevala njihovo strokovno raven. Z razvojem različnih storitev, zlasti vsebin za vseživljenjsko izobraževanje ter zagotavljanjem primernih prostorskih pogojev, si MKL prizadeva postati knjižnica s pogledom v prihodnost.

Cilj 1: Povečati dostopnost knjižničnih storitev vsem prebivalcem MOL.

Ukrepi:

- vsebinsko profiliranje knjižničnih zbirk v mreži knjižnic MKL,
- sistematična evalvacija knjižnične zbirke in njenega upravljanja,

- preoblikovanje knjižničnih prostorov po meri in potrebah uporabnikov in uveljavitev novih načinov postavitve za uporabnike,
- prenova Potujoče knjižnice,
- vračilo gradiva v drugi knjižnici ter dostava in prevzem gradiva na domu ali v službi,
- vstopna info točka MKL,
- digitalizacija knjižničnega gradiva,
- izgradnja strateških partnerstev z drugimi knjižnicami ter kulturnimi in izobraževalnimi ustanovami.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: Cilj bo uresničen v okviru rednega letnega financiranja MKL iz proračuna MOL.

Kazalniki:

- povečan obrat gradiva za vsako posamezno knjižnico v MKL,
- izposoja knjižničnega gradiva,
- odstotek mladih med aktivnimi člani knjižnice,
- obisk prireditev in izobraževanj,
- zadovoljstvo uporabnikov (anketa),
- število objavljenih multimedijskih elementov na portalu KAMRA,
- število vpogledov v digitalne zbirke MKL,
- število skupnih projektov s kulturnimi, izobraževalnimi in drugimi partnerji,
- število mednarodnih projektov.

Pojasnilo: Cilj in ukrepi so usklajeni s Strateškim načrtom MKL 2013–2016 in se nanašajo tako na upravljanje knjižnične zbirke in izboljšanje knjižničnih storitev za prebivalce MOL in okolice kakor tudi na razvoj virtualne knjižnice in krepitev podpore za aktivno udeležbo knjižnice v okolju.

Cilj 2: Povečati prepoznavnost knjižnice v lokalnem okolju

Ukrepa:

1. Uveljavitev knjižnice kot »paradnega konja« za dostop do bolj oddaljenih delov lokalne skupnosti ter za promocijo kulture, branja, »skupnostne umetnosti« in neformalnega izobraževanja v lokalnem okolju.
2. Izvajanje promocije MKL izven prostorov knjižnice prek projektov *Knjižnica v mestu*.

Pojasnilo: Knjižnica je javna služba, utemeljena na posebni zakonodaji, ki zagotavlja enotno izvajanje dejavnosti na celotnem teritoriju države, zanjo pa je ustanoviteljsko odgovorna lokalna skupnost. Zato MOL poleg promocijskih aktivnosti same knjižnice ves čas aktivno vključuje knjižnico tudi v svoje projekte v četrtnih skupnostih, zlasti v okviru politike kulture v javnem prostoru in »skupnostne umetnosti« ter kulturne vzgoje na celotnem območju MOL.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: Cilj bo uresničen v okviru rednega letnega financiranja MKL iz proračuna MOL.

Kazalniki:

- delež včlanjenega prebivalstva, delež mladih med člani knjižnice,
- število udeležencev skupnostnih projektov,
- zadovoljstvo uporabnikov (anketa),
- število partnerjev v projektih.

Pojasnilo: Kulturna politika MOL se usmerja tudi v zagotavljanje kulturnih dejavnosti izven središča mesta v ožjih lokalnih skupnostih, zato je lahko MKL pri tem njen dober partner, ker ima svoje enote v večini četrtnih skupnosti. Knjižnična dejavnost je idealna za izgradnjo participativne kulture, saj je knjižnica ustanova, dostopna vsem in vanjo pa imajo ljudje veliko zaupanje. Strategija izgradnje in prenove knjižnic MKL bo imela za posledico še večjo naklonjenost prebivalstva do obiskovanja knjižnic in neposrednega sodelovanja pri kulturnih dogodkih in vseživljenjskem učenju. MKL že zdaj izvaja promocijo svoje dejavnosti tudi izven svojih stavb, na ulicah mesta, na raznih prireditvah in v drugih ustanovah. Ta oblika promocije pritegne veliko ljudi in je zelo primerna za ustvarjanje pozitivne podobe o knjižnici, pa tudi o sami mestni upravi, ki spodbuja kulturni utrip tudi izven centra mesta.

Cilj 3: Izboljšanje knjižnične mreže MKL za boljši dostop do storitev knjižnic za vse prebivalce.

Ukrepa:

- Prenova obstoječih in vzpostavitev novih krajevnih knjižnic MKL. V obdobju 2016-2019 se bodo prednostno obravnavale naslednje knjižnice:
 - izgradnja nove Knjižnice Zalog,
 - izgradnja nove Knjižnice Polje,
 - izgradnja nove Knjižnice Rog,
 - izgradnja nove Knjižnice Šmartno pod Šmarno goro.
- Razvoj novih neformalnih oblik vseživljenjskega učenja, zlasti za bralno in informacijsko pismenost, ter za vsakdanje življenje za vse skupine uporabnikov, med katerimi bodo izpostavljeni mladi od 15 do 20 let.

Čas izvedbe: 2016-2019.

Ocena finančnih sredstev: 100.000 eurov v letu 2016 za Knjižnico Zalog, za druge načrtovane enote (Polje, Rog in Šmartno) pa bo mogoče oceniti potrebna sredstva šele potem, ko bo pripravljena projektna dokumentacija.

Kazalniki:

- povečanje članstva / obiska v prenovljenih knjižnicah,
- rast izposoje knjižničnega gradiva,
- odstotek mladih med aktivnimi člani knjižnice,
- obisk prireditev in izobraževanj,
- zadovoljstvo uporabnikov (anketa).

8.6 Film

Javni zavod Kinodvor je bil ustanovljen 26. maja 2008 in od takrat letno povečuje obseg dejavnosti in število obiskovalcev ter pomembno prispeva k razvoju filmske kulture v Ljubljani. Ob ustanovitvi so si zadali cilj 50.000 obiskovalcev letno, ga v letu 2010 povišali na 80.000, v letu 2014 pa so v Kinodvoru našli 120.119 gledalcev, ki so obiskali 1.892 javnih filmskih projekcij, ob tem pa so pripravili še vrsto spremljevalnih dogodkov ter dejavnosti, kot so delavnice, brezplačne projekcije v Kavarni, strokovni seminarji, srečanja, konference ... Kinodvor je v prvem letu svojega delovanja prikazal 25 filmov v redni ali omejeni distribuciji, v letu 2014 pa 45 filmov. Sestavni del programa so tudi filmski festivali, posebni dogodki in kinodruženja, pogovori s filmskimi ustvarjalci ali strokovnjaki o filmskih temah, ki so za obiskovalce filma brezplačni, dopoldanske šolske projekcije, ki jih spremljajo filmskovzgojne dejavnosti, ustvarjalne delavnice ter prireditve kina na prostem (Ljubljanski grad, Kongresni trg, Kinodvorišče). V Kinodvoru izvajajo številne programe, s katerimi pridobivajo nova občinstva, kot so program Za zamudnike, Kino v plenicih za starše z dojenčki in Zajtrk pri Kinodvoru. Uspešni projekt Film pod zvezdami nastaja v soorganizaciji Kinodvora in Ljubljanskega gradu.

Kino Šiška poleg glasbenega, gledališkega in plesnega, razstavnega ter eksperimentalnega programa na področju AV- umetnosti ponuja aktualne vsebine umetniško-dokumentarnih filmov, glasbene dokumentarce (cikel: KINODOK) ter premierno predvajanje lokalne in mednarodne neodvisne filmske produkcije.

Javni zavod Kinodvor je v sodelovanju z Oddelkom za kulturo izdal brošuro Ljubljana – filmsko mesto, s katero Ljubljano predstavlja tujim producentom in oglaševalcem. V brošuri slikovno in podatkovno gradivo dopolnjujejo kontakti vseh institucij in drugih organizacij, ki se ukvarjajo s filmom. Oddelek za kulturo je prevzel koordinacijsko vlogo pri izdaji dovoljenj za snemanje in s tem olajšal pridobivanje dovoljenj vsem, ki želijo posneti film na območju MOL, pomaga pa tudi pri iskanju in zagotavljanju začasnih prostorov, ki jih potrebujejo pri snemanju. Pri tem sodelujemo s Slovenskim filmskim centrom, v okviru katerega deluje Slovenska filmska komisija. V zadnjih petih letih je bil MOL pokrovitelj petih filmskih projektov, posnetih v mestu.

1. cilj: Zagotoviti dostopnost do kakovostne filmske produkcije za vse ciljne skupine prebivalstva v mestnem središču.

Ukrepa:

1. nadaljevati programsko politiko Kinodvora, razvijati programe filmske vzgoje za vse generacije in inovativne pristope k privabljanju novih občinstev tudi zunaj matične kinodvorane,
2. do leta 2017 izdelati dokumentacijo za izgradnjo minipleksa mestnega kina v središču Ljubljane.

Pojasnilo: Javni zavod Kinodvor je od začetka delovanja od septembra 2008 pomembno posegel v filmsko ponudbo v mestu. Vključujoč vse filmske projekcije, je Kinodvor v 7 letih javno prikazal 1.624 celovečernih in/ali kratkih filmov, kar prinaša ogromno obogatitev v filmskokulturno ponudbo mesta, velik del teh filmov pa brez mestnega kina sploh ne bi bil v kinematografski distribuciji. Program filmske vzgoje Kinobalon je prepoznaven in ga obiskujejo vzgojno-izobraževalne ustanove iz vse države (33.351 v letu 2014), prav tako je odlično obiskan program filmske vzgoje za starejše Filmska srečanja ob kavi (2.851 v sezoni 2012/13, 3.159 v sezoni 2013/14).

Veliko oviro pri dostopnosti programov v Kinodvoru narekuje omejitev na eno kinodvorano, zato zavod izvaja inovativne pristope k ciljnim občinstvom z organizacijo filmskih dogodkov na prostem ali gostuje v prostorih drugih kulturnih ustanov v MOL. Med najodmevnejšimi projekti so Film pod zvezdami na Ljubljanskem gradu, Poletni kino na Kongresnem trgu, Drive-in kino na Gospodarskem razstavišču, dogodki v sklopu projekta Leto kina v SNG Opera in balet Ljubljana, Slovenski filharmoniji, Grand hotelu Union – nekdanjem kinu Union.

Zaradi vse večje ponudbe kakovostnih filmov in programov s strani slovenskih filmskih distributerjev kot tudi neprofitnega kulturnega sektorja, prav tako pa tudi očitnega zanimanja občinstva za kakovostno filmsko ponudbo s spremljevalnimi dogodki je smiselno v mestnem središču zasnovati minipleks, kreativno družabno-kulturno središče.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: 5.000.000 eurov.

Pričakovani učinki: zagotavljanje kakovosti in raznolikosti filmske ponudbe v mestu, tako filmov v distribuciji kot filmskih festivalov in drugih kulturnih ter pestrih spremljevalnih programov v sodelovanju z nevladnimi organizacijami; kontinuiran program filmske vzgoje za vse generacije.

Kazalniki: število udeležencev programa filmske vzgoje, število projekcij, število obiskovalcev, število spremljevalnih dogodkov.

2. cilj: Utrjevati podobo Ljubljane, filmu prijaznega mesta.

Ukrep: Povezati Filmsko točko MOL s Slovenskim filmskim centrom, javno agencijo Republike Slovenije in vzpostaviti učinkovit sistem obveščanja ter promocije njunih dejavnosti za končne uporabnike – filmske producente.

Pojasnilo: Slovenski filmski center s trženjem filmskih lokacij izvaja dejavnosti filmske komisije, ki je namenjena promociji Slovenije kot filmske lokacije. Tujim producentom in režiserjem nudi podporo z informacijami, z iskanjem primernih lokacij za snemanja in pri navezovanju kontaktov s slovenskimi podjetji in posamezniki. V letu 2014 je SFC izdal novo publikacijo, ki vključuje tudi predstavitev Ljubljane kot priložnosti za filmsko lokacijo.

Pričakovani učinki: povečanje zanimanja za snemanje filmov v Ljubljani, promocija Ljubljane kot filmske, kulturne in turistične destinacije, večji turistični obisk.

Kazalnik: število posnetih filmov.

Čas izvedbe: 2016–2019.

8.7 Mediji

V javni interes kulturne politike MOL na področju medijev sodi informiranje o kulturnem dogajanju, refleksija in kritično poročanje o kulturnih dogodkih ter promocija kulture.

Cilj: Povečati zastopanost kulture v medijih tako na ravni informacij, kritik, refleksij kot na ravni predstavljanja kakovostne kulturne produkcije.

Ukrep 1: Vzpostavitev partnerskih odnosov med MOL, javnimi zavodi in nevladnimi organizacijami na področju kulture na eni strani ter javnim zavodom RTV Slovenija na drugi.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: ni finančnih posledic.

Pričakovana učinka:

- boljša obveščenost javnosti o kulturnih dogodkih na območju MOL,
- boljše sodelovanje izvajalcev kulturnih programov, ki se sofinancirajo iz mestnega proračuna, z RTV Slovenija.

Kazalniki:

- število sklenjenih dogovorov o programsko – poslovnem sodelovanju med RTV, NVO na področju kulture in javnimi zavodi, ki jih je ustanovil MOL,
- število kulturnih dogodkov na območju MOL, o katerih poroča RTV Slovenija.

Pojasnilo: Javni zavod RTV Slovenija načrtuje sklenitev dolgoročnih medsebojnih sporazumov o programsko – poslovnem sodelovanju z javnimi zavodi na področju kulture, ki imajo svoj sedež na območju MOL. V okviru sporazumov bodo opredeljeni načini sodelovanja, vključno z oblikami obveščanja in ozaveščanja slovenskega kulturnega prostora. Posledično bodo ustvarjeni boljši pogoji pri prenašanju kulturnih dogodkov širši publiki in s tem tudi njihova večja dostopnost in odmevnost.

Ukrep 2: Namenjanje glasila Ljubljana za široko promocijo kakovostne kulturne ponudbe v Ljubljani.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki: široka promocija kulturnega življenja v MOL, povečano zanimanje za kulturne prireditve.

Kazalniki: kakovost, raznovrstnost in aktualnost kulturnih tem v glasilu Ljubljana.

Pojasnilo: S posredovanjem kulturnih vsebin prek glasila Ljubljana, ki izhaja v nakladi 121.800 izvodov, dosežemo širok krog občinstva, saj ga brezplačno prejmejo vsa ljubljanska gospodinjstva, zato bomo tudi v prihodnje spodbujali objavljanje kulturnih vsebin.

8.8 Podporni kulturni programi

Cilj: Krepitev podpornih kulturnih programov kot razpisnega področja v okviru štiriletnega programskega razpisa.

Ukrepi:

- posodobitev razpisne dokumentacije in redefinicija področja s večjim poudarkom na interdisciplinarnosti,
- povečanje števila sofinanciranih izvajalcev (z 2 na 3),
- povečanje sredstev za štiriletne programske izvajalce.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: 20.000 eurov letno.

Pričakovani učinki:

- izboljšani pogoji za delovanje izvajalcev podpornih kulturnih programov,
- boljša informacijska in druga podpora izvajalcem kulturnih programov in projektov, ki delujejo na različnih umetniških področjih,
- povečanje sredstev za štiriletne programske izvajalce.

Kazalniki:

- število sofinanciranih programskih izvajalcev,
- obseg sredstev MOL za štiriletne programske izvajalce,
- število ponudnikov na umetniških področjih (uprizoritvene, glasbene, likovne in intermedijske umetnosti), ki so deležni podpore.

Pojasnilo: Podporni kulturni programi obsegajo različne aktivnosti informativnega, izobraževalnega, teoretskega in kritiško-refleksivnega značaja, ki so neposredno vezane na izvedbo kulturnega programa. Podporni kulturni programi so bili prvič uvedeni v okviru programskega razpisa 2013–2015. Na to področje so se lahko prijavi predlagatelji programov, ki delujejo pretežno kot informacijska podpora na enem izmed naslednjih področij: uprizoritvene umetnosti, glasbene umetnosti, likovne umetnosti in intermedijske umetnosti. To področje zajema aktivnosti, kot je na primer posredovanje informacij o področju, arhiviranje in dokumentiranje, organizacija seminarjev, izobraževanj in delavnic. Od sofinanciranih izvajalcev se pričakuje, da s svojo kontinuirano dejavnostjo informativnega, izobraževalnega, teoretskega in/ali kritiško-refleksivnega značaja pomembno prispevajo k raznolikosti in intenziteti kulturnega življenja. Na razpis se je prijavilo 5 predlagateljev, izbrana pa sta bila SCCA, Zavod za sodobno umetnost – Ljubljana in SIGIC – Slovenski glasbenoinformacijski center. Letna podpora obema izvajalcema na področju podpornih kulturnih programov je znašala skupaj 39.000 eurov. Glede na čedalje večji interdisciplinarni značaj umetniškega ustvarjanja se kaže

potreba po okrepitvi tega področja. Prednostno bodo sofinancirani tisti izvajalci kulturnih programov, ki bodo nudili dolgoročno sistemsko podporo čim večjemu številu ponudnikov znotraj več umetniških področij. Poleg informacijske podpore gre tudi za druge oblike podpore, kot so: izobraževanje, delavnice, dokumentiranje, arhiviranje, promocija, kritiška refleksija itn.

9. Župančičeve nagrade

Župančičeve nagrade so najvišja priznanja MOL za izjemne stvaritve na področju umetnosti in kulture, ki trajno bogatijo kulturno zakladnico slovenskega glavnega mesta in s svojo vrhunskostjo odmevajo tudi v širšem nacionalnem in mednarodnem prostoru.

Nagrade so poimenovane po Otonu Župančiču (23. 1. 1878–11. 6. 1949), ki je s svojim pesniškim delom postavil temelje slovenski moderni poeziji, s svojimi izvirnimi in prevedenimi dramskimi deli, dramaturškim in umetniškim vodenjem osrednjega nacionalnega gledališča pa temelje slovenski gledališki umetnosti in kultivirani odrski slovenščini.

Namenjamo jih ustvarjalcem iz Ljubljane za življenjsko delo (1 nagrada) in za stvaritve, ki so bile javnosti predstavljene v obdobju preteklih dveh let pred podelitvijo (3 nagrade). Merila za nagrajevanje zapisuje Odlok o priznanjih MOL (Uradni list RS, št. 116/08 in 107/09).

Cilj: Dvigniti zanimanje javnosti za vrhunske umetniške stvaritve in umetnike.

Ukrep: Široka promocija Župančičevih nagrad in nagrajencev.

Čas izvedbe: vsako leto ob 11. juniju.

Ocena finančnih sredstev: 45.000 eurov.

Pričakovani učinki: Povečanje dostopnosti vrhunskih kulturnih dogodkov, večja promocija nagrad, nagrajencev in njihovega ustvarjanja v medijih.

Kazalnika:

- število objav v medijih,
- prepoznavnost Župančičevih nagrajencev.

Pojasnilo: Mestna oblast deluje z vizijo, da je umetnost darilo ljudi, ki se s svojo ustvarjalnostjo bližajo človeški biti. Večina naših umetnic in umetnikov, ki bi sicer lahko ustvarjali v večjih svetovnih umetniških središčih, ostaja v Ljubljani in s tem izkazuje zaupanje v prihodnost mesta, ki se zarisuje na umetnostni zemljevid Evrope in sveta. S svojim delovanjem bogatijo mesto tudi s sodobnimi umetnostnimi tokovi in vplivajo na mlajše umetnice in umetnike. Zato bo MOL, ki vsako leto nagrajuje najvidnejše dosežke vrhunskih umetnikov, tudi v prihodnje kulturo podpirala s proračunskimi sredstvi.

10. Javni zavodi s področja kulture

Cilj: Ustvariti še bolj stabilne finančne, infrastrukturne in organizacijske pogoje za delovanje javnih zavodov na področju kulture, ki jih je ustanovil MOL, s programskim poudarkom na krepitvi koprodukcije z drugimi javnimi zavodi in nevladnimi organizacijami ter spodbujanjem razvoja kulturnega turizma.

Za posamezen javni zavod bomo v obdobju 2016–2019 spremljali poslovanje zavoda na podlagi naslednjih podatkov:

- število zaposlenih,
- obseg programa,
- število obiskovalcev,
- število dogodkov,
- sredstva sponzorjev/donatorjev,
- prihodki,
- odhodki,
- delež lastnih prihodkov,
- število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi,
- število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami,
- število tujih koprodukcij,
- število kulturnoturističnih dogodkov.

Osnova za spremljanje poslovanja javnih zavodov bodo njihovi podatki o poslovanju iz leta 2015.

11. Profesionalne nevladne organizacije s področja kulture

Cilj: Ustvariti stabilne finančne in druge pogoje za delovanje profesionalnih nevladnih organizacij na področju kulture, ki bodo izvajale javne kulturne programe v obdobju 2016-2019, ob proračunski podpori MOL.

Za profesionalne nevladne organizacije, ki bodo izbrane na podlagi Javnega razpisa za izbor javnih kulturnih programov, ki jih bo v obdobju od 2016 do 2019 sofinanciral MOL (Uradni list RS, št. 87/15), bomo spremljali:

- obseg programa
- število obiskovalcev,
- število dogodkov,
- prihodki :
od tega:
 - sredstva iz državnega proračuna,
 - sredstva iz proračuna MOL,
 - sredstva EU,
- delež lastnih prihodkov,
- odhodki,
- število koprodukcij z javnimi zavodi,
- število koprodukcij z drugimi nevladnimi kulturnimi organizacijami,
- število mednarodnih sodelovanj (tuje koprodukcije, gostovanja ipd.).

Osnova za spremljanje uspešnosti programskega in poslovnega delovanja bodo letna poročila izvajalcev javnih kulturnih programov.

12. Ljubiteljske kulturne dejavnosti

Javni interes na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti na območju MOL zagotavlja območna izpostava JSKD Ljubljana in je ena od 59 izpostav, ki izvaja nacionalni program na področju, ki pokriva ljubiteljske kulturne dejavnosti. V javni interes na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti spada podpora dejavnostim kulturnih društev, skupin in drugih ljubiteljskih organizacij, ki delujejo na področju ljubiteljske kulture v MOL.

Območna izpostava JSKD Ljubljana izvaja obvezni tristopenjski t. i. piramidni program preglednih srečanj, revij, izobraževalnih oblik (območni/regijski/državni nivo) in na osnovi pogodbe z MOL izvede vsakoletni javni razpis za sofinanciranje kulturnih programov in projektov na področju ljubiteljske kulture v MOL – Ljubljana PrP. Območna izpostava je tudi izvajalka triletnega javnega poziva za izbor javnih kulturnih programov. V obdobju 2013–2015 je bil sofinanciran kulturni program Šentjakobskega gledališča Ljubljana.

Iz uradne baze Ministrstva za notranje zadeve RS je razvidno, da je v Ljubljani registriranih 588 kulturnih društev. Območna izpostava vzpostavlja sodelovanje z okoli 200 različnimi kulturnimi zasedbami. 137 kulturnih društev je bilo v letu 2014 sofinanciranih na podlagi javnega razpisa. 4.246 izvajalcev je izvedlo 676 dogodkov, ki si jih je ogledalo 120.415 obiskovalcev.

1. cilj: Ohranitev in zagotavljanje stabilnih pogojev in uveljavljenih standardov za delovanje ljubiteljskih kulturnih društev z namenom, da se polno izrazi potencial ljubiteljskih dejavnosti v kulturi.

Ukrep 1: Vključitev ljubiteljske kulture v urbani umetniški program na javnih površinah, ki bo namenjen predstavitvi raznovrstnih kulturnih vsebin (nastopi pevskih zborov in manjših vokalnih, instrumentalnih zasedb, plesnih produkcij, prikaz odrskih postavitev folklornih skupin ipd.).

Ukrep 2: Aktivno vključevanje ljubiteljskih društev s področja glasba v oblikovanje in izvedbo programa Praznik glasbe.

Ukrep 3: Sodelovanje ljubiteljskih kulturnih društev in posameznikov v programih četrtnih skupnosti MOL.

Ukrep 4: Nadaljevanje medgeneracijskega sodelovanja in medkulturnega sožitja/dialoga med ponudniki ljubiteljske kulture in dodatna spodbuda/povabilo skupin s posebnimi potrebami k vključitvi v obvezni program izpostave.

Čas izvedbe: 2016-2019.

Pričakovani učinki:

- večja prepoznavnost dosežkov ljubiteljske kulture,
- povečanje zanimanja občinstva za dejavnosti,
- povečano število in interes posameznikov, ki se vključujejo v kulturne dejavnosti.

Pojasnilo: Na področju ljubiteljske kulture obstaja potreba po širši predstavitvi najboljših umetniških dosežkov ljubiteljskih kulturnih društev in posameznikov. V letu 2014 se je prvič predstavil Teden ljubiteljske kulture (TLK), katerega otvoritev je potekala pod pokroviteljstvom MOL. V okviru TLK je izvajalcem ljubiteljske kulture omogočena dodatna prepoznavnost in pomen udeleževanja ljubiteljske kulture, ki je hkrati nepogrešljiv člen uspešne socialne kohezije. Nadaljevanje festivala Teden ljubiteljske kulture in nastopov v okviru umetniškega programa na javnih površinah bodo prispevali k boljši prepoznavnosti ljubiteljske kulture.

Ocena potrebnih sredstev: 5.000 eurov letno.

2. cilj: Krepitev sodelovanja ljubiteljskih, nevladnih in poklicnih kulturnih organizacij na področju kulturno-umetnostne vzgoje ter izobraževalnih ustanov

Ukrep 1: Podpora razvoju instrumentalne glasbe mladih.

Ukrep 2: Podpora delovanju mladinskih gledališč.

Ukrep 3: Povečanje števila mentorjev na področju zborovske glasbe.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki:

- omogočiti mladim glasbenim ustvarjalcem javno predstavitev in neposredno povečati večjo vključenost mladih v program JSKD,
- večje število mladinskih gledaliških produkcij, ki delujejo v formalnih in tudi neformalnih zasedbah,
- z dodatnim izobraževanjem za nove zborovodje bodo zapolnjene vrzeli na tem področju.

Pojasnilo: Poleg zborovske glasbe, ki je prevladujoča dejavnost na glasbenem področju ne zgolj ljubljanske ljubiteljske kulture, temveč tudi širšega slovenskega prostora, se mladim glasbenim ustvarjalcem zagotovi možnost in ponudi ustrezne pogoje za njihovo začetniško javno predstavitev. Mentorjem mladinskih gledališč se zagotovi celoletna strokovna podpora pri njihovem delovanju z mladimi gledališčniki. Zaradi oblikovanja novih vokalnih zasedb in staranja mentorjev-zborovodij prihaja do pomanjkanja ustreznega strokovnega kadra na področju zborovske glasbe.

Ocena finančnih sredstev: 3.000 eurov letno.

3. cilj: Povečanje prepoznavnosti ljubiteljske kulture v nacionalnem in mednarodnem prostoru.

Ukrep 1: Dodatna promocija letnega programa in dejavnosti JSKD Ljubljana.

Ukrep 2: Povezovanje in vzpostavitev stikov s sorodnimi kulturnimi zasedbami na področju ljubiteljske kulture v mednarodnem prostoru.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki:

- večja prepoznavnost JSKD kot nacionalne pomembne institucije,
- večja navzočnost območne izpostave v kulturni ponudbi Ljubljane,
- sodelovanje s sorodnimi zasedbami in vključitev v mednarodni prostor.

Pojasnilo: Strateški načrt JSKD 2015–2020 postavlja prednostne naloge nacionalne kulturne politike na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti; območna izpostava Ljubljana bo sledila načrtovanim ciljem. Z boljšo medijsko prepoznavnostjo bo izpostava utrdila svojo navzočnost v kulturni ponudbi Ljubljane. Različnim kulturnim zasedbam želimo ponuditi možnosti sodelovanja s sorodnimi zasedbami v mednarodnem prostoru in dodatno spodbujati udeležbo na mednarodnih tekmovanjih in festivalih.

Ocena finančnih sredstev: 10.000 eurov letno.

13. Varstvo kulturne dediščine

Dediščina je dobrina, podedovana iz preteklosti, ki jo opredeljujemo kot odsev in izraz vrednot, identitet, etnične pripadnosti, verskih in drugih prepričanj, znanj in tradicij. Vključuje vidike okolja, ki izhajajo iz medsebojnega vplivanja med ljudmi in prostorom skozi čas.

Dediščina se deli na materialno – premično in nepremično ter živo dediščino. Zakon o varstvu kulturne dediščine (v nadaljnjem besedilu: ZVKD-1, Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12 in 111/13) določa načine varstva kulturne dediščine ter pristojnosti pri njenem varstvu z namenom, da se omogoči celostno ohranjanje dediščine.

Javna korist varstva dediščine obsega:

- identificiranje dediščine, njenih vrednot in vrednosti, njeno dokumentiranje, preučevanje in interpretiranje,
- ohranitev dediščine in preprečevanje škodljivih vplivov nanjo,
- omogočanje dostopa do dediščine ali do informacij o njej vsakomur, še posebej mladim, starejšim in invalidom,
- predstavljanje dediščine javnosti in razvijanje zavesti o njenih vrednotah,
- vključevanje vedenja o dediščini v vzgojo, izobraževanje in usposabljanje,
- celostno ohranjanje dediščine,
- spodbujanje kulturne raznolikosti s spoštovanjem različnosti dediščine in njenih interpretacij ter
- sodelovanje javnosti v zadevah varstva.

MOL uresničuje javno korist varstva tako, da organizira in podpira dejavnosti in ravnanja iz prejšnjega odstavka in izvaja ukrepe na podlagi ZVKD-1.

V skladu z 21. členom Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF in 14/15 – ZUUJFO) sodi varstvo kulturne dediščine med osnovne naloge MOL, pri čemer so le –te upravljanje s premoženjem in skrb za kulturno dediščino na svojem območju v skladu z zakonodajo.

Pri izvajanju nalog varstva kulturne dediščine MOL sodeluje z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana (ZVKDS, OE Ljubljana), ki je strokovno pristojen na območju MOL. Na območju MOL je razglašeno 365 enot kulturne dediščine, ki imajo status kulturnega spomenika lokalnega ali državnega pomena.

Za MOL je izjemnega pomena Plečnikova dediščina, ki ima status kulturnega spomenika državnega pomena (Odlok o razglasitvi del arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani za kulturne spomenike državnega pomena, Ur. list RS, št. 51/09). S tem aktom je zaščiteno 107 enot kulturne dediščine, od tega 30 objektov, 22 javnih spomenikov in 40 grobov.

Varstvo premične dediščine v MOL je zagotovljeno prek javnih zavodov Muzeja in galerij mesta Ljubljane, Mednarodnega grafičnega likovnega centra in Lutkovnega muzeja, ki deluje kot enota v okviru javnega zavoda Lutkovno gledališče Ljubljana.

1. cilj: Nadgradnja upravljanja z arheološko dediščino na širšem območju MOL – vzpostavitev spletne podatkovne platforme z arheološkim katastrom za potrebe varstva dediščine in prostorskega načrtovanja, arheološko vrednotenje podatkov lidarskega snemanja, vzpostavitev arheološkega centra za poizkopavalno obdelavo gradiva.

Ukrep 1: Vzpostavitev open-data platforme z GIS pregledovalnikom.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki:

- odvratanje oz. racionalizacija posegov v preostalo arheološko dediščino ter zagotovitev ažurnega dostopa do georeferenciranih podatkov o arheoloških ostalinah za potrebe načrtovanja posegov v prostor,
- posredovanje javnih podatkov javnosti,
- omogočiti elektronsko izvajanje storitev za občane, zmanjševanje administrativnih ovir,
- vzpostavitev celovite prezentacije arheoloških najdišč v kontekstu poselitve in urbanega razvoja Ljubljane (*i*-točki: predurbana Ljubljana, Srednjeveška in novoveška Ljubljana).

Kazalniki:

- število digitalnih vsebin, ki jih hranijo javni zavodi s področja kulture in drugi subjekti (cilj: povečanje števila digitalnih vsebin, ki jih hranijo javni zavodi s področja kulture in drugi subjekti, na 2.000 do leta 2019),
- število vzpostavitvev *i*-točk,
- število upravljaljskih načrtov *i*-točk.

Pojasnilo: Vzpostavitev kartografsko podprte podatkovne baze o arheološki dediščini (digitalizacija in digitalna hramba za širitev digitalne zbirke z muzejskimi predmeti (načrti, kartami, objavami) s stopenjskim prikazom podatkov o arheološki dediščini ter raziskovalnih in drugih (zemeljskih, gradbenih) posegih v pod površje na zavarovanem območju bo namenjena različnim ciljnim skupinam, ki potrebujejo vpogled v aktualne arheološke projekte, razprostranjenost, stopnjo raziskanosti in ohranjenosti arheološke dediščine ter kulturnovarstvene režime. Platforma bo osnova za strateško upravljanje dediščine v mestu ter bo omogočala trajnostni razvoj historičnega mestnega središča ter širšega območja MOL, ohranjanje in varovanje kulturne dediščine ter hkrati nudila obsežen znanstvenoraziskovalni, vzgojno-izobraževalni, turistični in promocijski potencial mesta in države. Uspešna uveljavitev aplikacije kot systemskega orodja bi lahko bistveno olajšala pripravo in izvedbo specifičnih rešitev za ohranjanje in integracijo arheoloških najdišč z vidika trajnostnega razvoja in zagotovitve njihove javne dostopnosti.

Podatki o dediščini bodo vključeni v enoten okoljski GIS sistem za MOL, ki bo deloval v sklopu Sekretariata MU MOL - Center za informatiko.

Ocena finančnih sredstev: 10.000 eurov letno.

Ukrep 2: Analitična obdelava, arheološka interpretacija in arhiviranje podatkov lidarskega snemanja območja MOL za potrebe varstva arheološke dediščine.

Čas izvedbe: 2016–2017.

Pričakovani učinki:

- identifikacija neznanih arheoloških najdišč,
- karakterizacija preteklih kulturnih krajin,
- optimizacija načrtovanja posegov v prostor in odvratanje posegov v arheološka najdišča.

Kazalniki:

- število izvrednotenih km² lidarskega snemanja,
- število novoprepoznanih ali na novo razumljenih antropogenih značilnosti površja,
- število poročil o arheološkem vrednotenju.

Pojasnilo: Visokoločljivo lasersko skeniranje površja iz zraka je metoda daljinskega zaznavanja, za katero se pogosto uporablja termin LIDAR (Light Detection and Ranging), ki v arheoloških raziskavah združuje vrsto neinvazivnih postopkov za daljinsko opazovanje,

odkrivanje, dokumentiranje in nadziranje stanja neposrednih in/ali posrednih pokazateljev arheoloških ostalin na površini, pod površino tal ter na površini dna in v podpovršju plitvih vodnih teles oz. za pridobivanje podatkov o reliefu, okolju in za upravljanje arheološke dediščine.

Predvidoma do konca leta 2016 bodo na voljo podatki za celotno območje MOL; brezplačni podatki so del digitalne infrastrukture, ki jo nudi Ministrstvo za okolje in prostor RS (vir: <http://evode.arso.gov.si/indexd022.html?q=node/12>). Analiza doslej ni bila mogoča oziroma bi bila povezana z velikimi stroški pridobivanja podatkov.

Vrednotenje obsega in lastnosti novih arheoloških informacij, pridobljenih iz visokoresolucijskih reliefnih modelov s tehnologijo LIDAR bo potekalo:

- na neurbanem območju MOL s standardno metodo,
- na urbanem območju (območje Emone, srednjeveške Ljubljane in porečje Gradašnice, omejeno na jugu z linijo Tomšičeva ul. –Tbilisijaska ul.–Gerbičeva ul.–Eiprova ul., na severu z linijo Viška c.–Ul. I. Grudna–Nahlikova ul.–Gregorinova ul.–Tržaška c. (od križišča z Gregorinovo ul.)–Zoisova c.; na vzhodu Ljubljana, na zahodu Pot ob žici.

Ocena finančnih sredstev: 10.000 eurov letno.

Ukrep 3: Vzpostavitev arheološkega centra Muzeja in galerij mesta Ljubljane.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki:

- potersko obdelani arhivi arheoloških najdišč,
- urejena hramba gradiva in dokumentacije v skladu z muzeološkimi standardi,
- nadzor stanja gradiva in dokumentacije v skladu z muzeološkimi standardi.

Kazalniki:

- število obdelane dokumentacije prostorskih izmer, vizualno-grafične in pisne dokumentacije,
- število vizualno-grafičnega dokumentiranja najdb,
- število konserviranih-restavriranih najdb,
- število izvedenih analiz osteoloških, paleobotaničnih in geoloških ostankov,
- število izdelanih strokovnih poročil/študij.

Pojasnilo: V skladu z Zakonom o varstvu kulturne dediščine pristojni muzej na podlagi stvarne in območne pristojnosti hrani arhiv arheološkega najdišča, ki je rezultat raziskave posameznega arheološkega najdišča skupaj z vsemi arheološkimi najdbami, vzorci in celotno dokumentacijo, ki spremlja arheološko raziskavo in poizkopavalno oziroma potersko obdelavo in mora biti trajno hranjen kot zbirka tako, da je omogočen dostop strokovni in širši javnosti.

Vzpostavitev arheološkega centra Muzeja in galerij mesta Ljubljane bo omogočila v skladu s Pravilnikom o arheoloških raziskavah osnovno potersko obdelavo arhivov arheoloških najdišč, torej gradiva in spremljajoče dokumentacije ter hranjenje gradiva in dokumentacije.

Predvidena delovna površina in število zaposlenih:

- skladišče, delavnica-pralnica in pisarne: 900 m²,
- odprt lapidarij in depo za arhitekturne člene iz obstojnih materialov (kamen, opeka): 300 m²,
- število zaposlenih: 5 do 10 (pogodbeno delo, število je odvisno od količine prevzetega gradiva oziroma projektov).

Ocena finančnih sredstev: 1.500.000 eurov.

2. cilj: Povečati stopnjo varovanja dediščine in izboljšati njeno upravljanje.

Cilj se nanaša predvsem na obnovo in revitalizacijo kulturne dediščine z novimi vsebinami, ki so pomembne za razvoj kulturne dejavnosti MOL.

Prenova stavbe Pod turnom 4 (Švicarija)

Stavba Pod turnom 4 je izvirno avtorsko delo arhitekta Cirila Metoda Kocha, zgrajena v t. i. domačijem slogu. Leta 2012 je bila stavba v celoti izpraznjena in njena ogroženost se je še povečala. Z investicijo bo obnovljen in revitaliziran kulturni spomenik. Nova namembnost za umetniški center z rezidencami bo omogočila mobilnost umetnikov v mednarodnem prostoru. Javni prostori bodo namenjeni razstavam, predavanjem in drugim prireditvam, najširši domači in tuji javnosti ter gibalno oviranim. V sodelovanju z Mednarodnim likovnim grafičnim centrom bo potekalo upravljanje, ki bo zagotovilo 20 novih delovnih prostorov za ustvarjalce ter vsaj 2 delovni mesti za upravljalca in izvajalca programa.

Pričakovani učinki: Intenzivnejša bo promocija Ljubljane z učinkovitejšim razvojem kulturnega turizma, nastankom novih izdelkov in storitev v kulturi. Obnovljen spomenik bo povezal kulturno dediščino z naravnim okoljem parka Tivoli. Z obnovo objekta smo začeli v letu 2015.

Ukrep 1: prenova bo izvedena v letu 2017.

Ukrep 2: priprava programov z bodočim upravljalcem Mednarodnim likovnim grafičnim centrom.

Čas izvedbe: 2016–2017.

Ocena finančnih sredstev: 5.216.477 eurov.

Obnova mednarodnega grafičnega likovnega centra (Grad Tivoli)

Z obnovo gradu Tivoli bi objekt, v katerem deluje MGLC, postal dostopen, prijazen, sodoben in mednarodno relevanten muzej grafične umetnosti sedanosti in prihodnosti ter živahen kulturno-izobraževalni center. Prenova bo izboljšala prepoznavnost muzeja in posodobila njegovo delovanje.

Grad Tivoli je najstarejši objekt na območju današnjega Tivolskega parka in ima bogato zgodovino, ki sega vse do 13. stoletja. Gre za nekdanji primestni dvorec, ki je skozi stoletja postal del mestnega parka, danes pa je del samega središča mesta. Arhitektura zunanjsčine gradu kaže čas 19. stoletja, v notranjščini so vidne sestavine iz baročnega časa, ki se spajajo skupaj s sestavinami in arhitekturno členitvijo 19. stoletja. Visokega estetskega pomena je ohranjeno zgodovinsko stavbno pohištvo.

Pri obnovi objekta Gradu Tivoli se bo zaradi novih površin v mansardi povečala uporabna površina objekta na 1.990 m². Prenova vključuje protipotresno sanacijo celotnega objekta, sanacijo strojnih in elektroinstalacij ter restavratorsko-konservatorska dela notranjih in zunanjih delov kulturne dediščine.

Ukrep 1: PGD dokumentacija in gradbeno dovoljenje v letu 2017.

Ukrep 2: pričetek izvajanja prenove v letu 2018.

Čas izvedbe: 2018–2019.

Ocena potrebnih sredstev : 5.648.515 eurov.

Avditorij Tivoli

Arhitekt Jože Plečnik je leta 1933 v osi sprehajališča po grških vzorih uredil tudi poletno gledališče z avditorijem. Od konca druge svetovne vojne pa vse do sredine šestdesetih let je na tem prostoru deloval poletni kino, ki so ga nato odstranili in zatravili. V luči ohranjanja Plečnikove ideje in zaokrožitve kulturnega programa v parku Tivoli skupaj z MGLC in Švicarijo želimo na lokaciji nekdanjega avditorija obuditi prostor za poletne kulturne prireditve na prostem. Glede na občutljivost prostora v Krajinskem parku Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib, bomo v prvi fazi pripravili programsko in prostorsko preveritev. Na osnovi vabljenega natečaja bo izbrana idejna zasnova, ki jo bomo nato izpeljali z investicijo v izgradnjo Avditorija Tivoli.

Ukrep 1: Programska in prostorska preveritev

Ukrep 2: izvedba javnega natečaja in pridobitev projektne dokumentacije

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: 200.000 eurov.

Pričakovani učinki: Promocija Ljubljane z učinkovitejšim razvojem kulturnega turizma ter povezovanjem kulturnih dobrin z naravnim okoljem parka Tivoli.

Galerija Cukrarna in Palača Cukrarna

Obnova nekdanjega kompleksa Cukrarna je investicija, s katero bo Ljubljana naredila pomemben korak k revitalizaciji degradiranega urbanega okolja. Z oživitvijo širšega območja Cukrarne ter vzpostavitvijo Galerije Cukrarna in Palače Cukrarna bo vzpostavljeno novo programsko in prostorsko jedro mesta, ki bo z ohranjanjem kulturne dediščine in zagotavljanjem celovitih programskih vsebin zagotavljalo širitev mestnega središča proti vzhodu.

Pomemben element ureditve galerije v objektu Cukrarna je tudi dopolnitev ponudbe likovne in vizualne umetnosti tako na ravni Ljubljane kot tudi celotne Slovenije. S tem bo rešeno dolgoletno pomanjkanje velikega razstavnega prostora v Ljubljani in dana prostorska podlaga za nov razvoj obeh, za Ljubljano izredno pomembnih mednarodnih prireditev, Bienala oblikovanja (BIO Ljubljana) in Mednarodnega grafičnega bienala. Prostorski koncept galerijskih prostorov v Cukrarni bo omogočal, da v prostorih potekajo časovno daljše razstave ob sočasno manjših in hitreje izmenjavajočih se. Tako bo omogočeno, da bo Galerija Cukrarna dinamičen prostor, programsko bogat in socialno živahen, zanimiv tudi za večkratni obisk tako prebivalcev kot obiskovalcev Ljubljane.

Palača Cukrarna bo zaživela kot živo prizorišče dogajanja v družbi in prostor druženja vseh generacij književnih in drugih ustvarjalcev, rdeča nit programa pa bo preplet dveh vsebin – knjige in mladih. V tem smislu bo Palača Cukrarna ohranjala reminiscenco na svojo knjižno zgodovino, ki je bila izrazita zlasti v dobi slovenske moderne, prinašala bo sodobne vsebine, s katerimi se bo krepila bralna kultura v prestolnici in s katerimi bo Ljubljana gradila svojo izvirno zgodbo znotraj Unescovih mest literature, sočasno pa bo novo, sodobno urbano središče, ki bo zanimivo tudi za mlade.

Pričakovani učinki: Z vzpostavitvijo sodobnega razstavnega prostora za likovno in druge vizualne umetnosti bo Ljubljana pridobila prostorske možnosti, ki jih danes nima. Javna infrastruktura na področju kulture bo bistveno izboljšana, posledično pa bo mogoče bolj centralizirati razstavno dejavnost v Galeriji Cukrarna in predrugačiti profil nekaterih drugih

razstavnih prostorov, ki so v lasti MOL. S tem bo denimo tudi omogočeno, da se namembnost Jakopičeve galerije vzpostavi v kontekstu, zaradi katerega je bila zgrajena, in sicer za predstavitev izjemno bogate arheološke dediščine Ljubljane, s poudarkom na ostankih prezentiranega rimskega foruma in situ, sedanji program Jakopičeve galerije pa bo prenesen v Galerijo Cukrarna.

Palača Cukrarna je zavoljo svoje lege in prostorskih možnosti odlična rešitev za oblikovanje središčnega kulturnega literarnega centra za vse generacije in tudi mladinskega centra znotraj mreže Mladinskih centrov Ljubljana.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev:

- Galerija Cukrarna 25.000.000 eurov,
- Palača Cukrarna: 2.715.000 eurov.

Hribarjeva vila (Vila Zlatica)

Trenutno je Hribarjeva vila oziroma Vila Zlatica, kakor jo je poimenoval Ivan Hribar, v slabem stanju in potrebna celovite prenove. Prve aktivnosti za celovito prenovo so stekle v letu 2015. Vsebinsko prenovo vile so pripravili v Muzeju in galerijah mesta Ljubljane, ki z vilo tudi upravljajo. Nekdanja Hribarjeva vila bo namenjena predstavitvi dela znamenitega župana Ivana Hribarja in njegove hčerke Zlatice Hribar, potresa, ki je prizadel Ljubljano leta 1895 ter socialne zgodovine med obema vojnama. V sklopu prenove bo po izvornih načrtih obnovljen tudi vrt. Vila ima 300 m² površine in stoji na parceli 1100 m².

Poleg muzejske predstavitve bo vila namenjena tudi sedežu novoustanovljenega Krajinskega parka Tivoli, Rožnik, Šišenski hrib.

Ukrep 1: Prenova Hribarjeve vile Zlatice in vrta.

Ukrep 2: Vzpostavitev muzejske predstavitve, posvečene predvsem delu župana Ivana Hribarja.

Ukrep 3: Umestitev sedeža Krajinskega parka Tivoli, Rožnik, Šišenski hrib.

Pričakovani učinki: Ljubljana bo z obnovo Hribarjeve vile pridobila pomemben element v ohranjanju kulturne dediščine mesta ter približala meščanom prelomne čase v razvoju mesta v prvi polovici 20. stoletja. Obenem bo z umestitvijo sedeža Krajinskega parka Tivoli, Rožnik, Šišenski hrib omogočila kvalitetno izvajanje varovanja in ohranjanja zelenih površin mesta.

Ocena finančnih sredstev: vrednost investicije je ocenjena na 1.500.000 eurov.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Staro letališče Ljubljana

V sklopu javno-zasebnega partnerstva prenove Starega letališča Ljubljana bo MOL v projekt vložil zemljišča in pripadajoče objekte: letališki stolp in letališko zgradbo, medtem ko bo izbrani zasebni partner predvidoma prevzel obnovo letališke stavbe in kontrolnega stolpa, v katerem bo prostor dobila muzejska postavitve na temo slovenskega letalstva in letališča Moste ter ureditev okolice in zelenih površin, vključno z ureditvijo otroškega igrišča.

Pri objektu hangar, ki ne bo del javno-zasebnega partnerstva in je najboljše ohranjen, puščamo odprto možnost vsebine: pogoji so ustvarjeni za mladinski center, center urbanih športov, začasno uporabo za umetniške predstavitve ipd.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki: Revitalizacija območja Starega letališča Ljubljana, ki bo pripomogla k oživitvi celotnega območja v BTC ter k izpostavitvi pomembnosti kulturne dediščine na področju letalstva na območju MOL.

Kazalniki: Prenovljeni objekti, ki spadajo pod Staro letališče Ljubljana, predvsem nekdanja upravna stavba in nekdanji letališki stolp, saj je bil hangar obnovljen leta 1990 in ne potrebuje večjih posegov prenove. Vsebinska zapolnitev objektov v duhu letalstva, s poudarkom na zgodovini Starega letališča Ljubljana in njegovem pomenu na področju kulturne dediščine.

Ocena finančnih sredstev:

- za delo, ki predvideva javno-zasebno partnerstvo: 9.810 eurov za pripravo dokumentacije za izvedbo razpisa,
- za hangar 20.000 eurov.

Ljubljanski grad

Predvideno je dokončanje projektov iz investicijskega programa 2014–2017 (Hribarjeva dvorana, energetska sanacija, vinoteka, Trakt S, Trakt M, Kazemate, drevored, mestno obzidje, grajski vinograd, obhodni hodnik ...).

Ukrep 1: Dokončna ureditev Bastije.

Izdelana je idejna zasnova v sodelovanju z Ambientom, MGML-jem in Ljubljanskim gradom. V prvi fazi se izvajajo arheološke raziskave, za nadaljevanje je predvidena izdelava DIIP ter PGD in PZI dokumentacije. Pred izkopavanji bomo zagotovili statično sanacijo zidanih struktur. V izredno slabem stanju so zidovi vhodnega stolpa (Stolp piskačev), zato bomo naročili konservatorski načrt za ogrožene ostanke zidanih struktur ter nato čim prej izvedli tudi nujna konservatorska dela.

Ukrep 2: Projekt Ljubljanski grad za vse.

Izvedba projekta obsega:

- prehod iz trakta G v Galerijo S, ki bo omogočil gibalno oviranim dostop do Galerije in Grajskega gledališča (izdelava PZI, DIIP, IP),
- izvedba sistema za slabovidne in slepe (oznake v Braillovi pisavi, taktilni pasovi),
- izvedba sistema za naglušne in gluhe (induktivne povezave, IR-odsevnik).

Ukrep 3: Šance – širitev dejavnosti javnega zavoda Ljubljanski grad na celoten kompleks grajskega griča.

To obsega prezentacijo Plečnikove dediščine, ki povezuje Ljubljanski grad z nekdanjim gradom Padav, odstranitev antene, izvedbo amfiteatra na prostem (načrtovan že leta 1968 z natečajem sedanjega projektivnega biroja Ambient), ureditev sprehajališča, otroških igral, prostora za dodatna druženja itn.

Ukrep 4: Obnova Stolbe z namenom pridobitve dodatnih upravnih prostorov za javni zavod Ljubljanski grad, ki jih v spomeniško varovanem kompleksu ne moremo pridobiti.

Ocena finančnih sredstev: 13.650.000 eurov.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Križanke

Križanske imajo status kulturnega spomenika državnega pomena (Odlok o razglasitvi del arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani za kulturne spomenike državnega pomena, Ur. list RS, št. 51/09). Pred izdelavo dokumentacije za obnovo je potrebno izdelati konservatorski načrt obnove.

Objekt Križanke je potreben celovite obnove. MOL je le delni lastnik celotnega kompleksa, zato bo pri pripravi celovitega konservatorskega načrta sodeloval z drugimi lastniki. Ker so Križanke še vedno v postopku denacionalizacije, je v tem strateškem obdobju predvidena samo izdelava konservatorskega načrta.

Ukrepi:

- izdelava konservatorskega načrta
- izdelava investicijske dokumentacije
- projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja ter projekta za izvedbo obnove Križank

Ocena finančnih sredstev: 20.000 eurov (2016–2017), 150.000 eurov (2018-2019).

Čas izvedbe: 2016–2017 (izdelava konservatorskega načrta), 2018-2019 (izdelava investicijske dokumentacije, projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja ter projekta za izvedbo obnove Križank).

3. cilj: Unescova dediščina v Ljubljani

V Ljubljani bo poleg Ljubljanskega Barja, ki je bilo že vpisano na Unescov seznam svetovne kulturne dediščine, do leta 2018 na ta seznam svetovne kulturne dediščine predvidoma vpisana tudi arhitekturna dediščina Jožeta Plečnika. Za vso vpisano dediščino bo potrebno izdelati celosten sistem upravljanja, označevanja in informiranja. V ta namen bo MOL uredil informacijske točke: za Barje na Špici in v Črni vasi, za arhitekturno dediščino Jožeta Plečnika pa v Plečnikovi hiši in pod arkadami Plečnikove tržnice.

Zagotoviti prezentacijo kulturne dediščine Ljubljanskega barja z namenom, da bi bila turistična ponudba bolj kakovostna, da bi dosegli večje povezovanje lokalnega prebivalstva in učinkovitejšo promocijo kulturne dediščine čim širši javnosti

Ukrep 1: Vzpostavitev kulturno-rekreacijskega centra Barje.

Južno od izvoza AC-Center bomo zgradili kulturno-rekreacijski center Barje, ki bo vezni člen med mestom ter kulturno dediščino in naravo Krajinskega parka Barje. S tem bo omogočena dobra dostopnost tako za obiskovalce iz Ljubljane kot tudi tistih od drugod. Namenjena bo za dnevni ogled razstav, delavnic ter za krajše bivanja/turistične namestitve/ za obiskovalce. Razstave in programi bodo posvečeni arheološki, zgodovinski in etnološki dediščini Barja, naravnim vrednotam, izobraževanju na področju starih obrti ter možnostim sonaravne kakovosti bivanja sodobnega človeka. Program bo omogočal kakovostno preživljanje prostega časa s študijskimi in pedagoškimi programi, vzgojo na področju ekologije v sodelovanju z nevladnimi ustanovami, posamezniki pa tudi inštituti in univerzami ter javnimi zavodi. V program bodo aktivno vključeni tudi prebivalci Barja.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: 4.000.000 eurov.

Ukrep 2: Prezentacija prazgodovinske koliščarske civilizacije na Špici.

Pričakovani učinki: predlagani ukrepi bodo osnova za strateško upravljanje arheološke dediščine v mestu in bodo omogočale trajnostni razvoj mestnega središča. Z vzpostavitvijo vsebin bodo dani pogoji za ohranjanje in boljše varovanje kulturne dediščine v mestu, hkrati pa bodo na voljo številni vzgojni in izobraževalni potenciali dediščine ter obogatena turistična ponudba mesta in Slovenije.

Čas izvedbe: 2016–2017.

Ocena finančnih sredstev: 1.000.000 eurov.

Pojasnilo: Ljubljansko barje poleg svojih naravnih danosti predstavlja tudi zibelko kulture Ljubljanske kotline. Glede na to so bila tudi prazgodovinska kolišča vpisana na Unescov Seznam svetovne dediščine, s čimer jim je po najstrožjih mednarodnih standardih priznana izjemna univerzalna vrednost, prispevek k poznavanju prazgodovinskih koliščarskih civilizacij, ki so se raztezale v zaokroženem geografskem območju več kot 4500 let.

Kot spomenik državnega pomena je razglašena tudi struga reke Ljubljanice predvsem zaradi izjemnih najdb iz različnih arheoloških obdobij od prazgodovine do novega veka, še posebej pa iz rimskega obdobja. Posebno vrednost predstavlja tudi etnološka dediščina Ljubljanskega barja, ki ji želimo v prihodnje posvetiti več pozornosti. Strategija razvoja kulturne dediščine in njene prezentacije na Ljubljanskem barju se dopolnjuje s predvidenimi programi prezentacije kulturne dediščine sosednjih občin ter s Strategijo trajnostnega razvoja in trženja Krajinskega parka Ljubljansko barje kot turistične destinacije 2011–2015.

Ukrep 3: Razstava etnološke dediščine Ljubljanskega barja v Črni vasi.

Čas izvedbe: 2016–2018.

Ocena finančnih sredstev: 1.000.000 eurov.

Pojasnilo: Ljubljansko barje je bilo do kolonizacije 1830 skoraj nenaseljeno. Šele konec 19. stoletja lahko govorimo o večjem poseljevanju in zidanju hiš na kolih. Iznajdljivost ljudi in življenje v okolju močvirnatih področji in pogostih poplav je prispevala k zelo samosvoji etnološki dediščini tega območja. S postavitvijo razstave o etnološki dediščini Ljubljanskega barja v stari šoli v Črni vasi, bomo spodbudili lokalno prebivalstvo k tesnejšemu povezovanju, obenem pa bomo odstrli nova vedenja o zgodovini tega področja. Točka pomeni tudi pomembno turistično dopolnitev, saj je v neposredni bližini Plečnikove Jernejeve cerkve na Barju. Projekt bomo izpeljali v sodelovanju z Oddelkom za lokalno samoupravo MU MOL.

Plečnikova arhitekturna dediščina – celostna valorizacija, popularizacija in upravljanje

Ukrep 1: Nominacija arhitekturne dediščine Jožeta Plečnika v Ljubljani na Unescov seznam svetovne kulturne dediščine.

Čas izvedbe: 2018.

Pričakovani učinki: Povečanje vidnosti arhitekturne dediščine Jožeta Plečnika v mednarodnem prostoru in s tem vpliv na kulturni turizem.

Kazalniki:

- vpis arhitekturne dediščine Jožeta Plečnika na Unescov seznam svetovne kulturne dediščine,
- število turističnih obiskov Plečnikove dediščine,
- število strokovnih srečanj, raziskav in razstav na temo Plečnikovega dela v tujini.

Ukrep 2: Izdelava celostnega upravljaljskega sistema v sodelovanju z lokalnimi in mednarodnimi deležniki s poudarkom na spomenikih, ki bodo umeščeni na Unescov seznam svetovne kulturne dediščine.

Čas izvedbe: 2017.

Pričakovani učinki:

- vzpostavitev učinkovitega sistema ohranjanja, varovanja in vzdrževanja,
- priprava celostnega promocijskega in komunikacijskega načrta, vključno s programi kulturne vzgoje,
- marketinški načrt.

Kazalniki:

- ohranjena Plečnikova arhitektura dediščina glede na kriterije avtentičnosti in integritete,
- število konservatorskih načrtov za posamezne objekte oziroma sklope,
- obseg turistične ponudbe: specializirana vodstva, novi tematski spominki,
- obisk spletnega portala,
- število programov kulturne vzgoje,
- število strokovnih srečanj in specializiranih prireditev/razstav,
- dostopnost informacij na specializiranih informacijskih točkah.

Ukrep 3: Natečaj za raziskovalno delo o preučevanju življenja in dela arhitekta Jožeta Plečnika, ki ga bo izvedel MGML.

Čas izvedbe: 2017.

Pričakovani učinki:

- sistematično preučevanje Plečnikove arhitekturne dediščine,
- sestavljanje obsežne baze podatkov in raziskav ter ažuriranje spletne strani,
- spodbujanje raziskovanja življenja in dela arhitekta Jožeta Plečnika z vidika teorije arhitekture, prostorske sociologije, teorije urbanizma, umetnostne zgodovine.

Kazalnika:

- število podeljenih štipendij,
- število novih raziskav.

Ukrep 4: Mednarodno sodelovanje s češkimi in drugimi deležniki s poudarkom na projektu nominacije in upravljanju Plečnikove arhitekturne dediščine.

Pričakovani učinki:

- vzpostavitev sistematičnega načina sodelovanja pri promociji in ohranjanju arhitekturne dediščine Jožeta Plečnika v Ljubljani in Pragi.

Kazalnika:

- podpisan medmestni sporazum,
- število skupnih projektov in programov.

4. cilj: Vzpostavitev ciljnega projektnega razpisa s področja kulturne dediščine.

Vzpostavitev ciljnega projektnega razpisa s področja kulturne dediščine sledi javnemu interesu varstva kulturne dediščine, in sicer predstavljanju dediščine javnosti in razvijanju zavesti o njenih vrednotah, omogočanju dostopa do dediščine ali do informacij o njej vsakomur, posebej mladim, starejšim in osebam s posebnimi potrebami, vključevanju vedenja o dediščini v vzgojo, izobraževanje in usposabljanje na vseh ravneh, ohranjanju kulturne raznolikosti s spoštovanjem

različnosti dediščine in njenih interpretacij ter ob upoštevanju mednarodno uveljavljenih standardov, prepoznavanju dediščinskih potencialov za gospodarski, družbeni in trajnostni razvoj ter kontinuiranemu vključevanju v razvojne projekte na lokalni in nacionalni ravni. Sofinanciranje posamičnih projektov s področja kulturne dediščine bo namenjeno nevladnim organizacijam, samostojnim ustvarjalcem na področju kulture in samostojnim podjetnikom, ki izvajajo svojo dejavnost na področju varovanja, ohranjanja, raziskovanja, interpretiranja in popularizacije kulturne dediščine.

Ukrep: v letu 2016 priprava kriterijev, v letu 2017 razpis.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki:

- oblikovanje kvalitetnih, izvirnih in raznolikih programov varovanja, predstavljanja in dostopanja do dobrin kulturne dediščine,
- zagotavljanje dostopnosti vsem skupinam obiskovalcev, predstavljanje ter dodatni dvig kvalitete varstva in ohranjanja kulturne dediščine,
- nastanek novih delovnih mest,
- izkoriščanje potencialov tradicionalnih tehnik in izdelkov in razvijanje novih produktov in storitev.

Kazalniki:

- število razstav (oblikovanje in postavitve),
- število multimedijskih vizualizacij,
- število izdanih publikacij (katalogi, vodniki, zgibanke),
- število predavanj, posvetov, delavnic,
- število medijskih objav.

Pojasnilo: S prezentacijo in popularizacijo kulturne dediščine razvijamo identiteto MOL, prispevamo h kakovostnemu življenjskemu okolju, spodbujamo kulturno raznolikost in vključujemo posameznike in skupnosti v njeno ohranjanje.

Ocena finančnih sredstev: 40.000 eurov na letni ravni.

14. Kultura v javnem prostoru

1. cilj: Krepitev »skupnostne umetnosti« na celotnem območju MOL.

Pojasnilo: Tako imenovana »skupnostna umetnost« (angl. *community art*) ni usmerjena zgolj v postavljanje umetniških del in izvedbo umetniških manifestacij v parkih, na trgih, ulicah in drugih javnih površinah, temveč pomembno prispeva h krepitvi povezanosti in občutka pripadnosti prebivalcev ožjih lokalnih (četrtnih) skupnosti. Skupnostno naravnane umetniške prakse na javnih površinah prav tako prispevajo k boljši (samo)podobi prebivalcev posamezne stanovanjske soseske ali mestne četrti. Skupnostni umetniški projekti imajo pozitivne učinke na spodbujanje socialne kohezije v strnjenih naseljih in vseh delih MOL z izoblikovano lokalno (mikro) identiteto. Za tovrstne projekte je značilno interdisciplinarno povezovanje likovnih, arhitekturnih, urbanističnih, uprizoritvenih, glasbenih in drugih kulturnih vsebin, ki bogatijo javni prostor in hkrati prispevajo h kakovosti življenja meščanov. Projekti bodo načrtovani in izvajani v tesnem sodelovanju nevladnih kulturnih organizacij in samostojnih umetnikov z meščani ter organi in organizacijami MOL (Oddelek za kulturo, Služba za lokalno samoupravo MU MOL, četrtne skupnosti MOL, Turizem Ljubljana itn.).

Ukrepi:

- ciljno sofinanciranje umetniških projektov, ki prispevajo k spodbujanju socialne kohezije (najmanj trije podprti projekti na letni ravni),

- sodelovanje s četrtnimi skupnostmi in njihovimi prebivalci pri načrtovanju in izvedbi tovrstnih projektov,
- nakup skupne parkovne opreme za skupnostno naravnane prakse na javnih površinah, ki jo bodo uporabljali različni organizatorji tovrstnih dogodkov,
- vsebinska povezava z obstoječimi prireditvami, kot so dnevi četrtnih skupnosti v MOL,
- umeščanje likovnih del v javne prostore bodisi novogradnje ali prenove, v sodelovanju z Javnim stanovanjskim skladom MOL, z namenom promocije deleža za umetnost v investicijskih projektih MOL.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: 20.000 eurov na letni ravni.

Pričakovani učinki:

- boljša kulturna ponudba in večja kulturna prepoznavnost posameznih naselij in četrtnih skupnosti MOL,
- krepitev kulturnega življenja v vseh četrtnih skupnosti MOL,
- izmenjava kulturnih vsebin na celotnem območju MOL,
- boljša urejenost in privlačnost mestnih površin: parkov, trgov ...

Kazalniki:

- število skupnostno naravnanih umetniških projektov,
- število udeležencev tovrstnih prireditev,
- zadovoljstvo meščanov (s pomočjo občasnih anket).

2. cilj: Povečanje števila dovoljenih mest za grafitiranje.

Pojasnilo: Lokacije, na katerih je grafitiranje dovoljeno in so usklajene z grafitarji in pristojnimi organi MU (OUP, OGD in OK) in sicer:

1. Šiška: podhod pri Kinu Šiška,
2. Vič: Dolgi most, končna postaja avtobusa št. 6,
3. Bežigrad: podvoz na Drenikovi,
4. Moste: podvoz na Kajuhovi,
5. Center; Trnovski pristan,
6. Center: pri OŠ Trnovo (stena),
7. Šentvid: podvoz,
8. Center: elektroobjekt pri OŠ Trnovo,
9. Vič: Rožna dolina, podvoz pod železniško progo na Erjavčevi (smer Prešernova–Večna pot)
10. Vič: Rožna dolina, podhod pod železniško progo za pešce (smer Cesta v Rožno dolino–Oražmova),
11. AKC Metelkova,
12. Rog.

Na predlog Oddelka za šport MU MOL je tako imenovanemu »navijaškemu« grafitiranju namenjena naslednja lokacija:

1. Strelišče na Dolenjski cesti (zunanje betonske stene, ki gledajo na parkirišče)

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: ni finančnih posledic.

Pričakovani učinki:

- boljša podoba mesta,

- manj vandalizma.

Kazalnik:

- število dovoljenih mest za grafitiranje.

3. cilj: Določitev skupnega upravitelja in ureditev statusa Metelkove

Pojasnilo: Metelkova je živo ustvarjalno središče, ki mu MOL v celoti priznava in spoštuje njegovo programsko avtonomijo. Številni izvajalci kulturnih programov in projektov so sofinancirani iz proračuna MOL. Programski uporabniki Metelkove morajo določiti skupnega upravitelja, ki bo prevzel odgovornost za delovanje v skladu z zakonskimi predpisi. Projekt obnove Metelkove bo mogoče začeti šele takrat, ko bo podpisana pogodba o upravljanju avtonomne kulturne cone Metelkova med MOL in ustvarjalci z Metelkove. Leta 2009 je bil pripravljen in potrjen dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP) Metelkova mesto, ki je osnova za sofinanciranje obnove iz proračuna MOL.

Čas izvedbe: 2016–2017.

Ocena finančnih sredstev: ni finančnih posledic.

Pričakovani učinki: urejen pravni status Metelkove.

Kazalnik: sklenjena pogodba MOL s skupnim upraviteljem Metelkove.

15. Medpodročno sodelovanje

15.1 Kulturno-umetnostna vzgoja

Opredelitev področja:

Kulturno-umetnostna vzgoja je področje na presečišču vzgoje in izobraževanja ter kulture in je temeljna pravica posameznika, zato v javni interes na tem področju sodi skrb za dostopnost kakovostne kulturno-umetnostne vzgoje. Področje zajema tako vzgojo in izobraževanje o umetnosti in kulturi kot izražanje lastne ustvarjalnosti v vseh življenjskih obdobjih in na vseh področjih kulture in umetnosti.

V javnem interesu je skrb za kakovostne kulturno-vzgojne programe in projekte na vseh področjih kulture, omogočanje čim širšega dostopa do teh programov in projektov ter povezovanje med vzgojno-izobraževalnimi, socialnovarstvenimi in kulturnimi ustanovami.

V MOL od leta 2009 prirejamo festival kulturno-umetnostne vzgoje Bobri, ki otrokom, staršem, vzgojiteljem in učiteljem omogoča brezplačen ogled kakovostnih gledaliških, filmskih in glasbenih prireditev ter obisk delavnic v knjižnicah, muzejih in galerijah. V letu 2015 je okviru festivala Bobri potekalo 185 prireditev, ki jih je pripravilo 62 producentov in za katere je bilo na voljo 16.136 brezplačnih vstopnic. Bobri so postali zaščitni znak kulturno-umetnostne vzgoje v MOL in dosegajo širok krog obiskovalcev in praktično vse ustvarjalce, ki delujejo na tem področju.

Javni zavodi, katerih ustanovitelj je MOL, in nevladne kulturne organizacije izvajajo prepoznavne in kakovostne programe kulturno-umetnostne vzgoje: Kinobalon in projekt MOL generacije v Kinodvoru, festivala Lutke in Zlata paličica v Lutkovnem gledališču Ljubljana, program Muzej v malem v Muzeju in galerijah mesta Ljubljane, programi in projekti Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih, Špil liga v Kinu Šiška, programi Mednarodnega grafičnega likovnega centra, Mestne knjižnice Ljubljana in programi nevladnih organizacij s področja kulture, ... Program filmske vzgoje Kinobalona je bil tudi osnova za nacionalni projekt filmske vzgoje, ki ga je v šolskem letu 2014/15 izvajala Art kino mreža Slovenije.

1. cilj: Okrepiti sodelovanje javnih zavodov s področja kulture, katerih ustanovitelj je MOL, in nevladnih organizacij v kulturi z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami z namenom, da se vzpostavi dolgoročno izvajanje programov s področja kakovostne kulturno-umetnostne vzgoje.

Ukrepi:

1. v letu 2017 zasnovati načrt sodelovanja in izobraževanja koordinatorjev kulturno-umetnostne vzgoje v VIZ in izvajalcev programov v kulturnih ustanovah na vseh področjih kulture, koordinatorjem omogočiti brezplačne strokovno-promocijske obiske kulturnih prireditev in ustanov ter bolj učinkovit dostop do informacij o kulturni ponudbi in programu javnih zavodov in nevladnih organizacij s področja kulture,
2. najkasneje v letu 2017 v sodelovanju z Oddelkom za predšolsko vzgojo in izobraževanje MU MOL pričeti z izvajanjem projekta vključevanja umetnikov v izvajanje prostočasnih aktivnosti, ki potekajo v času podaljšanega bivanja, predšolskih aktivnosti, gledaliških krožkov in drugih dejavnosti, ki omogočajo vključevanje umetnikov v osnovnih šolah MOL,
3. v okviru festivala Bobri okrepiti sodelovanje z vzgojo in izobraževanjem (VIZ) pri izbiri in pripravi na obisk kulturnih prireditev ter njihovo reflektiranje ter širitev festivala izven Ljubljane ob sodelovanju zainteresiranih občin,
4. do leta 2017 zasnovati projekt Ustvarjalni teden v ljubljanskih osnovnih šolah in vrtcih; v sodelovanju s kulturnimi ustanovami in umetniki izvesti teden, posvečen različnim področjem kulture in umetnosti s poudarkom na spodbujanju kreativnosti, domišljije, samostojnega razmišljanja in delovanja.

Pojasnilo: MOL je v letu 2014 vzgojno-izobraževalne ustanove pozval k imenovanju koordinatorjev kulturno-umetnostne vzgoje s ciljem, da okrepi sodelovanje med kulturnimi ustanovami in VIZ. Izkazalo se je, da sodelovanja večinoma potekajo glede na pozitivne izkušnje VIZ s posameznimi izvajalci ter da se odločajo za obisk ustanov, s katerimi imajo ustaljeno sodelovanje. Zato želimo z mesečnimi srečanji povezati VIZ in kulturne izvajalce z različnih področij kulture ter prispevati k oblikovanju dolgoročnih sodelovanj.

Pomemben del kulturno-umetnostne vzgoje je neposreden stik otrok z umetnostjo in umetniki, zato načrtujemo izvedbo načrtovanih obiskov umetnikov v VIZ oz. vzpostavitev dolgoročnejših sodelovanj umetnikov z VIZ (vodenje občolskih dejavnosti ...).

Javne zavode s področja kulture in nevladne organizacije v Ljubljani bomo spodbujati k oblikovanju skupnih dolgoročnih sodelovanj z VIZ (po vzoru projektov MOL generacije, ki ga izvaja Kinodvor, in Muzej v malem, ki ga izvaja MGML, Ciciuhec, ki ga izvaja Mestna knjižnica Ljubljana). Strokovno utemeljeni in dostopni programi kulturno-umetnostne vzgoje, kot je Kinobalon, imajo pozitiven učinek na obiskovanje kulturnih dogodkov, saj se je npr. obisk programa Kinobalon v Kinodvoru od ustanovitve zavoda potrojil, v zadnjem letu je zrasel za 10 %. Obisk šolskih projekcij Kinobalona s filmskovzgojnim programom je v primerjavi s prvim letom delovanja zavoda v letu 2014 porasel za kar 146 %. Obisk programa Kinobalon-MOLgeneracije predstavlja 25 % celotnega obiska v segmentu Kinobalonovih filmskovzgojnih programov za vrtce, osnovne in srednje šole v MOL.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: 70.000 eurov letno.

Pričakovani učinki: vključevanje raznolikih kulturnih vsebin v vzgojno-izobraževalne procese, večje število skupnih projektov VIZ in kulturnih ustanov, vključevanje umetnikov v vzgojno-izobraževalne procese.

Kazalniki: število skupnih projektov VIZ in kulturnih ustanov, število koordinatorjev KUV, ki se udeležujejo izobraževanj, število VIZ, vključenih v projekt Umetnik v šoli, število sodelujočih šol v projektu Ustvarjalni teden.

2. cilj: Oblikovati raznoliko in dostopno ponudbo kulturno-umetnostne vzgoje na vseh področjih kulture za različne ciljne skupine.

Ukrepi:

1. prednostno podpreti celovite projekte in programe, namenjene mladim med 12. in 19. letom, ki jih izvajajo kulturne ustanove in nastajajo v sodelovanju z mladinskimi organizacijami, ki delujejo v mladinskem sektorju,
2. javne zavode, katerih ustanovitelj je MOL, in nevladne organizacije spodbuditi, da v svoje strateške dokumente umestijo razvoj programov za otroke in mlade, ki jih izvajajo strokovno usposobljeni kadri,
3. do leta 2017 zasnovati in pričeti z izvedbo projekta, s katerim bi spodbudili obisk kulturnih prireditev in ustanov v tretji triadi osnovnih šol v MOL,
4. okrepiti sodelovanje s srednjimi šolami v MOL pri obveščanju o kakovostnih kulturnih prireditvah (npr. KUL abonma, abonma Transferzala, Vodnikova domačija, Trubarjeva hiša literature, Kino Šiška),
5. javne zavode in nevladne organizacije spodbuditi k oblikovanju programov, ki vključujejo tudi starejše in osebe s posebnimi potrebami (po vzoru Abonmaja za starejša leta – Kinodvor, programov MGML ...),
6. posebno skrb je potrebno nameniti otrokom iz socialno ogroženih družin in drugih ranljivih družbenih skupin ter jim omogočiti dostop do kakovostnih kulturnih vsebin,
7. javne zavode in nevladne organizacije spodbuditi k razvoju projektov, ki bi omogočali večje vključevanje mladih v pripravo, izvedbo in obisk kulturnih prireditev,
8. obnoviti in funkcionalno urediti Vilo Čira čara v center za likovno ustvarjalnost otrok in mladih,
9. postavitev Lutkovnega tematskega parka na Krekovem trgu.

Pojasnilo: Kulturno-umetnostna vzgoja spodbuja in prispeva k razvoju domišljije, kreativnosti, estetskih kompetenc, iniciativnosti, inovativnosti, svobodnega, samostojnega in kritičnega razmišljanja, krepi avtonomijo ter zavest o kulturni identiteti in tako omogoča celostni razvoj posameznika. Je pomemben dejavnik socialne kohezivnosti med mladimi, zato je ključno, da kulturne ustanove in izvajalci oblikujejo programe in projekte, s katerimi bi dosegli mlado publiko, ki je sicer slabši uporabnik kulturne ponudbe. Kulturne ustanove so oblikovale posebne programe za mlado publiko (KUL abonma, abonma Transferzala, programi Šiškafreestyle in Šiškafejest Kina Šiška ...), ki s svojo raznolikostjo in vključitvijo različnih področij kulture in izvajalcev omogočajo obisk kakovostnih kulturnih prireditev, potrebno pa je okrepiti njihovo promocijo s ciljem, da se število uporabnikov še poveča. Večje zanimanje za kulturne dogodke bomo skušali doseči s projektom v tretji triadi osnovne šole, ki bi mlade z zbiranjem »bonusov« spodbudil k obisku določenih kulturnih prireditev.

S tematskim otroškim parkom na Krekovem trgu pred Lutkovnim gledališčem Ljubljana in postavitvijo karusela s slovenskimi literarnimi junaki na delno ozelenjeni površini bi prinesli dodano vrednost in popestritev za prebivalce in obiskovalce Ljubljane. Obenem se bo s trem kakovostno nadgradila pot od Lutkovnega gledališča preko vzpenjače na Ljubljanski grad in Muzej lutk. Izvedba projekta je odvisna od realizacije projekta izgradnje garažne hiše pod Tržnico.

Ocena finančnih sredstev: 60.000 eurov za programe, 500.000 eurov park pred LGL.

Pričakovani učinki: povečanje števila abonentov KUL abonmaja in abonmaja Transferzala, povečanje števila mladih obiskovalcev v kulturnih ustanovah (s poudarkom na ustanovah, ki ponujajo sodobne kulturno-umetnostne vsebine), večja dostopnost kulturnih vsebin za ranljive skupine, večja vključenost mladih pri pripravi vsebin kulturnih ustanov in izboru njihovega ogleda v sklopu VIZ, novi programi v parku pred LGL.

Kazalniki: število abonentov KUL abonmaja (198 v letu 2014) in abonmaja Transferzala, število sodelujočih v projektu za tretje triade osnovnih šol, število mladih na prireditvah z manj znanimi in obiskanimi vsebinami (sodobna umetnost, fotografija, ples, strip ...), število mladih obiskovalcev v kulturnih ustanovah.

Art center (Vila Čira čara)

V Vili Čira Čara na Komenskega 9 v okviru Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih izvajajo program neformalnega izobraževanja otrok in mladih na področju likovne dejavnosti. V letu 2014 smo pridobili gradbeno dovoljenje za obnovo in funkcionalno ureditev sodobnega prostora za izvajanje dejavnosti spodbujanja ustvarjalnosti otrok in mladih na področju likovnih umetnosti, ki jih bomo izvajali ob povezovanju javnih zavodov, nevladnih organizacij in uveljavljenih umetnikov.

Ocena finančnih sredstev: 2.226.040 eurov.

Čas izvedbe: obnova v letu 2016.

Pričakovani učinki: Prenovljena Vila Čira Čara bo s svojo novo programsko zasnovo postavila nove standarde izvajanja programov kulturno-umetnostne vzgoje na področju likovnih umetnosti, saj bo omogočala ustrezne prostorske pogoje s pripadajočo opremo za sodobno izvajanje likovno-pedagoških programov z ustreznim kadrom tako likovnih pedagogov kot priznanih umetnikov. Skladno s tem se bo bistveno povečalo število programov, ki bodo po prenovi na voljo udeležencem programov.

3. cilj: Vzpostaviti učinkovit sistem obveščanja o kakovostnih kulturno-vzgojnih projektih in promocijo le-teh.

1. vzpostaviti interaktivni spletni portal Bobri z informacijami o kulturni ponudbi za otroke v MOL,
2. nadaljevati sodelovanje z RTV Slovenija in vzpostaviti sodelovanje z ostalimi mediji pri promociji kakovostnih kulturno-vzgojnih projektov za vse starostne skupine,
3. vzpostaviti učinkovit način informiranja VIZ o kulturni ponudbi javnih zavodov in nevladnih kulturnih organizacij.

Za učinkovito promocijo kakovostnih kulturno-vzgojnih projektov je potrebno zagotoviti ažurno in kontinuirano obveščanje vzgojno-izobraževalnih ustanov in posameznikov. Pri tem je posebej pomembna vloga medijev, ki trenutno ne namenjajo dovolj prostora projektom s področja kulturne vzgoje in vzpostavitve kanalov, prek katerih bi v VIZ lažje in sistematično dostopali do kakovostne ponudbe kulturnih vsebin.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Ocena finančnih sredstev: 20.000 eurov.

Pričakovani učinki: preglednost ponudbe kulturno-vzgojnih projektov, promocija projektov v medijih.

Kazalnika: obiskanost spletne strani, število medijskih objav.

15.2 Kulturni turizem

Kulturni turizem sodi poleg tako imenovanega mehkega turizma ter turizma na drugih področjih med vrsti, ki se v razvitem delu sveta najhitreje razvijajo in ki jim tudi Svetovna turistična organizacija (*World Tourism Organisation*) v prihodnosti napoveduje povečanje tržne uspešnosti.

Javni interes na področju kulturnega turizma zajema promocijo Ljubljane kot mesta umetnosti in kulture ter povečanje zanimanja turistov za obiskovanje kulturnih prireditev in kulturnih znamenitosti v mestu. V letu 2014 je po podatkih Javnega zavoda Turizem Ljubljana Ljubljano zaradi kulture obiskalo 3 % vseh gostov, ki so v Ljubljani tudi prenočili. Ti gostje v povprečju ostanejo v Ljubljani 2,23 dneva, kar je več, kot je povprečna doba bivanja drugih gostov v Ljubljani.

1. cilj: Povečati delež domačih in tujih turistov, ki Ljubljano obiščejo zaradi kulturne ponudbe.

Ukrep 1: Izboljšati turistično promocijo Ljubljane in oblikovati nove podporne oblike promocije večjih kulturnih dogodkov in festivalov. Pri tem je potrebno vzpostaviti sodelovanje tudi z drugimi kulturnimi nacionalnimi ustanovami v Ljubljani.

Ukrep 1: Nadgraditi turistično promocijo Ljubljane in oblikovati nove podporne oblike promocije večjih kulturnih dogodkov in festivalov. Pri tem je potrebno vzpostaviti sodelovanje tudi z drugimi kulturnimi nacionalnimi ustanovami v Ljubljani.

Ukrep 2: Posebna promocija Plečnikove Ljubljane in obnovljene Plečnikove hiše in oblikovanje nove kulturno turistične produkte za ciljna občinstva (za otroke, družine, strokovno javnost).

Ukrep 3: Povečati delež kulturnih dogodkov zunaj glavne turistične sezone (november, januar, februar, marec).

Ukrep 4: Dvigniti prepoznavnost mednarodnega poletnega festivala, ki je v produkciji Javnega zavoda Festival Ljubljana, v svetovnem merilu.

Pojasnilo: Kulturni turizem v ožjem smislu vključuje glasbeno, plesno, likovno, gledališko, filmsko, literarno umetnost, arhitekturo s poudarkom na delih Jožeta Plečnika, kulturno dediščino, arheologijo, kulinariko; v širšem smislu pa način življenja Ljubljančanov, znanja, značilna vedenja, navade, življenjski slog. Trženje kulture v turizmu kaže na turističnih trgih strmo pozitiven trend, segment kulturnih turistov pa je prepoznan po lastnostih (izobrazba in ozaveščenost, kupna moč, vedenjski vzorci), ki prispevajo k trajnostnemu turističnemu razvoju.

Za dvig konkurenčnosti je potrebno vključevati sodobna znanja o pripovedovanju zgodb (angl. »storytelling«) in turistični interpretaciji, tako na ravni paketiranja kot na ravni osebnega izvajanja storitev.

Ljubljana bo z načrtno promocijo dogodkov in s sodelovanjem z javnimi kulturnimi zavodi ter nevladnimi organizacijami dobila dodatne obiskovalce kulturnih prireditev tudi iz drugih delov Slovenije in s tem turiste tudi v času, ko ni glavne turistične sezone (november, januar, februar, marec).

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki:

- večje število turistov, ki prihajajo v Ljubljano zaradi kulturne ponudbe,
- večje število obiskovalcev, ki se v Ljubljano vračajo zaradi kulturne ponudbe v času zunaj glavne turistične sezone,
- izboljšana turistična ponudba.

Kazalniki:

- število domačih kulturnih turistov,
- število turistov, ki obišejo Ljubljano zaradi kulture,
- število turistov zunaj glavne turistične sezone,

Ocena finančnih sredstev: glede na možnosti letnega proračuna MOL (do 50.000 eurov letno).

2. cilj: Zagotoviti stalno ponudbo kakovostnih kulturno-turističnih prireditev v mestu.

Ukrep 1: Spodbujanje javnih zavodov in nevladnih organizacij s področja kulture k sodelovanju s Turizmom Ljubljana pri izvedbi vrhunskih in kakovostnih urbanih kulturnih dogodkov na javnih površinah. Vzpostavitev delovne skupine za pripravo programa osrednjih kulturno-turističnih lokacij v mestu v mestu.

Ukrep 2: Dodatna finančna sredstva za program in promocijo festivala Junij v Ljubljani.

Pojasnilo: Javni zavodi in nevladne organizacije s področja kulture v sodelovanju z MOL in Turizmom Ljubljana pripravijo kakovostne programe, ki se navezujejo na pomembnejše dogodke in obletnice, ki so povezane z Ljubljano.

Večina izvajalcev na festivalu Junij v Ljubljani prispeva svoj program brezplačno. V nekaterih primerih to vpliva tudi na kakovost programa, saj večjih dogodkov ne moremo ponuditi obiskovalcem prav zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.

Vsebinsko festivala Junij v Ljubljani je potrebno sistematično predstavljati tudi zunaj Ljubljane, saj festival ponuja kakovostne kulturne dogodke, ki so brezplačni in so dobrodošel motiv obiska mesta. Kulturni festivali predstavljajo pomemben del marketinga kulturnega turizma in ciljajo na obiskovalce, ki se v mesto zaradi festivalov tudi vračajo.

Nadaljevali bomo s stalno promocijo Ljubljane in njenih kulturno-turističnih produktov v sosednjih mestih (Dunaj, Zagreb, Trst, Celovec, Gradec).

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki:

- povečanje števila turistov, ki prihajajo v Ljubljano predvsem zaradi kulturne ponudbe,
- večje število kakovostnih kulturnih prireditev tako v kulturnih ustanovah kot na javnih površinah,
- izboljšana turistična ponudba,
- izboljšana urbana podoba Ljubljane v očeh domačih in tujih obiskovalcev,
- podaljšan čas bivanja turistov,
- večje število dogodkov, ki jih organizirajo javni zavodi MOL na področju kulture in so vključeni v organizirano turistično ponudbo,
- večja dostopnost več raznolikih kulturnih prireditev ljudem, ki se po navadi ne udeležujejo kulturnih prireditev ali pa si le-teh ne morejo privoščiti,
- večje število domačih in tujih obiskovalcev festivala Junij v Ljubljani ter večja prepoznavnost festivala ne le na lokalni, temveč tudi na državni in evropski ravni.

Kazalniki:

- število turistov, ki prihajajo v Ljubljano zaradi kulturnih dogodkov,
- podaljšan čas bivanja turistov,
- število dogodkov, ki jih organizirajo javni zavodi in nevladne organizacije MOL na področju kulture in so vključeni v organizirano turistično ponudbo,
- povečanje interesa kulturnih ustanov za sodelovanje s festivalom Junij v Ljubljani tudi iz drugih krajev Slovenije.

Ocena finančnih sredstev: 300.000 eurov na leto.

3. cilj: Priprava strateških smernic in akcijskega načrta za razvoj kulturnega turizma v MOL do leta 2020.**Ukrepi:**

- imenovanje medpodročne delovne skupine za pripravo strateških smernic in akcijskega načrta,
- priprava vsebinskih izhodišč,
- izdelava osnutka dokumenta in posredovanje Mestnemu svetu MOL v obravnavo.

Pojasnilo: MOL oblikuje in izvaja svojo kulturno in turistično politiko na podlagi dveh temeljnih dokumentov: Strategije razvoja kulture v MOL in Strategije razvoja in trženja turistične destinacije Ljubljana za obdobje 2014–2020. Slednja definira dva glavna kvalitativna cilja: povečanje konkurenčnosti skozi novo vrednost za turista in povečanje mednarodne prepoznavnosti v skladu z identiteto turistične destinacije Ljubljane. V kvantitativnem smislu so glavni cilji turističnega razvoja Ljubljane naslednji: rast števila nočitev za 5 % povprečno letno, rast števila turistov za 3,5 % povprečno letno, rast povprečne dobe bivanja za 1,5 % povprečno letno, povečanje dnevne potrošnje na turista za 3 % povprečno letno in povprečna letna zasedenost sob nad 60 %. Temeljni cilj na področju razvoja kulturnega turizma v MOL je povečati obseg kulturnih turistov in njihov delež v celotni strukturi turistov. Za uresničitev tega cilja je potrebno pripraviti jedrnatе strateške smernice in konkreten akcijski načrt, in sicer v obliki medpodročnega sodelovanja. Odgovorna nosilca naloge sta Turizem Ljubljana in Oddelek za kulturo.

Pričakovani učinki: jasno definirana politika razvoja kulturnega turizma MOL do leta 2020.

Čas izvedbe: 2016.

Kazalnik: sprejete strateške smernice in akcijski načrt do konca leta 2016.

Ocena finančnih sredstev: ni finančnih posledic.

4. cilj: Vzpostavitev informacijske točke o kulturnih dogodkih na območju MOL

Ukrep: nova informacijska točka za posredovanje informacij o kulturnem življenju v Ljubljani na Mestnem trgu 17.

Pojasnilo: Info točka Festivala Ljubljana na Mestnem trgu 17 je od leta 2013 delovala kot prodajno mesto vstopnic Eventima za različne prireditve: koncerte, festivale, športne prireditve, sejme itn. Ker se ta dejavnost v prostoru zaključuje, želimo na istem mestu vzpostaviti novo informacijsko točko, ki bo osredotočena na kulturne prireditve, zlasti javnih kulturnih zavodov, nevladnih organizacij in drugih organizatorjev kulturnih dogodkov, ki se financirajo iz javnih sredstev. Tako bomo oblikovali središče za posredovanje informacij o kulturnem življenju v Ljubljani in hkrati prostor uporabili kot muzejsko trgovino in kot prostor za promocijo vseh ljubljanskih muzejev in njihovih dogodkov. Prostor bo tudi informacijsko središče o kandidaturi MOL za evropsko prestolnico kulture 2025.

Pričakovani učinki: lažji dostop do informacij o kulturnih dogodkih v Ljubljani, zlasti za domače in tuje obiskovalce in promocija muzejske dejavnosti in njihovih dogodkov.

Čas izvedbe: 2016.

Kazalnik: število obiskov.

Ocena finančnih sredstev: 15.000 eurov letno.

16. Kulturne in kreativne industrije

16.1 Kreativni ekosistem v Ljubljani

V Ljubljani so se zadnja leta razvile številne nove organizacije, pobude, prostori in iniciative na področju kreativnih industrij. Zgoščajo se v Šiški – os Kina Šiška – Lepa žoga, na območju Tobačne, med RogLabom, Parkom Tabor in Metelkovo. V Ljubljani je dejavnih več kreativnih vozlišč. Primerov dobrih praks je vsako leto več, izredno dejavni so npr.: SmetUmet, Kreativna cona šiška, Poligon kreativni center, Servis8, Hekovnik, Creative Mornings Ljubljana, Slovenia Coworking, Crowdfunding, Zadruga modnih oblikovalcev Zoofa, kolektiv RomPom, kolektiv Multipraktik, Artish, Društvo Regeneracija, Zavod Big. Ustvarjanje partnerstva s temi vozlišči je smiselno, saj pomembno prispevajo k razvoju ljubljanskega kreativnega ekosistema. MOL ima na tem področju kar nekaj izkušenj, v zadnjem letu npr. Knjižnica REČI, Vodnikova domačija in številni drugi primeri. Poleg tega so v Ljubljani identificirana kreativna območja. V teh predelih ima MOL že prisotne ustanove, katerih ustanoviteljica je Kino Šiška, Tobačna 001, RogLab. Tovrstni prostori sodela pritegnejo predvsem lokalne ustvarjalce. Trenutno se kot primer dobre prakse kaže Center kulture Španski borci.

1. cilj: Zagotovitev trajnejših in stabilnih pogojev za razvoj področja kreativnih industrij v MOL ter večja prepoznavnost dejavnosti in akterjev.

Ukrep 1: Podpora pri zagotavljanju prostorskih potreb za produkcijo, promocijo in distribucijo izdelkov ustvarjalcev.

Ukrep 2: Spodbujanje partnerstva z obstoječimi organizacijami, iniciativami in kreativnimi vozlišči ter spodbujanje horizontalnega povezovanja med njimi.

Ukrep 3: Podpora nadaljnjemu razvoju kreativnih četrti – Tobačna, Šiška, Bežigrad in vzhod Ljubljane.

Ukrep 4: Vzpostavitev podpornih mehanizmov za razvoj skupnostnih ustvarjalnih platform s področja kulturnih industrij.

Ukrep 5: Spodbujanje souporabe v javni kulturni infrastrukturi.

Ukrep 6: Spodbujanje mednarodnega sodelovanja in črpanja evropskih sredstev.

Ukrep 7: Sistematično povezovanje z vladnimi strategijami.

Pričakovani učinki: S srečevanjem z akterji kreativnega ekosistema se bo lahko Ljubljana učinkoviteje odzivala na izzive in potrebe kreativnega sektorja ter jih vključevala v svoje strateške načrte. Predvidena je izdelava spletnega portala, kjer bo prikazan zemljevid kulturnih prostorov in iniciativ, ki jih Ljubljana podpira. Neposredna informacija bo obenem koristna za podporo pri zagotavljanju prostorskih potreb za prostore produkcije, distribucije in promocije

oblikovalskih in drugih kreativnih izdelkov oz. storitev. Tovrstne dejavnosti v mestnih prostorih so lahko izložbeno okno ustvarjalnosti ter način nadaljnega oživljanja izbranih mestnih predelov. Spodbujanje medsebojnega sodelovanja med ustvarjalnimi vozlišči bo privedlo do povezovanja programov in s tem kvalitetnejše in bolj raznolike kulturne ponudbe. S spodbujanjem sodela v javni kulturni infrastrukturi bo Ljubljana učinkoviteje zapolnila prostorske kapacitete svojih kulturnih ustanov, obenem pa bodo te pridobile bolj raznoliko in številčnejšo občinstvo. S sofinanciranjem programov, ki so financirani iz evropskih sredstev, bo mesto spodbujalo povezovanje lokalnih akterjev z mednarodnim prostorom ter s tem dostop do relevantnih mednarodnih trendov in idej ter širjenje partnerskih mrež. S sistematičnim povezovanjem lokalnih aktivnosti z vladnimi strategijami bosta prestolnica in država omogočili razvoj relevantnih sinhroniziranih programov in močnejših finančnih vzvodov za spodbujanje kreativnega okolja.

Kazalniki:

- vzpostavitev spletne platforme,
- vsaj en razpis letno za uporabo prostorov za potrebe produkcije, promocije in distribucije izdelkov ljubljanskih/slovenskih ustvarjalcev,
- letna srečanja s predstavniki kreativnih vozlišč,
- število podprtih iniciativ
- ena nova oblika souporabe prostora letno v kulturnih ustanovah,
- vzpostavitev razpisa za sofinanciranje programov, ki so financirani iz evropskih sredstev na področju kreativnih industrij,
- vzpostavitev dialoga za zagon nacionalnih pobud za spodbujanje lokalnih ustvarjalnih okolij.

Časovni okvir: 2015–2019.

2. cilj: Nadaljevanje dejavnosti pilotnega projekta RogLab.

Pilotni projekt RogLab deluje od leta 2012. Njegov namen je v praksi omogočati razvoj in preverjanje vsebinskih poudarkov bodočega Centra Rog ter oblikovanje nastavkov za delovanje nekaterih njegovih programskih sklopov. Promovira ciljna področja ter njihovo meddisciplinarno in medsektorsko povezovanje. Omogoča zgodnje vključevanje domačih in mednarodnih deležnikov v proces razvoja Centra Rog ter preverbo interesa za sodelovanje pri programu in prihodnjem njegovem delovanju. Glavne dejavnosti RogLaba so upravljanje digitalnega proizvodnega laboratorija ter ponudba strokovne in tehnične podpore ustvarjalcem in producentom s ciljnih področij; vzpostavljanje javno-javnih, javno-zasebnih in javno-civilnih partnerstev s poudarkom na meddisciplinarnem in medsektorskem povezovanju ter upravljanje partnerske mreže; izvajanje programov kulturno umetnostne vzgoje in programov usposabljanj z namenom ozaveščanja strokovne in splošne javnosti o pomenu kreativne uporabe novih proizvodnih tehnologij; izvajanje proizvodnih in razvojnih projektov z namenom, da bi odgovarjali na konkretne izzive današnje družbe. Vzpostavlja konkretna mednarodna sodelovanja z namenom dolgoročnega vzpostavljanja mednarodne mreže partnerstev za bodoči Center Rog.

Ukrep 1: Nadaljnja podpora delovanju RogLaba v upravljanju Muzeja in galerij mesta Ljubljane in spodbujanje črpanja evropskih sredstev.

Ukrep 2: Sinhronizacija partnerskih programov.

Ukrep 3: Revitalizacija širšega območja v bližini Centra Rog z novimi kreativnimi dejavnostmi.

Ukrep 4: Sodelovanje pri pilotnem projektu Regionalni center kreativne ekonomije (RCKE) in Razvoj produktov z dodano kulturno vrednostjo.

Pričakovani učinki: Pilotni projekt RogLab bo nadaljeval svoje dejavnosti, predvsem pa jih bo v prihodnjih letih nadgradil s sinhronizacijo partnerskih programov. Na področju kulturno umetnostne vzgoje bo npr. razvijal program *Sobotnice*, v katerem bodo partnerji, ki izvajajo otroške programe, te povezali v skupen otroški program ob sobotah in s tem dosegli večjo vidnost in raznolike skupine obiskovalcev. V sodelovanju s partnerjem Zavodom Kersnikova bo nadaljeval delo z Zavodom za šolstvo in Ministrstvom za izobraževanje RS na področju spodbujanja rabe novih tehnologij v šolah in mladinskih centrih. Na področju usposabljanj bo RogLab našel nove kanale promocije skozi partnerske izobraževalne ustanove za vseživljenjsko učenje (Javni zavod Cene Štupar). V sodelovanju z visokošolskimi ustanovami se bo RogLab osredotočal na razvojno-raziskovalno usmerjeno produkcijo. Na področju mednarodnega sodelovanja bo RogLab kandidiral v evropskih programih skupaj s sorodnimi organizacijami (Program Srednja Evropa, Erasmus +...). Revitalizacija določenega območja v bližini Roga s kreativnimi dejavnostmi bi lahko bila korak v smeri povezovanja lokalne kreativne skupnosti. Ključno vlogo bi tu lahko igral RogLab. Prek sodelovanja z RCKE bo dosežena večja vključenost kreativnih industrij v gospodarstvo, posledično večja konkurenčnost slovenskih proizvodov in storitev na globalnih trgih, umeščenost in razumevanje strok kot pomembnega dela strateškega pristopa v raziskovalno-razvojnih projektih.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Kazalniki:

- število (mednarodnih) koprodukcijskih projektov,
- vključenost mednarodnih strokovnjakov v razvoj in delovanje pilotnega projekta,
- število uporabnikov in obiskovalcev,
- število partnerjev in financerjev,
- število novih nacionalnih programov financiranja kulturno umetnostne vzgoje s poudarkom na digitalnih proizvodnih tehnologijah,
- število novih kreativnih prostorov v bližini RogLaba,
- število novih razvojnih projektov.

16.2 Center Rog

Novi Center Rog bo povezoval proizvodne, laboratorijske in izobraževalne programe za likovne umetnike, arhitekta in oblikovalce na področjih industrijskega, unikatnega, grafičnega in modnega oblikovanja. Ljubljana bo dobila v Rogu središče ustvarjalnih industrij s prostori, ki bodo namenjeni tako raziskovanju in načrtovanju kot proizvodnji, razstavljanju in izobraževanju. Proizvodni prostori in delavnice bodo namenjeni projektom, ki se bodo izvajali s pomočjo sodobne IT računalniške tehnologije kot tudi tistim, ki bodo za izvedbo projektov uporabljali klasične metode in tehnike. V sodelovanju z državnimi javnimi zavodi bo predstavljal tako sodobno oblikovanje kot tradicionalne obrti in tako povezoval kulturno dediščino s sodobnim ustvarjanjem. Center Rog bo vpet v mednarodno mrežo podobnih centrov z razpoložljivimi bivalnimi ateljeji za gostovanje umetnikov in oblikovalcev iz tujine.

V Centru Rog bo vzpostavljena tudi enota Mestne knjižnice Ljubljana. Splošna knjižnica v Centru Rog ima priložnost, da ponudi nove storitve, ki podpirajo vključevanje vseh generacij uporabnikov in spodbujajo njihovo ustvarjalnost. Poleg temeljne zbirke bo v knjižnici na voljo različno gradivo s področja sodobnih umetnosti in čitalnica z bogatim naborom specializiranih tiskanih in e-revij.

- 1. cilj: Izboljšanje infrastrukturnih pogojev za ustvarjalce in producente na področju likovnih umetnosti, arhitekture in oblikovanja ter drugih kreativnih industrij s ciljem, da se poveča produkcija na teh področjih in zviša kakovost projektov.**

Ukrep 1: Prenova stavbe nekdanje tovarne Rog in ureditev njenega območja.

Ukrep 2: Zagotavljanje novih produkcijskih prostorov (delavnic, digitalnih laboratorijev, ateljejev in bivalnih ateljejev).

Ukrep 3: Dostopnost do različnih sodobnih tehnologij.

Ukrep 4: Zagotavljanje informacijske, kadrovske, strokovne in tehnične podpore po meri uporabnika.

Ukrep 5: Zagotavljanje finančne podpore ustvarjalcem in producentom s ciljnih področij v obliki ciljnih razpisov in koprodukcij.

Ukrep 6: Zagotavljanje knjižnične mreže v centru mesta s specializirano strokovno literaturo.

Ukrep 7: Povezovanje z državnimi ustanovami in drugimi ustanovami pri promociji tradicionalnih obrti in znanj ter sodobne ustvarjalnosti.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki: S kakovostno ponudbo in dostopnostjo produkcijske infrastrukture in storitev bo Center Rog postal živahno ustvarjalno središče; Center Rog bo bistveno spodbudil razvoj ciljnih področij tako v kvalitativnem kot kvantitativnem smislu; ponudba bivalnih ateljejev bo omogočala dvosmerno izmenjavo slovenskih in tujih umetnikov, ustvarjalcev in raziskovalcev.

Kazalniki:

- število projektov na ciljnih področjih arhitekture in oblikovanja,
- število koprodukcijskih razstavnih projektov v Centru Rog,
- število uporabnikov,
- dvig kakovosti področij in prepoznavnost slovenske ustvarjalnosti na mednarodnem prizorišču.

2. cilj: Sistematična podpora in razvoj dejavnosti s področja likovnih umetnosti, arhitekture in oblikovanja ter drugih kreativnih industrij.

Ukrep 1: Ustanovitev javnega zavoda Center Rog kot žarišča razvoja na ciljnih področjih.

Ukrep 2: Zagotovitev visoko usposobljenih kadrov s strokovnimi, poslovnimi in upravljaljskimi znanji ter medpodročnimi in medkulturnimi kompetencami.

Ukrep 3: Vzpostavitev prožnega upravljaljskega sistema s sistematičnim vključevanjem mednarodnih in domačih deležnikov s ciljnih področij ter gospodarstva, izobraževanja in raziskovanja v delovanje Centra Rog; spodbujanje partnerstev z zasebnimi podjetji, nevladnimi organizacijami (NVO) in javnimi ustanovami za povezovanje znotraj kulturnega sektorja in kulture z drugimi sektorji.

Ukrep 4: Spodbujanje meddisciplinarnega in medpodročnega obravnavanja tem, ki se kažejo kot ključni družbeni izzivi sodobnega časa.

Ukrep 5: Zagotavljanje pogojev za izvajanje kakovostne produkcije s ciljnih področij in ponudba kakovostnega razstavnega programa.

Ukrep 6: Spodbujanje vseživljenjske ustvarjalnosti s ponudbo pedagoških in andragoških programov ter spodbujanje strokovnega razvoja z zagotavljanjem izobraževalnih programov in podporo teoretski refleksiji.

Ukrep 7: Sistematična promocija dejavnosti Centra Rog v domači in mednarodni javnosti s ciljem vzpostavitve pomembnega regionalnega kreativnega središča.

Ukrep 8: Sistematično povezovanje z relevantnimi vladnimi strategijami za promocijo kreativnega sektorja, medpodročnega povezovanja, izobraževanja itn.

Pričakovani učinki: Center Rog bo bistveno prispeval k dvigu kakovosti in obsegu dejavnosti na ciljnih področjih, omogočil izvedbo večjih razstavnih projektov, prispeval k oblikovanju novih ustvarjalnih partnerstev in postal referenčna točka podpore ustvarjalnosti v regionalnem merilu. S sistematičnim povezovanjem lokalnih in nacionalnih strategij bo Center Rog sledil ciljem, ki presegajo lokalni okvir in deloval kot ustanova nacionalnega pomena. Vključeval bo posameznike, javne ustanove, nevladne organizacije, mala in srednja podjetja, gospodarske družbe, izobraževalne ter raziskovalne ustanove z namenom, da se vzpostavijo nove prakse na ciljnih področjih kot podlaga za razvoj inovativnih proizvodov in umetniških del. Center Rog bo ozaveščal in izobraževal profesionalno in splošno javnost o sodobnih problematikah in pristopih na ciljnih področjih. S sistematično podporo in promocijo ciljnih področji bo Center Rog vstopil v mednarodno mrežo primerljivih centrov v Evropi. Sistematično povezovanje z vladnimi strategijami bo omogočilo potrebne pogoje za sodobni razvoj kreativnega sektorja: orodja spodbujanja medpodročnega projektnega povezovanja, zgodnje izobraževanje na področju oblikovanja, umetnosti in novih proizvodnih tehnologij, finančna sredstva za podporo razvojnih projektov itn.

Kazalniki:

- število partnerstev z zasebnimi podjetji, NVO, javnimi izobraževalnimi ter raziskovalnimi ustanovami,
- število (mednarodnih) koprodukcijskih projektov,
- mednarodna konkurenčnost slovenskih kreativnih industrij,
- število obiskovalcev,
- mednarodna prepoznavnost Centra Rog in slovenske ustvarjalnosti.

Čas izvedbe: 2016–2019.

17. Mednarodno kulturno sodelovanje

17.1 Sodelovanje z evropskimi mesti in mednarodnimi organizacijami na področju kulture

1. cilj: Okrepiti medmestno sodelovanje na evropski ravni

Ukrepi: MOL redno izvaja projekte kot so predstavitveni dnevi Ljubljane v različnih evropskih prestolnicah (Praga, Varšava, Budimpešta ...). Prakso bomo nadaljevali in tako spodbujali izmenjavo kulturnih vsebin med različnimi evropskimi mesti in tudi tistimi zunaj kontinenta ter Ljubljano. Ob kandidaturi za Unescov naslov mesta literature bomo utrdili sodelovanje z mesti, ki so že nosilci tega naslova.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki: Večja prepoznavnost Ljubljane v evropskih in svetovnih mestih ter obogatitev ljubljanskega kulturnega življenja s predstavitvijo kulturnih vsebin drugih evropskih mest.

Ocena finančnih sredstev: cilj nima neposrednih finančnih posledic.

Kazalniki: Število predstavitev drugih evropskih mest v Ljubljani in število predstavitev Ljubljane v drugih evropskih mestih ter raznolikost izmenjanih kulturnih praks.

2. cilj: Krepitev sodelovanja z evropskimi kulturnimi organizacijami in mrežami.

Ukrep 1: Okrepiti sodelovanje z mrežo Eurocities.

MOL je leta 2012 začel sodelovanje s kulturnim forumom mreže evropskih mest Eurocities. Srečanja foruma potekajo dvakrat na letni ravni, mesto-gostitelj pa je nosilec predstavitve aktualne kulturne problematike v lastnem okolju. Srečanja omogočajo intenzivno izmenjavo različnih praks in kulturnih modelov in pomembno krepijo medmestno sodelovanje. Vključeni deležniki predstavljajo tako nosilce lokalnih oblasti kot predstavnike nevladnega sektorja s področja kulture.

MOL je bil v letu 2015 organizator konference kulturnega foruma Eurocities z vsebinskim poudarkom na sodelovanju mest z lokalnimi kulturnimi organizacijami, s predstavitvijo novih načinov sodelovanja in podpornih modelov. Z izrazito pozitivno izkušnjo tako pri spoznavanju drugih kulturnih modelov kot tudi mreženja posameznih deležnikov na srečanju kulturnega foruma Eurocities bomo sodelovanje in izmenjavo praks okrepili znotraj mreže kot tudi s posameznimi članicami mreže.

Ljubljana je edina slovenska članica te mreže.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki: Sodelovanje z drugimi člani mreže Eurocities v obliki pristopa k posameznim kulturnim projektom med javnimi zavodi v ustanoviteljstvu MOL, ljubljanskimi nevladnimi organizacijami in tujimi partnerji (mesti, zavodi, organizacijami).

Kazalniki: Mednarodna sodelovanja, ki jih bo MOL razvil prek članic mreže Eurocities.

Ocena finančnih sredstev: cilj nima neposrednih finančnih posledic.

Ukrep 2: Aktivno delovanje v okviru mreže Les Rencontres (Like).

Pojasnilo: Les Rencontres je najpomembnejša mreža evropskih mest in regij na področju kulture, ki je specializirana za obravnavo različnih kulturnih vprašanj z vidika snovanja in izvajanja lokalnih kulturnih politik. V mrežo je včlanjenih okrog dvesto evropskih mest in regij. MOL je član mreže Les Rencontres že od leta 1994. Mreža je sicer trenutno v fazi reorganizacije. V letu 2016 se bo preimenovala v Like. Sodelovanje v mreži je za MOL pomembno predvsem z vidika vzpostavitve partnerskih odnosov z evropskimi mesti, še posebej s tistimi, ki imajo izkušnje s kandidaturom in organizacijo projekta evropska prestolnica kulture.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki:

- izmenjava izkušenj in pridobivanje strokovnega znanja v okviru letnih konferenc,
- vzpostavitev dolgoročnih partnerskih odnosov z evropskimi mesti, ki so člani mreže.

Kazalnika:

- aktivna udeležba predstavnikov MOL na letnih konferencah,
- število novih partnerstev pri skupnih nastopih in projektih EU.

3. cilj: Organizacija 16. Svetovne konference Lige zgodovinskih mest v Ljubljani leta 2018.

Liga zgodovinskih mest je bila ustanovljena leta 1987 v Kyotu, ki združenju tudi predseduje. Cilj združenja je okrepiti odnose med zgodovinskimi mesti, da bi med seboj vzpostavila izmenjavo izkušenj in znanj. Trenutno združenje šteje 102 mesti članici iz 61 držav. Ljubljana je bila junija 2013 sprejeta v Ligo zgodovinskih mest, prvič pa se je udeležila konference v letu 2014 s predstavitvijo obnove arheoloških parkov Emona kot povezovanja sodobnosti z urbano dediščino preteklosti. Na konferenci je bila Ljubljana sprejeta tudi v odbor združenja. Sodelovanje MOL v okviru multilaterarnih organizacij je bistvenega pomena za prepoznavnost slovenskega glavnega mesta, zato je cilj kandidatura za pridobitev 16. svetovne konference Lige zgodovinskih mest.

Pojasnilo: Sodelovanje MOL v okviru multilaterarnih organizacij je bistvenega pomena za prepoznavnost slovenskega glavnega mesta, zato smo se odločili, da bomo pripravili kandidaturu za pridobitev 16. Svetovne konference Lige zgodovinskih mest v Ljubljani v letu 2018, kjer bi predvsem izpostavili Ljubljano kot zeleno prestolnico Evrope v letu 2016 ter strategijo in rezultate varovanja in ohranjanja kulturne dediščine mesta.

4. cilj: Krepitev sodelovanja MOL v okviru mreže ICORN.

Ljubljana je od leta 2011 članica mreže ICORN – mednarodne mreže mest zatočišč za pregnane pisatelje in ima člana v upravnem odboru združenja. V naslednjem obdobju bomo nadaljevali sodelovanje v mreži ICORN ter tako promovirali Ljubljano kot svetovljansko in odprto mesto.

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki: dvig ugleda Ljubljane kot odprtega mesta, vzpostavitev tesnejših sodelovanj z mesti zatočišči.

Kazalniki: aktivno sodelovanje pri strateškem načrtovanju razvoja mreže, udeležba na zasedanjih mreže, aktivno sodelovanje v upravnem odboru mreže.

17.2 Kandidatura MOL za pridobitev naslova evropska prestolnica kulture leta 2025

Cilj: Pridobitev naslova evropska prestolnica kulture leta 2025

Pojasnilo: Evropska kulturna prestolnica (EPK) je najpomembnejši projekt Evropske unije na področju kulture. Od začetka leta 1985 do leta 2019 bo že 60 evropskih mest nosilo ta častitljivi naslov. Evropski parlament in Svet EU sta 16. aprila 2014 sprejela Sklep št. 445/2014/EU o vzpostavitvi aktivnosti Unije za evropske prestolnice kulture za leta od 2020 do 2033 in o razveljavitvi Sklepa št. 1622/2006/ES. V skladu s tem sklepom bo eno slovensko mesto skupaj z nemškim mestom leta 2025 evropska prestolnica kulture. Pridobitev naslova EPK 2025 je strateškega pomena za kulturni in kreativni razvoj MOL, ker bo to zagotovo obogatilo kulturno življenje, okrepilo Ljubljano kot prostor ustvarjanja (infrastrukturno kot tudi v smislu programskega mednarodnega sodelovanja) in omogočilo večjo mednarodno prepoznavnost Ljubljane kot kulturne prestolnice. Kandidatura bo pripravljena v koordinaciji Oddelka za kulturo z javnimi zavodi na področju kulture, ki delujejo na območju MOL, z nevladnimi kulturnimi organizacijami in samostojnimi ustvarjalci ter drugimi relevantnimi deležniki.

Ukrepi:

- izdelava celostne grafične podobe za kandidaturu na podlagi javnega razpisa,
- imenovanje in delovanje projektne skupine za pripravo kandidature,
- organizacija strokovnih srečanj v zvezi s pripravo kandidature,

- mednarodna promocija kandidature MOL za naslov EPK 2025,
- izdelava prijave (»bid book«).

Čas izvedbe: 2016–2019.

Pričakovani učinki: pridobitev naslova EPK 2025 najpozneje do konca leta 2019.

Kazalniki:

- številno promocijskih in informativnih dogodkov v zvezi s kandidaturo,
- število strokovnih delavnic in srečanj,
- število promocijskih dogodkov v tujini,
- nova partnerstva pri skupnih nastopih in projektih EU.

Ocena finančnih sredstev: 200.000 eurov (po letih: 20.000 eurov v letu 2016, 30.000 eurov v letu 2017, 50.000 eurov v letu 2018, 100.000 eurov v letu 2019).

17.3 Sofinanciranje kulturnih programov in projektov, ki so sofinancirani iz proračuna EU

Cilj: Letno sofinanciranje najmanj treh kulturnih programov oziroma projektov, ki so sofinancirani iz proračuna EU.

Ukrepa:

- vzpostavitev sistema izbora programov oziroma projektov, ki bodo sofinancirani na podlagi javnega razpisa,
- zagotovitev potrebnih sredstev v okviru dela proračuna MOL, namenjenega kulturi.

Kazalnik:

- število kulturnih programov oziroma projektov, ki so sofinancirani tako iz proračuna MOL kot iz proračuna EU.

Čas izvedbe: 2017–2019.

Ocena finančnih sredstev: 25.000 eurov letno.

Pričakovani učinki: Povečanje števila nevladnih kulturnih organizacij in javnih kulturnih zavodov, ki so deležni podpore EU.

Pojasnilo: Število ljubljanskih kulturnih organizacij, tako javnih zavodov kot nevladnih kulturnih organizacij, ki se vsako leto potegujejo za sredstva EU, iz leta v leto narašča. Podpora Ministrstva za kulturo RS za tovrstne programe in projekte ne zadostuje več, zato je potrebno ljubljanskim kulturnim organizacijam zagotoviti večjo pomoč, ki jim bo, ob podpori EU, omogočila izvedbo bolj zahtevnih programov in projektov. Ob omejenih razpoložljivih sredstvih bo MOL letno sofinanciral od 3 do 5 programov oziroma projektov.

18. Investicijski projekti MOL na področju kulture 2016–2019

Zap. št.	Naziv projekta	Začetek projekta	Zaključek projekta	Predvidena vrednost (EUR)	vsebinska predstavitev na strani
1.	Pod turnom 4 (Švicarija)	2015	2017	5.216.477	43
2.	Art center (Vila Čira Čara)	2016	2017	2.226.040	55
3.	Staro Letališče Ljubljana	2016	2019	29.810	45-46
4.	Hribarjeva vila (Vila Zlatica)	2016	2019	1.500.000	45
5.	Center Rog	2016	2019	27.000.000	61-63
6.	Galerija Cukrarna	2016	2019	25.000.000	44-45
7.	Palača Cukrarna	2016	2019	2.715.000	28-29, 44-45
8.	Ljubljanski grad	2016	2019	13.650.000	46-47
9.	Minipleks	2016	2019	5.000.000	33-34
10.	Arheološki center MGML	2016	2019	1.500.000	42-43
11.	Etnološka dediščina Barja v Črni vasi	2016	2018	1.000.000	47-48
12.	Kulturno-rekreacijski center Barje	2016	2019	4.000.000	48-49
13.	Avditorij Tivoli	2016	2019	200.000	44
14.	Prezentacija prazgodovinske koliščarske kulture na Špici	2016	2017	1.000.000	47-48
15.	Grad Tivoli	2016	2019	5.648.515	43-44

Stanje in faznost investicijskih projektov:

Zap. št.	Naziv projekta	Stanje februar 2016	Predvidene aktivnosti 2016/2017	Predvidene aktivnosti 2018/2019
1.	Pod turnom 4 (Švicarija)	Investicija v teku	zaključek	
2.	Art center (Vila Čira Čara)	Pridobivanje projektne dokumentacije	Izvedba in zaključek	
3.	Staro Letališče Ljubljana	Izdelan DIIP	Izvedba javno-zasebnega partnerstva	Izvedba
4.	Hribarjeva vila (Vila Zlatica)	Izdelava arhitekturnih izmer, priprava konservatorskega načrta	Izdelava DIIP in projektne dokumentacije	Pridobitev gradbenega dovoljenja in začetek investicije
5.	Center Rog	Pridobljeno gradbeno dovoljenje	Izvedba investicije ob pridobitvi EU sredstev	Izvedba investicije
6.	Galerija Cukrarna	Pridobljeno gradbeno dovoljenje	Izvedba investicije ob pridobitvi EU sredstev	Izvedba investicije

7.	Palača Cukrarna	V pripravi programska zasnova	Izdelava DIIP in projektne dokumentacije	Pridobitev gradbenega dovoljenja in začetek investicije
8.	Ljubljanski grad	Programska zasnova	Izdelava projektne dokumentacije in pridobitev gradbenega dovoljenja	Izvedba investicije
9.	Minipleks	V izdelavi DIIP	Urejanje lastništva, projektna dokumentacija	Pridobitev gradbenega dovoljenja in začetek investicije
10.	Arheološki center MGML	Predlog	Programska in prostorska preveritev	Izdelava projektne dokumentacije in pridobitev gradbenega dovoljenja
11.	Etnološka dediščina Barja v Črni vasi	Predlog	Programska in prostorska preveritev	Izdelava projektne dokumentacije in pridobitev gradbenega dovoljenja
12.	Kulturno-rekreacijski center Barje	Predlog	Programska in prostorska preveritev	Izdelava projektne dokumentacije in pridobitev gradbenega dovoljenja
13.	Avditorij Tivoli	Predlog	Programska in prostorska preveritev	Izdelava projektne dokumentacije in pridobitev gradbenega dovoljenja
14.	Prezentacija prazgodovinske koliščarske kulture na Špici	Predlog	Programska zasnova, projektna dokumentacija, pridobivanje EU sredstev	Izvedba projekta
15.	Grad Tivoli	Izdelan DIIP	Izdelava projektne dokumentacije in pridobitev gradbenega dovoljenja	Izvedba projekta

19. Spremljanje in poročanje

Oddelek za kulturo vsako leto najpozneje do konca marca predloži Mestnemu svetu MOL poročilo o izvajanju strategije v preteklem letu. Poročilo vsebuje oceno rezultatov za vsak cilj posebej, vključno z navedbo razlogov zaradi morebitnega odstopanja od načrtovanih ciljev in ukrepov. Pri pripravi letnega poročila obvezno sodelujejo tudi pristojne strokovne komisije MOL za kulturne dejavnosti s svojimi strokovnimi mnenji, predlogi in pripombami.

Oddelek za kulturo lahko v okviru letnega poročila predlaga Mestnemu svetu MOL spremembe in dopolnitve posebnih ciljev in ukrepov, če se ugotovi, da zaradi bistveno spremenjenih finančnih ali drugih okoliščin posameznega cilja ali ukrepa ni mogoče uresničiti na predviden način. Omenjene spremembe in dopolnitve lahko vključujejo tudi možnost predlaganja novega posebnega cilja oziroma ukrepa, pod pogojem, da le-ta ni v nasprotju s splošnimi strateškimi cilji ter temeljnimi vrednotami in načeli kulturne politike MOL.

Obrazložitev

predloga Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019

Pravni temelji za sprejem akta

Pravna podlaga za sprejem Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019 so 9. in 14. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 100/11 – odl. US in 111/13; v nadaljnjem besedilu: ZUJIK) ter 27. člen Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 66/07 – uradno prečiščeno besedilo, 15/02 in 84/15).

V skladu s prvim odstavkom 9. člena ZUJIK-a, država določa javni interes za kulturo z zakoni in nacionalnim programom za kulturo, občine pa z lokalnimi programi za kulturo. ZUJIK v 10. členu določa namen in sestavo nacionalnega programa za kulturo kot »strateškega dokumenta razvojnega načrtovanja kulturne politike«. V programu se ugotovi javni interes za kulturo, opredeli področja kulture, na katerih se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, načrtuje investicije v javno kulturno infrastrukturo, postavi cilje in prioritete kulturne politike in določi čas za njihovo uresničitev ter kazalce, po katerih se bo merilo njihovo doseganje. ZUJIK določa, da se program sprejema za obdobje štirih let, lahko pa vsebuje tudi dolgoročnejše usmeritve. V 11., 12. in 13. členih so opredeljeni priprava in sprejemanje dokumenta ter izvajanje in poročanje.

14. člen ZUJIK-a določa naslednje:

»Lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje štirih let, pri čemer lahko program vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Lokalne skupnosti, v katerih živijo avtohtona italijanska ali madžarska narodna skupnost ali romska skupnost, v pripravo lokalnega programa za kulturo vključijo navedene skupnosti. Glede vsebine lokalnega programa za kulturo se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o nacionalnem programu za kulturo.

Lokalnim skupnostim, razen mestnim občinam, ni treba sprejeti lokalnega programa za kulturo, če opredelijo javni interes na področju kulture, prioritete, ukrepe ter cilje in kazalce za njihovo doseganje v drugem dokumentu razvojnega načrtovanja lokalne skupnosti.

Dve ali več lokalnih skupnosti lahko oblikujejo skupni program za kulturo, ki ga sprejmejo pristojni organi lokalnih skupnosti.«.

V skladu z zgoraj navedeno zakonsko določbo je Mestna občina Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: MOL) dolžna sprejeti »lokalni program za kulturo«, ki opredeljuje javni interes na področju kulture, prioritete, ukrepe ter cilje in kazalce za njihovo doseganje. Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019 je lokalni program za kulturo Mestne občine Ljubljana v obdobju od leta 2016 do konca leta 2019.

Statut Mestne občine Ljubljana v drugi alineji 27. člena določa, da Mestni svet MOL sprejema plane razvoja MOL.

Razlogi in cilji za sprejem akta

Strategija razvoja kulture v MOL za obdobje 2016-2019 je tretji strateški dokument MOL na področju kulture. Prvo strategijo razvoja kulture v MOL je Mestni svet MOL sprejel 30. junija 2008, in sicer za obdobje 2008-2011. Drugo strategijo razvoja kulture v MOL je Mestni svet MOL sprejel 23. aprila 2012 za obdobje 2012-2015.

S spremembami in dopolnitvami ZUJIK-a, ki so začele veljati 11. januarja 2014, je zakonska obveznost vseh mestnih občin, da imajo svoj lokalni program za kulturo. Strategija razvoja kulture v MOL 2016-2019 je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike MOL, ki opredeljuje javni interes za kulturo v obdobju 2015-2019, in sicer tako, da opredeljuje

področja kulture, kjer se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, načrtuje investicije v javno kulturno infrastrukturo, določa cilje in prioritete kulturne politike MOL in čas za njihovo uresničitev ter kazalce, po katerih se bo merilo njihovo doseganje. Strategija razvoja kulture v MOL 2016-2019 se časovno nanaša na obdobje do konca leta 2019, pri čemer vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Gre predvsem za strateške projekte, ki sodijo v okvir kandidature MOL za pridobitev naslova evropska prestolnica kulture leta 2025.

Ocena stanja na področju, ki ga akt ureja

Državni zbor RS je 27. novembra 2013 sprejel Resolucijo o nacionalnem programu za kulturo 2014-2017 (Uradni list RS, št. 99/13). Izvajanje tega programa močno zavira dejstvo, da se iz leta v leto zmanjšujejo sredstva, ki jih država namenja za kulturo. Proračun Ministrstva za kulturo se je med letoma 2010 in 2014 zmanjšal za 30.184.665 eurov - z 191.308.915 eurov leta 2010 na 161.124.250 eurov leta 2014 - kar pomeni zmanjšanje za 15.8%.

Nasprotno od države, delež proračuna, ki ga MOL namenja kulturi, se je v istem obdobju povečal za 4.317.812 eurov (z 21.855.850 eurov leta 2010 na 26.173.662 eurov leta 2014). Z drugimi besedami, delež proračuna MOL za kulturo se je v obdobju 2010-2014 povečal za 19.8%.

S tretjim strateškim dokumentom na področju kulture MOL podaja odgovore na vsa ključna vprašanja kulturnega razvoja Ljubljane v naslednjih štirih letih.

Poglavitne rešitve

Javna razprava o osnutku Strategije razvoja kulture v MOL 2016-2019 je potekala od 22. 12. 2015 do 1. 2. 2016. V okviru javne razprave smo 27. 1. 2016 izvedli javno tribuno v veliki sejni dvorani Mestne hiše.

Delovna skupina MOL za trajni dialog z nevladnimi organizacijami na področju kulture in samozaposlenimi v kulturi je obravnavala osnutek strategije na posebnem sestanku, ki je bil 11. 1. 2016. Pripombe in predlogi članov skupine so bili upoštevani pri pripravi predloga.

Kolegij direktoric in direktorjev javnih zavodov s področja kulture v MOL je obravnaval osnutek strategije na posebnem sestanku, ki je bil 28. 1. 2016. Pripombe in predlogi direktoric in direktorjev javnih zavodov MOL na področju kulture so bili upoštevani pri pripravi predloga.

Pomembna novost pri pripravi strategije se nanaša na dejstvo, da smo prvič omogočili vsem ključnim deležnikom kulturnega življenja na območju MOL, da aktivno sodelujejo že v fazi oblikovanja osnutka strateškega dokumenta. Tako smo organizirali naslednje delovne sestanke:

- s člani in članicami strokovnih skupin MOL na področju kulture (13. 5. 2015),
- z direktoricami in direktorji javnih zavodov MOL na področju kulture (14. 5. 2015),
- s predstavniki profesionalnih nevladnih kulturnih organizacij, katerih triletni programi se sofinancirajo iz proračuna MOL (2. 6. 2015).

Vsi delovni sestanki, tako pred pripravo osnutka dokumenta, kakor tudi potem, ko je bil osnutek posredovan v javno razpravo, so bistveno prispevali h kakovosti vsebinskih rešitev. V okviru javne razprave smo prejeli 25 pisnih pripomb in predlogov naslednjih javnih zavodov in nevladnih organizacij na področju kulture ter samozaposlenih v kulturi: Festival Ljubljana, Ljubljanski grad, Jurij Krpan, Zavod Turizem Ljubljana, Gregor Bucik, Kino Šiška, Kinodvor, Joško Pajer, Mestna knjižnica Ljubljana, Imago Slovenije, Poligon, Društvo Asociacija, Pekinpah, Sigic, Lutkovno gledališče Ljubljana, Mesto žensk, Zveza kulturnih društev Ljubljana, Radio Študent, Ana Monro, Dušan Dovč, Uroš Veber, Katerina Mirovič, Društvo slovenskih literarnih kritikov, Partnerji Roglaba in Mednarodni grafični likovni center. Povzetki

njihovih pripomb in predlogov, kakor tudi komentarji in odgovori Oddelka za kulturo so v 58 strani dolgi prilogi k temu dokumentu z naslovom Vpliv sodelovanja javnosti na rešitve osnutka Strategije razvoja kulture v MOL 2016-2019.

Ključne vsebinske novosti v primerjavi s prejšnjima dvema strategijama MOL na področju kulture:

- poudarjena podpora neodvisnemu sektorju v kulturi kot nosilcu kulturnega razvoja MOL, skupaj z javnim sektorjem v kulturi,
- izboljšanje infrastrukturnih pogojev za delovanje javnih zavodov na področju kulture,
- realizacija ključnih investicijskih projektov, kot sta Rog in Cukrarna,
- večji poudarek na razvoju enakomerne kulturne ponudbe na celotnem območju MOL,
- krepitev medpodročnega povezovanja in sodelovanja med nacionalnimi in mestnimi javnimi zavodi na področju kulture,
- podpora razvoju kulturnega turizma, zlasti v obliki posebnega strateškega načrta, ki bo omogočil pospešeni razvoj tega področja,
- vzpostavitev podpore za mlade, nezaposlene umetnike,
- podpora razvoju kulturno-umetnostne vzgoje,
- podpora programom s področja knjige in branja v okviru pridobljenega Unescovega naslova mesto literature,
- podpora razvoju kulturnih in kreativnih industrij,
- vpis Plečnikovega opusa med Unescovo svetovno dediščino,
- kandidatura MOL za pridobitev naslova evropska prestolnica kulture leta 2025.

Ocena finančnih posledic

Ocenjena vrednost dodatnih sredstev, potrebnih za uresničitev vseh strateških ciljev, znaša okrog 1.250.000 eurov na leto. Ocenjena vrednost petnajstih investicijskih projektov znaša 95.685.842 eurov. V ta znesek so zajeta tudi načrtovana sredstva EU za nekatere infrastrukturne projekte. Tako za projekt prenove Roga kot za projekt prenove Cukrarne računamo na pomemben delež sofinanciranja iz sredstev EU v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020. Oba investicijska projekta sta namreč pomembna cilja tudi Trajnostne urbane strategije MOL 2014-2020 kot tudi Nacionalnega kulturnega programa 2014-2017.

Finančna sredstva, ki so potrebna za uresničevanje posameznih strateških ciljev in ukrepov, bodo usklajena s proračunskimi možnostmi in letnimi proračuni MOL v obdobju 2016-2019. Sredstva za investicijske projekte MOL na področju kulture bodo v okviru proračunskih zmoglosti MOL. Sprejetje Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019 ne prejudicira sprejetja proračunov za posamezno leto v obdobju 2016-2019 in zagotavljanje dodatnih sredstev za investicijske projekte.

Ljubljana, 17. 2. 2016

Strategijo pripravili:

Davor Buinjac, Lena Jevnik, Saša Ogrizek, Vanda Straka – Vrhovnik, Manja Ravbar, Jerneja Batič, Nina Kalčič, Semira Osmanagić, Saša Hren Koritnik, Metka Štrajhar, Dario Seraval, Miljana Butina Smrdel, Uroš Grilc, Mateja Veble.

mag. Mateja Demšič
Vodja oddelka

PREDSTAVITEV VPLIVA SODELOVANJA JAVNOSTI NA REŠITVE

OSNUTKA STRATEGIJE RAZVOJA KULTURE V MOL 2016-2019

(Javna razprava je potekala od 21. 12. 2015 do 1. 2. 2016)

V okviru javne razprave smo prejeli pisne pripombe in predloge naslednjih javnih zavodov in nevladnih organizacij na področju kulture ter samozaposlenih v kulturi: Festival Ljubljana, Ljubljanski grad, Jurij Krpan, Zavod Turizem Ljubljana, Gregor Bucik, Kino Šiška, Kinodvor, Joško Pajer, Mestna knjižnica Ljubljana, Imago Slovenije, Poligon, Društvo Asociacija, Pekinpah, Sigic, Lutkovno gledališče Ljubljana, Mesto žensk, Zveza kulturnih društev Ljubljana, Radio Študent, Ana Monro, Dušan Dovč, Uroš Veber, Katerina Mirovič, Društvo slovenskih literarnih kritikov, Partnerji Roglaba in Mednarodni grafični likovni center.

Pripombe in predlogi so v celoti predstavljeni, stališče oddelka je zapisano ob posameznem predlogu.

Datum in avtor pripombe	Vsebina	Stališče Oddelka za kulturo MU MOL
8. 1. 2016 Festival Ljubljana	<p>Predlagamo, da se v poglavju Varstvo kulturne dediščine, str. 40, pri naslovu Križanke doda Ukrep: izdelava projekta idejne zasnove, projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja ter projekta za izvedbo obnove Križank, in sicer v časovni izvedbi: 2018-2019;</p> <p>Predlagamo, da se v poglavju Kulturni turizem, st. 49, popravi Ukrep 4, in sicer tako, da bi se glasil: »Dvigniti prepoznavnost mednarodnega poletnega festivala, ki je v produkciji Javnega zavoda Festival Ljubljana, v svetovnem merilu.« Ocena finančnih sredstev za navedeni ukrep: 50.000 EUR letno.</p>	<p>Predloga sta upoštevana. Uresničevanje drugega predloga je odvisno od možnosti letnega proračuna MOL (največ do 50.000 evrov letno).</p>
13. 1. 2016 Ljubljanski grad	<p>Vizualne umetnosti: Ljubljanski grad si zasluži več kot le zgolj omembo v enem stavku. Ljubljanski grad je najbolj obiskana turistična točka v mestu. Izvedba projektov, ki bi služili kot izhodišče za nadaljnje raziskovanje tovrstne ponudbe, si v strategiji zasluži svoje mesto.</p> <p>Glasbene umetnosti: tudi v tem poglavju ni pripoznana vloga Ljubljanskega gradu, katerega opazen del je posvečen glasbenim umetnostim.</p> <p>Film: predlagamo, da se Ljubljanski grad navede kot soorganizator projekta »Film pod zvezdami«.</p> <p>Varstvo kulturne dediščine: vključeni so tudi tisti projekti, ki so že zaključeni. Iz tega seznama se odstrani (43. stran): Muzej in prezentacija lutk, trgovina in vstopni paviljon. V sklopu ukrepa 2. se odstrani druga</p>	<p>Glede kulturnega turizma ni podanega konkretnega predloga. Ljubljanski Grad zajema velik del Ljubljanskega kulturnega turizma, zato bo vključen v novo nastalo strategijo Kulturnega turizma.</p> <p>Pripombe Ljubljanskega gradu se na vizualnem področju ne upošteva, ker je predlagana opredelitev in obseg zadosten. Ločiti je namreč potrebno javne zavode, ki so pooblaščen muzeji in izvajajo galerijsko</p>

	<p>alineja, ki se glasi: predelava dvigala med tirno vzpenjačo in informacijskim centrom, ki omogoča dostop na teraso za grajsko trto.</p> <p>Ni prepoznana vloga Ljubljanskega gradu pri razvoju kulturnega turizma v mestu. Ljubljanski grad bi si želel aktivno sodelovati pri pripravi strateških smernic in akcijskega načrta za razvoj kulturnega turizma v MOL.</p>	<p>dejavnost v okviru javne službe muzejev in javne zavode, ki delujejo na vizualnem področju kot razstavišča.</p> <p>Predlog se sprejme. V poglavju 8. 6 Film je dodan Ljubljanski grad kot soorganizator Filma pod zvezdami.</p> <p>Spremljanje poslovanja javnih zavodov je bilo opredeljeno že v strategiji 2012-2015 in v poročanju izvajanja strategije za posamezno leto so bili vključeni konkretni podatki za vse javne zavode; predlog, da bi na podlagi analize podatkov o poslovanju javnih zavodov pripravili prioritete in smernice delovanja zavodov za obdobje 2016-2019 je neprimeren, saj zavodi opredeljujejo svoje prioritete in smernice delovanja v svojih strategijah.</p>
<p>14. 1. 2016</p> <p>Jurij Krpan</p>	<p>Intermedijska umetnost</p> <p>V strategiji je pravilno interpretirano umetnostno področje intermedijske umetnosti in pravilno prepoznana potreba po vključevanju neumetniških strokovnjakov v produkcijo intermedijskih projektov. Prav tako je smiselno razvijati področje tako, da bo programsko podprtih vseh šest programskih izvajalcev vendar naj obstaja med njimi razlikovanje glede na njihov strateški interes in obseg umetnostnih dejavnosti (za zgled o obsegu dejavnosti se lahko vzame predlog, ki smo ga oblikovali na delovni skupini za NVO na MzK). Tudi povečanje sredstev za projekte je smiselno saj se s tem stimulira umetnike, da se popolnoma posvetijo svojemu umetniškemu ustvarjanju.</p> <p>Ugotovitev, da na intermedijskem področju MOL ni ustanovitelj javnega zavoda je pravilna, ni pa pravilna ugotovitev, da potrebe po ustanovitvi javnega zavoda ni! Že od leta 1999 ostaja pobuda za vzpostavitev osrednje inštitucije za področje intermedijske umetnosti, ki bi delovala kot javni zavod ali s koncesijo za opravljanje javne službe. Ta pobuda je naletela na prepoznanje tudi v aktualnem Nacionalnem programu za kulturo v ukrepu za ustanovitev mreže centrov za intermedijsko umetnost. Mreža centrov je sicer nekakšen oksimoron in izum s katerim je se je želelo ugoditi izhodiščem za pripravo Strategije pametne</p>	<p>Programski izvajalci bodo različno podprti, predvsem finančno, torej bo prvi predlog upoštevan.</p> <p>Potreba po javnem zavodu na področju intermedijskih umetnosti v tem strateškem obdobju ni uresničljiva, tudi zaradi finančnih razlogov. Bolj smiselna bi bila uvedba osrednje platforme za sodobno raziskovalno umetnost, vendar v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo (MzK), ki takšno platformo lahko predlaga tudi izven MOL. V kolikor do takšnega sodelovanja z MzK pride, se takšen cilj lahko uresniči v naslednjem strateškem</p>

	<p>specializacije v Operativnem programu za črpanje kohezijskih sredstev, zato predlagamo, da se govori le o eni centralni platformi (potez MzK, ni mogoče racionalno predvideti!). Ne glede na to, se navori za vzpostavitev osrednje državne platforme intermedijske platforme v Ljubljani nadaljujejo v redakciji Zavoda Kersnikova. Neuradno je bil dokument v katerem je opisana iniciativa je bil posredovan tudi načelnici za kulturo MOL (povzetek pa tudi v predlogu Asociacije, ki ga je na MOL poslala v mesecu avgustu 2015).</p> <p>Predlagamo cilj: Vzpostavitev osrednje platforme za sodobno raziskovalno umetnost, ki bo omogočala vsem intermedijskim producentom, da v optimalnih pogojih izvajajo predprodukcijo in produkcijo intermedijskih del, ki jih razstavljajo na svojih prizoriščih ali na osrednjem prizorišču t.j. v veliki galeriji, ki bo centralni del nove platforme za sodobno raziskovalno umetnost.</p> <p>Ukrepi: Glede na rezultate črpanja sredstev za vzpostavitev Platforme za sodobno raziskovalno umetnost iz naslova Strategije pametne specializacije (1. prednostna os OP), MOL prispeva z reševanjem vzpostavitve nove infrastrukture na lokaciji MOL.</p> <p>Pričakovani učinki: Producenti in umetniki s področja intermedijske umetnosti bodo dobili boljše pogoje za ustvarjanje in predstavljanje svojih produkcij. Zaradi možnosti produkcij večjega merila bodo deležniki lahko predstavljali svoja dela na večjih in pomembnejših mednarodnih platformah tega tipa. Ljubljana bo s Platformo pridobila pomembno inštitucijo, ki bo s svojim merilom, razvojnim delom in mednarodnim festivalom, predstavljala na zemljevidu intermedijske umetnosti pomembnega akterja v mreži svetovnih centrov. Platformo, ki bo omogočala obsežnejši program, bo v povezavi z drugimi večjimi mednarodnimi partnerji lahko participirala pri večjem črpanju evropskih centrov.</p> <p>Kazalniki: Število intermedijskih deležnikov, ki bo uporabljajo laboratorijske in inkubatorske kapacitete platforme, število akademskih in znanstvenih inštitucij, ki bodo udeleženi v razvojnem delu Platforme (laboratoriji in inkubatorji), število mednarodnih koprodukcij, število velikih intermedijskih projektov predstavljenih v veliki galeriji, število domačih in mednarodnih obiskovalcev.</p>	obdobju.
<p>20. 1. 2016</p> <p>Zavod Turizem Ljubljana</p>	<p>Na Turizmu Ljubljana smo mnenja, da sta za potrebe tujih turistov, ki obišejo Ljubljano dva turistično-informacijska centra povsem dovolj. Turisti praviloma iščejo praktične informacije kot so odpiralni časi, dostopnost, cene vstopnic, avdio vodnike,... na spletnih straneh samih kulturnih ustanov.</p> <p>Turizem Ljubljana izpostavlja kulturne dogodke tudi na spletnem mestu www.visitljubljana.com, a te objave ne dosežejo celostnega učinka, temveč bolj priložnostnega, ko turisti iščejo splošne informacije ali ko pregledujejo dogajanje na datume, ko so že prisotni v Ljubljani. Za podrobne informacije so na potezi kulturne ustanove, ki s svojo vsebino in preko svojih tržnih kanalov pripeljejo tujega turista do nakupa</p>	<p>Nova informacijska točka bo središče za posredovanje informacij o kulturnem življenju v Ljubljani. To bo hkrati muzejska trgovina in prostor za promocijo vseh ljubljanskih muzejev in njihovih dogodkov.</p>

	<p>vstopnice za kulturno prireditve.</p> <p>Pot do uspeha na področju kulturnega turizma: potrebno bo začeti spodbujati relevantne kulturne ustanove, da tudi same pričnejo komunicirati v tujih jezikih in prek vseh razpoložljivih digitalnih kanalov. Če ustanove same ne zagotavljajo teh servisnih informacij v jezikih svojih ciljnih trgov, potencialnim obiskovalcem otežijo dostop do svoje ponudbe oziroma sami sebe ne postavijo na zemljevid.</p> <p>Pri festivalih in drugih prireditvah, ki se želijo mednarodno profilirati, je priporočljivo, da se sami začnejo zavedati pomena digitalne prisotnosti v tujih jezikih ter pomena lastne gradnje blagovne znamke svojih dogodkov na ciljnih tujih trgih. Mi ne moremo nadomestiti pomanjkanja tovrstne odmevnosti in kvalitetnih vsebin nasploh, saj svoje vsebine producirajo oni sami, mi jih lahko le tržimo na nivoju celotne destinacije.</p>	<p>Predlog, da kulturne ustanove postanejo boljši servis za podajanje informacij, turistom bo upoštevan pri oblikovanju novega strateškega dokumenta kulturnega turizma MOL.</p> <p>Profiliranje festivalov in drugih večjih dogodkov bo vključeno v novi strateški dokument kulturnega turizma v MOL.</p>
<p>24. 1. 2016</p> <p>Gregor Bucik</p>	<p>Potreba po ustanovitvi Hiši ilustracije je aktualna že nekaj let in je pomembna tema za slovenski kulturni prostor. Na tem področju imamo zelo bogato, kakovostno in tudi mednarodno prepoznavno produkcijo, ki na nacionalni ravni razen nekaterih začasnih razstav nima prostora, kjer bi jo lahko celovito predstavili.</p> <p>Hiša ilustracije bi Ljubljani in Sloveniji ponudila prostor za stalno zbirko slovenske ilustracije (sistematičen pregled slovenskih ilustracij in predstavitev najpomembnejših ilustratorok in ilustratorjev). Poleg razstave bi ponujala tudi prostore začasne razstave domačih in tujih ustvarjalcev na področju ilustracije in stripa, predavanja, kulturno-vzgojni program, strokovna usposabljanja, pa tudi projekcije animiranih filmov in podobne dogodke.</p> <p>Kot javni prostor bi bila odprta za vse – za otroke, mlade, odrasle in starejše. Z bogatim kulturno-vzgojnim programom bi dodatno obogatila umetniško izkušnjo obiskovalcev. S tematskimi razstavami in dogodki bi privabljala družine, vrtnice in šole. Poudariti je treba, da je cilj take ustanove prav povezava z vzgojno-izobraževalnimi zavodi – kulturno-vzgojna ponudba bi razstavno dejavnost nadgradila s programom delavnic ilustracij, stripa, pripovedovalskih in literarnih delavnic, animiranega filma ...</p> <p>Seveda bi bila taka hiša zanimiva tudi za različne prostočasne dejavnosti mladih – kakovostno in ustvarjalno preživljanje prostega časa mladih.</p> <p>Namen Hiše ilustracije torej ne bi bil le hranjenje in razstavljanje kakovostnih ilustracij, temveč tudi vzgoja in izobraževanje mladih in odraslih obiskovalcev ter povezovanje z mednarodnimi ustanovami in tujimi avtorji. Taka ustanova bi bila nacionalnega in mednarodnega pomena, zelo privlačna za domače in tuje turiste, predvsem tiste z otroki, saj takšne ustanove v Ljubljani ali drugje v Sloveniji še ni, pa tudi v bližnjih EU državah ne.</p> <p>V Sloveniji je največja in edina samostojna zbirka slovenskih ilustracij v Galeriji Šivčeva hiša v</p>	<p>Predlog bo naveden kot strateška programska umeritev v Cukrarni. Predlog je zelo smiseln in zapolnjuje verzel ter povezuje Unescov naziv Mesto literature z vizualnimi umetnostmi.</p> <p>Predlog se sprejme. Umeščen je v poglavje 8. 5. 1. Knjiga, v 1. cilj, 6. ukrep.</p>

	<p>Radovljici, kjer hranijo več kot 120 ilustracij 34 avtorjev. Večje število ilustracij hranita tudi Moderna ter Narodna galerija, vendar so bolj ali manj spremljevalno gradivo razstavljenih slik (slovenski impresionisti, na primer, so bili vsestranski umetniki in so se poleg slikarstva ukvarjali tudi z ilustracijo, vendar v muzejih razstavljajo predvsem njihov slikarski opus).</p> <p>Gradiva, potrebna za ustanovitev Hiše ilustracije, ni malo. Ravno nasprotno, na slovenskih tleh je dejavnost ilustratorjev že več desetletij močna in kakovostna, tudi mednarodno priznana. Poleg revij in knjig, ki so izšle in izhajajo opremljene z deli domačih ilustratorjev, se tekom celega leta odvija veliko dogodkov, ki spodbujajo razvoj in promocijo ilustracije. Problem teh programov je, da nimajo skupnega oziroma primerne prostora, kjer bi se lahko povezali in zaživel v polni moči. Hiša ilustracije bi omogočila prav tak prostor.</p> <p>Za stalno in pregledno zbirko del slovenskih ilustratorjev bi bilo treba sistematično zbrati in izbrati kakovostne slovenske ilustracije in urediti arhiv zbranega gradiva. Tu bi poleg založb, privatnih zbirateljev pripomogle tudi zbirke ustanov, ki se ukvarjajo s podobnimi programi. Hiša bi (odvisno od velikosti) gostila (del) programa Slovenskega bienala ilustracije, ki se zgodi vsako drugo leto v prostorih Cankarjevega doma v sodelovanju z sekcijo ilustratorjev Zveze društev likovnih umetnikov Slovenije. Poleg bienala so z ilustracijo tesno povezani tudi vidnejši slovenski festivali: Festival animiranega filma Animateka ter Pripovedovalski festival Pravljičice danes in stripovski program Stripolis, ki bi jih lahko vse programsko tesno povezali tudi s Hišo ilustracije.</p> <p>Povezovanje z obstoječimi programi v Sloveniji bi v lahko hišo prineslo dodatne zbirke ter razstave s področja ilustracije, stripa in animacije. Za hišo je pomembno tudi raziskovanje tujih zbirk, večnamenski prostori ter prostori začasne razstave, ki bi bili primerni za gostujoče razstave tujih avtorjev. Hišna knjigarna z mediateko bi ponujala tako slovenska kot tuja gradiva s področja ilustracije (slikanice, knjige, revije, stripe, animirane filme), večnamenske prostore pa bi lahko uporabljali za pogovore z avtorji, predstavitve knjig, projekcije filmov, koncerte ter lutkovne predstave.</p> <p>Hiša ilustracije povezuje tri pomembna področja kulture: vizualne umetnosti, knjigo (bralna kultura) in kulturno-umetnostno vzgojo, hkrati pa se tesno navezuje na področje filma, gledališča, kulturnega turizma in mednarodnega sodelovanja na področju kulture. V nadaljevanju ob nekateri posameznih ciljih in ukrepih Strategije nakažem pomen njene ustanovitve in čimprejšnjega delovanja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vizualne umetnosti (8.2.) <p>V Strategiji je navedeno, da javni interes na področju vizualnih umetnosti zajema tudi ilustracijo in strip, poudarek pa je tudi na vzgoji občinstva.</p>	
--	--	--

	<p>Za ilustracijo (in strip) je ključnega pomena 1. cilj: Dvig kakovosti in raznovrstnosti projektov na vizualnem področju ter Ukrep 1: Oblikovali bomo koordinacijo vseh deležnikov, ki v Ljubljani delujejo na področju vizualnih umetnosti.</p> <p>S Hišo ilustracije bi slovenski ilustratorji končno dobili ustanovo, ki bi načrtno in razvojno naravnano skrbela za njihovo prepoznavnost in promocijo – tako v Sloveniji kot na mednarodni ravni. Slovenski ilustratorji in ilustratorke (večinoma akademski slikarji in slikarke), bi dobili svoj prostor, ki bi vključeval stalno zbirko, retrospektivne razstave posameznih avtorjev, hkrati pa bi imeli končno stalen prostor, kjer bi lahko na občasnih razstavah predstavili tudi kakovostne ilustracije ob izidih knjig (in stripov).</p> <p>Z razstavami, ki se pri ilustracijah tesno povezujejo s knjigami, bi prispevali tudi k promociji kakovostnih knjig in s spremljevalnimi dogodki tudi k bralni kulturi.</p> <p>Doslej so bile možnosti za predstavitve ilustratorjev in ilustracij zelo omejene – stalna je le zbirka v Šivčevi hiši v Radovljici. Bienale slovenskih ilustracij ter občasne razstave v galerijah pa zagotovo ne zadostujejo za ustrezno predstavitev te pomembne in tudi mednarodno prepoznavne umetnostne zvrsti.</p> <p>Ilustracijo je treba prepoznati tudi na področju kreativnih industrij – ogled primerov hiš/muzejev ilustracij, ki jih navajam v Prilogi v poglavju Programske reference (referenčne ustanove v tujini) kaže, kako so določeni ilustrirani junaki danes svetovno znane blagovne znamke. K temu niso pripomogle le knjige, temveč tudi oblikovanje kakovostnih spremljajočih produktov ter tudi hiše/muzeji v teh državah, ki prispevajo k njihovi uveljavitvi ter mednarodni prepoznavnosti (npr. blagovna znamka Mumini).</p> <p>Tu navezujem Hišo ilustracij tudi s poglavjem 14.2 Kulturni turizem, kjer ogled referenčnih hiš/muzejev v Evropi in po svetu zagotovo govori v prid taki ustanovi. Pri tem naj še enkrat poudarim, da bi bila Hiša ilustracij prostor, ki bi bil posebej privlačen za družine z otroki in mladostniki (slovenske in tuje goste), kakor tudi za mlade same. S tem uresničujemo tudi cilj na področju vizualne umetnosti – vzgoja občinstva. Hiša ilustracije bi znatno prispevala k ponudbi za družine (tako z mlajšimi otroci kot mladostniki, za katere je kakovostne ciljne ponudbe zelo malo), kar bi bila dodana vrednost za razvoj turizma v Ljubljani.</p> <p>V Strategiji načrtovani Center slovenskega oblikovanja v mestnem središču, bi lahko vsebinsko povezali s Hišo ilustracij, saj je kakovostnih oblikovalskih izdelkov za otroke in mlade na slovenskem tržišču še vedno zelo malo.</p> <p>S takim pristopom bi zagotovo lahko prispevali tudi pri uresničevanju 3. cilja v poglavju Vizualna umetnost: Povečanje prodaje likovnih del sodobnih ustvarjalcev oziroma tekoče likovne produkcije in vzgoja publike.</p> <p>Ukrep 3: Oblikovanje projekta za vzgojo občinstva na vizualnem področju – artoteka, ki predvideva</p>	
--	---	--

	<p>oblikovanje fonda likovnih del iz javnih zbirk za izposajo posameznikom s ciljem dostopnosti kakovostnih likovnih del sodobnih avtorjev v vsak dom. Ne glede na odločitev o ustanovitvi Hiše ilustracij predlagamo dopolnitev tega ukrepa – artoteka naj nujno vključuje tudi ilustracije.</p> <p>S Hišo ilustracij bi lahko artoteka vključevala tudi fond ilustracij, ki bi omogočal njihovo izposajo družinam. Na ta način bi otrokom in mladim omogočali neposreden stik s kakovostnimi umetniškimi deli – ilustracijami v domačem okolju, kar je ključnega pomena za razvoj njihovega odnosa do umetnin (kulturno-umetnostna vzgoja in vzgoja občinstva).</p> <p>Hiša ilustracij bi vključevala tudi prodajo ilustracij (od originalov za zahtevnejše kupce, do printov). Tudi s tem bi obogatili ponudbo kakovostnih izvirnih slovenskih produktov za domače in tuje kupce (spet navezava na poglavje Kulturni turizem).</p> <p>Hiša ilustracije bi s svojimi programskimi vsebinami zagotovo prispevala tudi k uresničevanju ukrepa 4: MOL bo v vseh razstaviščih in galerijah spodbujal programe, ki bodo omogočili dostopnost programskih vsebin raznolikim in ranljivim družbenim skupinam s poudarkom na osebah s posebnimi potrebami (senzorno, gibalno in intelektualno ovirani) in programom kulturno umetnostne vzgoje s poudarkom na tretji triadi osnovne šole.</p> <p>Vzgoja mladega občinstva na likovnem področju se namreč prične prav s stikom z ilustracijami v slikanicah, leposlovnih in poučnih knjigah, stripih ... Otroci in mladi bi se skozi Hišo ilustracije »naučili« obiskovanja razstav (galerij), s številnimi zanimivimi in starostno primernimi dodatnimi dejavnostmi (od likovnih delavnic, striparskih delavnic, delavnic animiranega filma do različnih dejavnosti na področju bralne kulture), ki bi jih lahko Hiša ilustracije ponudila, pa bi (p)ostali njeni redni obiskovalci. Programi hiš/muzejev ilustracij v tujini so dober pokazatelj, kako je mogoče pritegniti mlade z zanimivimi kulturno-vzgojnimi programi – tako s ponudbo za organizirane skupine iz vrtcev in šol, tu seveda tudi zavodov, ki izobražujejo različne ranljive skupine, kot s ponudbo za kakovostno in ustvarjalno preživljanje prostega časa otrok in mladih (različnih starosti, vključno z mladimi iz ranljivih družbenih skupin).</p> <p>Z vsemi naštetimi dejavnostmi smo pokazali, da bi s Hišo ilustracij znatno izboljšali prepoznavnost ter tudi pogoje za ustvarjanje vrhunskih slovenskih ilustratorjev.</p> <p>Hiša ilustracij se tesno povezuje tudi s 4. ciljem na področju vizualnih umetnosti: Popularizacija stripa. Del predvidenega festivala stripa bi se lahko odvijal prav v Hiši ilustracije, saj so številni slovenski ilustratorji tudi prepoznani striparji: Marjan Manček, Kostja Gatnik, Tomaž Lavrič, Ciril Horjak, David Krančan, Matjaž Schmidt, Jelka Godec Schmidt, Tanja Komadina, Damjan Stepančič ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Področje knjige (Poglavje 8.5.1.) 	
--	---	--

	<p>Hiša ilustracij bi bila tesno povezana s knjigami, založbami, knjigarnami, knjižnicami, društvi in ustanovami, ki delujejo na področju bralne kulture ter avtorji. Razstave ilustracij bi vedno spremljale knjige ter dejavnosti, ki so povezane z bralno kulturo.</p> <p>V nadaljevanju je nanizanih nekaj možnosti za uresničevanje ciljev in ukrepov na tem področju, če bi ustanovili Hišo ilustracije:</p> <p>Pri 1. cilju: Dvig zanimanja za knjigo in branje pri vseh ciljnih skupinah., je navedenih nekaj ukrepov, ki jih lahko tesno povežemo s Hišo ilustracije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bila bi lahko pomemben del novega otroškega knjižnega festivala, - z zanimivim in bogatim programom ter tesnimi povezavami s knjigami, stripom in animiranim filmom, bi dodatno pripevala k bralni kulturi mladih od 15-19 let, - tesno bi lahko sodelovala z Mestno knjižnico Ljubljana za vse starostne skupine, zlasti pa za otroke in mladino ter seveda tudi s predvidenimi posebnim oddelkom v knjižnicah za mlade od 15 do 19 let, - tesno bi se povezovala z mladinskimi organizacijami s področja knjige in vizualne umetnosti (tudi strip) ter filma (animirani film), - zagotavljala bi prostor (v okviru projekta Ljubljana bere in širše na nacionalni in mednarodni ravni) za spodbujanje družinskega branja in branja med otroki in mladimi, - otrokom in mladim (v okviru projekta Ljubljana bere in širše na nacionalni in mednarodni ravni) bi omogočala spoznavanje vrhunskih slovenskih ilustratorjev in avtorjev. <p>Hiša ilustracij je zagotovo projekt, ki bi na inovativen način populariziral knjigo in branje ter prispeval k znamki Ljubljana – mesto literature.</p> <p>V Hišini knjigarni bi lahko poleg slikanic slovenskih ilustratorjev v slovenščini poskrbeli tudi za ponudbo njihovih prevedenih slikanic, ob razstavah tujih ilustratorjev pa s slikanicami v tujih jezikih, ki v Sloveniji še niso dosegljive v prevodu. Tako bi povečali ponudbo za domače in tuje obiskovalce Ljubljane (tudi tu navezava na Kulturni turizem).</p> <p>Poudarimo naj, da bi Hiša ilustracije omogočila povezovanje z vrtci, šolami, srednjimi šolami, fakultetami, akademijami; otrokom in mladim bi hiša omogočala aktivno vključevanje na različnih ravneh. Hiša bi bila prostor srečevanj z avtorji, s knjigo, z bralno kulturo in hkrati prostor za spoznavanje z najzgodnejšo izkušnjo likovne umetnosti, za kar je ilustracija kot umetniška zvrst zelo primerna prav zato, ker se</p>	
--	---	--

	<p>navezuje na zgodbo (v slikanici, knjigi ali skozi pripovedovanje).</p> <p>MOL bi v okviru Strategije moral zagotoviti ustrezen prostor za Hišo ilustracije. Eno od možnosti vidimo seveda v Palači Cukrarna (del kompleksa Cukrarne), kjer je načrtovana vzpostavitev literarnega središča.</p> <p>Hkrati pa je Hiša ilustracije pomembna tudi na nacionalni ravni in bi bilo smiselno (vsaj v prihodnosti) zanjo zagotoviti posebno lokacijo (lahko tudi ustrezna prenova z nadgradnjo kot je nakazana možnost v moji magistrski nalogi). V tujini se hišam/muzejem ilustracij namenja dovolj prostora, da lahko razvijejo tako bogato razstavno ponudbo, kot tudi različne programske dejavnosti.</p> <p>Utemeljitev za Hišo ilustracij pri 1. cilju se nanaša prav tako na uresničevanje 2. cilja: Dvigniti prepoznavnost Ljubljane kot Unescovega mesta literature</p> <p>Hiša ilustracij bi prispevala k promociji knjižne kulture: avtorjev, ilustratorjev, založnikov, knjižničarjev, knjigarjev ter ustanov s področja bralne kulture. V svoji programski dejavnosti bi bila usmerjena na vse starostne skupine, čeprav bi bil večji poudarek na programih in projektih, namenjenih otrokom in mladim.</p> <p>Z vidika bralne kulture ter širše kulturno-umetnostne vzgoje bi bila prostor za strokovna usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju ter kulturi, tesno bi se povezovala s fakultetami, ki usposabljuje bodoče strokovne delavce v vrtcih in šolah, v kulturnih ustanovah, pa tudi z umetniškimi akademijami.</p> <p>Hiša ilustracij bi se lahko povezala s Centrom za kulturo mladih, ki izvaja program neformalnega izobraževanja otrok in mladih na področju likovne dejavnosti. Stik mladih z umetniki (ilustratorji, striparji ...) ter ogledi razstav v Hiši ilustracije, bi zagotovili dodano vrednost tovrstnim programom.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulturno-umetnostna vzgoje (poglavje 14.1.) <p>V uvodnem besedilu ter utemeljitvah po posameznih področjih umetnosti smo večkrat poudarili, kakšne učinke bi imela Hiša ilustracije skozi načrtno in kakovostno kulturno-umetnostno vzgojo. Kot javni zavod na področju kulture bi tesno sodelovala z vsemi drugimi javnimi zavodi, ki delujejo na tem področju in se vključevala v številne projekte (Bobri ...), festivale in dogajanja za otroke in mladino na ravni MOL in širše. Poudarili smo, da bi Hiša ponudila program za različne ciljne skupine, tudi ranljive družbene skupine ter da bi omogočala participacijo mladih v programski zasnovi in izvedbi.</p> <p>V tem poglavju pa posebej izpostavimo njeno vlogo pri izvajanju 2. cilja: Oblikovati raznoliko in dostopno ponudbo kulturno-umetnostne vzgoje na vseh področjih kulture za različne ciljne skupine. S Hišo ilustracije bi:</p>	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • dobili ustanovo, ki bi bila s svojim programom in projekti izrazito zanimiva za različne ciljne skupine otrok in mladih, še posebej pa za mladostnike, saj so umetniške zvrsti, ki bi jih vključevala v svojem programu, za to starostno skupino zelo zanimive; • s svojo ponudbo bi predstavljala prvi neposredni in starostno primerni stik predšolskih otrok z likovno umetnostjo, jih uvajala v »svet likovne umetnosti« in navajala na obiskovanje galerij - take ustanove v Sloveniji še nimamo; • s svojo ponudbo bi bila zanimiva za vzgojno-izobraževalne zavode vseh ravni – od vrtcev (prvi stik z likovno umetnostjo, bralna kultura ...), zaradi programskih vsebin pa zanimiva za mladostnike (tretja triada OŠ, srednje šole), za katere je na tem področju zelo malo kakovostne in hkrati zanje privlačne ponudbe. Prav to pa je ključnega pomena za načrtno kulturno-umetnostno vzgojo - da posameznim starostnim skupinam ponudimo kakovostno, zanimivo, ustvarjalno in tudi starostno primerno ponudbo. • Kulturni turizem (poglavje 14.2.) in Mednarodno kulturno sodelovanje (poglavje 16.) <p>O možnostih, ki jih ponuja Hiša ilustracije za razvoj kulturnega turizma v Ljubljani, je zapisano že na strani 4., 5. in 6. strani tega zapisa. Nacionalna Hiša ilustracije bi zagotovo prispevala k deležu domačih in tujih turistov (poudarek na družinah in mladih), ki Ljubljano obiščejo zaradi kulturne ponudbe. Povečala pa bi tudi delež domačih gostov, ki Ljubljano obiščejo zaradi kulturno-vzgojne ponudbe (kulturni dnevi vrtcev in šol).</p> <p>Hiša ilustracij bi imela brez dvoma tudi mednarodno dimenzijo in bi omogočala mednarodno kulturno sodelovanje (gostovanja naših ilustratorjev v tujini ter tujih pri nas ...). Z različnimi povezavami (npr. v navezavi z novim otroškim festivalom), bi se lahko v prihodnosti Ljubljana vpisala na zemljevid ilustracij v Evropi. Uvodoma smo že opozorili, da stalnih večjih razstav ilustracij v tem delu Evrope ni (več o tem v Prilogi v poglavju Programske reference) in je to za Ljubljano zagotovo lahko velika priložnost. Hiša ilustracije bi lahko prispevala k večji prepoznavnosti in uveljavitvi slovenskih ustvarjalcev tudi npr. na sejmu LIBRO v Bologni ter Bienalu ilustracij Bratislava.</p> <p>Upam, da so navedene utemeljitve pokazale, da je v Ljubljani skrajni čas za predstavitev del naših vrhunskih ilustratorjev in ilustratork, ki so skozi slikanice in knjige zaznamovali naše otroštvo in tudi starševstvo številnih generacij. Tako hišo si že dolgo zaslužijo avtorji, pa tudi otroci in mladi!</p>	
<p>25. 1. 2016</p> <p>CUK Kino Šiška</p>	<p>Stran 2: (1 Uvod) Kratično poimenovanje Centra urbane kulture Kino Šiška je napačno. Skrajšani uradni naziv, ki ga določa ustanovitveni akt je: "Kino Šiška". Prosimo za spremembe tudi v nadaljevanem besedilu.</p> <p>Stran 11: (8.1. Uprizoritvene umetnosti) 4. odstavek – doda se: Poleg omenjenih treh javnih zavodov na</p>	<p>Predlog na str. 11 se upošteva ter se med javne zavode na področju uprizoritvenih umetnosti doda tudi javni zavod CUK Kino Šiška.</p>

	<p>območju MOL na področju gledališča in plesa ustvarja tudi javni zavod Kino Šiška. Delež uprizoritveih umetnostih predstavlja 20% osnovne dejavnosti javnega zavoda. Pojasnilo: Osnovna dejavnost Kino Šiška predstavljajo glasbene, uprizoritvene in intermedijske umetnosti. Program uprizoritvenih umetnosti predstavlja raznolik nabor sodobne gledališke in plesne tvornosti; premierne mednarodne in domače produkcije ter koprodukcije. Glavni poudarek pa je usmerjen mednarodnemu sodelovanju in festivalskemu dogajanju. 7. odstavek – doda oziroma spremeni se: Na področju uprizoritvenih umetnosti so za Ljubljano posebnega pomena številni festivali v produkciji tako nevladnih organizacij kokor tudi javnih zavodov. V produkciji Kino Šiška in sodelovanju z nevladnimi partner vsako leto nastaja CoFestival, mednarodni festival sodobnega plesa.</p> <p>Stran 13: (Gledališče) 4. cilj: Doda se zadnji odstavek: - podpora CoFestivala kot primera združevanja različnih umetniških izrazov, povezovanja teorije in prakse, izobraževanja in vključevanja mlade publike.</p> <p>Stran 14: (Ples) 2. cilj: Ukrep: Doda se drugi odstavek kot drugi ukrep: - Načrtno pristopanje k kulturno-umetnostnim projektom, katerega področje združuje tako izobraževanje in vključevanje umetniških šol, koreografe in raziskovalce in ustvarjalce sodobnega plesa, kakor tudi publike kot aktivnega akterja v umetniškem procesu.</p> <p>Stran 15: (8.2. Vizualne umetnosti) 7. odstavek: Kino Šiška se v svojem delovanju vedno bolj vzpostavlja kot pomembno središče prezentacije in produkcije aktualne likovne in vizualne umetnosti avtorjev mlajše generacije. V letu 2015 je Kino Šiška uspešno izvedel 27 razstavnih projektov, na katerih so se splošni in strokovni javnosti predstavili tako domači kot tuji avtorji in avtorski kolektivi s sodobno umetniško produkcijo v najrazličnejših medijih.</p> <p>Stran 19: Doda se nov ukrep, Ukrep 5: Ustvarjanje in razvijanje priložnosti za trženje aktualne likovne in vizualne produkcije avtorjev mlajše generacije (galerijsko-projektni prostor Dobra vaga pod arkadami mestne tržnice Ljubljana). Čas izvedbe: 2016-2019. Ocena finančnih sredstev: 5.000 evrov na letni ravni. Pojasnilo: DOBRA VÁGA je galerijsko-projektni prostor, je prodajna galerija, odprti atelje in manjši razstavni prostor vseh likovnih jezikov, stilov in vsebin. Cilj projekta je promocija in trženje cenovno dostopne urbane vizualne umetnosti uveljavljenih avtorjev mlajše generacije. Kazalniki: število prodanih umetniških del avtorjev mlajše generacije</p> <p>4. cilj: Popularizacija stripa. Predlagamo dopolnitev ukrepa, in sicer: Letni festival stripa postane vsaj tridnevna prireditev na območju Alpe-Jadran in širše, ki predstavlja in promovira domače in tuje avtorje stripa in stripovske ustvarjalnosti (primer: Stripolisfest). Čas izvedbe: 2016-2019. Ocena finančnih sredstev: 15.000 evrov na letni ravni. Pričakovani učinki: celovit in mednarodno zasnovan program festivala stripa terja povezovanje in sodelovanje z različnimi programskimi izvajalci (javni zavod, nevladne organizacije, posamezniki in kolektivi) in ustrezno finančno podporo, programski svet festivala</p>	<p>Stran 15: Predloga se ne upošteva zaradi enakega razloga kot pri Ljubljanskem gradu, saj sta predlagana opredelitev in obseg zadostna. Ločiti je potrebno javne zavode, ki so pooblaščen muzeji in izvajajo galerijsko dejavnost v okviru javne službe muzejev in javne zavode, ki delujejo na vizualnem področju kot razstavišča.</p> <p>Stran 19: Nov ukrep ni potreben, saj je vsebina Dobre vage načelno opredeljena v 3. cilju. Gre za mestno strategijo in ne za strategijo posameznega javnega zavoda ali nevladne organizacije. Vsako leto sledi poročanje in glede na rezultate bo to sodilo v poročilo o izvajanju strategije za vsako posamično leto.</p> <p>Opredelitev 4. cilj, ki zelo dobro opredeljuje vse morebitne deležnike, se v celoti upošteva.</p> <p>Stran 20. (8.3 Glasbene umetnosti). Komentar: cilj št. 2 vključuje podporo različnim festivalom s področja glasbe, ki se odvijajo v Ljubljani, večina njih ni našeta poimensko, a je kljub temu upoštevana in predvidena.</p> <p>Kratično poimenovanje je popravljeno. V poglavju 8. 6. Film je dodan k CUK Kino Šiška. V poglavju 14. 1. Kulturno umetnostne vzgoje je predlog CUK Kina Šiška smiselno povzet.</p>
--	---	---

	<p>sestavljajo različni akterji stripovske scene in izkušeni producenti mednarodnih projektov, -festival stripa predstavlja nadgradnjo kontinuiranih in ustrezno finančno podprtih projektov in programov popularizacije stripa (razstave, delavnice, predstavitve, pogovori, natečaji), ki potekajo skozi celo leto in jih izvajajo različni akterji na področju stripa – tako nevladne organizacije (Stripburger, zavod Stripolis in drugi) in javni zavodi (Kino Šiška, primer: Stripolis, Stripolisfest), -razvoj domače stripovske produkcije, promocija stripa in stripovske ustvarjalnosti, -umestitev Ljubljane kot stripovskega središča na področju Alpe-Adria in širše. Kazalniki: -kakovost produkcije in obseg festivala stripa, - število finančno podprtih projektov s področja stripa, -število samostojnih razstav s področja stripa.</p> <p>Stran 20: (8.3: Glasbene umetnosti) 1. cilj; Predlagamo dopolnitev Ukrepov in sicer: Na kakovost glasbene produkcije močno vpliva tudi stabilno podporno okolje ter možnost njene izpostavitve v mednarodnem kontekstu . Zato MOL podpira projekte ki razvijajo nove modele izobraževanja glasbenega producentstva, menedžmenta, agenture in ostalih profesionalnih mehanizmov podpornega okolja glasbeni ustvarjalnosti ter jih kombinirajo z mednarodnim delovanjem. MENT Platforma, ki nastaja v aktivnem sodelovanju več kulturnih organizacij in preko katere se s kombiniranjem izobraževalne dejavnosti ter aktivne mednarodne promocije, domači glasbeni ustvarjalci in celotni sektor glasbene industrije enakovredno vključujejo v mednarodni prostor.</p> <p>2.cilj: Predlagamo nov ukrep, in sicer Ukrep 1: Podpora festivalu in konferenci MENT Ljubljana, kot novemu modelu glasbenega dogodka, ki uspešno in z dolgoročnimi pozitivnimi učinki za domači glasbeni sektor, kot tudi za kulturno ekonomijo mesta Ljubljane, postavlja Ljubljano na zemljevid evropskih mest sodobne popularne glasbe. MENT Ljubljana s povezovalno dejavnostjo in vključevanjem vseh referenčnih akterjev na ljubljanski glasbeni sceni, hkrati pa z intenzivnim mednarodnim mreženjem omogoča dolgoročne pozitivne učinke, tako za domačo glasbeno produkcijo, kot tudi stimulira krepitev kulturnega turizma, sektorja kreativnih industrij ter generira pozitiven učinek na celotno mestno ekonomijo. Hkrati pa MENT Ljubljana s svojim mednarodnim pojavljanjem na referenčnih mednarodnih dogodkih izvaja neposredno promocijo mesta Ljubljana in njegove kulturne ozaveščenosti. Čas izvedbe: 2016-2019. Ocena finančnih sredstev: 50.000 evrov na letni ravni. Pričakovani učinki: -povečanje mednarodnega obiska in interesa za festivalsko dogajanje v Ljubljani, -okrepitev ekonomskih učinkov kulturnega turizma, -mednarodna promocija Ljubljane kot mesta sodobne popularne glasbe, -povezovanje in krepitev delovanja ljubljanskih glasbenih organizatorjev in producentev ter njihovo mednarodno uveljavljanje. Kazalniki: - število mednarodnih gostov festivalskega turizma, -prisotnost mesta Ljubljana ter ljubljanskih festivalov ter producentov v mednarodnih mrežah in dogodkih, -število sodelovanj in skupnih projektov akterjev ljubljanske glasbeno-festivalskega prizorišča.</p> <p>Stran 27: (8.6: Film) Predlagamo dodano besedilo k uvodu, in sicer: Poleg glasbenega, gledališkega in plesnega, razstavnega ter eksperimentalnega programa se je Kino Šiška na področju AV- umetnosti nišno specializiral na aktualne vsebine umetniško-dokumentarnih filmov, predvajanje glasbenih dokumentarcev</p>	<p>Predloga novega ukrepa, ki se nanaša na podporo festivalu in konferenci MENT Ljubljana, se ne upošteva. Podpora različnim glasbenim festivalom ni navedena poimensko.</p>
--	--	--

	<p>(cikel: KINODOK) ter premierno predvajanje lokalne in mednarodne neodvisne filmske produkcije.</p> <p>Stran 44: (1.3: Kultura v javnem prostoru) Predlagamo nov ukrep, Ukrep 2: Vključitev Kina Šiška v mednarodni prostor in povezovanje mural art rezidenčne produkcije, ki s pomočjo stenskih poslikav izbranih javnih površin, ki so predmet velikih oglaševalskih akcij, ponovno namenja umetniški rabi (primer: fasada Mahrove hiše in Upravne enote Ljubljana, izpostava Vič-Rudnik). Pojasnilo: Po umetniški poslikavi v letu 2014 stavbe ob nekdanjem Kinu Vič, ko se je na prazni fasadi izrisal golob z medvedom na hrbtu finskega umentika Palla Ollapa, je Kino Šiška tudi v letu 2015 v okviru transnacionalnega projekta mlade urbane kulture What's the Deal gostil mednarodno umetniško rezidenco in z njo hrvaškega umetnika Mirona Milića, ki je bil izbran med 64 prijavljenimi umetniki. Rezidenčni umetnik je ustvaril novo poslikavo na fasadi Mahrove hiše v samem središču zelene prestolnice Evrope. Čas izvedbe: 2016-2019. Ocena finančnih sredstev: 6.000 evrov na letni ravni. Pričakovani učinki: -tako v Ljubljani kot v drugih evropskih mestih so domala vse večje pokončne površine ob urbanih vpadnicah vse prevečkrat brezobzirno izkoriščene za namene oglaševanja in trženja, zato želimo v okviru projekta nekaj teh površin ponovno nameniti umetniški rabi, -stenske poslikave umetniške vrednosti so več kot odlična rešitev za raziskovanje fenomenov potrošništva in trajnostnega načina življenja v povezavi z mladimi urbanih kulturami.</p> <p>Stran 46: (1.4.1: Kulturno-umetnostna vzgoja) Predlagamo dodatek k uvodnemu besedilu, in sicer: festival urbane kulture za mlade Šiškafejst, cikel aktivnosti Šiškafreestyle in delavnica Re:ciklarnica. 1.cilj:Predlagamo smiselno dopolnitev 3. ukrepa, in sicer: Med dogodki, ki želijo mlade spodbuditi h kreativnemu druženju in aktivnemu soustvarjanju urbane kulture v Šiški, izpostavljamo tudi Šiškafreestyle in Šiškafejst – serijo aktivnosti in festival urbane kulture za mlade, ki jih uspešno nadgrajujemo v sodelovanju z Javnim zavodom Mladi zmaji in športnim centrom Urban Roof ter serijo brezplačnih delavnic z naslovom Re:ciklarnica. Izobraževalni, ekološki, etični in oblikovalski projekt z zbiranjem in procesom kreativne predelave najrazličnejših odpadnih materialov raziskuje alternativne možnosti reševanja problematike odpadkov in onesnaževanja življenjskega okolja ter krepi pozitiven odnos do reciklaže ter ekološko odgovorno in angažirano vedenje posameznikov (v sodelovanju z društvom GUMB).</p> <p>Stran 49: (14.2 Kulturni turizem) Predlagamo dopolnitev Ukrepa 1 z navedbo: MENT Ljubljana, Co-festival, Stripolisfest, Bienale neodvisnih. Predlagamo dopolnitev Ukrepa 3 z dopolnjenim stavkom in sicer: Dvigniti prepoznavnost MENT Ljubljana, ki nastaja v produkciji Kina Šiška, po Evropi.</p> <p>Stran 52: (15. Kulturne in kreativne industrije) Predlagamo smiselno dopolnitev uvoda in navedbo dveh mrežnih akterjev: Kreativna Cona Šiška (KČS) in kreativni center POLIGON (Tobačna).</p> <p>Stran 58: (16.2 Kandidatura MOL za pridobitev naslova evropska prestolnica kulture 2025) Prosim za</p>	<p>Ukrep 3 ni sprejet. Gre za povečanje števila kulturnih dogodkov izven glavne turistične sezone in ne za izpostavitve le enega dogodka.</p>
--	---	---

	<p>umestitev revitalizacije bivše občine Šiška med načrtovane investicije za EPK Ljubljana 2015 oz. za pridobitev potrebne idejne in projektne dokumentacije v obdobju trajanja Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana. Pojasnilo: Kino Šiška ustanoviteljici in lastnici infrastrukture predlaga revitalizacijo bivše Občine Šiška in sicer za naslednje namene: rezidenčni prostori za umetnike, studii in ateljeji, so-delovalni prostori in laboratoriji, pisarne za nevladne kulturne operaterje z domicilom v Ljubljani, galerijski prostori, družabni prostori s kavarniškim sistemom in klubski prireditveni prostor (zdaj občinski arhiv). V te namene bo v naslednjih letih potrebno izdelati idejni elaborat, pripraviti vso potrebno projektno in gradbeno dokumentacijo na mestni in državni ravni ter pridobiti tudi državna in evropska sredstva za investicijo.</p>	<p>Predloga glede ukrepov 1 in 3 se ne upoštevata.</p>
<p>25. 1. 2016</p> <p>Kinodvor</p>	<p>V 12. poglavju Varstvo kulturne dediščine navajate kot 2. cilj Povečati stopnjo varovanja dediščine in izboljšati njeno upravljanje, ki se nanaša na obnovo in revitalizacijo kulturne dediščine z novimi vsebinami, med njimi Poletni kino Tivoli s finančno oceno 1.500.000 eur, katerega programe naj bi izvajal bodoči upravljalec MGLC v sodelovanju z JZ Kinodvor. Želeli bi opozoriti na nekaj dejstev, ki so po našem mnenju dovolj tehtna za preoblikovanje besedila, povezanega s pojasnjevanjem tega cilja oziroma ukrepov:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poletni kino Tivoli je projekt, s katerim naš zavod ni bil seznanjen, predvsem ne v obsegu, kakršnega lahko razumemo iz besedila: kino v imenu in kot osrednja dejavnost prostora, programsko sodelovanje in ocena finančnih sredstev. Prav tako izvajanje filmskega programa v Poletnem kinu Tivoli ni v načrtu za naslednje kratkoročno obdobje kot tudi ne v osrednjem strateškem dokumentu Strategija javnega zavoda Kinodvor 2016-2020. 2. Z izvajanjem filmskega programa na drugi lokaciji (projektov mobilnega kina) je povezano načrtovanje kadrovskih, tehničnih in finančnih virov kot tudi skrbno terminsko načrtovanje novega projekta v program dela javnega zavoda, zato predlagamo informativni sestanek na to temo. 3. Načrtovanje novega poletnega kina mora potekati v skladu z načrtovanjem drugih že uveljavljenih programov kina na prostem v Ljubljani, to so predvsem Film pod zvezdami, Letni kino na Kongresnem trgu in Kinodvorišče, sicer lahko tvegamo negativne posledice oziroma upad obiska na posameznih projektih. 4. Glede na oceno finančnih sredstev in dejstvo, da projekt imenujete Poletni kino Tivoli, bo javnost in medije zagotovo vznemirilo dejstvo, da je za načrtovanje razširitve mestnega kina predvidena ne le novogradnja Mestnega minipleksa, temveč tudi investicija v Poletni kino Tivoli. Zato nas upravičeno skrbi, da bi se napačno razumevanje zlahka odrazilo na javni podobi in mnenju ter posledično vplivalo na razvoj projekta Mestnega minipleksa. 	<p>Glede Poletnega kina Tivoli se predlog sprejme, tako da se naziv »Poletni kino Tivoli« preformulira v Avditorij Tivoli., saj iz osnutka ni bilo povsem jasno za kakšne vsebine gre.</p>

	<p>Morda bi k tej temi vendarle dodali še resen strokovni pomislek k izbiri imena. Kolikor razumemo je Poletni kino Tivoli ime, ki je povezano s kulturno dediščino in odločitev za ohranitev oziroma obuditev imena ima verjetno podobne vzroke kot ohranitev imena za Kino Šiška. Ker je kino specifičen kulturni prostor in glede na to, da MOL svoj mestni kino že ima, se nam s strokovnega vidika kot tudi v luči izkušnje promocije in komunikacije naših dejavnosti in prostorov v javnosti, uporaba imena kino za prostore, ki to niso, zdi ne le nesmotna, temveč celo zavajajoča in napačna. Ti prostori vendarle niso le kulturni spomenik – so predvsem živi prostori za različne kulture in umetnosti, o katerih ozaveščamo javnost. V skladu s tem podajamo strokovno mnenje, da je odločitev o uporabi imen potrebno tehtati tudi z vidika njihove namembnosti. Predlagamo, da se razmisli o imenu Letno gledališče Tivoli (ali Letni avditorij Tivoli).</p> <p>Kulturna vzgoja - K cilju 2: Oblikovati raznoliko in dostopno ponudbo kulturno-umetnostne vzgoje na vseh področjih kulture za različne skupine, zlasti v ukrepu 2: Javne zavode, katerih ustanoviteljica je MOL, spodbuditi, da v svoje strateške dokumente umestijo razvoj programov za mlade bi želeli opozoriti na to, da je potrebno zasledovanje takšnega cilja kot tudi vseh drugih ciljev in ukrepov, povezanih s področjem kulturne vzgoje, videti v skladu z razvojem in zagotavljanjem strokovnih podlag in izvajalcev kulturno-umetnostnih programov. Z drugimi besedami, izvajanje kakovostne kulturne vzgoje v javnih zavodih potrebuje strokovno zasnovano in strokovno usposobljen kader. Predlagamo, da se kot ukrep navede, da se bo v naslednjem obdobju usposobilo in v javnih zavodih zaposlilo najmanj 5 strokovnjakov s področja kulturno-umetnostne vzgoje. Pojasnilo: Zaradi omejitev ZUJF javni zavodi strokovni kulturno-vzgojni kader (zaposleni ali zunanji sodelavci) financirajo z lastnimi sredstvi, s čimer je posledično razvojno naravnana strategija dostopnosti kakovostnih programov kulturne vzgoje dejansko odvisna od tržnega uspeha.</p>	<p>Predlog za področje kulturno-umetnostne vzgoje je že smiselno povzet v poglavju 14.1., v 2. cilju, 2. ukrep.</p>
<p>26. 1. 2016 Joško Pajer</p>	<p>V uvodnem poglavju 1.1 z naslovom Novim kulturnim izzivom naproti pogrešamo nedvoumno zavezo MOL, da bo urejanje problematike položaja nevladnih organizacij v kulturi, ena bistvenih komponent le te, ki se bo odražala tudi v zasledovanju konkretnih ciljev in sprejemanju ukrepov. Podatki kažejo, da so se v zadnjih 6 letih zmanjšala sredstva za programe nevladnih organizacij in posameznikov, kljub povečanju sredstev proračuna za kulturo. Tako je leta 2010 znašala proračunska postavka Umetniški programi - Tekoči transferi nepridobitnim organizacijam in ustanovam 2.654.000 €, leta 2015 pa 2.371.300 €, ob tem, da se je v tem obdobju razširil krog prejemnikov sredstev. To je razvidno tudi iz primerjave višine razpisanih sredstev na programskem razpisu leta 2010 = 2.139.000 € za 4. programska področja, leta 2016 pa 2.000.000 € za 6 programskih področij. V tem smislu predlagamo vsaj 10% letno višanje sredstev za NVO v času izvajanja strategije.</p> <p>V okviru t.i. SWOT analize predlagamo: - v okviru Prednosti analiza popolnoma pozabi na izreden pomen nevladnih kulturnih producentov v Ljubljani, ki poleg vrhunske kulturne ponudbe, predstavljajo eno najpomembnejših komparativnih prednosti mesta v mednarodnem prostoru; - analiza kot slabost navaja</p>	<p>8.2. Predlog se delno sprejme, saj opredelitev sledi opredelitvi področja, zapisnega v Nacionalnem programu za kulturo 2014-17.</p> <p>7. in 8. odstavek: Predlog bomo upoštevali in dodali tudi nevladni sektor, a ne poimensko.</p> <p>Cilj 1, Ukrep 1: Predlog ni v vsebinski povezavi s ciljem, saj cilj ne govori o promociji. Mednarodna promocija večjih kulturnih projektov, tudi nevladnih, bo opredeljena v strategiji razvoja kulturnega</p>

<p>zastarelo tehnično oprema nekaterih javnih zavodov in nevladnih kulturnih organizacij. Predlagamo da v nadaljevanju strategije MOL ponudi odgovor na rešitev tega problema (glej pod Likovna dejavnost); - analiza naj kot slabost navede tako dotrajano infrastrukturo nevladnega sektorja, kot pomanjkanje skladišč in ateljejskih prostorov za dejavnosti nevladnih organizacij in samozaposlenih v kulturi; - v okviru nevarnosti analiza navaja skrb za pretirano koncentracijo kulturne ponudbe v ožjem mestnem središču. Opozarjamo, da to, vsaj s stališča npr. kulturnega turizma, ni vedno slabost; - ob tem želimo tudi opozoriti na navedbo, ki pravi, da je nevarnost tudi prevlada količine nad kakovostjo kulturnih in umetniških vsebin. Ob tem predlagamo MOL, da na podlagi strokovne analize opredeli, kaj je primerna količina kulturno umetniških vsebin. Na podlagi tega in še nekaterih drugih parametrov (normativov in standardov), ki jih navajamo v nadaljevanju, bi prišli, do bolj objektivnega in transparentnega obravnavanja dela nevladnih organizacij. Ob tem ne smemo prezreti dejstva, da Strategija v nadaljevanju zahteva širitev obsega dejavnosti sofinanciranih akterjev (nove prioritete: mladi, kulturno umetnostna vzgoja, depriviligirane skupine,...), ne da bi za te prioritete planirala sredstva oziroma jih mi nismo zaznali.</p> <p>V kontekstu točke 1.3 Grafični prikaz realizacije proračuna MOL za kulturo (2012–2014): Predlagamo, da se v primerih, ko ne pride do 100% realizacije proračuna za kulturo neporabljen sredstva (vsaj v enem delu) namenijo za dofinanciranje kulturnih programov in projektov NVOjev.</p> <p>Poglavje 6. Splošni strateški cilji – točka 6 krepitev sodelovanja med nevladnimi organizacijami in javnimi zavodi na področju kulture: Kot rečeno že ob več priložnostih, bi ta formulacija morala zadevati sodelovanje javnih zavodov z NVO, saj so se le ti v preteklosti večkrat izkazali kot neprofesionalen partner v realizaciji skupnih projektov (konkretno Festival Ljubljana). Pri teh sodelovanjih, bi bilo nujno opredeliti in ovrednotiti konkretne koprodukcijske vložke javnih zavodov, saj so po naših izkušnjah večkrat ovrednoteni »čez palec«. Da pa to sodelovanje predstavlja še prednostni kriterij v okviru letnih javnih razpisov za sofinanciranje kulturnih projektov in štiriletnih javnih razpisov za sofinanciranje javnih kulturnih programov, pa nas navdaja z občutkom, da so na razpisih sofinancirani projekti na nek način namenjeni dofinanciranju programov javnih zavodov prek nevladnih organizacij. Ob tem, je potrebno tudi poudariti, da določenih programskih vsebin (npr. strip) ne pokriva, oziroma se z njimi na ustrezni strokovni ravni ne ukvarja, noben javni zavod. Krepitev sodelovanja med nevladnimi organizacijami samimi. To sodelovanje v okviru sorodnih programskih vsebin in konceptov, vsaj na likovnem področju, že doslej poteka na visokem vsebinskem in izvedbenem nivoju.</p> <p>Točka 7 Vzpostavitev sistematične podpore za mlade, nezaposlene umetnike. Menimo, da se v tem kontekstu ne sme ločeno obravnavati različne generacije umetnikov, saj vsaj na likovnem področju oboji delijo usodo umanjkanja določenih elementov systemske urejenosti področja (ni zaposlitev, trg umetnin ni razvit, oziroma ga sploh ni, podpora produkciji je zelo majhna,...). Morda se lahko ta cilj doseže skozi aktivnosti javnih zavodov, iluzorno pa je pričakovati, da bo pri tem nevladni sektor, kjer je zaposlenost že tako pod povprečjem glede na druge razvite države, igral pomembno vlogo. Korak naprej bi bil dosežen,</p>	<p>turizma v MOL.</p> <p>Cilj 1, Ukrep 2: Finančna sredstva smo v letu 2016 povečali za 30.000 evrov. V obdobju 2017-2019 bo načrtovano povečanje sredstev (30.000 evrov letno) v skladu s proračunskimi možnostmi MOL.</p> <p>Cilj 1, Ukrep 3: Predloga ne bomo upoštevali, kajti zadeva tudi druga področja in je odvisen od proračunskih možnosti MOL..</p> <p>Cilj 1, Ukrep 3: Gre za strateški ukrep, ki zadeva izključno razstavne prostore MOL. Vanj niso vključeni niti JZ niti NVO, ki razstavnine že plačujejo.</p> <p>Cilj 1, Ukrep 5: Sodelovanje javnih zavodov z nevladnimi organizacijami spodbujamo v okviru svojih pristojnosti na letnih usklajevanjih programa. Menimo, da so javni zavodi na področju vizualnih umetnosti v zadnjih letih bistveno bolj odprti za sodelovanje z nevladnim sektorjem in tudi posamezniki. Ukrep je formuliran tako, da zajema vse deležnike, tudi samozaposlene v kulturi oziroma posameznike.</p> <p>Cilj 2, Ukrep 3: Upravljanje Švicarije bo izvajal MGLC, kar ne izključuje sodelovanja s posamezniki in tudi NVO sektorjem. Menimo, da so ocenjeni stroški realni..</p> <p>Cilj 3, Ukrep 1: Menimo, da bo ukrep uspešen in stimulativen, tako kot je zapisno</p>
---	--

	<p>če bi se, tudi s pomočjo lokalne skupnosti, ustvarjali sistemski predpogoji za zaposlovanje (tudi tistih, ki so že vpeti v delovanje organizacij) na tem področju. V tem okviru bi lahko pozitivno vlogo odigrala tako JSKD, kot mreža mladinskih centrov.</p> <p>Poglavje 7. Podpora javnemu in nevladnemu sektorju v kulturi kot nosilcema kulturnega razvoja MOL – 3. Odstavek: Pri tem bodo finančne podpore MOL še posebej deležni tisti programi in projekti, ki bodo pozitivno vplivali na povezovanje z drugimi področji, kot so spodbujanje socialne kohezije, razvoj kulturnega turizma ter kulturnih in kreativnih industrij, mednarodne promocije MOL ipd. Tukaj opozarjamo na dejstvo, da vsaj doslej Zavod Turizem Ljubljana ni prepoznal NVOjev na področju kulture kot partnerjev pri ponudbi programskih vsebin in s tem povezovanja kulture in turizma, niti ni pokazal velikega razumevanja za mednarodno promocijo in podporo naši, nedvomno mednarodno referenčne dejavnosti. V tem smislu opozarjamo tudi na 7. Alinejo 4. Odstavka tega poglavja, ki pravi: načrtno vključevanje kulturnih zavodov MOL v organizirano turistično ponudbo na podlagi področne strategije razvoja kulturnega turizma v MOL, ki bo pripravljena predvidoma do konca leta 2016. Predlagamo, da se tovrstna določba umesti tudi v 5. odstavku tega poglavja, ki predvideva ukrepe na področju nevladnega sektorja.</p> <p>Poglavje 7. - 5 odstavek: Da bi zagotovili stabilne finančne, prostorske in druge pogoje za delovanje nevladnega sektorja v kulturi, bo Mestna občina v naslednjem strateškem obdobju izvedla naslednje ukrepe: -alineja 1: povečanje finančnih sredstev MOL za javne kulturne programe in kulturne projekte, ki jih izvajajo nevladne organizacije in samostojni ustvarjalci na področju kulture. Kot pokazano že zgoraj, se ta ukrep v najpomembnejšem inštrumentu, to je v Razpisu za programsko sofinanciranje NVOjev ne odraža; - alineja 3: uvedba kulturno-umetnostne vzgoje kot novega razpisnega področja v okviru štiriletnega programskega razpisa. Uvedba novega področja delovanja NVOjev ni podkrepljena z dodatnimi finančnimi sredstvi; - V tem smislu nas zanima ali so za realizacijo ukrepov kot so subvencioniranje skladiščnih prostorov; povečanje finančnih sredstev MOL za delovanje nevladnih organizacij, ki upravljajo z javno infrastrukturo MOL v prireditvene namene; sistemska ureditev financiranja nevladnih organizacij, ki upravljajo z javno infrastrukturo MOL v prireditvene namene; zagotovitev sredstev za investicijsko vzdrževanje in nakup opreme za objekte MOL, s katerimi upravljajo nevladne organizacije predvidena dodatna sredstva.</p> <p>Pripombe in predlogi v zvezi z: Poglavje 7 – 6. Odstavek: Udeležba mladih v starosti od 15 do 20 let v kulturi tako glede ustvarjalcev (to je na področju profesionalnega ukvarjanja z umetnostjo logično) kot obiskovalcev in uporabnikov kulturne ponudbe je šibka (to za prenekatero NVOje ne drži) in terja veliko pozornost ter specifične pristope k reševanju stanja. Strategija razvoja kulture v tem delu sledi ciljem in ukrepom Strategije MOL za mlade 2016–2025. V naslednjem obdobju si bo zato MOL prizadeval:</p> <p>- povečati število mladih v MOL, ki so uporabniki kulture, za vsaj 10 % letno (ali je bila narejena analiza</p>	<p>v pojasnilu. Naravnano je tako, kot lahko MOL kot lokalna skupnost v okviru svojih pristojnosti in možnosti spodbudi nakup likovnih del. Zato se predloga ne upošteva. Zakon o vlaganju v umetnost je v pristojnosti MzK.</p> <p>Cilj 3, Ukrep 4: Ker razstavnici prostori MOL sredstev ne pridobivajo na javnem razpisu, je tu opredeljen znesek. Za vse ostale so sredstva zagotovljena v okviru javnih razpisov, kar prinaša dodatne točke in posledično višji znesek sofinanciranja.</p> <p>Cilj 4: upoštevali bomo spremembo, ki jo je v zvezi s tem ciljem predlagalo Kino Šiška.</p> <p>K poglavju 6.: Ko je Evropska komisija aprila 2009 oblikovala dokument Mladi – vlaganje vanje ter krepitev vloge in položaja, se je evropski pogled na položaj mladih spremenil. Mladi so bili v primežu gospodarske krize prepoznani kot ena najbolj ranljivih skupin v družbi, to pa je imelo za posledico korenito spremembo evropske mladinske politike. Mladi so tako opredeljeni kot prednostna ciljna skupina. Enako je na ravni razvojnih dokumentov v R Sloveniji: s prednostnimi usmeritvami novega Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike 2014-2020 ter cilji Nacionalnega programa za mladino 2013-2022 so mladi dobili pomembno mesto v novi evropski finančni perspektivi. Zato je strateškega pomena, da se mlade obravnava ločeno od drugih skupin na trgu dela. Skladno s tem je tudi evidentno, da bo MOL za to iskala druga sredstva, evropska</p>
--	--	--

<p>konzumentov kulture po starostnih skupinah in posameznih sektorjih), za vsaj 2 % letno povečati število mladih v MOL, ki se dejavno vključujejo v kulturno ustvarjanje, in od leta 2016 naprej na letni ravni ustvariti najmanj 50 zaposlitev za mlade v kulturi (če tudi tu govorimo o populaciji mladih med 15 in 20 leti je to na področju kulturnega sektorja zelo težko izvedljivo); - s področja kulture oblikovati razvojni projekt, ki se bo osredotočal na večanje dostopnosti kulturnih dobrin za mlade in povečanje deleža mladih, ki najdejo zaposlitev na področju kulture, tako v vladnem kot nevladnem sektorju znotraj javnih zavodov MOL s področja kulture – Kot omenjeno že zgoraj, je potrebno opredeliti finančne spodbude za prve zaposlitve. Morda s strani drugih sektorjev MOL – npr. urad za mladino, oddelek za izobraževanje; - od leta 2016 naprej najmanj en cilj v letnem programu javnih zavodov s področja kulture v MOL in upravljavcev javne kulturne infrastrukture usmeriti izrecno v skupino mladih od 15 do 20 let, ki naj bi se povezali z institucijami na področju mladinskega sektorja, in v svoje načrtovanje vključili mlade. Tu predlagamo, da (vsaj če govorimo o populaciji 15-20 let) pri zasledovanju ciljev, ki jih opredeljuje ta odstavek strategije, aktivno vlogo prevzame JSKD in Četrtni mladinski centri. NVOji pa lahko, s svojim kadrovskim potencialom, s strokovnega stališča nudimo ustrezno podporo tovrstnim prizadevanjem.</p> <p>Poglavje 8.2. Vizualne umetnosti: Predlagamo, da se zadnji del 1. Odstavka: ki se povezujejo z drugimi področji umetnosti, z znanostjo, ekologijo in podobno črta, saj je z vidika definicije področja nepomemben oziroma kvečjemu omejujoč.</p> <p>7. in 8. odstavek: Prepričani smo, da bi morala Strategija razvoja Likovne dejavnosti v Ljubljani temeljiti predvsem na razstavnih dejavnostih, tistih producentov, ki imajo za to ustrezno prostorsko, tehnično in kadrovske infrastrukture. V tem smislu na žalost ni bil upoštevan predlog ZNGSU o definiciji pojmov, kaj je galerija in katere so minimalni strokovni in tehnični standardi izvajanja te dejavnosti.</p> <p>1. cilj: Dvig kakovosti in raznovrstnosti projektov na vizualnem področju. Ukrep 1: Oblikovali bomo koordinacijo vseh deležnikov, ki v Ljubljani delujejo na področju vizualnih umetnosti, da bi spodbudili sodelovanje in medsebojno seznanjanje s tekočo in prihodnjo produkcijo. Čas izvedbe: 2016–2019. Ocena finančnih sredstev: Cilj nima neposrednih finančnih posledic. Čas izvedbe: 2016–2019. Ocena finančnih sredstev: 15.000 za segment promocije in sredstva za izvedbo skupnega večjega projekta še ni mogoče opredeliti. Pojasnilo: Eden od predlagateljev tovrstne pobude smo bili tudi akterji, ki se združujemo v ZNGSU. Cilj tovrstne koordinacije, pa seveda ne bi bil zgolj medsebojno seznanjanje s tekočo in prihodnjo produkcijo, pač pa predvsem detektiranje možnosti skupne mednarodne promocije likovne ponudbe Ljubljane in eventualna skupna izvedba večjih likovnih projektov. Te aktivnosti, bi seveda imele določene finančne posledice.</p> <p>Ukrep 2: V okviru štiriletnega javnega razpisa za nevladne organizacije v obdobju od 2016–2019 se poveča število programskih izvajalcev na osnovnem vizualnem področju z dosedanjih 6 na 8. Čas izvedbe: 2016–2019. Ocena finančnih sredstev: Dodatnih 25.000 evrov na leto. Čas izvedbe: 2016–2019. Ocena</p>	<p>in državna, ki se namenja v ta namen.</p> <p>K poglavju 7: pripomba se deloma upošteva: natančneje se zapiše, da se pri zaposlovanju mladih v kulturi ta ukrep nanaša na mlade do dopolnjenega 29 leta, kot je to zakonska definicija.</p> <p>Intermedijske umetnosti: predloga se ne upošteva.</p> <p>Pojasnili za poglavje 14. 1. Kulturno-umetnostna vzgoja: sredstva za kulturno – umetnostno vzgojo, kot novo področje v programskem razpisu 2016 – 2019, so predvidena kot dodatna sredstva,</p> <p>2. cilj: namen je vključevanje mladih ustvarjalcev in obiskovalcev v profesionalno kulturo.</p>
--	--

finančnih sredstev: 93.000,00 / leto. Pojasnilo: Ta ukrep odraža nesistemski in nestrokovni pristop k strategiji razvoja likovnega področja, čigar pomemben del so tudi NVOji. Kot rečeno že prej, se je položaj tako tistih producentov, ki upravljajo z galerijsko infrastrukturo kot tudi celotnega sektorja »programcev«, drastično poslabšal (leta 2010 = 295.500,00€; leta 2015 = 228.000 € - cca. 23% zmanjšanje). Ta ukrep pa pomeni ob povečanju števila programskih producentov za 33% in hkratnem zvišanju sredstev za 11%, še dodatno realno znižanje sredstev. Ob tem pa se postavlja tudi vprašanje, kako je zamišljeno financiranje dodatnih aktivnosti, ki naj bi jih programski producenti, kot od njih zahteva strategija, v prihodnjem obdobju izvajali. Tudi v kontekstu absolutnih števil so dodatna sredstva v višini 25.000,00 € na leto in dveh novih producentov problematična. Naj navedemo, da za organizacijo, ki naj bi v kadrovskem (vsaj dve polno zaposleni osebi, ki se ukvarjata s programom, osebo za komunikacijo z obiskovalci, tehnično podporo in varovanje, administrativno - računovodskim servisom,...), prostorskem (galerija/studio, pisarna, skladišče) in tehničnem smislu, na ustreznem nivoju izvajala likovni program, znašajo ti stroški cca. 70.000 eur letno. Za samo izvedbo letnega programa pa je seveda treba prišteti še neposredne programske stroške (materialni stroški za izdelavo eksponatov in postavitev, stroški tehnike, potni stroški, stroški bivanja, transport, stroški dela sodelavcev: avtorjev, mentorjev, tehnične ekipe, oblikovalcev, fotografov ...). Kot že rečeno, pa bi bilo v smislu preglednosti in racionalnosti nujno oblikovati merila in standarde financiranja posameznih stroškovnih postavk, ki nastajajo ob izvajanju likovne dejavnosti. V tem smislu predlagamo vsaj 30% (68.000,00 €) povečanje sredstev zaradi povečanja števila programskih producentov in 10 % povečanje sredstev (cca 25.000,00 €) v smislu izenačevanja deleža sofinanciranja iz leta 2010.

Ukrep 3: Posodobitev zastarele tehnične opreme nevladnih kulturnih organizacij. Čas izvedbe: 2016–2019. Ocena finančnih sredstev: 16.000,00 /leto. Pojasnilo: Ta ukrep, ne samo da bi dvignil kakovost izvedenih likovnih prireditev s primernejšo tehnično opremo, pač pa bi, z ozirom sofinanciranja te postavke s strani Ministrstva za kulturo, v mestni tehnični pool doprinesel vsaj še za enkrat takšno vrednost tehnične opreme.

Ukrep 3: Izplačevanje razstavnin posameznikom v vseh razstaviščih oziroma galerijah. Čas izvedbe: 2016–2019. Ocena finančnih sredstev: Dodatnih 9.000 evrov letno za razstavnine za razstavne prostore MU MOL. Glede na to, da NVOji že vrsto let izplačujemo razstavnine (po možnostih višje, kot jih na razpisih opredeljuje Ministrstvo za kulturo v povprečju med 600 do 1000 €), je dodatno financiranje naše dejavnosti, kot izhaja iz prejšnje točke, še toliko bolj utemeljeno.

Ukrep 1: V okviru enoletnih in štiriletnih javnih razpisov za nevladne organizacije bomo kot prednostni kriterij določili sodelovanje med javnimi zavodi in NVO, med samimi NVO in med NVO s samostojnimi kustosi/kuratorji. Kot rečeno že prej, bi bilo, sploh s stališča nekaterih slabih praks sodelovanja NVOjev z javnimi zavodi in nedorečenosti koprodukcijskih odnosov (javni zavodi ponavadi nastopajo s pozicije moči), potrebno ta ukrep obrniti v smislu zaveze JZ k enakopravnemu sodelovanju z NVOji. Zelo problematičen in dvoličen pa se nam zdi tisti del tega ukrepa, ki kot prednostni kriterij navaja sodelovanje

	<p>med NVO in samostojnimi kuratorji. Problematičen zato, ker smo programsko sofinancirani NVOji že doslej posvečali izredno pozornost sodelovanju z zunajimi sodelavci (predvsem kustosi – beležimo več kot 50 tovrstnih praks v zadnjih treh letih), dvoličen pa v smislu če se vprašamo, kako je za sodelovanje s samostojnimi kustosi poskrbljeno v javnih zavodih?</p> <p>2. cilj, ukrep 3: V zvezi s tem ukrepom se postavlja vprašanje pod kakšnimi pogoji bodo do koriščenja kapacitet rezidence dostopale NVO. Prav tako menimo, da bi bilo smiselno v pregled koriščenja tako obstoječih, kot potencialnih novih kapacitet ateljejev vključiti producente z likovnega področja, saj dobro poznamo prostorsko problematiko, s katero se ukvarjajo umetniki. Višina ocenjenih sredstev, sploh glede na druge finančne predpostavke te strategije se nam zdi velika.</p> <p>3. cilj, ukrep 1: Ta ukrep ne bo povečal prodaje likovnih del. Problem prodaje del ni v tem, da bi galeristi imeli premajhne provizije, ali da bi bila dela slovenskih umetnikov predraga, pač pa v tem, da pri nas trg sploh ne obstaja. Ne obstaja zato, ker ni zbirateljev, ki bi umetnost kupovali kot investicijo in ne obstaja zato, ker ni galeristov, ki bi umetnika dolgoročno sistematično podpirali in (mednarodno) promovirali. Lahko pa bi MOL v navezi z ukrepom 2: Zagotoviti finančna sredstva za nakup likovnih del za zbirko Muzeja in galerij mesta Ljubljane in Mednarodnega grafičnega likovnega centra, vsaj poskušal finančno podpreti tiste galerije v Ljubljani, ki imajo sposobnost nastopa na »referenčnih« sejmih za sodobno umetnost v tujini. S tem bi domači avtorji dobili neko osnovno priložnost predstavitve in vrednotenja njihovega dela na mednarodnem umetniškem trgu. Seveda bi morala biti ta finančna postavka neprimerno večja. V tem kontekstu, bi k realizaciji cilja lahko veliko prispevalo tudi sprejetje zakona o vlaganju v umetnost, ki bi s predpostavke odkupov likovnih del za javne zbirke, seveda prek urejenih tržnih mehanizmov, lahko rešil več problemov s katerimi se ukvarja ta strategija (zbirke, položaj umetnika in v končni fazi, ne pa predvsem, kot predvideva eden od osnutkov zakona, tudi umeščanje umetniških del v javni prostor.)</p> <p>Ukrep 4: Pri tem ukrepu se najprej postavi vprašanje, kako bo MOL spodbujal tovrstne programe. Glede na to, da so bile na Programskem razpisu kot posebni kriterije navedene prav te aktivnosti se bojimo, da gre za tovrstno spodbujanje, ki od producentov za isti obseg sofinanciranja zahteva vedno širši nabor opravljenih del. V tem smislu, se nam zdi tudi ocenjena višina finančnih sredstev, ki zajema samo razstavišča MU MOL, problematična. Poleg tega se je treba zavedati, da za tovrstno prezentacijo umetnosti, skupinam s posebnimi potrebami niso primerni vsi projekti, kot tudi to, da te aktivnosti lahko opravljajo le za to ustrezno strokovno usposobljene osebe, ki pa jih večina organizacij nima. Predlagamo, da MOL podpre vse programske producente v enakem obsegu kot razstavišča MU MOL, da bodo le ta lahko najela zunanje strokovne sodelavce, ki bodo koncipirali primerne programske vsebine za te skupine.</p> <p>4. cilj: Popularizacija stripa. Problematična se nam zdi odločitev MOL, da se odloči za podporo programsko ad-hoc vodenega festivala stripa, ki je vsebinsko manj kompleksen kot ena razstava stripa s</p>	
--	---	--

	<p>spremljevalnim programov, ki jih kurira in organizira uredništvo stripovske revije Stripburger. Z več založniki, ki so se v zadnjih letih začeli ukvarjati s stripom, je stripovski festival lahko platforma za predstavitev te produkcije in stripa nasploh. Sicer je bistveno za popularizacijo stripa naslednje: založniški program z aktualnimi izdajami domačih in tujih avtorjev, celovita obravnava stripa, kontinuiran program čez leto (razstave, delavnice, natečaj), v katero se vključujejo tudi druge organizacije, kar sicer počne revija Stripburger, ki je v 2014 na mednarodnem festivalu stripa KomiksFest prejela nagrado za svoj doprinos k avtorskemu stripu. Podpora kontinuiranemu programu skozi leto bi morala imeti prednost pred festivalom, oz. je festival lahko le nadgradnja le-te. Uredništvo revije Stripburger, ki letno izda 7-9 stripovskih publikacij, organizira in vodi 4-10 stripovskih delavnic, natečaj Živel strip!, na katerem je v 2015 sodelovalo preko 600 učencev in dijakov iz Slovenije, ki letno kurira in organizira 5-7 stripovskih razstav domačih in tujih avtorjev, s svojim programom letno sodeluje na 3-5 mednarodnih kulturnih prizoriščih v tujini, s strani MOL pred objavo osnutka strategije z načrti MOL glede stripa sploh ni bila seznanjena. Prav ta sindrom zanemarjanja dosežkov, znanj in sposobnosti nevladnih organizacij in posledično ne vključevanje predstavnikov NVO v koncipiranje programov oz. prioritet MOL je simptomatičen za MOL. Tudi ta strategija kaže nadaljevanje izključevanja nevladnega sektorja in prednostno obravnavo javnega sektorja. Festival stripa bo imel ustrezne rezultate le ob predpostavki ustrezne programske ekipe, sestavljene iz kompetentnih akterjev na stripovski sceni (nevladniki, zasebni partnerji, javni zavodi ...). Menim sicer, da do opaznega izboljšanja domače stripovske produkcije s stripovskim festivalom ne bo prišlo, saj je ta že sedaj na ustreznem nivoju, z založniki pa avtorji danes lažje pridejo v stik preko elektronske pošte kot neposredno. Je pa festival pomemben za druženje avtorjev in za pridobivanje občinstva. Festival brez večjih programskih ambicij kot jih je pokazal v zadnjih dveh izvedbah (če govorimo o festivalu Stripolis), ne bo imel večjih učinkov. Za kaj bolj resnega je potrebna sposobna, izkušena programska ekipa, oblikovanje programa več let vnaprej in ustrezna finančna podpora, ki bo zagotavljala plačilo vseh vpletenih.</p> <p>8.2 Intermedijske umetnosti: 1. cilj: Ta cilj kaže na resno nepoznavanje situacije. Nevladniki se zavedamo pomena tehničnih virov. Brez nekomercialne izposoje opreme in, sodelovanja tehničnih ekip, marsikaterega programa ne bi bilo moč izvesti. Projekti, ki jih izvaja nevladni sektor so vsi, že zato, da so izvedeni izjemno racionalizirani. Brez sodelovanj in požrtvovalnosti izvedbenih ekip, ki delajo tudi ob nedeljah in ponoči bi bila tak obseg in zahtevnost programa praktično neizvedljiva.</p> <p>14.1 Kulturno-umetnostna vzgoja, 1. cilj: Sprašujemo se zakaj del teh sredstev ni bil predviden že v letošnjem programskem razpisu, ki kot novo programsko področje prinaša prav Kulturno umetnostno vzgojo? 2. cilj: S stališča popularizacije določenih umetniških zvrsti med mladimi, bi bilo učinkoviteje na področju mladinskih politik podpreti programe tistih izvajalcev, ki oblikujejo programe skupaj z profesionalnimi kulturnimi producenti.</p> <p>14.2 Kulturni turizem. 1. Cilj, ukrep 1: Naj se navede vse festivala, ki se izvajajo v Ljubljani in so</p>	<p>V strategiji ne navajamo vseh dogodkov, saj jih je v Ljubljani veliko. Predloga za cilj 1 in cilj 2 bosta predmet razprave pri nastajanju nove strategije s področja kulturnega turizma.</p> <p>Center Rog: ker je bila že takoj po zaprtju tovarne infrastruktura (transformatorska postaja, vodovod, kanalizacija) tako uničena, da jo v skladu z zakonodajo ni mogoče začasno vzpostaviti. Poleg tega moramo izvesti tudi ekološko sanacijo zaradi galvane. Ker želimo izboljšati infrastrukturne pogoje za ustvarjalce in producente na področju vizualnih umetnosti in tudi drugih kreativnih industrij, smo</p>
--	--	--

	<p>sofinancirani s strani MOL. Poleg omenjenih še: Svetlobna gverila, Mesto žensk, Sonica,... Poleg tega je potrebno, vsaj na področju likovnih umetnosti, nameniti posebno pozornost kontinuirani dejavnosti galerij, saj je ta vrsta kulturnega turizma tista, ki v svetu privablja največ obiskovalcev. 2. cilj: Kot rečeno že zgoraj Zavod Turizem Ljubljana ni prepoznal NVOjev na področju kulture kot partnerjev pri ponudbi programskih vsebin in s tem povezovanja kulture in turizma. V tem smislu, bi strategija morala zavezati Turizem Ljubljana k sodelovanju in podpori ponudnikov kulturnih vsebin, ki bi jih na podlagi visokih strokovnih standardov lahko vključil v strategijo razvoja kulturnega turizma v MOL.</p> <p>15.2 Center Rog. Tukaj se postavlja vprašanje, zakaj se takoj ne izboljša infrastrukturne pogoje obstoječim producentom, ki izvajajo kakovosten mednarodno referenčni program. Ukrep 5: Ali bo postal Rog neke vrste mestna javna agencija za vizualne umetnosti? 2. cilj: Predlagamo takojšnjo sistematično podporo obstoječim producentom, ki dosegajo veliko prepoznavnost v mednarodnem prostoru, aktivno sodelujejo pri nastajanju sodobne vizualne produkcije, promovirajo slovenske umetnike v tujini. S tem tudi postavljajo Ljubljano na evropski zemljevid pomembnih centrov sodobne vizualne produkcije.</p>	<p>obnovo tovarne Rog vključili v strategijo.</p> <p>Predloga glede cilja 1 na področju kulturnega turizma se ne upošteva. Predlog glede cilja 2 bo upoštevan v okviru nove strategije na področju kulturnega turizma v MOL.</p>
<p>26. 1. 2016</p> <p>Mestna knjižnica Ljubljana</p>	<p>6. Splošni strateški cilji: Mogoče bi lahko te splošne cilje razdelili na dva dela, na bolj »finančne« in bolj »organizacijske« - tako se pa meša zagotavljanje finančnih in infrastrukturnih pogojev (kar je stvar MOL) s krepitvijo povezovanja, kulturnega življenja v četrtih skupnostih, digitalizacijo ipd. Zgleda precej nesistematično.</p> <p>Menimo, da mora strategija poudariti potrebo po razvoju najprej v obstoječih občinskih javnih zavodih, saj v 4. točki izrecno navaja zagotavljanje stabilnih razmer samo nevladnemu sektorju.</p> <p>Ker je to splošni strateški cilj, bi bilo logično, da so infrastrukturni pogoji kot cilj zastopani pri vseh dejavnostih, ki imajo dokazane potrebe na tem področju. Strategija tu zelo favorizira le kulturno dediščino (stavbe).</p>	<p>Lahko razlikujemo različne vrste ciljev: finančne, programske, organizacijske, ekonomske, turistične, promocijske itn. Splošni strateški cilji so »krovni« cilji za vsa kulturna področja in morebitna delitev splošnih ciljev ne le po predlaganih, temveč tudi po številnih drugih vrstah, po našem mnenju, ne prispeva k večji sistematičnosti.</p> <p>Kot ustanovitelj javnih zavodov je MOL dolžan zagotavljati stabilne finančne, infrastrukturne in druge pogoje. To je zakonska obveznost MOL.</p> <p>V poglavju 17. je navedeno 15 investicijskih projektov MOL do konca leta 2019, ki so večinoma namenjeni predstavitvi živih umetniških programov in ne varstvu kulturne dediščine.</p> <p>Dodatna sredstva tako za javne zavode kot</p>

	<p>Poglavje 7: To se razume, kot da se v razvoj dejavnosti javnih zavodov ne bo vlagalo dodatnih sredstev, v nasprotju s spodaj navedenim povečanjem sredstev za javne kulturne programe in projekte nevladnih organizacij. Upati je, da se to povečanje ne bo odrazilo v zmanjšanju sredstev javnim zavodom.</p> <p>Uprizoritvene umetnosti: V prejšnjem odstavku piše, da je tega sodelovanja in iskanja partnerjev preveč... Čeprav se ugotavlja, da je število produkcij preveliko prav tako postprodukcij, zato se niža kvaliteta? Ni jasno, ali se želi več ali manj postprodukcij.</p> <p>Vizualne umetnosti: Tudi Mestna knjižnica Ljubljana izvaja razstavno dejavnost.</p>	<p>za programe nevladnih organizacij so odvisna od proračunskih možnosti MOL v okviru letnega proračuna. Cilj za razvojno naravnano financiranje pomeni, da se bo financiranje prilagajalo programom, ki jih pripravljajo zavodi (tako javni kot nevladni) in da to ne pomeni, da če se bo npr. povečalo financiranje nevladnih organizacij, bo potrebno zmanjšati obseg sredstev programa javnih zavodov; kulturni program MOL oblikujeta tako javni kot nevladni sektor in med seboj tudi sodelujeta;</p> <p>Pripombe na uprizoritvenem področju se ne upoštevajo.</p> <p>Predloga na vizualnem področju se ne</p>
--	--	--

	<p>8.5.1 Knjiga: tako Divja misel kot Vodnikova domačija izvajata program, ki je sicer del javne službe v knjižnicah. V MKL še posebej poudarjeno tudi v THL – gre za podvajanje vsebin in razpršitev javnih sredstev; obeta se nam še ena podobna poteza – Cukrarna. Ocenjujemo, da bo težko zagotoviti javna sredstva za vse te programe.</p> <p>Letos je v okviru Knjižnega sejma že potekal otroški knjižni sejem (festival) Cicifest. Bomo imeli dva?</p> <p>Glede snovanja posebnih oddelkov v knjižnicah za mlade od 15 do 19 let: Za to bodo potrebna sredstva, ki v strategiji niso opredeljena.</p> <p>Tu bi bilo treba pregledati različne knjižne programe v Ljubljani in se odločiti, katere podpreti z javnimi sredstvi. Morda tudi ukiniti THL na sedanji lokaciji in jo združiti z dejavnostmi bodoče Palače Cukrarna? Sicer pa imam občutek, da se delajo programi na silo, da se pač z neko vsebino napolni neko stavbno lupino, ki rabi prenovo. Morda pa sploh ni nujno, da bi se v Cukrarni (v celoti) izvajale kulturne vsebine? Tudi ne vidim, kaj bi bilo tisto, zaradi česar bi obnova Cukrarne rezultirala v večji prodaji knjig, kot je navedeno pri pričakovanih učinkih.</p> <p>Glede posebnih razpisov za spodbujanje branja, menimo, da ni smiselno, smo že preizkusili in ni delovalo.</p> <p>Ker smo že pridobili Unescov naslov mesto literature, je treba spremeniti cilj in ukrepe.</p> <p>MKL sodeluje z mestom Dublin v njihovem projektu Dublin Literary Award in vsako leto predlagamo za nagrado v angleščino prevedeni slovenski roman. Sicer še nismo dobili nagrade, ampak vsako leto je slovenski avtor med predlaganimi in s tem verjetno tudi bolje prodajan v tujini. Mogoče bi lahko tudi Ljubljana kot mesto literature ustvarila eno podobno mednarodno literarno nagrado. Ta nagrada Dublina je po moji informaciji vredna 100.000 Eur.</p>	<p>upoštevava.</p> <p>Pojasnila za poglavje 8.5.1 Knjiga, od št. 12 do št. 18 in št. 22:</p> <p>št. 12: predlog se ne upošteva,</p> <p>št. 13: predlog se ne upošteva; gre za dve različni prireditvi (Cicifest na KS je bil igralnica, v MOL-u načrtujemo otroški knjižni festival),</p> <p>št. 14: sredstva so zapisana v skupnem znesku za vse ukrepe in znašajo 165.000,00 evrov letno,</p> <p>št. 15: programska usmeritev Palače Cukrarna je zapisana, THL nikakor ne ukinemo, temveč povežemo v sodelovanju,</p> <p>št. 16: predlog se ne upošteva,</p> <p>št. 17: v zadnji različici je besedilo že popravljeno,</p> <p>št. 18: hvala za zelo utemeljen predlog; preučili ga bomo, tudi v sodelovanju z ostalimi mesti literature,</p>
--	---	--

	<p>Predlagamo v celoti novo besedilo poglavja 8.5.2. Knjižnična dejavnost.</p> <p>Poglavje 10: Ti podatki za spremljanje dejavnosti MKL niso vsi primerni, verjetno tudi ne za muzeje.</p> <p>Varstvo kulturne dediščine: Zagotoviti je potrebno kolikor je mogoče primerljivo investicijsko aktivnost na različnih področjih kulture in opredeliti prioritete, ki se jih bomo dejansko držali (določati potrebe tudi glede na stanje obrabljenosti prostorov v katerih že delujejo kulturne institucije, obseg dejavnosti in letno število uporabnikov in ne npr. usmerjati vseh investicijskih sredstev več let zapored samo na eno področje – npr. v muzeje in šport oz. v obnovo stavb kulturne dediščine). Kot knjižnica menimo tudi, da so investicije v knjižnice vlaganja v dejavnost, ki neposredno vpliva na izobrazbeni nivo prebivalcev in s tem na razvoj gospodarstva in drugih delov družbe. Zato je smiselno, da so knjižnice sodobni in tehnološko dobro opremljeni prostori, ki bodo vabljivi za uporabnike.</p> <p>Glede Cukrarne: Tu kakšno sodelovanje z MKL ni omenjeno, zato domnevam, da bo šlo za izvajanje programov nevladnih organizacij?</p> <p>Kulturno-umetnostna vzgoja: Predlagam, da tu dodamo še bralno kulturo.</p> <p>MKL izvaja prepoznavne projekte oz. programe Ciciuhec (za VIZ), Poletavci (za otroke od 7-12 let), Najpoletavci (za otroke od 13-16 let), Mega –kviz (za starejše osnovnošolce, čez 20.000 udeležencev v celi Sloveniji, izvajamo skupaj z muzeji), pa še kaj bi se našlo. Ocenjujemo kakovost izdane knjižne produkcije za otroke in mlade ter izdajamo Priročnik za branje kakovostnih mladinskih knjig ter podeljujemo priznanja Zlata hruška za najboljše mladinske knjige.</p>	<p>Predlog, da se celotno besedilo poglavja 8.5.2. Knjižna dejavnost nadomesti z novim besedilom je delno upoštevan.</p> <p>št.20 – enotna merila so določena zaradi primerljivosti poslovanja med zavodi; v primeru, da določeno merilo ni primerno za javni zavod, se zavod do tega merila ne bo opredelil;</p> <p>MOL na področju kulture vlaga v infrastrukturne projekte na različnih kulturnih področjih in ne zgolj na področju varstva kulturne dediščine. MOL je tudi doslej z gledno skrbela za infrastrukturne pogoje za delovanje knjižnične mreže, vključno z opremo.</p> <p>št. 22: predvideno je sodelovanje z MKL, ki bo podrobneje opredeljeno v projektni dokumentaciji.</p> <p>št. 24, 25 in 26: bralno kulturo smo dodali v Poglavje 8.5.1. Knjiga</p>
--	--	--

	<p>Glede javnega zavoda Center Rog: Knjižnica Rog ne bo del tega javnega zavoda?</p> <p>Glede investicijskih projektov MOL: Vključiti tudi projekte izgradnje knjižnic MKL. Predvidena vrednost prenove oz. opreme: Knjižnica Zalog, 400.000 EUR, Knjižnica Polje: 1.000.000 EUR, Knjižnica Črnuče: 600.000 EUR, Knjižnica Rog: 600.000 EUR, Knjižnica Šmartno: 1.000.000 EUR.</p>	<p>Sprejme se popravek: str. 56</p> <p>Str. 57: Knjižnica ne bo del javnega zavoda Centra Rog</p> <p>št. 29: knjižnica Zalog je predvidena v letu 2016 (JZP s Spar; vložek MOL je zemljišče, gradnja je strošek SPAR, opremo se financira: 100.000 proračunskih sredstev in 250.000 MKL); pri drugih navedenih enotah je potrebno preveriti realne možnosti izvedbe v obdobju strategije (Polje je vezano na izgradnjo soseske, druge lokacije so nove – ali je pripravljena dokumentacija, gradbeno dovoljenje).</p>
<p>26. 1. 2016</p> <p>Imago Slovenije</p>	<p>8.3. Glasbene umetnosti</p> <p>Glasba je je najbolj razširjeno področje umetnosti, ki ima v Ljubljani izjemno velik, vendar ne dovolj izkoriščen potencial, še posebej v mlajših generacijah umetnikov. Kljub temu pa ni financirana primerljivo z ostalimi področji umetnosti, zato bi bilo potrebno v naslednjih letih sistematično zviševati obseg sredstev za glasbo in nadoknaditi zaostanek iz preteklih let.</p> <p>4. Odstavek: MOL je v okviru triletnega programskega razpisa v obdobju 2013–2015 sofinanciral programe desetih nevladnih kulturnih organizacij, ki delujejo na področju glasbenih umetnosti.</p> <p>Smiselno bi bilo navesti pomembnejše festivale in koncertne cikle.</p> <p>1. cilj: Zagotoviti pogoje za kontinuirano izvajanje kakovostne glasbene produkcije.</p> <p>Ocena finančnih sredstev: 50.000 evrov.</p> <p>Glede na razširjenost glasbene umetnosti ter veliko podhranjenost in nesorazmerno financiranje glasbenih projektov, bi moral biti znesek bistveno večji. Obseg financiranja bi bilo potrebno vsako leto povečevati.</p> <p>2. cilj: Okrepiti podporo uspešnim in kakovostnim glasbenim festivalom v Ljubljani.</p>	<p>Na Oddelku za kulturo se zavedamo finančne podhranjenosti glasbenih umetnosti in zato tudi načrtujemo zvišanje sredstev v skladu s proračunskimi možnostmi MOL.</p> <p>Predloga na področju kulturnega turizma se ne upošteva.</p>

	<p>Ocena finančnih sredstev: 100.000 evrov.</p> <p>Tudi pri tem cilju bi bilo potrebno povečati obseg sredstev.</p> <p>3. cilj: Dolgoročni cilj je v Ljubljani vzpostaviti Hišo glasbe, v kateri bodo imeli glasbeni ustvarjalci dostopne (finančno in fizično) vadbene prostore.</p> <p>Predlog vzpostaviti Hišo glasbe se nam zdi odličen. Skrbi pa nas, da v Palači Cukrarna ne bo dovolj prostora, saj bi Ljubljana poleg vadbenih prostorov za glasbenike nujno potrebovala tudi manjšo koncertno dvorano z dobro akustiko, kapacitete okrog 250 obiskovalcev.</p> <p>14.2 Kulturni turizem</p> <p>1. cilj: Povečati delež domačih in tujih turistov, ki Ljubljano obiščejo zaradi kulturne ponudbe.</p> <p>Ukrep 1: Izboljšati turistično promocijo Ljubljane in oblikovati nove podporne oblike promocije večjih kulturnih dogodkov in festivalov, kot so Festival Ljubljana, Mednarodni grafični bienale...</p> <p>Med naštetimi dogodki ni izrazito kulturno – turistično usmerjenega in mednarodno uveljavljenega festivala Noči v stari Ljubljani, ki je že 27 let največji poulični festival v mestu, z več kot 60.000 obiskovalci iz cele Slovenije in tujine.</p> <p>Omeniti pa bi bilo potrebno tudi mednarodni glasbeni ciklus s 27-letno tradicijo, Poletje v stari Ljubljani, ki s kakovostnimi koncerti klasične in jazz glasbe vsako leto pritegne več kot 20.000 obiskovalcev, med njimi tudi veliko tujcev.</p>	
<p>27. 1. 2016</p> <p>Društvo Asociacija</p>	<p>SWOT analiza: dodati med prednosti: „velika koncentracija profesionalnih NVO v kulturi kot komparativne prednost pred ostalimi mesti v slovenskem in mednarodnem kontekstu.“. Dodati med slabosti: „pomanjkanje primernih prostorov za skladiščenje in delo v ateljejih za NVO in samozaposlene v kulturi“, „in NVO, ki imajo v upravljanju prostore MOL (Glej, PTL, itd.)“. Nevarnost »prevlada količine nad kakovostjo kulturnih in umetniških vsebin« prestaviti v priložnosti. Dodati med priložnosti: „kompetence in znanje NVO v kulturi za pridobivanje evropskih sredstev in internacionalizirati kulturni programa v MOL“ ter „prenos dodatnih javnih funkcij in storitev na NVO v kulturi“.</p> <p>V skladu z zgornjim predlogom, da se že v uvodu izpostavi strateški preboj na področju institucionalizirane kulturne produkcije, predlagamo da se opredeli (tukaj, ali na kakšni drugi točki v strategiji, če je bolj primerno) vzpostavitev posebnega npr. fonda, ki se bo oplajal z razliko iz realizacije, za financiranje v naprej opredeljenih ukrepov vzpostavitve podpornega okolja za delovanje NVO v kulturi ali za povišanje določenih postavk znotraj že opredeljenih ukrepov (recimo sofinanciranje EU projektov,</p>	<p>Predlogi za dopolnitev SWOT analize so večinoma upoštevani.</p> <p>Do nekoliko manjše realizacije od načrtovane ob koncu proračunskega leta prihaja zaradi proračunskih razmer MOL in ne gre za vnaprej načrtovano odstopanje, ki bi omogočilo uresničitev predloga o vzpostavitvi posebnega fonda.</p> <p>»Medpodročno« povezovanje in</p>

<p>itd.).</p> <p>V okviru poglavja 6. Splošni strateški cilji dodati „in medsektorskega“ v 5. točki. Črtati: „(prednostni kriterij v okviru letnih javnih razpisov za sofinanciranje kulturnih projektov in štiriletnih javnih razpisov za sofinanciranje javnih kulturnih programov)“. V obdobju 2011-2013 delovanja delovne skupine za NVO na MOL je bila opravljena serija različnih pogovor med predstavniki javnih zavodov MOL in člani skupine. Izkristalizirali so se ključni problemi sodelovanja med javnimi zavodi in MOL. Dogovor znotraj delovne skupine je bil, da bo seriji teh pogovor sledil skupni premislek o novi mehanizmih za spodbujanje enakopravnega in kvalitetnega programskega partnerstva med tema dvema vrstama kulturnih akterjev. Do nadaljevanje začetega procesa, pogovora na dotično temo še ni prišlo, zato predlagamo, da se dotični stavek za zdaj iz strategije črta in se opredelitvi načina/ov za krepitev sodelovanja posveti resen, skupinski premislek.</p> <p>Pri podpori za mlade, nezaposlene umetnike dodati: »(preko vzpostavljanja pogojev za vključevanje le-teh v obstoječe profesionalne produkcijske modele – NVO, javni zavodi, kot stabilno okolje za nadaljevanje profesionalnega razvoja posameznikov)«.</p> <p>Predlagamo (7. poglajje), da Oddelek za kulturo MOL prevzame aktivno povezovalno, promocijsko vlogo NVO sektorja oz. programov in projektov financiranih s strani MOL znotraj svojih strukturi (npr. Zavod za turizem, itd.), kar bo omogočilo lažjo vzpostavitev medsektorskega povezovanja, bolj uspešno nagovarjanje NVO sektorja v kulturi ostalih podsistemov v MOL. Dosedanje izkušnje različnih NVO vzpostavljanja ena-na-ena odnosa ni obrodilo zadovoljivih rezultatov v smislu odziva ostalih sektorjev, področij na ponujeno partnersko sodelovanje in mislimo, da tukaj ostaja veliko neizkoriščenega potenciala, ki pa potrebujejo konkretne priložnosti in možnosti za realizacijo.</p> <p>Pri peti alineji dodati: »in spodbujanje kvalitetnega in enakopravnega programskega sodelovanje z NVO v kulturi.«</p> <p>Pri poglavju, ki se nanaša na NVO sektor dodati: - načrtno vključevanje NVO v kulturi MOL v organizirano turistično ponudbo na podlagi področne strategije razvoja kulturnega turizma v MOL, ki bo pripravljena predvidoma do konca leta 2016, - podpora večjemu vključevanju mladih kulturnih ustvarjalcev v pripravo in izvedbo programov in projektov NVO v MOL, - priprava analize potencialnih javnih storitev in funkcij, ki bi se lahko prenesle na NVO ter realizacija akcijskega načrta uresničevanja v okviru analize in dialoga med NVO in MOL zastavljenih prioritet“.</p> <p>Pri povečanju sredstev se za NVO sektor predlaga »za najmanj 10 % letno«.</p> <p>Vprašanje in predlog, ki se nanašata na zadnji odstavek 7. poglavja: Iz kje se planira financirati spodnje</p>	<p>sodelovanje vključuje tudi »medsektorsko«. Predlog o črtanju prednostnega kriterija je sprejet.</p> <p>Predlog bistveno ne prispeva k natančnejši opredelitvi podpore mladim, nezaposlenim umetnikom.</p> <p>Oddelek za kulturo z novo strategijo se še aktivneje vključuje v povezovanje različnih sektorjev znotraj Mestne uprave MOL.</p> <p>Alineja se nanaša na odnose med mestnimi in nacionalnimi javnimi zavodi.</p> <p>Prva dva predloga sta upoštevana, medtem ko iz tretjega predloga ni jasno, na kaj bi se nanašal »priprava analize potencialnih javnih storitev in funkcij, ki bi se lahko prenesle na NVO«</p> <p>Dvoletno načrtovanje proračuna MOL ne omogoča natančnejše opredelitve letnega povečanja do konca leta 2019.</p> <p>Str. 14. Projekt zaposlovanja mladih je natančno definiran v Strategiji MOL za</p>
--	--

<p>ukrepe? Iz nove finančni perspektive ali iz proračuna za kulturo MOL? Smiselno bi bilo poiskati vire za financiranje tovrstnih vsebin izven integralnega proračuna za kulturo MOL, glede na to, da se tej ciljni skupini daje veliko pozornosti na različnih nivojih (poleg nove finančni perspektive tudi Creative Europe, itd.). Smiselno bi bilo razmišljati o konkretnem partnerskem sodelovanju MOL, NVO in javnih zavodov, pri pridobivanju zunanjih podpor za ukrepe, ki se tičejo mladih, tako dofinancirati kulturni proračun, hkrati pa oblikovati stabilno okolje (NVO in javni zavodi) za dolgoročno angažiranje mladih znotraj kulturnega sektorja v kulturi v MOL.</p> <p>Dodati poglavje o „Neinstitucionalni, neodvisni kulturni produkciji“. Obrazložitev: Glede na to, da imata tako javni zavodi kot ljubiteljska dejavnost „svoje“ poglavje, se nam zdi smiselno, da strategija prepozna tudi profesionalne NVO v kulturo v svojem ključnem dokumentu razvoja kulture za naslednje obdobje in jim tudi na takšen način, da poudarek, ki ga dosedanje strategije kulture v MOL niso imela.</p> <p>V okviru poglavja 14.1. Kulturno-umetnostna vzgoja dodati vzdolž celega 1. cilja, kjer se pojavi „javni zavodi“, „in NVO v kulturi“. Obrazložitev: Če je eden od ključnih ukrepov na področju NVO: - uvedba kulturno-umetnostne vzgoje kot novega razpisnega področja v okviru štiriletnega programskega razpisa, je potrebno NVO, isto kot javnim zavodom, zagotoviti infrastrukturo, podporo, da se lahko vsebine, ki se bodo razvijale z javnimi sredstvi MOL, interpelirajo v okolja, kamor spadajo ali v sodelovanju z okolji, kjer bazira ciljna publika KUV vsebin, t.s. VIZ. Vprašanje: Ali bodo bili teh sredstev deležni tudi NVO in samozaposleni v kulturi v obliki dodatnih razpisov, pozivov, poleg programskega razpisa za novo obdobje? Kot razumemo presek programskih sredstev za KUV vsebine v okviru programskega razpisa za novo obdobje, dodatna sredstva za razvoj tega področja niso bila namenjena ali pa se je to zgodilo na račun ostalih področij. Predlagamo, da se za popularizacijo določenih umetniških zvrsti med mladimi podprejo programi tistih izvajalcev iz polja mladinske politike, ki bodo vzpostavili dobre partnerske odnose, projekte s profesionalnimi NVO v kulturi (in ne obratno).</p> <p>Vprašanja v zvezi s poglavjem 16.3:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ali bodo na razpisu upravičeni tudi projekti s področja filma in AV sektorjev? - Ali je sofinanciranje MOL predvideno le za program EU Ustvarjalna Evropa, ki je namenjen kulturnim in ustvarjalnim sektorjem, ali tudi za druge nadnacionalne programe EU (področje znanosti in raziskav, mladih, izobraževanja...)? - Ali bo ena organizacija z enim in istim projektom lahko kandidirala 2 leti zapored za podporo MOL? Projekti EU so namreč navadno večletni. <p>Predlog: Iz navedenega ni jasno, ali lahko za ta sredstva lahko kandidirajo zgolj tisti, ki so že pridobili</p>	<p>mlade 2016-2025, poudariti pa velja, da se ta projekt nanaša na več področij in ne le na kulturo.</p> <p>Dodano je novo podpoglavje o neodvisnem kulturnem sektorju znotraj 7. poglavja.</p> <p>Pojasnilo za poglavje 14.1. Kulturno umetnostna vzgoja(KUV):</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodane so nevladne organizacije - sredstva za KUV so bila programskega razpisa 2016-2019 dodana - 2. cilj: namen je vključevanje mladih ustvarjalcev in obiskovalcev v profesionalno kulturo. <p>Sistem izbora programov oz. projektov, ki so sofinancirani iz proračuna EU, bomo vzpostavili v letu 2016. V letu 2017 bodo prvič izbrani izvajalci tovrstnih programov oz. projektov na podlagi javnega razpisa.</p> <p>Oblikovanje fonda iz »ostanka realizacije« za podporno okolje NVO ali EU projekte,</p>
---	---

	<p>podpore EU (imajo torej z Evropsko komisijo že sklenjeno pogodbo o sofinanciranju), ali tudi tistim, ki to šele načrtujejo (torej kot nek avans za morebitno prijavo, ki bo ali pa ne uspešna). Naslov sicer sugerira, da gre za projekte, že podprte s strani EU. Kljub temu bi bilo morda dobro dodatno pojasniti tudi v besedilu. Kvota za NVO: Glede na to, da bo podpora omejena na izredno majhno število projektov, bi bilo morda treba vključiti določilo, ki bi preprečilo npr. 'monopol' ene organizacije (npr. ena organizacija lahko v enem letu prejme podporo MOL za največ en svoj projekt EU). Poleg tega bi bilo smiselno zagotoviti ustrezno zastopanost NVO v tem sistemu, sploh glede na dejstvo, da so npr. na razpisih Ustvarjalne Evrope v veliki večini prejemniki podpore EU prav predstavniki NVO (javni zavodi so zastopani v veliko manjšem deležu). Predlagamo, da se določi, da se na letni ravni vsaj dve podpori MOL dodelita NVO.</p> <p>Predlog: Strategija za ta cilj predvideva skromen letni proračun v višini 25.000 eur. Povprečna višina podpore EU v okviru programa Ustvarjalna Evropa, ki navadno predstavlja zgolj 50 % vrednosti projekta, znaša veliko več – od 30.000 EUR navzgor (npr. pri projektih sodelovanja podprograma Kultura večinoma 200.000 EUR/projekt). Predlagamo, da se razmisli o realnih učinkih tovrstnega ukrepa in se oceni, ali ne bi bilo bolj smiselno relocirati ta sredstva v kakšnega od drugih ukrepov za krepitev NVO sektorja.</p>	<p>ni možno, ker ni prenosa neporabljenih proračunskih sredstev v naslednje proračunsko obdobje.</p> <p>str. 54: predloga se ne upošteva, saj partnerstvo pomeni vzajemni odnos in ne nadrejenosti.</p>
<p>27. 1. 2016</p> <p>Poligon</p>	<p>V poglavju 15.1 dodati cilj številka 3: Vzpostaviti sodelovanje, pospešiti prenos znanja z NVO-ji s področja kreativnih industrij in podpreti njihovo delovanje.</p> <p>Ukrep 1. Prepoznati vrednost in vzpostaviti ter utrditi sodelovanje MOL-a z NVO-ji delujočim na področju kreativnih industrij na projektih kulturne in kreativne produkcije.</p> <p>Ukrep 2: Pospešiti prenos znanja med kreativnimi NVO-ji in MOL z namenom pospeševanja razvoja kulturnih in kreativnih industrij v občini.</p> <p>Ukrep 3: Zagotavljanje finančne podpore ustvarjalcem in producentom s ciljnih področij v obliki ciljnih razpisov in koprodukcij.</p> <p>Ukrep 4: Subvencioniranje uporabe neodvisnih produkcijskih platform za mlade in finančno šibkejše ustvarjalce s ciljem njihovega opolnomočenja.</p> <p>Finančni okvir: 250.000-300.000 evrov letno.</p>	<p>Sprejme se predlog, da se Poligon in Kreativna cona Šiška vključi v besedilo strategije. Delovanje bodoče Centra Rog se nanaša tudi na predlagane ukrepe.</p>
<p>28. 1. 2016</p> <p>Pekinpah</p>	<p>V poglavju 8.1 Uprizoritvene umetnosti / Gledališče in ples zapisano naslednje: "Na področju uprizoritvenih umetnosti je opaziti naraščanje števila produkcij, obenem pa nižanje ravni produkcij, ki so manj kvalitetne, manj razvojno naravnane in manj umetniško dognane, kar je vsekakor tvegana praksa. Vse več časa zavodi posvečajo iskanju partnerjev, obveščanju javnosti, trženju ipd., zmanjkuje pa jim ga za poglobljen in temeljit ustvarjalni proces." (str. 11). Pri Pekinpahu se strinjamo in menimo, da je</p>	<p>Predloge bomo poskusili umestiti v strateško obdobje 2020-2023, v skladu s proračunskimi možnostmi MOL.</p>

	<p>situacija najbolj pereča pri nevladnih organizacijah, ki so tudi kadrovske najbolj podhranjene. Eden izmed poglavitnih razlogov za takšno stanje je primoranost prenekaterega umetnika, da se ukvarja s producerskimi/kulturno-managerskimi dejavnostmi, namesto zlasti z umetniškim ustvarjanjem. Zato predlagamo, da se v Strategiji zapiše, da se MOL v okviru</p> <p>6. Splošni strateški cilji: zavzema za naslednji cilj "vzpostavitev sistematične podpore za mlade kulturne producente/kulturne managerje (od 18 do 30 leta starosti)", ki jo lahko MOL izvaja na področju 8.1. Uprizoritvene umetnosti / Ples skozi konkretni ukrep: "plačano izobraževalno-delovno usposabljanje za mlade kulturne producente/kulturne managerje (od 18 do 30 leta starosti) pri nevladnih organizacijah za obdobje od 6 do 12 mesecev." Pri Pekinpahu namreč močno verjamemo, da bi tovrsten ukrep izdatno pripomogel (a) k praktičnem izobraževanju in usposabljanju mladih kulturnih producentov/kulturnih managerjev, (b) k posledični izboljšani zaposljivosti mladih kulturnih producentov/kulturnih managerjev, (c) k izboljšanju pogojev produkcijskega in postprodukcijskega dela v kadrovske podhranjenih nevladnih organizacijah, (č) k posledični kratkoročni kadrovske okrepitvi teh nevladnih organizacij, (d) k potencialni dolgoročni kadrovske okrepitvi teh nevladnih organizacij in, kar je najpomembnejše, (e) k povečanem osredotočenju umetnikov, ki delujejo v okviru teh nevladnih organizacij, na umetniško ustvarjanje.</p>	
<p>28. 1. 2016</p> <p>Sigic</p>	<p>Glasbene umetnosti (točka 8.3.)</p> <p>1. cilj: Zagotoviti pogoje za kontinuirano izvajanje kakovostne glasbene produkcije: Menimo, da je potrebno k predvidenim ukrepom nujno dodati razvoj podpornih mehanizmov za zagotavljanje pogojev za vrhunsko glasbeno produkcijo in dogodke. Obstoječe stanje izkazuje izrazito pomanjkanje znanj na strani koncertnih promotorjev, menedžerjev, agentov. Pomanjkanje znanja se kaže predvsem v obliki nepoznavanja sodobnih principov glasbenega posla, začenši z mreženjem, komunikacijo in izmenjavo ključnih informacij med akterji na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni ter nepoznavanju principov strateškega načrtovanja, kar onemogoča dejanski dolgoročni razvoj posameznih projektov ter vodi v njihovo repliciranje in kopičenje. Predlagamo, da se v predviden ukrep smiselno umesti: - podpora izobraževalnim aktivnostim za krepitev kompetenc in profesionalizacijo podpornih mehanizmov glasbene umetnosti kot so glasbeni menedžment, glasbeno producentstvo, promotorstvo in agenture. Predlagamo dopolnitev pričakovanih učinkov: - razvoj strokovno kompetentnega in s sodobnimi znanji opremljenega podpornega kadra na področju glasbenih umetnosti. Predlagamo dopolnitev predvidenih kazalnikov: - število izvedenih izobraževanj za razvoj kompetenc in znanj podpornega kadra na področju glasbenih umetnosti.</p> <p>2. cilj: Okrepiti podporo uspešnim in kakovostnim glasbenim festivalom v Ljubljani: Pozdravljamo cilj, ki se določneje ukvarja s področjem zagotavljanja pogojev za krepitev in razvoj uspešnih in kakovostnih glasbenih festivalov v Ljubljani. Menimo, da je mogoče cilj z ukrepi še bolj ambiciozno zastaviti, posledično pa prilagoditi tudi predvidene učinke in kazalnike. Kulturni festivali kot takšni imajo mnoge</p>	<p>Predlogi so deloma upoštevani.</p> <p>Izobraževanja, delavnice, seminarji in druge oblike pridobivanja znanj MOL sofinancira v okviru podpornih programov, zato na področju glasbenih umetnosti ta cilj ni ponovno izpostavljen.</p> <p>Del sredstev, ki jih organizatorji, obiskovalci in drugi vplačajo kot turistično takso, je namenjen prireditvam v Ljubljani, sredstva pa so razdeljena prek javnih razpisov.</p>

učinke na širšo družbeno skupnost, predvsem velja izpostaviti ustvarjanje novih delovnih mest, generiranje razvoja lokalnega okolja (razvoj lokalne umetniške scene in njena večja prepoznavnost, polnjenje prenočitvenih kapacitet, podpora storitvenemu sektorju...) ter sredstva, ki jih festival prinese državi in mestu v obliki davščin. Hkrati želimo opozoriti tudi na primer dobre prakse sodelovanja med tolminsko občino ter tamkajšnjimi poletnimi festivali. Prišlo je do dogovora, da se sredstva, ki jih festivali plačujejo na račun turističnih taks, vlagajo nazaj v festivale, na način krepite njihove infrastrukture. Ker so pogoji za izvajanje festivalskih aktivnosti v Ljubljani dobri, je smiselno ta sredstva vlagati predvsem v promocijske aktivnosti festivalov. Predlagamo, da se v predviden ukrep smiselno umesti: - utrjevanje ozaveščenosti o pomembnosti festivalov kot generatorja lokalnega prostora, ustvarjanja delovnih mest ter prispevka k BDP, - povezovanje s turističnem sektorju v smislu smotrnega vlaganja sredstev, pridobljenih z naslova turističnih taks, plačanih s strani organizatorjev festivalov, v razvoj in krepitev festivalske infrastrukture, s poudarkom na promociji. Predlagamo dopolnitev pričakovanih učinkov: - utrjevanje ozaveščenosti o pomenu festivalov kot generatorjev razvoja družbenega prostora, - krepitev festivalskih infrastruktur z naslova sredstev iz plačanih turističnih taks. Predlagamo dopolnitev predvidenih kazalnikov:- število zaposlenih (redno in projektno), ki sodelujejo pri organizaciji festivalov, - odstotek festivalskega proračuna, ki ga festivali vložijo v poplačilo davščin, - višina sredstev, zbranih z naslova plačanih turističnih taks s strani festivalov.

3. cilj: Dolgoročni cilje je v Ljubljani vzpostaviti Hišo glasbe, v kateri bodo imeli glasbeni ustvarjalci dostopne (finančno in fizično) vadbene prostore. Glasbena umetnost je v Sloveniji edina, ki nima svojega muzeja. Z ozirom na aktualno finančno situacijo ter sodobne prezentacijske trende, je nesmiselno, da se postavlja muzej v klasičnem konceptu. K temu botruje tudi dejstvo, da so posamezne muzejske zbirke razkropljene po različnih javnih in privatnih muzejskih institucijah. Tudi ob vzpostavitvi virtualne muzejske glasbene zbirke pa je smiselno, da dobi tovrstna institucija svoj prostor, kjer bo mogoče interaktivno prikazovanje digitaliziranega gradiva dopolniti z izvajanjem razstav posameznih glasbenih zbirk, razvijati sodobne kulturnovzgojne glasbene projekte, ki temeljijo na digitalni interakciji, predstavljati glasbene institucije, ki delujejo v Ljubljani ter glasbene skladatelje, ki tukaj bivajo oz. so bivali. Projekt je lahko izjemnega pomena za obogatitev kulturne ponudbe mesta, ki bo zanimiva tudi za tujo strokovno in zainteresirano javnost. Predlagamo, da se podrobneje seznanite s konceptom Glasbene hiše na Dunaju. Z ozirom na to, da so se tendence k vzpostavitvi takšne institucije pojavile tudi na Ministrstvu za kulturo, je mogoče projekt izpeljati tudi v sodelovanju z državo. Koncept, ki ga predstavljamo se sicer odmika od predloga, da bi bila Hiša glasbe namenjena le vadbenim prostorom zasedb. Ne želimo si, da bi s konceptom, ki ga predlagamo, odvrnili MOL k urejanju problematike vadbenih prostorov zasedb, vendarle pa smo prepričani, da je naš predlog ambicioznejše zastavljen, problematiko vadbenih prostorov pa je morda možno reševati tudi na drug način. Vskakor opozarjamo, da je število glasbenih zasedb, ki muzicirajo v Ljubljani, zelo veliko, prečijo različne glasbene žanre, terminsko pa se zasedbe odločajo za vaje v podobnem dnevnem času. Iz tega razloga se sprašujemo, kakšne kapacitete vadbenih prostorov so načrtovane? Da bi ukrep spodbudno deloval na razvoj

	<p>kreativnosti, bi moralo biti na voljo veliko prostorov in morali bi biti ustrezno zvočno izolirani. Morda je bolje, da se namesto ene lokacije problematika rešuje v razpoložljivosti različnih lokacij, primernih za vajo zasedb.</p> <p>Podporni kulturni programi (točka 8.8.) Cilj: Krepitev podpornih kulturnih programov kot razpisnega področja v okviru štiriletnega programskega razpisa: Cilj in predvidene ukrepe je po svoje nesmiselno komentirati, saj je štiriletni programski razpis, ki obsega obdobje, ki ga zajema strategija, že zaključen. Iz tega razloga bi ga bilo nemara smiselno razširiti tako, da bi zajemal strateške premike tudi po zaključenem razpisu. Ključna pripomba, ki zadeva predviden ukrep oz. njegovo utemeljitev, je vezana na predviden premik k interdisciplinarnosti podpornih programov. V utemeljitvi je navedeno, da k temu napeljuje čedalje večji interdisciplinarni značaj umetniškega ustvarjanja. Slednje drži, vendar se v osnovi predpostavlja, da se tako posamezni kulturni programi kot podporni kulturni programi umeščajo znotraj temeljne strukture, sestavljene iz glasbenih, uprizoritvenih, vizualnih in intermedijskih umetnosti. Premiki v sodobnih umetniških praksah, ki jim je včasih smiselno dodeliti interdisciplinarni značaj, pogosto pa tudi ne, se torej dogajajo znotraj ustaljene strukture pojmovanja področij umetnosti. S tem je naloga podpornih kulturnih programov vezana predvsem na skrbno spremljanje aktualnega umetniškega ustvarjanja in izražanja, ugotavljanja njegovih potreb ter izvajanja ustreznih aktivnosti, ne glede na to, ali gre za ustvarjalnost, ki preči več umetniških področij, ali pa vztraja znotraj posameznega. Smiselnost premika k interdisciplinarnemu značaju podpornih programov je vprašljiva tudi z vidika podvajanja poslanstev in nalog teh programov. Predvideno povečanje števila javno podprtih podpornih programov je nadvse dobrodošlo, na račun interdisciplinarnosti pa se povečuje stopnje tveganja podvajanja dela in posledično manka na posameznih področjih znotraj različnih umetnosti. Menimo, da je potrebno zato strateški premik izvesti v smer celovitosti področja, ki ga podporni program zajema, pri čemer je ključnega pomena tudi strokovnost izvajanja podpornih programov. Predlagamo, da se v pojasnilo, ki zadeva prednostno podporo, smiselno umesti: - podpora podpornim kulturnim programom, ki celovito zajemajo posamezno umetniško področje in svojo vizijo in poslanstvo opravljajo skrbno in strokovno kompetentno.</p> <p>Kulturni turizem (točka 14.2.) 1. cilj: Povečati delež domačih in tujih turistov, ki Ljubljano obiščejo zaradi kulturne ponudbe: Predlagamo, da se v Ukrep 1 vpiše tudi festival MENT Ljubljana. Gre za projekt, ki se bistveno vpenja v mrežo mednarodnih festivalov, ki gojijo koncept vabljenja delegatov ter večjega števila glasbenih zasedb. Na ta način lahko MENT Ljubljana izjemno veliko prispeva k povečanju deleža turistov v mestu.</p>	<p>V okviru programskega razpisa 2016-2019 je bilo na področju podpornih kulturnih programov še bolj poudarjena interdisciplinarnost kot razpisni kriterij.</p> <p>Predlagani dodatek v pojasnilu ne prinaša nikakršnih vsebinskih elementov, ki že ne bi bili vključeni v razpisne pogoje in kriterije.</p> <p>Predloga na področju kulturnega turizma se ne upošteva.</p>
<p>25. 1. 2016</p> <p>Lutkovno gledališče</p>	<p>Predlagamo, da se osnutek Strategije razvoja kulture v MOL za obdobje 2016-2019 v poglavjih o kulturno-umetniški vzgoji, kulturem turizmu in investicijah dopolni s ciljem: Cilj: Na Krekovem trgu se namesto parkirišča izoblikuje "Lutkovni tematski park" in vzpostavi nov kakovosten javni prostor. Ukrep: Ukinitev parkirišča na Krekovem trgu in vzpostavitev dežele lutkovnih junakov s primerno infrastrukturo in virtualnimi vsebinami. Obrazložitev: Lutkovno gledališče Ljubljana je s pestrimi in z raznovrstnimi</p>	<p>Poglavje 14.1 – Kulturno-umetniška vzgoja: Predlog je delno upoštevan – podpiramo vzpostavitev parka na Krekovem trgu in postavitev karusela, kot je bilo načrtovano v programu LSPK 2010,</p>

<p>Ljubljana</p>	<p>programi (z lutkovnimi in dramskimi predstavami, delavnicami, s predavanji in z drugimi dogodki), ki se dotikajo vseh vrst umetnosti (od gledališča, umetnosti in literarne zgodovine) in usmerjajo na različne ciljne skupine, pomemben ustvarjalec kulturnoumetnostnih vsebin v Ljubljani. S kakovostno in sodobno prenovljenim preddverjem je v letu 2016 še bližje utripu prebivalcev urbane prestolnice, z Lutkovnim muzejem pa je ponudbo kulturnih vsebin v Ljubljani še bolj razširilo tudi na področje turistične ponudbe. Parkirišče na Krekovem trgu, nedaleč od vstopne točke na Ljubljanski grad (vzpenjača), odpira nove možnosti za implementacijo bogate literarne in lutkovne dediščine v javni prostor. Edinstvena preteklost gledališča namreč kar kliče po tem, da lutkovni junaki oživijo tudi na javnih površinah in s tem Ljubljana nadgradi ponudbo za otroke in družine, ki ima kljub vztrajnim in kakovostnim poskusom v mestu še velik potencial.</p> <p>Postavitev kakovostnega otroškega igrišča oziroma lutkovnega tematskega parka, v katerem bodo lutkovni junaki v različnih jezikih (tudi preko virtualne resničnosti) nagovarjali prebivalce in obiskovalce Ljubljane, prinaša dodano vrednost v kulturno-turistični ponudbi mesta (sorodnih primerov v Evropi namreč ni veliko) in zanimivo popestritev. Tako v duhu Ljubljane - zelene prestolnice Evrope 2016 kot v duhu Ljubljane - Unescovega mesta literature realizacija tega cilja prinaša pomemben korak v smeri kulturalizacije javnih površin v mestu. Slovenci si težko predstavljajo odraščanje brez pravljic Svetlane Makarovič. Po njenih literarnih predlogah so nastale tudi mnoge lutkovne predstave; njena Sapramiška - največja slovenska lutkovna uspešnica je do danes doživela že rekordno število ponovitev in prepotovala več kot pol sveta. Lutkovni tematski park se tako zdi izjemna priložnost za obeležitev lutkovnih junakov Svetlane Makarovič, ki vedno znova vznemirjajo obiskovalce predstav in so zaznamovali gledališki spomin tolikih generacij. Predstavljeni projekt v sodelovanju z mednarodnimi partnerji iz Portugalske (Museu da Marioneta) in Češke (Muzeum loutkářských kultur Chrudim) ter s podjetjem za realizacijo virtualnih multimedijskih vsebin (Art Rebel 9) v začetku februarja prijavljamo tudi na razpis Obzorje 2020 (prijava: H2020-SC6-CULT-COOP-2016-2017), ki poziva k prijavi sorodnih projektov, kot smo ga zasnovali.</p> <p>Kazalci: - m2 novih kakovostnih javnih površin, - število obiskovalcev, - obseg izvedenega programa v parku. Rok: zasnova in projekt 2016, realizacija 2019. Vrednost investicije: 2,5 mio evrov.</p>	<p>vendar ne zgolj z literarnimi junaki Svetlane Makarovič, pač pa s slovenskimi literarnimi junaki</p>
<p>29. 1. 2016</p> <p>Mesto žensk</p>	<p>Uvodoma bi vas opozorili na napako pri pregledu dela v preteklem obdobju. Na strani 11 osnutek Strategije v zadnjem odstavku navaja festivale v produkciji nevladnih organizacij, ki so bili v okviru triletnih kulturnih programov v obdobju 2013–2015 sofinancirani s strani Mestne občine Ljubljana. Med njimi ni naštet Mednarodni festival sodobnih umetnosti Mesto žensk, ki je del sofinanciranega programa Društva za promocijo žensk v kulturi Mesto žensk. Prav tako omembo Mednarodnega festivala sodobnih umetnosti Mesto žensk pogrešamo pri naštetih mednarodnih festivalih Ukrepa 1 pri »1. Cilju: Povečati delež domačih in tujih turistov, ki Ljubljano obišejo zaradi kulturne ponudbe« v poglavju 14.2 Kulturni</p>	<p>Pripomba upoštevana in dodano je na str. 11 »Mednarodni festival sodobnih umetnosti Mesto žensk v produkciji Mesta žensk«.</p> <p>Na str. 5 je pod SLABOSTI dodano »pomanjkanje vadbenih prostorov za uprizoritvene umetnosti; predvsem na</p>

<p>turizem (stran 50).</p> <p>1.2 Prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti na področju kulture v MOL. Slabosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomanjkanje vadbenih prostorov za uprizoritvene umetnosti; predvsem na področju sodobnega plesa, performansa in novih/eksperimentalnih/transdisciplinarnih umetniških praksah (ki jih producirajo in predstavljajo predvsem nevladne organizacije); - nezmožnost zaposlovanja in velika kadrovska podhranjenost v nevladnih organizacijah (prisiljenost k samozaposlovanju kadrov, ki delajo v administraciji, organizaciji, poslovanju, produkciji, promociji, kulturni vzgoji, itd.) in s tem povezana nesistematična urejenost uveljavljana tovrstnih stroškov v programskih in projektnih shemah sofinanciranja s strani MOL; - odsotnost povezovanja in krepitev obstoječih praks in ponudbe nevladnega sektorja, ki se jih nadomešča z novimi projekti, v katerih MOL nastopa kot producent oziroma v to vlogo postavlja mestne javne zavode, zlasti na t.i. prioritarnih področjih knjige in kulturne vzgoje; - prekomerna birokratizacija sistema sofinanciranja; <p>Priložnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - namenska finančna podpora mednarodnim projektom nevladnih organizacij, ki Ljubljano umeščajo na svetovni zemljevid; - razumevanje kulturne ponudbe nevladnega sektorja kot pomembnega elementa turistične ponudbe in temu primerna podpora iz proračunskih sredstev za turizem (medsektorsko povezovanje); <p>Nevarnosti: - drobljenje proračunskih sredstev;</p> <p>Poglavje 6. Splošni strateški cilji: Realizacije strateških ciljev se nikakor ne more reševati enostransko in na nivoju razpisnih kriterijev. Kot se je pokazalo iz obstoječega »stimuliranja« sodelovanja preko razpisnih kriterijev, gre za sodelovanje, kjer je vložek v realizacijo zelo nesorazmeren in pogosto nevladne organizacije polnijo program javnih zavodov, ki odstopijo prostor, pogosto pa umanjka podpora v obliki osebja, tehnične opreme, promocije in neposrednega finančnega vložka. S sodelovanji imamo zelo raznolike izkušnje – od zgledega</p>	<p>področju sodobnega plesa, performansa in novih/eksperimentalnih/transdisciplinarnih umetniških praksah (ki jih producirajo in predstavljajo predvsem nevladne organizacije)«.</p> <p>Na str. 11 je pripomba upoštevana.</p> <p>Glede dopolnitve strateškega cilja vzpostavitve sistematične podpore za mlade, nezaposlene umetnike in podperne poklice prav to opredeljuje Strategija za mlade MOL 2016-2020 v poglavju, ki se nanaša na zaposlovanje mladih, dolgotrajno brezposelnih oseb.</p> <p>V skladu s proračunskimi možnostmi MOL bomo v letu 2016 povečali finančna sredstva na področju uprizoritvenih umetnosti v okviru večletnih in enoletnih javnih razpisov.</p> <p>Glede pripombe o ustanovitvi novega mestnega zavoda Centra za sodobni ples in koreografijo je potrebno perečo problematiko reševati v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo.</p> <p>Vizualne umetnosti:</p> <p>Cilj 1, Ukrep 2: Finančna sredstva smo v letu 2016 povečali za 30.000 evrov. V obdobju 2017-2019 bo načrtovano povečanje sredstev (30.000 evrov letno) v skladu s proračunskimi možnostmi MOL.</p> <p>Cilj 2, Ukrep 3: Upravljanje Švicarije bo izvajal MGLC, kar ne izključuje</p>	
---	---	--

<p>sodelovanja z Javnim zavodom Kinodvor, do neprijetnih izkušenj s Festivalom Ljubljana, ki nam je za triurno uporabo Križevniške cerkve predlagal kritje obratovalnih stroškov objekta (t.j. električar ter dežurni tehnik, čistilka in varnostnik) v višini 425 eur + ddd.</p> <p>Tovrstno sodelovanje je potrebno:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. finančno stimulirati; 2. k temu s kriteriji spodbujati tudi javne zavode na način, da bo sodelovanje postalo bolj uravnoteženo. <p>Dopolniti strateški cilj:</p> <p>»7. vzpostavitev sistematične podpore za mlade, nezaposlene umetnike« in podporne poklice (dramaturgi, lektorji, koreografi, kustosi in kuratorji, tehniki, oblikovalci luči in zvoka, producenti, kritiki itd.), brez katerih kulturni sektor ne more delovati.</p> <p>Poglavje 7.: Ponovno je spregledan nevladni sektor in obstoječa kulturna ponudba. Naj podamo primer: projekt Hodim za tabo in gledam te, (v produkciji Mesta žensk), ki ponuja edinstveno in do sedaj žal še neoblikovano tematsko turistično pot po prestolnici Ljubljane, kot mestu žensk (vodenje obsega ogled spomenikov posvečenim žensk, ženskim zgodbam v mestu, odpira vrata tudi v zasebne prostore zgodovinsko pomembnih meščank...), je na primer naletel na popolno nerazumevanje in zavrnitev tako na strani Oddelka za kulturo kot Zavoda Turizem Ljubljana z obrazložitvijo, da projekt ni namenjen dovolj široki množici. Takšne obrazložitve so nesmotrne, saj tovrstna vodenja poznajo vse večje prestolnice in so namenjena dovolj široki množici, da bi se projekt lahko smiselno vključil v obstoječa vodenja. V projektu so sodelovale umetnostne zgodovinarke, turistične vodičke, strokovnjakinje na področju žensk v zgodovini, ženskih študij in priznane umetnice... Prepoznati, vključiti in podpreti je potrebno podobne projekte, ki dokazujejo, da so ključna sestavina unikatne turistične ponudbe.</p> <p>- »povečanje finančnih sredstev MOL za delovanje nevladnih organizacij, ki upravljajo z javno infrastrukturo MOL v prireditvene namene,</p> <p>- sistemska ureditev financiranja nevladnih organizacij, ki upravljajo z javno infrastrukturo MOL v prireditvene namene na podlagi medsebojnega dogovora med MOL in upravljavci;«</p> <p>Oba ukrepa izpuščata pomembnost vadbenih prostorov, katerih pomanjkanje je eden najbolj perečih problemov, na katerega nevladniki opozarjamo že vrsto let.</p> <p>8.1. Uprizoritvene umetnosti:</p> <p>Kot že omenjeno uvodoma pregled stanja v tem poglavju izpušča Mednarodni festival sodobnih umetnosti Mesto žensk, sofinanciran kot del triletnega kulturnega programa Društva za promocijo žensk v kulturi Mesto žensk. Kot zanimivost naj samo spomnimo, da Mesto žensk kontinuirano deluje že 21 let! V oceni stanja preberemo drzen zapis »Na področju uprizoritvenih umetnosti je opaziti naraščanje števila</p>	<p>sodelovanja s posamezniki in tudi NVO sektorjem. Ocenjeni stroški so realni.</p> <p>Cilj 3, Ukrepi 4: Ker razstavnici prostori MOL sredstev ne pridobivajo na javnem razpisu, je tu opredeljen znesek. Za vse ostale so sredstva zagotovljena v okviru javnih razpisov.</p> <p>Poglavje 8. 6. Film: Predlog se ne sprejme. MOL podpora filmskim festivalom izvaja preko JZ Kinodvor, filmsko vzgojne projekte pa podpira tudi na projektnih razpisih.</p> <p>Odpiranje postavk za nova področja je odvisno od proračunskih možnosti MOL.</p>
---	---

	<p>produkcij, obenem pa nižanje ravni produkcij, ki so manj kvalitetne, manj razvojno naravnane in manj umetniško dognane, kar je vsekakor tvegana praksa. Vse več časa zavodi posvečajo iskanju partnerjev, obveščanju javnosti, trženju ipd., zmanjkuje pa jim ga za poglobljen in temeljit ustvarjalni proces.«</p> <p>1. Rast števila manjših produkcij, t.j. z manj osebami na odru, manj zahtevnimi scenografskimi in kostumografskimi elementi, manj obsežnimi produkcijskimi in podpornimi ekipami, je izključno posledica drobljenja sredstev in postavljanje vse bolj razpršenega nabora kriterijev za presojo kulturnih programov. Prijavitelj producent mora zadostiti kriterijem vključevanja mladih avtorjev, referenčnih avtorjev, vključiti kulturno-umetnostno vzgojo, sodelovanje z referenčnimi prizorišči, sodelovanje z javnimi zavodi, delo z deficitarnimi ciljnim občinstvi in še bi lahko naštevali. Ob širjenju vseh polj, ki jih prijavitelj mora vključiti v svoj program sredstva ostajajo enaka oziroma se drobijo med vedno večje število prijaviteljev.</p> <p>2. Producenti smo posledično prisiljeni k iskanju partnerjev, domačih in tujih, ki nam sploh omogočajo realizacijo načrtovanih vsebin. Pridobivanje evropskih sredstev, ki so edini način vzdrževanja kvalitete in razvoja, saj nacionalna in lokalna sredstva omogočajo zgolj osnovno preživetje.</p> <p>3. Zanimivo bi bilo tudi vedeti, od kod izhaja sklep, da je ustvarjalni proces manj poglobljen in temeljit. Bojimo se, da ta sklep prihaja iz finančnega obsega in števila ur plačanega dela. Žal sistem poročanja ne omogoča ovrednotenja številnih podplačanih in neplačanih ur, ki jih umetniki in producenti vlagajo v ustvarjalni proces, da lahko kljub nizkim sredstvom ohranjajo kvalitetne in razvojno naravnane produkcije, primerljive z mednarodno produkcijo o čemer pričajo številne mednarodne nagrade slovenskih ustvarjalcev, vpetost v mednarodne tokove in tudi visoka uspešnost pridobivanja evropskih sredstev. Za razvoj je potrebno raziskovanje, izobraževanje, čas brez ciljnega in k rezultatom usmerjenega delovanja. Kje v svojih programskih smernicah predvidevate čas in prostor za tovrstne aktivnosti? Finančne podpore za tovrstno delo umetnikov, sploh tistih, ki ne sodijo več v arbitrarno in med področji neusklajeno kategorijo »mladih«, sistem financiranja ne omogoča.</p> <p>Postavljanje kriterijev prinaša tudi odgovornost. Odgovornost zagotoviti pogoje, ki doseganje teh kriterijev omogočajo!</p> <p>Ukrepi pri 1. cilju: Nerazumljivost tega ukrepa smo komentirali že pri poglavju splošnih ciljev. Realizacije strateških ciljev se nikakor ne more reševati enostransko in na nivoju razpisnih kriterijev. Kot se je pokazalo iz obstoječega »stimuliranja« sodelovanja preko razpisnih kriterijev, gre za sodelovanje, kjer je vložek v realizacijo zelo nesorazmeren in pogosto nevladne organizacije polnijo program javnih zavodov, ki odstopijo prostor, pogosto pa umanjka podpora v obliki osebja, tehnične opreme, promocije in neposrednega finančnega vložka. Tovrstno sodelovanje je potrebno finančno stimulirati vsekakor pa NUJNO k temu s kriteriji spodbujati tudi javne zavode na način, da bo sodelovanje postalo bolj</p>	
--	--	--

	<p>uravnoteženo.</p> <p>DODATNI UKREP: V okviru letnih načrtov javnih zavodov kot prednostni kriterij določiti sodelovanje med javnimi zavodi in NVO ter za to zagotoviti dodatna finančna sredstva.</p> <p>DODATNI KAZALNIK: - obseg posrednega (osebje, tehnika, obratovalni stroški) in neposrednega (honorarji ustvarjalcem, tisk promocijskih gradiv, materialni stroški, pridobivanje novih občinstev za ta nova sodelovanja) finančnega vložka javnih zavodov v sodelovanja z NVO</p> <p>2. cilj: DODATNI UKREPI: Za učinkovito izvedbo tega kriterija je potrebno najprej zagotoviti višja sredstva za produkcijo, ki bodo zagotavljala višjo kvaliteto produkcije in posledično boljša izhodišča za postprodukcijo. Zagotoviti realna finančna sredstva, ki bodo to omogočala – honorarji za obnovitvene vaje, honorarji za producente, dodatna sredstva za promocijo, dodatna sredstva za najem/obratovalne stroške vadbenih prostorov. Zagotoviti dodatne vadbene prostore, predvsem za področje sodobnega plesa, performansa in transdisciplinarnih praks. Zagotoviti dodatna finančna sredstva organizacijam za postprodukcijsko delo - iskanje partnerjev in koproducentov, oblikovanje gostovanjske mreže, pridobivanje publike za obisk postprodukcij, obveščanje javnosti in trženje, ki so del postprodukcije.</p> <p>DODATNI KAZALNIKI: - število in lokacije novih vadbenih prostorov, - obseg dodatnih sredstev zagotovljenih za postprodukcijske aktivnosti.</p> <p>3. cilj: Ponovno gre za reševanje problematike na ravni razpisnih kriterijev, kar je po našem mnenju neustrezen mehanizem za uravnoteženo in učinkovito kulturno politiko. Pri izvedbi razpisov se realno namreč pokaže, da se predloženih proračunov prijaviteljev ne upošteva in se zagotovi/odobri le del zaprosenih sredstev, pogosto na osnovi preteklih pogodb, četudi prijavitelj predstavi drugačno programsko politiko in shemo poslovanja. Posledično se produkcije manjšajo, ne glede na postavljene kriterije. Kriterije je torej potrebno podkrepiti tudi z ustrezno finančno politiko. Podprejo naj se programi, ki so prepoznani, kot kvalitetni, tako, da se upošteva in odobri zaprosena sredstva za izvedbo tega programa v celoti, sicer kvaliteta programa ne bo dosežena.</p> <p>Ukrep 2: Gre za popolnoma nerealno oceno potrebnih sredstev. 50.000 evrov letno za 16 prijaviteljev programov in enoletne projektne razpise je vložek, ki je, če ga razdelimo, tako minimalen, da je namen ukrepa nerazumljiv. Zanima nas, koliko je po mnenju snovalcev dokumentov vrednost ene kvalitetne produkcije, njen ustvarjalni proces pa poglobljen in temeljit?</p> <p>4. cilj: Uvodoma se sprašujemo, ali ni cilj v nasprotju z zapisanim očitkom, da »Vse več časa zavodi posvečajo iskanju partnerjev, obveščanju javnosti, trženju ipd., zmanjkuje pa jim ga za poglobljen in temeljit ustvarjalni proces.«? Kakšna je ocena finančnih sredstev za doseganje tega cilja?</p>	
--	---	--

	<p>Ples: Naj poudarimo, da kljub zapisanemu, to je napredku pri vzpostavitvi vertikale na področju izobraževanja, področje sodobnega plesa še vedno ni institucionalizirano - je ne reprezentira javni zavod. Reševanje problematike sodobnega plesa, ki se poleg pomanjkanja vadbenih prostorov kaže tudi v nemožnosti kontinuiranega raziskovalnega, produkcijskega, promocijskega dolgoročnega načrtovanja, ki naj vsebuje tudi zgodovinenje sodobnega plesa in vpenjanje le-tega v širši mednarodni kontekst, ni možno reševati po načelu: samo, da ne shira. Zato poleg vseh 3 ciljev predlagamo novi cilj, ki naj bo prioriteta: ustanovitev novega mestnega zavoda Center za sodobni ples in koreografijo.</p> <p>1. cilj: Zagotoviti nove vadbene prostore za nevladne kulturne izvajalce na področju sodobnega plesa in drugih uprizoritvenih praks. Ukrep: Novi vadbeni prostori. Zanima nas zakaj edino na področju sodobnega plesa ni jasno kje, kakšni in koliko novih vadbenih prostorov bo. Poleg tega, če primerjamo programska sredstva namenjena npr. novemu predvidenemu rezidenčnemu prostoru Švicarija, v višini 300.000 evrov nas tudi zanima po kakšnem izračunu prihaja do tolikšne razlike vrednotenja. Za namen upravljanja, programiranja, koordiniranja in promoviranja predvidena finančna sredstva ne zadostujejo temu namenu.</p> <p>Vizualne umetnosti, 1. cilj: Ocenjena finančna sredstva so po našem mnenju prenizka za resno podporo kar dvema novima kulturnima programoma. Ali pa se bo ta zgodila na način znižanja podpore do sedaj podprtim šestim kulturnim programom? Ob tem moramo opozoriti tudi na specifiko Društva za promocijo žensk v kulturi, ki izvaja transdisciplinaren program (enakovredno produciramo različna področja) in bi za realizacijo takšnega programa tudi na vizualnem področju potreboval več sredstev, četudi to ni matično področje. Prepoznanje specifičnosti podprtih programov in njihove edinstvenosti je potrebno podpreti z vizijo in dolgoročnimi razvojno naravnanimi cilji.</p> <p>Ukrep 5: Nedopustno je, da ukrep ne predvideva finančnih posledic. Tu se ponovno pokaže problem v jedru sodelovanj med javnimi zavodi in NVO, na katerega smo opozorili že pri poglavju Uprizoritvenih umetnosti. Kako lahko razstavnimi prostori vstopajo v nove mednarodne projekte brez finančnih posledic? Javni zavod, ki se bo pridružil s svojimi prostori in po možnosti tudi obratovalne stroške prenesel na nevladno organizacijo, bo torej pridobil reference, obisk in vsebino brez finančnega finančnega vložka.</p> <p>Vizualne umetnosti, 2. cilj: Kako bo nevladnim organizacijam omogočen dostop do teh prostorov in sredstev? Ali bomo nevladne organizacije imele dostop do rezidenčnih prostorov podprt tudi s finančnimi sredstvi iz naslova zgoraj predvidenih 300.000 EUR. Zakaj omejitev na vizualne umetnike? Ali v to kategorijo sodijo tudi oblike kot je na primer vizualni performans?</p> <p>Ukrep 4: Glede na strošek prilagoditev (na primer, oprema z napisi v Brailovi pisavi, zagotavljanje spremljevalcev, honoriranje tolmačev ipd.) je ocena finančnih sredstev absolutno prenizka in ukrepa ne moremo jemati z resnostjo. MOL se je tega problema ponovno najprej lotil z mehanizmom razpisnih kriterijev (Javni razpis za sofinanciranje kulturnih programov v obdobju 2016 – 2019), ključni del</p>	
--	---	--

	<p>premišljene in odgovorne kulturne politike, t.j. finančna podpora ukrepom, pa ponovno umanjka. Glede na vzorec menimo, da je interes le dajanje vtisa prijaznega in prilagojenega mesta, resnega namena izboljšanja zaznanih deficitarnih področjih pa iz zapisanega ne moremo razbrati, oziroma se breme ponovno prenaša na stran nevladnih organizacij ter sofinanciranih kulturnih programov in projektov.</p> <p>Intermedijske umetnosti: Ukrepi ponovno izkazujejo tendenco kulturne politike razpisnih kriterijev, ki zadevajo le nevladni sektor, finančne posledice ukrepa so zanemarljive. Pogrešamo podoben ukrep/kriterij na strani javnih zavodov, ki ne omogočajo uporabe že obstoječe tehnične opreme nevladnim organizacijam ter namenska investicijska sredstva za nakup tehničnih virov in adaptacijo/vzdrževanje prostorskih virov, ki jo bomo vzajemno uporabljali z racionaliziranimi upravljavskimi oz. organizacijskimi deleži v proračunih projektov in programov.</p> <p>Film: Podpiramo angažiranost Mestne občine Ljubljana pri vzpostavitvi in podpori Mestnega kina Kinodvor s katerim zgledno sodelujemo številne nevladne organizacije. Vendar na tem področju popolnoma umanjka skrb za nevladni sektor, saj shema sofinanciranja filma in filmske vzgoje sploh ne obstaja. Zato je v osnutek Strategije nujno dodati: 3. cilj: Zagotoviti financiranje obstoječih vsebin s področja filma in filmske vzgoje nevladnih kulturnih producentov na lokalnem nivoju.</p> <p>Ukrep: zagotoviti dodatna finančna sredstva za festivale, kulturne programe in projekte s področja filma in filmske vzgoje tako za otroke in mladino kot za odraslo populacijo.</p> <p>Ocena finančnih sredstev: 300.000 eur</p> <p>Kulturni turizem: Pri prvem cilju Povečati delež domačih in tujih turistov, ki Ljubljano obiščejo zaradi kulturne ponudbe, osnutek Strategije pri Ukrepu 1 navaja večje kulturne festivale, kjer je ponovno izpuščen Mednarodni festival sodobnih umetnosti, ki v zadnjih letih beleži rast tujih obiskovalcev, ki Ljubljano obiščejo ravno z namenom spremljanja festivala, kar smo navajali tudi v letnih predloženih letnih poročilih. Ponovni bi opozorili tudi na senzibilnost pri podpiranju projektov, ki imajo dolgoročen potencial za razvoj v enkratno kulturno-turistično ponudbo mesta – primer projekta Hodim za tabo in gledam te v okviru katerega je bil izveden triurni ogled mesta prepleten s krajšimi performansi s perspektive zgodovinsko pomembnih (spregledanih) meščank. Ogled je poleg bogate zgodovinske vsebine in performativnih elementov ponujal tudi vpogled v zasebno sfero meščank in vstop v nekatere zgodovinske in arhitekturne spomenike Ljubljane, pri pobudah za razvoj projekta v stalno turistično ponudbo, pa smo naleteli na gluha ušesa.</p> <p>2. cilj: Zagotoviti stalno ponudbo kakovostnih kulturno-turističnih prireditev v mestu.</p> <p>Predlagamo dodatni ukrep 3: Dodatna finančna sredstva za program in promocijo projektov in programov</p>	<p>Predlog bo predmet razprave pri nastajanju novega strategije s področja kulturnega turizma. V oblikovanje te strategije bodo vključeni tudi deležniki iz NVO sektorja. Strateški načrt razvoja kulturnega turizma v MOL bo med drugim določil parametre za</p>
--	--	---

	<p>nevladnih organizacij</p> <p>3. cilj: Priprava strateških smernic in akcijskega načrta za razvoj kulturnega turizma v MOL do leta 2020.</p> <p>Dodatni ukrepi: vključitev predstavnikov nevladnih organizacij v medpodročno delovno skupino za pripravo strateških smernic in akcijskega načrta (imenovani s podporo CNVOS).</p>	<p>podporo različnim ponudnikom kulturno-turističnih vsebin v MOL.</p>
<p>29. 1. 2016</p> <p>Zveza kulturnih društev Ljubljana</p>	<p>Mislimo, da bi bilo obravnavanje osnutka zgolj v delu, ki zadeva področje, na katerem neposredno deluje Zveza kulturnih društev Ljubljana, torej zgolj 11. poglavja o ljubiteljskih dejavnostih, tudi za nas enostavno preozko. Na dejstvo zamejevanja ljubiteljske kulture na neko ločeno enoto nakazuje strategija že v sami terminološki rabi, kjer se ljubiteljsko kulturo ločuje od ostalega sektorja nevladnih organizacij, za kar pa v celotnem dokumentu ni pojasnila ali utemeljitve.</p> <p>Ena pomembnejših usmeritev sodobnih kulturnih politik v svetu postaja povečana pozornost in spodbujanje aktivne participacije ljudi v kulturnem in umetniškem ustvarjanju. O tem nam pričajo zdaj že kar številni dokumenti na tem področju, pri čemer opozarjamo na pravkar izšlo končno poročilo o raziskavi Access to Culture - Policy Analysis. Sodobna kulturna politika ne posveča več toliko pozornosti kvantitativnim platem kulturne ponudbe, marveč v večji meri njihovim učinkom na razvoj družbenega okolja in demokratičnosti družbe. Morda bi poanto Strategije v večji meri tudi v Ljubljani usmerili v to točko, s čimer bi omogočili tudi kritičnejšo analizo teze, da na tem področju prihaja do hiperprodukcije na račun kvalitete (s čimer se strinjamo), hkrati pa ponovno ovrednotili tudi vprašanje opravljanja »javne službe« v kulturi, ki je glede na svojo inertno samoumevnost vredna določene prevetritve. V tem smislu bi morda SWOT analiza, ki je sicer zelo pregledna in jasna, lahko dobila določene dopolnitve tako v smislu prednosti in nevarnosti: zagovarjamo stališče, da bi v prednosti zagotovo sodil poudarek o visoki aktivni participaciji slovenskih državljanov v kulturnem in umetniškem ustvarjanju, ki jo ugotavlja raziskava EU o investiranju prebivalstva v kulturo in kjer smo prav na področju participacije med članicami EU na daleč najvišjem (4.) mestu, na drugih področjih pa v dobrem povprečju Unije. Visoko mesto ne more biti vzrok, da bi zdaj področje prepustili stihiji oz. ga sploh ne omenjali kot velik potencial človeškega kapitala, s katerim razpolagamo. To bi kazalo omeniti tudi v vseh treh pomembnih izhodiščih Strategije: v Poslanstvu, Vizijah (kjer jo je mogoče sicer zaznati) in Temeljnih vrednotah. Pač pa je to ustrezno uvrščeno v Temelje kulturne politike MOL, kar je hvalevredno. Ni pa tega elementa zaslediti v splošnih</p>	<p>Za delovanje sektorja ljubiteljske kulture je ustanovljen JSKD in območna enota JSKD Ljubljana. Predlagamo, da zahtevate, da MK natančno opredeli pojem ljubiteljske kulture, če ni opredeljen že v nacionalnem kulturnem programu, kar seveda ne onemogoča, da v sodelovanju z OI JSKD Ljubljana MOL ne določa specifičnih smernic v lastni strategiji. Kot eno od specifik ljubiteljske kulture vidimo dejstvo, da se s kulturo ljubitelji ne ukvarjajo profesionalno temveč ljubiteljsko.</p> <p>Upoštevan predlog za dodatek v okviru SWOT analize.</p>

	<p>strateških ciljih, ker je lahko za kompleksnost Strategije zelo slabo.</p> <p>Strategija v 7. Poglavju (podpora nevladnemu sektorju) v prvem odstavku besedno deli nevladne kulturne organizacije in ljubiteljska kulturna društva, kar pa natančneje ne pojasnjuje. Formalno gledano sta obe vrsti organizacij nevladni sektor, vendar pa Strategija v nadaljevanju v vrsti strateških in operativnih ukrepov ne nakazuje povsem jasno, katere ukrepe namenja enim ali drugim. Glede na raznolikost in širino predvidenega ukrepanja smo zadovoljni, če je s tem mišljeno tudi spodbujanje delovanja ljubiteljskih kulturnih društev (kar bi lahko razumeli predvsem pri pospeševanju socialne kohezije), če pa ni tako, pa lahko ugotovimo, da je področje ljubiteljske kulture kljub slabemu stanju (ki se postopoma še slabša) tukaj popolnoma diskriminirano in bi bilo to nesprejemljivo. Predlagamo, da v tem poglavju opredelite vsaj še izboljševanje prostorskih pogojev za delo tega sektorja (ker je v nadaljevanju tega poglavja to narejeno nekoliko dvoumno), pri čemer razumemo, da je vanj zajeta tudi ljubiteljska kultura.</p> <p>V tem poglavju nas je do določene mere zmotila tudi opredelitev: »dodatna podpora programom kulturno-umetnostne vzgoje, ki bo razvijala dojemljivost občinstva« kar je za sodobno kulturno vzgojo premalo ambiciozen cilj. Kulturna vzgoja naj spodbuja tudi zahtevnejše aspiracije učencev, vključno z njihovim aktivnim sodelovanjem v kulturnem ustvarjanju; To poglavje prav tako kaže na popolno odsotnost ozaveščenosti, da nekatera področja (ljubiteljske) kulture nimajo sistemskih izobraževalnih mehanizmov mentorjev, kot je to na polju poustvarjalnih praks ali uličnega gledališča, s čimer je produkcija društev obsojena na bistveno slabšo kakovost, predvsem pa na nerazvojno naravnost celotnega polja ustvarjalnosti.</p> <p>Izrazito podpiramo cilj, da se letno za 2% povečuje število mladih, ki se aktivno vključujejo v kulturno ustvarjanje, pri čemer bomo v kulturnih društvih vsekakor storili vse, da bi se ta cilj izpolnil;</p> <p>Posebej opozarjamo, da je vprašanje aktivne participacije v kulturnih dejavnostih mogoče opredeliti kot razvojni element tudi v vseh drugih segmentih kulturne politike (denimo varovanje kulturne dediščine kot prostovoljstvo, ki ga opredeljuje tudi področni zakon), še posebej pa bi morda kazalo razmisliti o možnosti, da tudi vprašanje mentorstva za tiste, ki se nepoklicno oz. ljubiteljsko ukvarjajo s kulturno dejavnostjo, opredelimo kot del javne službe. To zadnje zgolj kot vprašanje, saj brez ustrezne zakonodaje tega ni mogoče storiti.</p> <p>Kar zadeva 11. Poglavje. Ljubiteljske kulturne dejavnosti, so naše pripombe naslednje:</p> <p>- besedilo prvih dveh odstavkov je neustrezno. To, da je MO Ljubljana podpisala pogodbo o financiranju ljubiteljske kulture preko JSKD kot posrednika, kar ji omogoča ZUJIK in s čimer smo zadovoljni, ne pomeni, da pri ljubiteljski kulturi ne gre za del lokalnih programov (in strategij) MO Ljubljana, kaj šele, da</p>	<p>Ljubiteljska kultura načeloma ni zajeta v tem delu strategije (NVO).</p> <p>Mentorje izobražuje JSKD, ki izobraževanja izoblikuje po izraženih potrebah.</p>
--	---	---

	<p>se mesto zaradi tega lahko odreka vodenju kulturne politike na tem področju.</p> <p>Besedilo ne omenja niti temeljnega dejstva, da so subjekti (ustvarjalci) na tem področju kulturna društva (ne pa Sklad, kot bi morda menil kdo od manj poučenih), že dolgo let povezana v verjetno najstarejšo kulturno mrežo v mestu, ki jo predstavlja Zveza kulturnih društev Ljubljana in že na osnovi te tradicije utemeljeno tudi neposredni sogovornik pri kreaciji mestne kulturne politike. Hkrati velja opozoriti, da se območna izpostava JSKD Ljubljana in ZKD Ljubljana neposredno dogovarjata o izvajanju skupnih programov, h čimer ju zavezuje tudi partnerski dogovor, podpisan med JSKD in krovno ZKD Slovenije. Gre za kompleksnejša razmerja, ki pa so v korist avtonomiji ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in njihovi odgovornosti za kreacijo lastnega kvalitetnega programa. Ker gre v sedanji razpravi šele za osnutek, tej napaki ne pripisujemo velikega pomena, bo pa po našem mnenju potrebno razmerja med občino, skladom in društvi, ki so del avtonomnega nevladnega sektorja, zapisati jasneje. Predvsem pa pravilneje s cilji se sicer v precejšnji meri strinjamo, opozarjamo pa na nekatere ohlapnosti in pomanjkljivosti:</p> <p>- a.) K 1. cilju predlagamo, da se za besedo »ohranitev« namesto veznika »in« uporabi besedica »oziroma«, ker veliko društev sploh nima zagotovljenih stabilnih pogojev za njihovo delo, preostali del besedila naj se izpusti, ker ne pomeni nič. V besedilu k 1. Ukrepu ne razumemo, kaj pomeni oblikovanje in izvedba (morebiti gre za poseben tip priprave), strinjamo pa se z vključevanjem programov ljubiteljskih kulturnih društev v urbane javne površine, pod čemer razumemo nastopanje na prostem. Vendar pa to ne more biti prva prioriteta oz. poglobitveni ukrep - Bistveni za ustvarjanje socialne kohezije in učinke kulturnega dela se nam zdijo ukrepi pod št. 3 in 4, zato predlagamo zamenjavo vrstnega reda ukrepov. V prvi alineji pričakovanih učinkov bi morda besedo »prepoznavnost« zamenjali z besedo »seznanjenost«.</p> <p>b.) Pri 2. cilju bi poleg sodelovanja kulturnih subjektov morda kazalo diskretno zapisati, da je treba krepiti tudi sodelovanje z ustreznimi institucijami na drugih področjih. Že pri izvajanju 1. ukrepa za dosego tega cilja je namreč jasno, da brez glasbenih šol ne bo izraz »mladinskih gledališč« ni ustrezen, saj gre za mladinske in otroške gledališke skupine, ki jih je mogoče zaslediti zlasti v osnovnih in srednjih šolah, a tudi nekaterih društvih. Glede na besedilo pojasnila bi bilo potrebno ukrepu dodati »na področju zborovske glasbe in gledališča«.</p> <p>c.) Tretji cilj je nejasen: ali se želi povečati prepoznavnost ljubljanske ljubiteljske kulture v mednarodnem prostoru ali gre za splošno težnjo, prepisano iz programa Sklada? Če gre za resen programski cilj, so najboljše sredstvo povečana podpora gostovanjem ljubljanskih ljubiteljskih skupin na mednarodni ravni in obratno, pri čemer se je potrebno opreti na že omenjeno načrtovanje skupnega programa, ki je osnova za ustrezno selekcijo programov, primernih za mednarodno promocijo. Žal tudi pojasnilo k temu cilju ni ustrezno, saj se z njim MOL pravzaprav odreka vplivu na kulturno politiko in jo prepušča avtomatizmu.</p> <p>d.) Poseben ukrep (ali celo samostojen cilj znotraj 14. poglavja) bi potrebovalo tudi polje poustvarjalnih</p>	<p>MOL se ne odreka vodenju lastne kulturne politike na področju ljubiteljske kulture, zato tudi v strategiji obstaja poglavje »Ljubiteljska kulturne dejavnosti«. Vendar pa to politiko izvaja prek OI JSKD Ljubljana s katero se nenehno usklajuje.</p> <p>Pripomba je upoštevana.</p> <p>Pripomba je upoštevana: dodane so izobraževalne ustanove.</p> <p>Glede števila mentorjev menimo, da jih največ primanjkuje na področju zborovskega petja, medtem ko gledališko področje ni takšen problem.</p>
--	---	--

	<p>praks (delno tudi pouličnega gledališča), saj si mentorji z obstoječimi seminarji, ki jih prireja JSKD ne morejo pridobiti dovolj poglobljenega znanja za kvalitetno delo. Predlagamo torej, da se kot poseben cilj zapiše tudi vzpostavitev sistemskih izobraževalnih programov za marginalizirana področja in se jih primerno finančno podpre.</p>	<p>MOL se ne odreka vplivu na kulturno politiko, ne odreka pa se niti sodelovanja z JSKD-jem kot tistim, ki primarno skrbi za delovanje ljubiteljske kulture in je za to kadrovske in strokovno usposobljen.</p>
<p>31. 1. 2016 Radio Študent</p>	<p>Kot ta čas v Republiki Sloveniji edini študentski radijski program posebnega pomena in kot nepridobitna civilno-družbena ter kulturno-izobraževalna organizacija, ki deluje v javnem interesu, lahko v Zavodu Radio Študent samo pozdravimo tako strateško načrtovanje kulturnega razvoja, kot podporo raznolikega umetniškega ustvarjanja in kulturnega udejstvovanja na področju MOL. Nenazadnje kot kulturni producent, kulturno-izobraževalna inštitucija in podpora organizacija na področju kulture v osnutku strategije prepoznavamo številne priložnosti. Vendarle pa nas nekoliko žalosti dejstvo, da tudi ta osnutek strategije spregleda obstoj in delovanje Zavoda Radio Študent kot v Evropi najstarejše neodvisne študentske radijske postaje, ki kontinuirano sodeluje tako z javnimi zavodi kot neodvisnimi producenti in ustvarjalci kulture na območju MOL.</p> <p>Sicer nas lahko samo veseli, da je v poglavju “8.7. Mediji” določeno, da v javni interes kulturne politike MOL na področju medijev sodi informiranje o kulturnem dogajanju, refleksija in kritično poročanje o kulturnih dogodkih ter promocija kulture, saj se medijski prostor tudi na področju MOL namenjen kulturi in promociji kulture še naprej vztrajno krči. Zato menimo, da je zastavljeni “Cilj: Povečati zastopanost kulture v medijih tako na ravni informacij, kritik, refleksij kot na ravni predstavljanja kakovostne kulturne produkcije” vsekakor ustrezen in potreben. Odzvati pa bi se želeli na predvidene Ukrepe 1, 2 in 3.</p> <p>Ukrep 1 se nanaša na Vzpostavitev partnerskih odnosov med MOL, javnimi zavodi in nevladnimi organizacijami na področju kulture na eni strani ter javnim zavodom RTV Slovenija na drugi. Ukrep 2 je namenjen vzpostavitvi novega spletnega kulturnega portala, Ukrep 3 pa promociji kakovostne kulturne ponudbe v glasilu Ljubljana. Osnutek Strategije razvoja kulture v MOL 2016-1019 v poglavju “8.7. Mediji” tako spregleda obstoj in delovanje Zavoda Radio Študent v javnem interesu kulturne politike MOL na področju medijev.</p> <p>Zavod Radio Študent pa ima sklenjene partnersko-kompenzacijske dogovore s številnimi javnimi zavodi in številnimi neodvisnimi producenti o promociji njihove dejavnosti oziroma kulturne ponudbe na območju MOL (npr. Kino Šiška, Kino Dvor, Španski borci, Lutkovno gledališče, Vodnikova domačija, PTL, Drama, Cankarjev dom, Glej, Metelkova idr.). V okviru dnevnih rubrik v etru in na spletni strani dnevno ponuja celovit pregled kulturnega dogajanja na širšem območju MOL. V okviru vsebin Redakcije za kulturo in humanistične vede ter Glasbene redakcije pa skozi neformalno kritiško šolo RŠ zagotavlja tudi stalno refleksijo kulturnega dogajanja na področju MOL in sočasno vzgaja nove generacije kritikov na področju kulture. Vse vsebine iz področja kulture pa ostajajo tekstovno in zvočno trajno arhivirane na</p>	<p>Upoštevali bomo vlogo Radia Študent pri dogovorih o sodelovanju med javnimi zavodi in nevladnimi organizacijami z medijskimi hišami.</p>

	<p>www.radiostudent.si.</p> <p>Ker menimo, da je Zavod Radio Študent pomemben dejavnik informiranja o kulturnem dogajanju in refleksije na področju MOL, želimo komentirati še poglavje 12. Varstvo kulturne dediščine, Ljubljanski grad, Ukrep 3, ki se delno neposredno nanaša na obstoj in delovanje RŠ. Šance - širitev dejavnosti javnega zavoda Ljubljanski grad na celoten kompleks grajskega griča v skladu z besedilom osnutka strategije predpostavlja tudi odstranitev antene, ki jo ob drugih radijskih programih za oddajanje FM signala na 89,3 MHz uporablja tudi Radio Študent. Ker je to za razliko od drugih radijskih postaj od leta 1969 naprej edina oddajna antena RŠ, bi si želeli, da bi bila v Strategiji razvoja kulture v MOL 2016-2019 ob ukrepu odstranitve antene zapisana tudi njena nadomestna lokacija oziroma ponujena rešitev za nadaljnje FM oddajanje Radia Študent.</p>	<p>Antena na Ljubljanskem gradu ni v pristojnosti MOL. Naše stališče je, da bi morebitna odstranitev antene morala zagotoviti nadomestno lokacijo, ki bo omogočala oddajanje Radia Študent.</p>
<p>31. 1. 2016</p> <p>Ana Monro</p>	<p>Posredujemo tri pobude v zvezi s STRATEGIJO RAZVOJA KULTURE V MOL 2016-2019:</p> <p>1. vključitev ŠUGLE, Šole uličnega gledališča Ane Monro v listo naštetih v 4. odstavku točke 14.1.</p> <p>Obrazložitev: Kot sem omenil že na javni razpravi v Mestni hiši v sredo, 27.1., predlagamo, da v seznam obstoječih in delujočih programov na tem področju vključite tudi ŠUGLO, Šolo uličnega gledališča Ane Monro, ki si to nedvomno zasluži. ŠUGLA zdržema in sistematično deluje že od leta 2007 in ravnokar vpisuje že 6 generacijo slušateljev. Ima tudi močno povezovalno in sodelovalno komponento, saj povezuje in združuje mnoge deležnike iz različnih področij uprizoritvenih umetnosti in VIZ in je pomembno vpeta tudi v mednarodno izobraževalno okolje. Obenem pa daje tudi konkretne rezultate pri večanju deleža mladih pri obisku kulturnih prireditev, v Ljubljani in celi Sloveniji.</p> <p>2. Predlog za vključitev dodatnega cilja v točko 14. - Izobraževanje mentorjev</p> <p>Obrazložitev: Kvalitetna in razvojno naravnana kulturno umetnostna vzgoja na področju uprizoritvenih umetnosti je mogoča le, če jo vodijo in izvajajo kvalitetni, aktivni in primerno izobraženi kadri. Pričakovanja, da je vsak umetnik tudi dober mentor in pedagog, niso realna. Zato je nujno potrebno, da se mentorji-umetniki izobražujejo, osnovno in dodatno, saj edino tako lahko sledijo razvoju stroke in ustvarjajo pogoje za kvalitetno presečišče kulture in vzgoje, ki bo imelo tudi trajnostne učinke.</p> <p>V našem prostoru je takih izobraževanj zgolj peščica. V gledališču Ane Monro smo v decembru 2015 izvedli prvo tako izobraževanje na področju uličnega gledališča na evropski ravni. Odziv udeležencev in predavateljev je pokazal, da so izobraževanja mentorjev potrebna, zaželeno in nujna. Le tako namreč lahko dosežemo, da naša umetnostna zvrst prehaja na mlade, umetnike in gledalce, ter da se to dogaja na kvalitetni in celo vrhunski ravni. Zato bomo s temi praktikumi, kot jih imenujemo, nadaljevali tudi v bodoče. Kulturno umetniške vsebine so z razvojem umetnosti in tehnologije v stalnem razvoju in samo z</p>	<p>Poglavje 14. 1. Kulturno-umetnostna vzgoja:</p> <p>-predlog za umestitev ŠUGLE med primere dobre prakse se sprejme,</p> <p>-predlog za dodatni cilj izobraževanje mentorjev je že zajet v 1. ukrepu 1. cilja in bo izveden glede na razpoložljiva sredstva za ta namen.</p> <p>NVO-ji bodo vključeni v oblikovanje novega strateškega dokumenta MOL na področju kulturnega turizma, ki bo med drugim opredelil načine podpore in pomoči različnim ponudnikom kulturno-turističnih vsebin v MOL.</p>

usmerjenim in ciljnim izobraževanjem mentorjev, novih in starih, je mogoče temu razvoju slediti.

Žal pa je tako izobraževanje drago, obenem pa je potencialnih mentorjev kljub vsemu malo in izobraževanj ni mogoče financirati na komercialni ravni, se pravi z udeležninami in kotizacijami, evropska sredstva pa je za taka izobraževanja, če niso povezana z izmenjavami mladih, težko dobiti.

Zato predlagamo da se od leta 2017 naprej rezervirajo posebna sredstva za ta namen, v višini 15.000 do 20.000 EUR letno. Sredstva bi lahko razdeljevali na podlagi posebnega razpisa/poziva. Še posebej bi tak razpis koristil novejšim umetnostim, ki še nimajo dolge tradicije poučevanja. Obenem pa bodo sredstva omogočala, da k izobraževanju povabimo tudi referenčne strokovnjake iz tujine.

Kot smo slišali na javni razpravi, ta tematika ne zadeva samo ulično gledališče ampak tudi druge umetnostne zvrsti. Morebiti pa bi se lahko na tem področju povezovali razni akterji in deležniki iz različnih umetnostnih zvrsti.

3. vključitev v bodoče delovne skupine

Točka 14.2. KULTURNI TURIZEM govori o vsebinah, ki so pravzaprav že leta povezane z dejavnostmi gledališča Ane Monro. V prvem obdobju obstoja festivala Ana Desetnica smo bili predstavniki gledališča Ane Monro in zavoda Turizem Ljubljana konkretno dogovorjeni, da Ana Desetnica preko vikenda poudarjeno "skrbi" tudi za turiste v Ljubljani, saj v tistih časih dogajanja na mestnih ulicah ni bilo prav dosti. Ta dogovor je konkretno vplival tudi na program - več jezikovno neodvisnih nastopov, spektakli ob sobotah... - in njegovo umeščanje v čas in prostor. Nedvomno je naše razumevanje turistične, urbane in kulturne tematike botrovalo k temu, da je Ana Desetnica vedno v samem vrhu ob glasovanjih o najboljših prireditvah v Ljubljani. Od začetkov smo razširili našo prisotnost na ulicah Ljubljane na praktično deset mesecev na leto.

Smatramo torej, da je povezovanje kulture in turizma nam poznana in domača tematika, ki jo vsakodnevno prakticiramo. Zato bi si želeli in predlagamo, da v bodoče delovne skupine, ki bodo obravnavale te teme, povabite tudi nas oz. naše predstavnike.

Obenem bi si želeli podobno tudi za področje kulturno umetnostne vzgoje, v kolikor se bodo tudi na tem področju formirale kakšne delovne skupine, čeprav v samem besedilu Strategije to ni eksplicitno navedeno. Tematiko vzgoje in izobraževanja na področju uličnega gledališča namreč dobro poznamo, saj se z vzgojo in izobraževanjem ukvarjamo od leta 2004 naprej, ko smo začutili potrebo po izobraževanju, ki je leta 2007 rezultirala v prvi generaciji slušateljev ŠUGLE. Od leta 2011 pa smo dejavni tudi na mednarodni ravni. Zato bi si želeli tudi več prispevati k debati in razvoju teh vsebin tudi v domačem kraju, Ljubljani.

	<p>Prepričani smo, da lahko v omenjenih skupinah tvorno sodelujemo. V podporo naše iniciative za sodelovanje in kot referenco prilagamo kopijo poročila, ki ga je o dejavnostih gledališča Ane Monro napisal John Lee, profesor in raziskovalec na Univerzi v Winchestu na Angleškem, ki je naše delovanje spremljal med leti 2012 in 2015. Poročilo je v angleškem jeziku.</p>	
<p>31. 1. 2016</p> <p>Dušan Dovč</p>	<p>Uvod, str. 4: Predlagam, da se doda tudi »izboljšanje produkcijskih pogojev za NVO in samostojne kulturne ustvarjalce«.</p> <p>Slabosti v SWOT analizi: Nezmožnost zaposlovanja velja tudi v NVO, tako da se poleg javnih zavodov lahko doda tudi: »v vseh nevladnih organizacijah, ki delujejo kot profesionalni kulturni producenti umetniških vsebin« Nevarnosti: Doda se: - odvisnost financiranja vseh nevladnih organizacijah, ki delujejo kot profesionalni kulturni producenti umetniških vsebin, od dinamike sprejemanja mestnega proračun«. Priložnosti: Doda se lahko tudi točke: - razvoj kreativnega potenciala mladih; - povečanje sredstev za NVO v okviru lokalnih proračunskih sredstev.</p> <p>Poglavje 6., 6. cilj: Krepitev sodelovanja se lahko spodbuja – poleg razpisov za projekte in programe – tudi v okviru letnih programskih načrtov javnih zavodov, ki v svoje programe vključujejo NVO in samostojne kulturne ustvarjalce.</p> <p>7. poglavje, nevladni sektor v kulturi: Doda se lahko nova točka: - »sistematična podpora aktivnih politik zaposlovanja na ravni MOL (npr. javna dela, programi usposabljanj in programi prvih zaposlitev za mlade umetnike in kulturne producente ...).</p> <p>7. poglavje, zadnji odstavek o mladih: »Morda se natančneje obrazloži razvojni projekt, kot npr: pilotski model kulturnega managementa, job shadowing in druge oblike mentorskega usposabljanja za mlade, ki se izobražujejo za poklice v kulturi; razvojni projekt se bo razvijal tudi v povezavi s strategijo za mlade na področju MOL.«</p> <p>8. poglavje, zadnji odstavek uvodnega besedila: Trditev je preostro zapisana. Predlagam: »Na področju uprizoritvenih umetnosti je opaziti naraščanje števila produkcij, kar v nekaterih primerih pomeni nižanje ravni produkcije (tako izvedbeno oz. tehnično kot vsebinsko). Zato je potrebno omogočiti takšne produkcijske pogoje za uprizoritveno umetnost, ki producentom in ustvarjalcem omogočajo čas za temeljit ustvarjalni proces že v fazi predprodukcije (boljši tehnični pogoji, več časa za ustvarjalno zasnov) kot v fazi produkcije (možnost več ponovitev, boljša promocija) in postprodukcije (refleksija, kritika, dokumentacija). Takšni pogoji lahko omogočajo bolj razvojno naravnane in umetniško dognane projekte in programe na področju uprizoritvenih umetnosti.«</p> <p>Gledališče, ukrepi pri 1. cilju: Sodelovanje naj se spodbuja tudi v okviru programskih načrtov javnih</p>	<p>Str. 6: pripomba se upošteva.</p> <p>Str. 10. Pripomba se ne upošteva, saj je razvoj projekta stvar konkretne izvedbene faze strategije.</p> <p>Glede promocije sodobnega plesa vsekakor za promocijo skrbijo tudi NVO producenti s področja plesa kot so PTL, Španski borci idr. vendar gre pri tem cilju za širšo promocijo, saj se festival Junij v Ljubljani odvija na odprti javni površini, dogodki so brezplačni in namenjeni tudi publiki, ki se kulturnih dogodkov redko ali nikoli ne udeležuje.</p> <p>Pripomba na strani 11 se upošteva.</p> <p>Poglavje 8.5.1. Knjiga: predlog za dopolnitev 1. cilja, 5. ukrep se sprejme.</p>

	<p>zavodov, in ne le v okviru razpisov in projektov za NVO.</p> <p>Ples, 2. cilj: Promocija plesa se izvaja tudi v okviru produkcije NVO producentov na področju plesa, npr. PTL, Španski borci ... Zato naj se poleg festivala Junij omeni tudi te programe in produkcijske plesno-gledališke hiše.</p> <p>Vizualne umetnosti, 4. cilj: Pri popularizaciji stripa naj se upošteva tudi producente, ki že dolgo delujejo na tem področju z založniško in razstavno dejavnostjo ter projekti kulturne vzgoje, npr. Stripburger.</p> <p>Knjiga, 1. Cilj: dodati: ter področje literature povezujejo tudi z drugimi umetniškimi področji (uprizoritvene, vizualne, glasbene in intermedijske umetnosti).</p> <p>Mediji: Pozdravljam vzpostavitev portala. Vendar so sredstva za vzpostavitev in delovanje portala preizka. Za strokovno in ažurno kritiško refleksijo je potrebno predvideti tudi sredstva (honorarji, stroški dela) za zunanje sodelavce, ki bodo kot kritiki spremljali umetniško produkcijo na MOL. Področje kritike je danes skorajda izginilo iz dnevnih medijev, mladi kritiki nimajo možnosti objav in so za svoje delo občutno podplačani. Tako da portal lahko uspešno zapolni manko na tem področju – tudi z ustreznim plačevanjem zunanjim sodelavcem oz. kritikom, kolumnistom, komentatorjem, kulturnim novinarjem, področnim urednikom ... Predlagam, da se doda tudi: »omogočati kritiško refleksijo le-teh, objavljati servisne informacije (npr. objava razpisov, natečajev, vabil za sodelovanje, možnosti financiranja) za boljše delovanje NVO in samostojne ustvarjalce ter tako predstavljati Ljubljano kot mesto umetnosti in kulture.«</p> <p>Podporni kulturni programi: »potreba po okrepitvi in povečanju sredstev za to področje«.</p> <p>Vzpostavitev ciljnega projektne razpisa s področja kulturne dediščine: Pozdravljam vzpostavitev ciljnega projektne razpisa s področja kulturne dediščine. Predlagam pa, da se razumevanje dediščine razširi tudi na sodobno umetnost kot predmet zaščite in varovanja. Predlog popravka: »Sofinanciranje posamičnih projektov s področja kulturne dediščine (ki vključuje tudi sodobne umetniške prakse, ki so zaradi hitrega razvoja in tehnološke nestabilnosti prav tako potrebne kulturnodediščinske zaščite in varovanja) bo namenjeno nevladnim organizacijam, samostojnim ustvarjalcem na področju kulture in samostojnim podjetnikom.« Predlagam, da se z vključitvijo sodobne umetniške prakse spremeni. Predlog popravka: "tradicionalnih tehnik in izdelkov in sodobnih tehnologij ter razvijanje novih modelov, produktov in storitev."</p>	<p>Predlog na področju varstva kulturne dediščine se ne upošteva.</p>
<p>1. 2. 2016</p> <p>Uroš Veber</p>	<p>SWOT analiza: Strategija uvaja področje kulturnih in kreativnih industrij, hkrati pa teh začuda ne umešča v SWOT analizo, iz katere naj bi izhajali ukrepi. Predlagam, da se po kvadrantih doda naslednje alineje: Prednosti: - Močne talentirane skupnosti ustvarjalcev s področja kulturnih in kreativnih industrij. Slabosti:</p>	<p>Vizualne umetnosti:</p> <p>8.2. Predlog se delno sprejme, saj opredelitev sledi opredelitvi področja,</p>

<p>- Naraščajoče število brezposelnih mladih (iskalcev prve zaposlitve) s področja kulturnih in kreativnih industrij. - Primanjkovalje ustreznih in cenovno dostopnih produkcijskih prostorov. - Vzpostavljane in hitro usihanje neodvisnih od spodaj navzgor vzpostavljenih skupnostnih produkcijskih platform zaradi finančnih težav. Priložnosti: - Občinska partnerstva z neodvisnim iniciativam z že razvitimi koncepti razvoja kulturne in kreativne produkcije. Nevarnosti: - nezdružljivost profitnosti kreativnih industrij s strateško kulturnimi usmeritvami.</p> <p>Splošni strateški cilji, 7, cilj: Problem podzaposlenosti in podplačanosti (zlasti v nevladnem sektorju) niti slučajno ni samo problem umetnikov in mladih, temveč tudi kulturnih producentov in organizatorjev, visoko-specializiranega tehničnega osebja, številnih delavcev kreativnih industrij in podobno. Na sploh pa se vloge kot so organizator, producent, delavec na področju kreativnih industrij, umetnik, tehnični delavec, mentor, administrator, kritik, PR-ovec, raziskovalec na področju sodobnih umetnosti in kulture v praksi pri umetnikih nenehno prepletajo. Le redki so danes ustvarjalci, ki se lahko uvrščajo le v eno kategorijo, prevladujejo delavci v kulturi, ki so primorani za to, da lahko ustvarjajo, opravljati več poklicev hkrati. Takšno prepletanje seveda pogosto ni prostovoljno, temveč je posledica nizkega socialnega standarda delavcev v kultur, še zlasti samozaposlenih in delavcev v NVO, a dejstvo je, da bo zaposlovanje umetnikov kot takih le težko izpeljati na področju likovnih, glasbenih in intermedijskih umetnosti (le nekoliko drugače je z zaposlovanjem odrskih umetnikov v ansamblih). Umetniki se bodo tudi v prihodnosti zaposlovali kot takšni ali drugačni poli-valentni delavci v kulturi ali pa bodo priložnosti še bolj pospešeno iskali tudi v tujini. (Oglasov »zaposlim slikarja« ni bili in jih ne bo). Cilj je torej tako zaradi uresničljivosti kot zaradi potreb smiselno razširiti tudi na ostale delavce v kulturi.</p> <p>7. poglavje, odstavek o nevladnem sektorju v kulturi: To velja vedno in za vse točke in je v tem primeru odveč. Tako kot je zdaj zapisano se zdi, kot da se cilju zaradi pomanjkanja sredstev (pomanjkanje sredstev je večno) pri strategiji že vnaprej odpovedujemo.</p> <p>7. poglavje, odstavek o mladih: Sliši se malo, a gre v resnici za izjemno veliko številko. Od kod denar – cilj v nadaljevanju ni primerno operacionaliziran, prav tako ni jasno ali številka vključuje tudi samozaposlitve (s.p. in mlade s statusom samozaposlenih v kulturi).</p> <p>Vizualne umetnosti, 2. cilj: a) Strategija centra oblikovanja ne omenja v poglavju o kulturnih industrijah. b) Strategija poudarja kulturni razvoj izven centra. Zakaj je torej ta ukrep omejen le na središče mesta, če pa bi bil tak center dobrodošel tudi drugod – lahko bi bil prostornejši, primernejši za so-delo, druženje, bližje potrošnikom (dostop z avtomobilom), morda umeščen v katero od identificiranih ustvarjalnih središč izven središča mesta. Znesek 300.000,00 EUR je bistveno več kot na letni ravni MOL lahko zagotavlja kateremukoli NVO v kulturi. Glede na predlagano (kljub temu, da ni povsem jasno ali gre za 300.000 v treh letih ali 300.000 na leto), bi bilo verjetno racionalnejše koncesijsko upravljanje konzorcija NVO z omejenim mandatom, ali pa kakšna druga hibridna oblika. To bi se skladalo tudi z izrečenimi zavezami o</p>	<p>zapisnega v Nacionalnem programu za kulturo 2014-17.</p> <p>Cilj 2, Ukrep 2: Ukrep je zelo smiseln, tudi z vidika ponudbe kvalitetnih izdelkov slovenskega oblikovanja obiskovalcem Ljubljane – ne gre za delovne, prač pa za razstavni in socialni prostor. Pripombe se ne upošteva.</p> <p>Cilj 2, Ukrep 3: Upravljanje Švicarije bo izvajal MGLC, kar ne izključuje sodelovanja s posamezniki in tudi NVO sektorjem. Ocenjeni stroški so realni. Predlagani znesek se nanaša na leto.</p> <p>Del komentarjev v poglavju Vizualne umetnosti nanaša na kreativne industrije. Pojasnjujemo: Na področju vizualnih umetnosti so upoštevane samo tiste kreativne industrije, ki sodijo na področje vizualnih umetnosti, ker gre za preseki. Kreativne industrije so sicer del posebnega poglavja.</p> <p>Cilj 3, Ukrep 1: Predloga se ne upošteva. Zakon o vlaganju v umetnost je pristojnost MzK in ne lokalne skupnosti. Dodali bomo »na območju MOL«. Ukrep je naravnano tako, kot lahko MOL v okviru svojih pristojnosti in možnosti spodbudi nakup likovnih del.</p> <p>4. cilj: predlagani ukrep 2 ni smiseln ker MOL šolskih knjižnic ne financira, MKL pa že sedaj odkupuje vse izdane publikacije. Smiselno bi bilo širjenje festivala tudi v šolske in splošne knjižnice, kar smo dodali</p>
---	---

<p>krepljenju nevladnih kulturnih organizacij. Tako kot je zapisano zdaj, ukrep izgleda bodisi kot napihnjena ocena ali pa kot (sicer nujno, a prikrito) dofinanciranje drugih vsebin MGLC, ki sicer že zdaj razpolaga z rezidenčnimi kapacitetami. Kreativne industrije po številnih opredelitvah že vključujejo tudi fotografe. Izpostavitve samo enega polja (pa naj gre za fotografe ali pa arhitekta, oblikovalce ali druge ni potreba niti smiselna).</p> <p>3. cilj: Ukrep spodbujanja likovnega trga presega lokalne probleme in bi ga bilo primerneje nameniti za promocijo pri nastopu galeristov na tujih trgih. Ni jasno ali je ukrep namenjen ljubljanski umetnikom ali ljubljanskim galeristom (ki lahko prodajajo tudi umetnine ostalih, tudi mednarodnih umetnikov). Bolj smiselno bi bilo, da bi MOL namenil več denarja za posamezne odkupe, saj bi s tem na leto pridobili vsaj en odkup umetniškega dela tistih umetnin, ki razmeroma solidno konkurirajo tudi na mednarodnem umetniškem trgu. Zbirka z vrednejšimi umetninami bi v prihodnosti lažje tvorila mednarodno-relevanten umetniško-zgodovinski galerijski program kot pa širok nabor mednarodno prepoznavnih umetnin.</p> <p>4. cilj: Ukrep je brez razloga preferira le eno prireditve, kljub temu, da je za razvoj kakovostnega dela in raznovrstne scene morda še pomembnejše kontinuirano delo preko celega leta. Festivalizacija vseh področij ni nujno vedno najprimernejši ukrep. Pomembnejše je dolgoročno delo, festivalski formati pa so lahko pomemben del tega delovanja, pri čemer je »podukrep« podpoda procesu ustvarjanja stripa preveč ohlapno predeljen. Vprašanje stripa je potrebno smiselno vključiti tudi v poglavje knjižnega založništva. Smiselno bi bilo, da v strategiji za nov ukrep na področju stripa opredelimo dodatna sredstva, ki jih lahko namenimo za tak ukrep.</p> <p>Glasbene umetnosti: Ukrepi se ne smejo omejevati zgolj na glasbene prireditve. Zlasti v časih hitrih sprememb v načinih glasbenega poslušanja, ki se najbolj plastično odraža v prehodu iz kupovanja glasbenih nosilcev v poslušanje glasbe predvsem prek pretočnih vsebin ter delno v festivalizaciji vsebin (v primerjavi s kontinuiranimi programi), postaja podpora glasbenim dejavnostim v celotni verigi izjemno pomembna. Tako je potrebno podpreti tudi predhodne ustvarjalne faze, kot so ustvarjanje in snemanje glasbe ter glasbeno založništvo. Za marsikaterega glasbenika je namreč lahko pomembnejša podpora pri snemanju novega glasbenega albuma, ki mu bo odprl vrata do novih odrov, kot pa to, da mu zaradi številčne omejenosti publike v Ljubljani omogočimo zgolj nastop ali dva več.</p> <p>Intermedijske umetnosti: Podatek o tem, da ne obstaja interes po ustanovitvi javnega zavoda na področju intermedijskih umetnosti ni povsem natančen. Potreba po produkcijsko zahtevnejših prostorih, ki so namenjeni sodobnim raziskovalnim praksam na stičišču umetnosti in tehnologije se tudi javno pojavljajo že več kot desetletje. Ali gre pri tem za javni ali zasebni zavod niti ni bistveno, saj bi takšen center moral delovati. V nekoliko nenavadni obliki se je ta pobuda pretopila tudi v veljavni NPK, v katerem je predviden ukrep ustanovitve mreže centrov za intermedijsko umetnost, ki so svoje mesto dobili tudi v Operativnem programu za črpanje kohezijskih sredstev. Vsebinsko bistveno bolj smiselna pa je pobuda za</p>	<p>v Ukrep 1.</p> <p>Intermedijske umetnosti: Potreba po javnem zavodu na področju intermedijskih umetnosti v tem strateškem obdobju ni uresničljiva, tudi zaradi finančnih razlogov, bolj smiselna bi bila uvedba osrednje platforme za sodobno raziskovalno umetnost, vendar v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo, ki pa takšno platformo lahko predlaga tudi izven MOL. V kolikor pa do takšnega sodelovanja z MzK pride, pa se takšen cilj lahko uresniči v naslednjem strateškem obdobju.</p> <p>Predlagani cilj 3 (Povečati število produkcijsko zahtevnejših, dolgoročnih in kakovostnih raziskovalnih projektov na področju intermedijskih umetnosti) bo delno uresničen že s povečanjem števila programskih izvajalcev v naslednjem štiriletnem programskem obdobju, saj prijavljeni programski izvajalci v veliki meri predlagajo takšne programe. V tem strateškem obdobju pa se bomo prizadevali tudi za povečanje števila podprtih projektov.</p> <p>Glasbene umetnosti: ukrep bo upoštevan v skladu s proračunskimi možnostmi MOL. Pripombe podobne s pripombami Poligona. Sprejme se predlog, da se Poligon in Kreativna cona Šiška vključi v besedilo strategije. Delovanje bodoče Centra Rog se nanaša tudi na predlagane ukrepe. Predlagatelj opozarja tudi na druga področja kreativnih industrij (glasba, zvok, avdiovizualne umetnosti). Strategija jih</p>
---	---

	<p>oblikovanje Platforme za sodobno raziskovalno umetnost. Potreba po takšnem centru je danes še večja kot pred nekaj leti, priložnost za dofinanciranje takšnega nujnega središča pa so zaradi uvrstitve v Operativni program (oz. sredstva EU) bližje kot kadarkoli do zdaj. Strateška napaka bi bila, da se tovrsten center ne uvrsti tudi v program MOL.</p> <p>Poglavje 15. Kulturne in kreativne industrije: Že pred začetkom poglavja bi bilo z uvajanjem področja v novo strategijo razvoja smiselno opredeliti pojma kreativne in kulturne industrije: Vse prevečkrat se v Sloveniji polje kreativnih industrij preozko zameji na področji oblikovanja in arhitekture, to ozko definicijo imamo zapisano tudi v Nacionalnem programu za kulturo. Takšno zamejevanje lahko v prihodnosti pri doseganju ciljev in izvajanju aktivnosti na področju kreativnih in kulturnih industrij prinaša velike težave, saj bi se lahko zgodilo, da bodo določeni poklicni profili, kljub temu, da so ključni za uspešen produkcijski proces izključeni, učinki podpor tovrstnim industrijam pa ne bodo dali pravih rezultatov. Predlagamo, da se v uvodu v strategijo vključi v stroki eno od najpogosteje navajanih opredelitev kulturnih in kreativnih industrij Ministrstva za kulturo Velike Britanije (DCMS, 2001). Ključna področja po DCMS opredelitvi so: 1. oglaševanje in marketing, 2. arhitektura, 3. različne obrti, 4. oblikovanje (produktno, grafično in modno), 5. ustvarjanje na področju filma, TV, videa, radia in fotografije, 6. IT in izdelovanje programske opreme, 7. založništvo, 8. dejavnost muzejev, galerij in knjižnic, ter 9. glasba, performativne in vizualne umetnosti. Skupni imenovalec, ki ta področja povezuje je namreč njihov ustvarjalni potencial za zagotavljanje delovnih mest prek produkcije in uporabe intelektualne lastnine. Kreativni ekosistemi na katere se besedilo nanaša so formalne ali neformalne od spodaj navzgor vzpostavljene skupnosti ustvarjalcev s področja kreativnih in kulturnih industrij, ki sodelajo na neprofitnih in profitnih projektih in / ali souporabljajo produkcijske platforme. Ti kreativni ekosistemi se po potrebi ali zaradi skupne vizije, večinoma neformalno in kratkotrajnejše povezujejo s kulturnimi inštitucijami na območju kjer delujejo, vendar delujejo neodvisno in večinoma doslej od MOL-a niso bili podprti. Dokument potrebuje boljše primere dobrih praks. Španski borci niso nujno najboljši primer kreativnega ekosistema. Bolje bi bilo celo, da se navaja žal že bivši projekt DUKZ.</p> <p>Center Rog: Iz opisa ukrepov izhaja, da podpora nikakor ni namenjena prvenstveno likovni umetnosti in z njo povezanimi kreativnimi industrijami, temveč da na tem področju še celo bolj kot tradicionalno likovne umetnosti, deležijo vsebine, ki jih sicer umeščamo v intermedijske umetnosti (ki v umetniško prakso sistematično uvajajo sodobne tehnologije, snujejo laboratorije, delavnice in delujejo kot digitalne raziskovalne platforme). Prav tako iz novega centra nikakor ni smiselno izključevati zdaj že več let izjemno pestre glasbene in druge zvočne prakse. Niti ni smiselno, da se iz tega kroga izključuje napredne AV ustvarjalce (npr. 3d video modeliranje, digitalizacija in digitalna obnova gradiv ipd). Kot zgoraj – likovne umetnosti pri Centru Rog ne morejo imeti prednosti pred intermedijskimi, glasbenimi ali pa katerimikoli drugimi administrativnimi umetnostnimi podpodročji. Digitalne tehnologije, nove tehnologije, laboratoriji, skupnostno delavnično delo – vse to je tipično v domeni konvergenčnih umetnostih</p>	<p>posebej res ne navaja, ker je fokus drugje, kar pa ne pomeni, da ne bodo imeli možnosti vključevanja svoje dejavnosti v delovanje Centra Rog.</p>
--	---	--

	<p>praks, značilnih za odrske in intermedijske umetnosti.</p> <p>Poglavje 16.3 Sofinanciranje kulturnih programov in projektov, ki so sofinancirani iz proračuna: Komu so namenjeni programi ni dovolj natančno predeljeno. Znotraj področja kulture je najpomembnejši program Ustvarjalna Evropa, ki se deli na podprograma Media in Kultura. V letu 2014 je bilo samo na podprogramu Kultura uspešnih kar 15 ljubljanskih organizacij. Podpora zgolj trem ali petim od teh bi bila povsem nesmiselna, saj gre pri prejemnikih sredstev za zahtevne in izjemno kompetitivne programe (le 10-15% uspešnost prijaviteljev). Podpora tem programom je smiselna tudi, ker mehanizem nima maksimalnih zneskov glede na regije ali nacionalne ključne – štejejo predvsem kakovstni projekti z dobrimi partnerstvi, v katere pa se prijavitelji lahko spustijo le če imajo zagotovljena tudi »matching« sredstva, t.j. načeloma 50% sredstev celotnega projekta. Ministrstvo za kulturo namenja projektom, ki so podprti s strani programa Ustvarjalna Evropa majhno, a avtomatično podporo, saj zaradi izjemne konkurenčnosti dodatno preverjanje kakovost teh programov ni smiselno, še zlasti, ker gre za ocenjevanje, ki ni podrejeno majhnosti domačega prostora in osebni naklonjenosti posameznih članov komisij.</p> <p>Tovrstno prakso je smiselno prenesti tudi na raven MOL, a bo t.i. »matching sredstva« potrebno bistveno povečati, da bo ukrep imel kakršenkoli smisel. Znesek 100.000 na ravni Ministrstva za kulturo se je v letu 2015 izkazal kot bistveno premajhen. Ker večina prejemnikov sredstev Ustvarjalne Evrope pogosto prihaja iz ljubljanskega bazena organizacij, je smiselno za ta mehanizem smiselno predvideti vsaj 100.000 eur podpore, saj že v tem primeru prihaja do situacij. Tipičen posamezen projekt sodelovanja (ki sploh ne prinaša največje podpore), je praviloma podprt z 150.000-200.000 EUR, s celotnim proračunom med 250.000 in 400.000 EUR. Uvajanje podpore tem prejemnikom v celotnem znesku 25.000 EUR letno je torej mišljena bolj ali manj kot simbolna podpora, ki namesto prave pomoči uvaja predvsem administrativno nepotrebno zapleten razpisni postopek, s katerim pa prijaviteljev ne bomo resno spodbudili, da bo MOL resno doprinesel pri podpori pri manjkajočih sredstvih. Namena uvajanja takšnega mehanizma s tako majhno podporo tako ni mogoče doseči. Da bo tak, sicer nujno potreben mehanizem smiselni, je treba zagotoviti.</p>	
<p>1. 2. 2016</p> <p>Katerina Mirović</p>	<p>Od MOL bi pričakovala, da v čim krajšem času vrne sofinanciranje vsaj na višino pred leti oz. dvigne sofinanciranje na višjo raven. Vaš predlagan ukrep na vizualnih umetnostih pa je kontraproduktiven: MOL bo v programsko financiranje sprejel 2 novi organizaciji, za to pa namenil zgolj 25.000 eur. S tem MOL nadaljuje politiko prenizkega financiranja nevladnih organizacij in prakso prekernega dela ponuja v preizkus še 2 organizacijama.</p> <p>Nevladne organizacije na področju intermedijskih umetnosti ne morejo za letoletni program niti zaprositi toliko, kolikor so sredstva namenjena za festival literature. To je izredno nelogično, saj je izvedba festivala literature tehnično izredno nezahtevna in v primerjavi z intermedijskimi umetnostmi ne zahteva</p>	<p>Vizualne umetnosti:</p> <p>Finančna sredstva smo v letu 2016 povečali za 30.000 evrov. V obdobju 2017-2019 bo načrtovano povečanje sredstev (30.000 evrov letno) v skladu s proračunskimi možnostmi MOL.</p> <p>Cilj 1, Ukrep 4: Predlog se sprejme.</p>

	<p>sodelovanja strokovnjakov iz različnih področij umetnosti in znanosti, uporabe sodobne tehnologije, idr.</p> <p>PREDLAGANI UKREP1: Letno višanje sredstev za nevladne organizacije za 30% letno. Od tega naj bo sorazmerno višanje sredstev za nevladne organizacije, ki so izvajalci programov.</p> <p>PRILOŽNOSTI: Nevladne organizacije so neusahljiv vir idej, ki pa jih velikokrat niti ne poskušajo izvesti, ker se zavedajo, da sredstev za bolj ambiciozne projekte ne bodo prejeli.</p> <p>PREDLAGANI UKREP2: MOL naj v svoje snovanje kulturne podobe MOL aktivno vključuje tudi nevladne organizacije.</p> <p>VZPOSTAVITEV SISTEMATIČNE PODPORE ZA MLADE, NEZAPOSLENE UMETNIKE: Vključevanje mladih nezaposlenih je finančno zahtevno, ker so stroški zaposlitve le-teh višji kot izkušenih, s statusom. Uvajanje novincev zahteva tudi dodatno delo od že tako preobremenjenih akterjev ... Glede na to, da je v nevladnem sektorju le izjemoma kdo sploh zaposlen, je nerealno pričakovati, da bi nevladniki zaposlovali druge, če ne moremo niti sebe oz. zakaj se ne zaposli vrhunskih avtorjev, kuratorjev in producentov, ki sedaj nimajo te možnosti. Zakaj ne bi poskusili sistematično podpirati zaposlovanje nasploh?</p> <p>PODPORA RAZVOJU KULTURNEGA TURIZMA: Podpora je možna le z dodatnimi sredstvi kulturnim institucijam oz. programom in sodelovanjem Turizma Ljubljana. Festivale svetlobe na Češkem in Portugalskem njihov zavod za turizem letno sofinancira z 250.000 eur in več. Nekaterim organizatorjem zavod tudi omogoči brezplačne nočitve umetnikov in strokovnjakov. V Ljubljani soroden program ustvarjamo v bistveno slabših pogojih. Prispevek Turizma Ljubljana v višini 2.000 eur nam krije stroške tiska programske knjižice in plakatov, vendar je znesek bistveno premajhen, da bi lahko dosegli mednarodno vidnost. Na to sem v vlogah za sofinanciranje opozarjala Turizem Ljubljana. Za razvoj kulturnega turizma bodo potrebne sistemske spremembe, pri katerih morajo aktivno sodelovati različni oddelki MOL in tudi finančno prispevati.</p> <p>Da bi zagotovili stabilne finančne, prostorske in druge pogoje za delovanje nevladnega sektorja v kulturi, bo Mestna občina v naslednjem strateškem obdobju izvedla naslednje ukrepe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 6. alineja se spremeni v: izboljšanje prostorskih pogojev za delovanje nevladnih organizacij in samostojnih kulturnih ustvarjalcev (obnova Kersnikove, vzpostavitev novega vadbene prostora za sodobne plesalce, ateljeji za likovne ustvarjalce ipd.), - 8. alineja se spremeni v: povečanje finančnih sredstev MOL za delovanje nevladnih organizacij, ki upravljajo z javno infrastrukturo MOL v prireditvene in/ali. vadbene/ateljejske namene, 	<p>Cilj 2, Ukrep 3: Upravljanje Švicarije bo izvajal MGLC, kar ne izključuje sodelovanja s posamezniki in tudi z NVO sektorjem. Menimo, da so ocenjeni stroški realni.</p> <p>Intermedijske umetnosti: predlog se ne upošteva.</p> <p>Poglavje 8.5.1. Knjiga: strip bo pomemben del programa v Palači Cukrarna.</p> <p>Švicarija bo v upravljanju Mednarodnega grafičnega likovnega centra, zato se bo za vse aktivnosti in sodelovanje potrebno dogovarjati z njimi. Seveda pa bodo rezidence namenjene tudi za druge ne le za izvajanje programa MGLC in Švicarije.</p>
--	---	---

	<p>- 9. alineja se spremeni v: sistemska ureditev financiranja nevladnih organizacij, ki upravljajo z javno infrastrukturo MOL v prireditvene in vadbene oz. ateljejske namene na podlagi medsebojnega dogovora med MOL in upravljavci;</p> <p>DODATEK: Za organizacije z obsežnim programom, ki poteka čez celo leto je bistvenega pomena, da so sredstva zagotovljena že od začetka leta in da je delovanje ločeno od programa.</p> <p>PREDLAGANI UKREP: Nevladnim organizacijam naj se zopet uvede neprogramske stroške in se omogoči (s posebnimi določili ali izjemami) financiranje od januarja dalje. Predlaga se spremembo zakonodaje, ki bo omogočala objavo večletnih razpisov v sredini leta, tudi če proračun še ni sprejet.</p> <p>RAZSTAVNI PROSTORI MU MOL: UKREP 4 naj se spremeni v: Razstavnimi prostori MU MOL se bodo najmanj enkrat letno pridružili večjemu mednarodnemu projektu (kot na primer Grafični bienale ali BIO – Bienale oblikovanja, gostujoče razstave mednarodnih umetnikov) v izvedbi lokalnih in nacionalnih javnih zavodov ter najmanj enkrat letno tudi večjemu mednarodnemu projektu nevladnih organizacij.</p> <p>ŠVICARIJA: Nevladniki, ki izvajamo mednarodne programe, imamo velike stroške z nastanitvijo gostov in rezidence bi nam omogočile nadgradnjo ali vsaj lažjo izvedbo določenih projektov. Ali so navedena sredstva namenjena samo programu Švicarije ali celotnemu programu MGLC? Ali bomo lahko program izvajali v Švicariji tudi nevladniki in kandidirali za prostor in sredstva? Kako boste zagotovili dostopnost prostorov in sredstev nevladnikom?</p>	
1. 2. 2016 Društvo slovenskih literarnih kritikov	Menimo, da bi bilo v strategijo potrebno dodati tudi vizijo razvoja produkcijskih prostorov za samozaposlene v kulturi, ki delujejo na področju knjige, saj bi slednje preko izboljšanih osnovnih dejavnosti knjižnega sektorja dobro delovalo in vplivalo na celotno področje knjige. Zdi se nam, da bi bilo v prenovo objekta Cukrarna ali Rog smiselno vključiti zadostno število delavnih prostorov – ustreznih pisarn – za samozaposlene v kulturi s področja knjige, prvenstveno imamo tukaj v mislih književne kritike, pisatelje, urednike in prevajalce.	Poglavje 8. 5. 1. Knjiga: predlog bomo smiselno upoštevali že pri razpisih za brezplačno uporabo prostorov, pa tudi v projektni dokumentaciji za Palačo Cukrarna in Švicarijo.
1. 2. 2016 Partnerji Roglaba	<p>V poglavju 15. Kulturne in kreativne industrije: Zavod Big je razvil nov co-working prostor v Bežigradu - ali se torej tudi bežigrad omeni kot novo kreativno območje?</p> <p>Kaj je mišljeno kot kreativni prostor? Organizacija, kreativna uporaba javne površine ...?</p> <p>Center Rog, 1. cilj: Zakaj je tradicionalna obrt ena od prioritet? Ta ukrep se nanaša na dejavnosti in verjetno spada pod cilj 2?</p>	<p>Pripombe so sprejete.</p> <p>Mišljena je kreativna uporaba javne površine.</p> <p>Prezentacija tradicionalnih obrti se nanaša v vsebine, ki se bodo izvajale v Centru Rog.</p>

<p>1. 2. 2016</p> <p>Mednarodni grafični likovni center</p>	<p>Varstvo kulturne dediščine – Prenova stavbe Pod turnom 4 (Švicarija): V strategiji je predvideno eno delovno mesto za upravljalca in izvajalca programa. Ponovno opozarjam na kadrovske podhranjenosti Mednarodnega grafičnega likovnega centra, ki se bo z odprtjem Švicarije zaostri, če ne bodo pri rezidenčnem programu Švicarija izvedene vsaj 3 (tri)nove zaposlitve: hišnik, strokovni sodelavec ter koordinator in organizator kulturnega programa.</p> <p>Vizualne umetnosti: CILJ 3: Povečanje prodaje likovnih del sodobnih ustvarjalcev ... Predlog dodatnega ukrepa : priprave na zagon Sejma sodobne umetnosti Ljubljana 2020. V strategijo bi lahko zaenkrat vključili izdelavo programskega in poslovnega načrta izvedbe sejma. Ukrep npr.: ustanovitev delovne skupine, ki bi nujno vključevala zunanje eksperte za umetnosti trg.</p>	<p>Predlog se delno sprejme: upravljanje Švicarije ni možno le z enim zaposlenim, saj gre tako za programsko vodenje kot tehnično podporo delovanja novega rezidenčnega centra. MOL bo po zaključku investicije v financiranje MGLC vključil tudi stroške upravljanja, kar pa pomeni, da ne gre le za zaposlitve ampak tudi za kritje obratovalnih in programskih stroškov rezidenčnega centra.</p> <p>Predlog na področju vizualnih umetnosti je načeloma dober in ga bomo upoštevali v strateškem obdobju 2020-2023.</p>